

ĐUỜNG THỜI

MỖI SỐ PHẬN MỘT THẾ GIỚI

23 (47)

Rồng Việt

sẽ vươn cao
bay xa

TR. 12

Vân Lê
nhập dòng
hồn văn tiên nhân

TR. 24

TRUYỆN ĐỌC
LƯU NỬA ĐÊM

Bí
bát cốc
ở

bài
thama

TR. 34

Cần thận khi tự cho
trẻ uống thuốc

TR. 48

Tác dụng kỳ diệu của thực phẩm đen

TR. 58

MAXIMARK

Khám phá sự hoàn hảo

ISO 9001

**MAXIMARK VUI CÙNG
PHỤ NỮ VIỆT
MUA HÀNG NHẬN NGAY
QUÀ TẶNG**

ĐẶC BIỆT TRONG NGÀY 20.10.2010 KHÁCH HÀNG MUA HÀNG
SẼ CÓ CƠ HỘI NHẬN NGAY MỘT XE QUÀ HẤP DẪN

*Bữa ăn Tuyệt hảo
tại Gia.*

Custas của tôi, Orion Custas

Bông lan mềm xốp
Kem tươi vị trứng

Bông lan hương cà phê
Kem tươi phô mai bổ dưỡng

ĐƯƠNG THỜI

23 (47) MỖI SỐ PHÂN MỘT THẾ GIỚI

CHUYÊN ĐỀ VĂN HOÁ
VIỆT NAM & THẾ GIỚI

CHỦ BIÊN

PHAN HOÀNG

VỚI SỰ THAM GIA CỦA

AN GHI
VÕ NGỌC THÀNH
TRẦN HUIỀN AN
PHÙ SA LỘC
NGUYỄN QUANG THIẾU
ĐÌNH CÔNG BẦY
THU TRẦN
NGÔ PHAN LƯU
VĂN CÔNG HÙNG
ĐÀO ĐỨC TUẤN
LÊ QUỐC KỶ
HOÀNG QUỐC TUẤN
DƯƠNG QUỐC ĐỊNH
LÊ NGỌC MINH
LÔNG THUY
VŨ VIỆT DŨNG
PHAN TẤN KỶ
MAI XUÂN LÔNG

HỌA SĨ TRÌNH BÀY

ĐÌNH TẤN LÊ

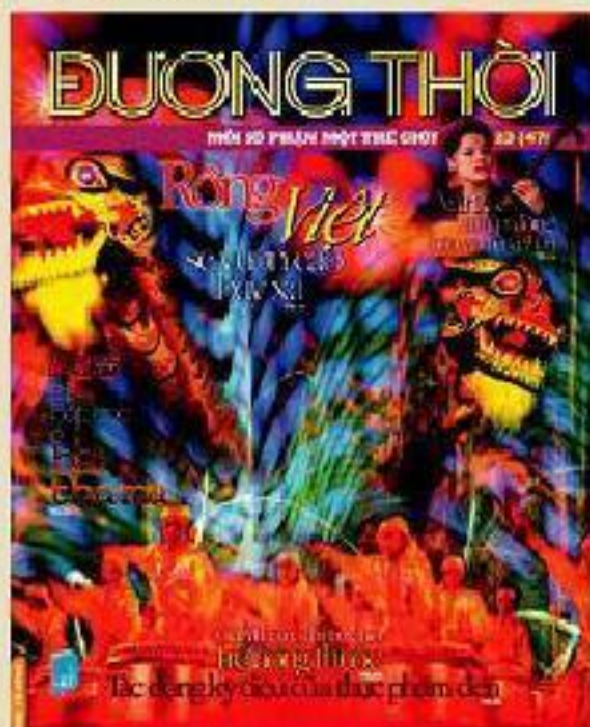
KỸ THUẬT

NGUYỄN ANH TRỌNG
NGUYỄN ĐĂNG TƯỜNG
VŨ THỊ MỘNG RƠI

PHÁT HÀNH - QUẢNG CÁO

HỒNG PHƯƠNG VŨ
ĐT: 0948.972.587
NGUYỄN MẠNH ĐÀN
ĐT: 0914.904.736 - 08.38.342.002
HỆ THỐNG MAXIMARK
CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ AN PHONG
03 ĐƯỜNG BA THÁNG HAI, Q.10, TP.HCM
CÔNG TY TRƯỜNG PHÁT
179 LÝ CHÍNH THẮNG, QUẬN 3, TP. HCM
PHÁT HÀNH VÀO NGÀY 15 HÀNG THÁNG

BÌA 1: RỒNG VIỆT VƯỜN CAO BAY XA
ẢNH: HOÀNG QUỐC TUẤN

Tinh hoa- Tinh cách Việt

- 10- VĂN HIẾN THẮNG LONG
TRONG ĐỜI SỐNG TÂM LINH
- 12- VĨ SAO CHỌN THẮNG LONG- 1010?
- 13- RỒNG VIỆT SẼ VƯỜN CAO BAY XA
- 16- TỬ CHỮ ĐẾN NGHĨA: THẮNG LONG
KHÔNG PHẢI "RỒNG BAY"...
- 18- CỬ LAO GIẾNG CỎ BA QUAN
- 21- BAY ĐI GIỌNG HÁT ĐẠI NGÀN..

Sáng tạo & cống hiến

- 24- PHAN HOÀNG ĐỐI THOẠI VĂN LÊ-
NGƯỜI "NHẬP ĐỒNG" HỒN VĨA TIẾN NHÂN
- 29- CHUYỆN XƯA CHUYỆN NAY:
THẢO RA CHƠ MƯỜN LẦN NHAU
- 30- ẨM TÌNH ĐẤT PHÚ TRỜI YÊN
- 32- THƠ QUANG CHUYẾN, PHỐ GIANG,
TRẦN HỮU DŨNG, TRẦN XUÂN AN

Thế giới nhân vật - sự kiện

- 34- GIẤC MƠ TRONG TIỂU THUYẾT MẠC NGÔN
- 36- TỔNG THỐNG CORREA
QUYẾT KHÔNG LUI BƯỚC
- 38- GÓC NHÌN KHÁC LẠ CỦA MỘT
TƯỚNG LÍNH CAO CẤP TRUNG QUỐC
- 41- KHI NGHỊ SĨ THÁI ĐẮM NHAU
TRƯỚC QUỐC HỘI
- 44- VŨ NỮ THOÁT Y "LẠC"
TRONG HẬU CUNG BRUNEI
- 46- KOURNIKOVA SỐNG ĐỐI VỚI RONALDO

10

21

60

ĐƯƠNG THỜI

15-17 Cộng Hoà, P.4, Q.Tân Bình, TP.HCM- ĐT: (08)39485558- (08)39485557
Email: duongthoihcm@gmail.com - Website: www.sachbaovn.vn

34

Khám phá Văn hoá & Khoa học

- 52- NHÀ RỒNG- NƠI HỘI TỤ KHÍ THIÊNG VÀ KHÁT VONG
- 54- TRUYỆN ĐỌC LÚC NỬA ĐÊM: BỊ BẮT CỐC Ở BÀI THA MA
- 56- VÙNG NHẠY CẢM
- 58- KHI CON GÀ TRANH TIẾNG GẦY
- 59- ĐỂ VIẾT THƯ GIỎI NHẤT THẾ GIỚI...
- 60- PHIM VIẾT NGÀY CÀNG HẤP DẪN
- 62- NHỮNG HIỆN TƯỢNG THIÊN NHIÊN PHI THƯỜNG
- 65- CẦN THẬN KHI TỰ CHO TRẺ UỐNG THUỐC
- 66- 3 LOẠI GIẤC MƠ... KHỔ NƠI
- 67- NGỘ NHẬN VỀ RỐI LOẠN CƯỜNG DƯỠNG
- 68- TÁC DỤNG KỶ DIỆU CỦA THỰC PHẨM ĐEN

Du lịch- thẩm mỹ-tiêu dùng

- 74- VÉ BẠC LIỆU NGHE DA CỔ HOÀI LANG
- 76- NGÀY NGẮT CHỢ QUÊ & BÍ MẬT LỊCH SỬ
- 82- DƯỠNG CHẤT NUÔI MÁI TÓC ĐẸP
- 83- CÀ PHÊ Ô TÔ
- 84- ĐỪNG NHÀ MÙA CÁ TRỜI
- 86- MÓN NGON VỚI CÁ
- 92- NHỊP CẦU MAXIMARK

C.TY TNHH Một Thành Viên TMDV **TRUNG THU**

ĐC: 55/5 Bùi Thị Xuân - P5 - Q.Tân Bình - TPHCM

ĐT: 08.66582567 - Fax: 39.934.664

♥ Chuyên cung cấp

- ♥ Mặt hàng bánh kẹo các loại.
- ♥ Mặt hàng bách hóa, may mặc tổng hợp.

♥ Đặc biệt với sản phẩm kẹo cao cấp

- ♥ Không sử dụng đường hóa học.
- ♥ Hương liệu, màu thực phẩm ngoại nhập.
- ♥ Nhiều hương vị trái cây độc đáo.
- ♥ Đa dạng mẫu mã bao bì.

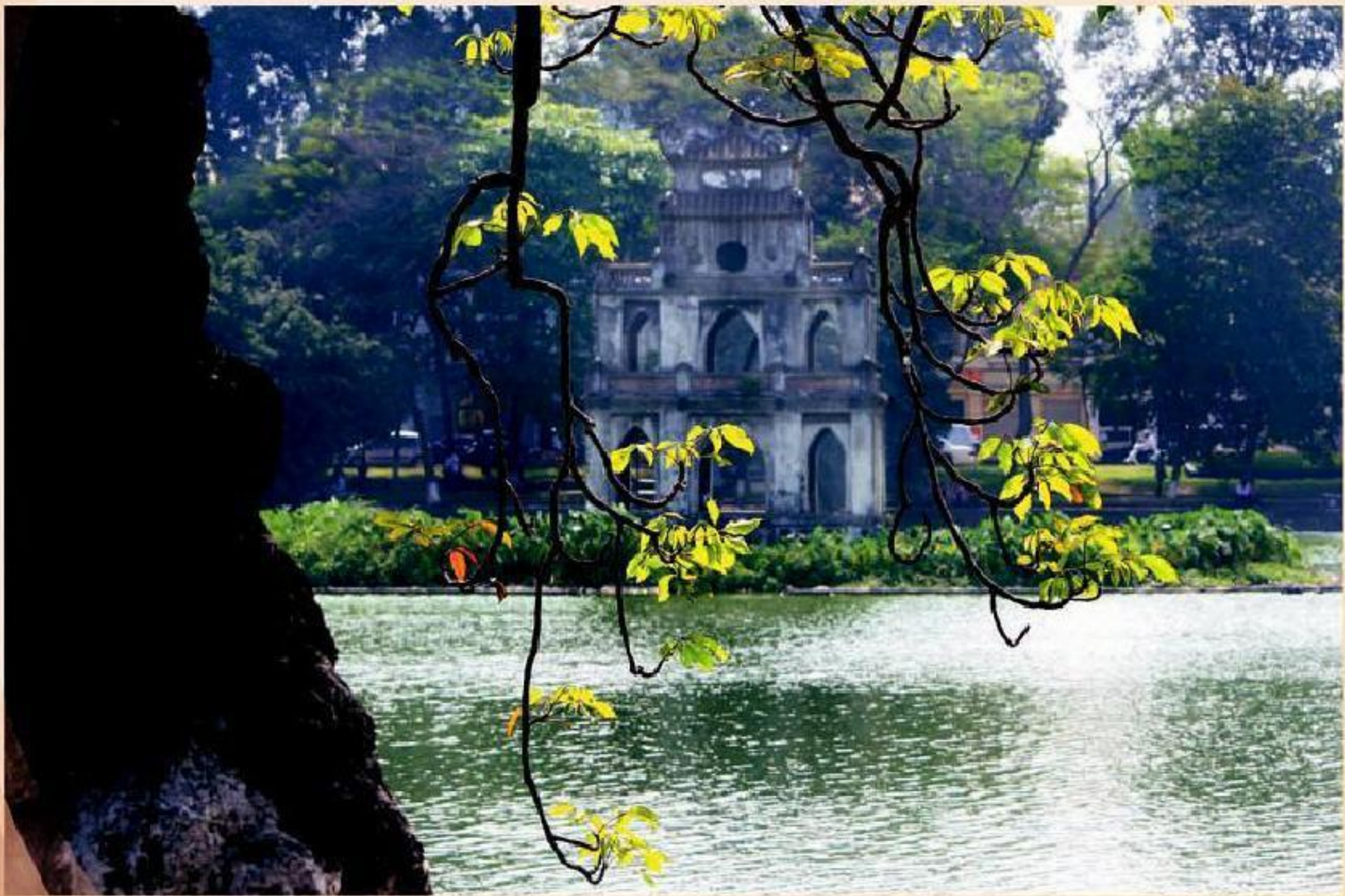
Ngọt ngào như vòng tay yêu của mẹ!

Rất nhiều sự lựa chọn cho bạn. Sản phẩm được bày bán trong tất cả các siêu thị trên toàn quốc.

Hồ Gươm quen thuộc trong nắng chiều Hà Nội bỗng rất lạ qua ống kính nghệ sĩ nhiếp ảnh Vũ Việt Dũng đến từ TP.HCM. Hồ Gươm của anh không lãng đãng sương mù với tháp Rùa xa xa như những mô-típ thường gặp. Xưa cũ, rêu phong nhưng mặn nồng với hai hình ảnh tương phản sát ống kính: một thân cây xù xì năm tháng; một nhánh cây vắt vẻo trên mình những lá nhỏ lông lánh reo vui từ nguồn sáng trong vắt, điệu dàng- hồ Gươm trong ảnh đã kịp truyền cho người thưởng lãm một cảm thức thời gian: qua bao thăng trầm, tháp Rùa vẫn đứng đậy với làn nước trong xanh bất biến. Hồ Gươm vốn dĩ muôn đời tĩnh lặng và sâu sắc. “Đi đâu ai cũng nhớ về” là hình ảnh hồ Gươm- nhân chứng thuyết phục và đáng kính giữa Thăng Long- Hà Nội ngàn năm tuổi. Người dân Việt nào yêu Thăng Long- Hà Nội mà không có chút kỷ niệm với hồ Gươm. Không là tình yêu đôi lứa thì cũng là chút riêng tư bàng lảng mây trời để mà nên duyên nên nợ với đất rồng thương nhớ...★

TÌNH HOA VIỆT

TÍNH CÁCH

HỒ GƯƠM HUYỀN SỬ- ẢNH: VŨ VIỆT DŨNG

"Tín ngưỡng Việt Nam có đặc điểm là sự dung hợp giữa tín ngưỡng Phật giáo, Đạo giáo với tín ngưỡng dân gian. Đặc điểm này càng được thể hiện rõ trên đất Thăng Long.

Nguyên nhân sâu xa của sự dung hợp này là truyền thống yêu thương giúp đỡ nhau trong nhân dân, là tinh thần khoan dung của dân tộc và thái độ không thành kiến với những người khác mình về tư tưởng, quan điểm cũng như về tín ngưỡng..."- nhận định của Giáo sư anh hùng Vũ Khiêu, người đứng đầu trong danh sách 10 công dân ưu tú của thủ đô lần đầu được bầu chọn nhờ những công trình nghiên cứu đồ sộ của ông như

Tổng tập văn hiến Thăng Long, Bách khoa thư Hà Nội,...

Thăng Long là nơi tập trung nhiều đền chùa, đạo quán, lễ hội. Người dân Thăng Long tôn kính tất cả các vị thánh thần ân đức, các bậc anh hùng vì dân vì nước được thờ phụng ở các chùa, đền, quán, miếu... Đây là những nét nổi bật biểu hiện đời sống tâm linh của người dân đất kinh kỳ.

Dưới chế độ thống trị của phong kiến nước ngoài, nhân dân Việt Nam từng sống trong đau khổ không có lối thoát. Khi đất nước đã giành được độc lập, nhưng ở mỗi cuộc đời vẫn có những rủi ro không thể lường trước và cũng không thể giải thích được. Tình hình trên tất yếu đẩy người ta vào con đường mê tín, trông chờ sự cứu giúp của thần linh.

Thời đại Ngô, Đinh, Lê, Lý thì Phật giáo và Đạo giáo rất được tôn sùng. Cả Phật giáo và Đạo giáo đều có những điều răn dạy về hành vi đạo đức, giáo dục tình yêu thương, cứu giúp lẫn nhau giữa người và người, do vậy những tôn giáo nói trên đã dễ dàng lôi kéo được sự đồng tình, tin tưởng của nhân dân.

Về phía triều đình, để duy trì được trật tự xã hội và tiến hành mọi việc thuận lợi, các triều vua nhận rõ sự cần thiết phải dựa vào lực lượng trí thức đương thời. Bấy giờ đạo Nho chưa phải đã phổ biến trong quảng đại quần chúng nên chỗ dựa chủ yếu phải nhằm vào đội ngũ trí thức trong Phật giáo và Đạo giáo, nhiều người có học vấn cao.

Lý Công Uẩn sinh ra, lớn lên tại nhà chùa, được sư Khánh Vân nhận làm con, sư Vạn Hạnh dạy dỗ. Rồi chính các nhà sư đã tích cực vận động đưa ông lên làm vua. Cũng chính các nhà sư, với tư cách

Văn hiến Thăng Long trong đời sống tâm linh

Vũ Khiêu

là trí thức đương thời, lại tiếp tục giúp ông rất nhiều trong việc nội trị, ngoại giao. Không có gì khó hiểu, Lý Công Uẩn cũng như các vua nhà Lý về sau đều là những người mộ đạo, trong khi toàn dân mộ đạo...

Việc tôn sùng quá mức Phật giáo, Đạo giáo dẫn đến chiều hướng phát triển mê tín dị đoan cùng với việc xây dựng khắp nơi quá nhiều đền chùa, làm hao tổn nhiều sức người, sức của. Nhưng Phật giáo, Đạo giáo cũng đem lại những nhân tố tích cực, góp phần ổn định lòng dân, cổ vũ làm điều thiện, khai thác được nhiệt tình vốn trí thức của giới sĩ tăng, đạo sĩ, thúc đẩy xã hội phát triển mọi mặt.

Sang đời nhà Trần, với sự sáng suốt của các vua Trần, nhất là với sự phê phán của tầng lớp trí thức theo Nho giáo thì Phật giáo và Đạo giáo cũng dần dần bỏ bớt được những điều mê tín, trở thành những nhân tố hợp lý trong văn hiến Việt Nam.

Thăng Long là trung tâm văn hoá, hội tụ tinh hoa của bốn phương đất nước, nên ngay từ thời Lý, khi mà "nhân dân quá nửa làm sãi, trong nước chỗ nào cũng có chùa" (Lê Văn Hưu), thì Thăng Long cũng là nơi tập trung nhiều nhất những chùa chiền, miếu mạo rải khắp kinh thành.

Thăng Long thời ấy có những ngôi chùa xây dựng quy mô lớn, kiến trúc độc đáo. Chùa Diên Hựu như một bông sen lớn nổi sộ mọc giữa hồ, riêng cây cột đá đã cao 10 trượng (khoảng 30 mét). Tháp Báo Thiên 12 tầng, cao khoảng 80 mét, sừng sững bên hồ Lục Thủy.

Thăng Long cũng có rất nhiều đạo quán. Tài liệu cũ cho biết thời thuộc Minh, ở Đông Quan có trên 200 ngôi chùa và 200 đạo quán. Thời Mạc, nhiều đạo quán được tu sửa và xây dựng thêm, có nhiều quán lớn nổi tiếng như Trấn Vũ quán, Huyền Thiên quán, Đông Thiên quán, Đế Thích quán.

Trong quá trình đi lên của đất nước, bên cạnh sự tồn tại của Phật giáo và Đạo giáo, nhân dân ta phát huy hơn nữa truyền thống lâu đời của dân tộc, có sự quan tâm đặc biệt đối với việc thờ cúng các vị anh hùng cứu nước và những người có công lập ấp, dựng làng, hay trong việc sáng lập ra những ngành nghề ở các địa phương.

Tín ngưỡng Việt Nam có đặc điểm là sự dung hợp giữa tín ngưỡng Phật giáo, Đạo giáo với tín ngưỡng dân gian. Đặc điểm này càng được thể hiện rõ trên đất Thăng Long. Nguyên nhân sâu xa của sự dung hợp này là truyền thống yêu thương giúp đỡ nhau trong nhân dân, là tinh thần khoan dung của dân tộc và thái độ không thành kiến với những người khác mình về tư tưởng, quan điểm cũng như về tín ngưỡng...

Người ta không vì đạo này mà bác bỏ đạo kia, cũng không quan tâm và phân biệt đâu là nơi thờ Phật, đâu thờ Tiên, thờ Thánh, thờ Thần. Nhiều đền trở thành quán như đền Bích Câu. Nhiều quán trở thành chùa, như Đông Thiên quán, Huyền Thiên quán... Nhiều chùa ở Phật điện chẳng những có tượng Phật mà còn có cả tượng thần Đạo giáo. Bên cạnh Tam Bảo thường có cả điện thờ Mẫu. Đền Tam Giáo ở Thượng Cát (Từ

Liêm) còn 45 pho tượng các vị Phật, Thánh, Thần, Tiên tiêu biểu của cả ba giáo phái. Hoặc như chùa Hưng Ký (phố Minh Khai ngày nay), mới xây năm 1932, là một quần thể gồm cả chùa, đền, điện mẫu. Nơi nào cũng đều khởi hương nghi ngút, được xem là những chuyện bình thường.

Thăng Long có đền thờ thần núi (Tân Viên), thần sông (Tô Lịch). Có Thăng Long tứ trấn, bốn ngôi đền thờ các vị thần trấn giữ bốn phía Đông, Tây, Nam, Bắc. Vị anh hùng dân tộc Trần Hưng Đạo được suy tôn thành đức Thánh Trần được thờ ở nhiều nơi (như ở đầu phố Lê Duẩn, đầu phố Hoè Nhai ngày nay).

Vị công chúa huyền thoại Liễu Hạnh được suy tôn là Thánh Mẫu và là người mẹ bất tử, một trong tứ bất tử của Việt Nam, cũng có hàng trăm nơi thờ cúng ở Thăng Long và cả nước, nổi tiếng gần đây là phủ Tây Hồ bên bờ hồ Tây.

Nhân dân Thăng Long tôn kính tất cả các vị thánh thần ăn đức. Các bậc anh hùng vì dân vì nước được thờ phụng ở các chùa, đền, quán, miếu. Nhưng cũng có nhiều người đổ xô đến những nơi vừa to đẹp, uy nghi, vừa nổi tiếng là rất thiêng có thể đáp ứng mọi thỉnh cầu của con nhang đệ tử.

Người ta kéo đến phủ Tây Hồ để cầu xin được phát tài phát lộc, buôn bán gặp may, mọi việc làm ăn thuận buồm xuôi gió... Người ta thể bồi trước đền Quan Đế (tức Quan Công), vị thánh nổi tiếng về tiết tháo trung nghĩa và lòng dạ quang minh chính đại, để mong thánh chứng giám. Các nho gia, sĩ tử thì đến đền Văn Xương (thờ vị thần chủ về văn học) để tổ lòng tôn kính và cùng để cầu xin ngài phù hộ cho văn hay chữ tốt và đỗ đạt...

Trong không khí tin ngưỡng nói chung, hầu hết các xã thôn ở khắp các miền đất nước đều có những ngày lễ hội. Thăng Long cũng như các nơi, có nhiều lễ hội ở đình, chùa, đền, miếu thuộc các làng khác nhau. Nhưng lễ hội ở Thăng Long, nơi tập trung nhiều người vừa giàu có, vừa có trình độ văn hoá hơn so với các nơi khác trong toàn quốc, nên lại có

nhiều nét đặc sắc.

Lễ hội ở Thăng Long thường được tổ chức bề thế, có quy mô tương đối lớn. Một số lễ hội mang tính chất tiêu biểu của cả nước. Lễ hội Gióng được tổ chức ở nhiều nơi (đều thuộc địa phận Hà Nội ngày nay) là Phù Đổng, Xuân Đình, Sóc Sơn, Chi Nam, Thanh Nhàn.

Riêng hội Gióng ở Phù Đổng (Gia Lâm) lớn nhất có thể coi là long trọng, công phu nhất trong các lễ hội cổ truyền Việt Nam. Để ôn lại sự tích Thánh Gióng đánh giặc Ân, dân làng đã huy động vào cuộc diễn trận mây trăm người trực tiếp tham gia và mấy trăm người phục dịch hiện trường. Ngoài ra, hàng vạn người dân các nơi xa gần đến dự.

Hội đền thờ Hai Bà Trưng được tổ chức ở nhiều nơi, tập trung ở đền Hạ Lôi (huyện Mê Linh, Vĩnh Phúc) và đền Hát Môn (huyện Phúc Thọ). Hội đền Đồng Nhân (ở quận Hai Bà Trưng) tuy không phải là đền được xây dựng ngay trên những mảnh đất lịch sử có gắn bó trực tiếp với sự nghiệp Hai Bà, nhưng cũng được tổ chức rất long trọng. Đặc biệt do vị trí ở giữa kinh thành, nên trước đây nhà nước phong kiến coi lễ hội Đồng Nhân là tế lễ của toàn quốc (quốc lễ) và cử quan về chủ lễ.

Lễ hội ở Thăng Long thường được thể hiện với những nội dung, ý nghĩa sâu sắc và độc đáo, phần lớn các lễ hội đều thông qua việc diễn lại các tích xưa để nhớ đến anh hùng liệt sĩ có công lớn xây dựng và bảo vệ tổ quốc, tái hiện những chiến công hiển hách của dân tộc, về hào hùng của quân dân ta đánh thắng quân xâm lược.

Lễ hội đền Đồng Cổ bắt đầu khi vua nhà Lý cho rước thần trống đồng từ Đan Nê (Thanh Hoá) về Thăng Long dựng đền thờ, đã để lại dấu ấn không phai mờ trong trí tưởng tượng của người đời sau về quang cảnh cuộc lễ trang nghiêm, hùng tráng. Trong cuộc lễ tất cả các quan lớn bé đứng trước án thờ thần và trước mặt đồng đảo người dự hội, trịnh trọng đọc lời thề trung hiếu.

Biết ơn và thờ cúng những anh hùng

dân tộc trở thành một truyền thống của nhân dân Việt Nam và nhân dân Thăng Long- Hà Nội. Ngay cả đến thời nhà Nguyễn, không được nhắc tới công lao của nhà Tây Sơn thì nhân dân vẫn tổ chức ngày giỗ trận ở Đống Đa. Đến những thập kỷ gần đây, mỗi độ xuân về, người Hà Nội lại hồi tưởng về một Thăng Long mùa xuân Kỷ Dậu 1789, Thăng Long đã góp sức cùng quân đội Tây Sơn và nhân dân cả nước lập nên chiến công vĩ đại và hiển hách trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc.

Ngày nay, Hà Nội vẫn hàng năm thay mặt cho cả nước tổ chức lễ kỷ niệm chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa, tưởng niệm Anh hùng dân tộc Quang Trung với niềm thành kính thiêng liêng. Trong ngày hội, nhiều trò chơi dân gian, nổi bật là trò múa rồng tái hiện cảnh nhân dân 9 xã quanh đồn Đống Đa đốt rơm tẩm dầu tạo thành trận rồng lửa bao vây đồn giặc.

Về hình thức, lễ hội dân gian cổ truyền vẫn là tính chất hội làng, nhưng lễ hội Thăng Long lại có những nét riêng của chốn phồn hoa đô hội.

Thăng Long có hội Láng với tích diễn

HỘI GIÓNG Ở SÓC SƠN

Đốt pháo đầu thần khá độc đáo. Có hội đền Đồng Nhân với nghi thức trang trọng tẩm tượng bằng nước sông Hồng, với cuộc múa đèn và lễ dâng hương do đội nữ quan đảm nhiệm. Có hội tế trâu đất ở cửa ô Đông Hà (phố Hàng Chiếu ngày nay), hội cờ ở Đông Ba (Thượng Cát, huyện Từ Liêm).

Có trò chơi hát phết ở Đông Đô (huyện Đông Anh), cướp cầu ở Thuý Lĩnh (huyện Thanh Trì), đấu võ ở Đông Dư (huyện Gia Lâm) và rất nhiều trò chơi khác ở các hội làng: thi thổi cơm, thi dệt vải, thi bơi thuyền... thể hiện tính phong phú và hình thức đặc sắc của lễ hội Thăng Long ★

TRẦN VŨ QUÂN (ĐẾN QUÁN THÁNH)

CHUÔNG CỔ TẠI ĐIỆN THỜ THẦN LONG ĐỔ

ĐÌNH ĐỒ THĂNG LONG MỞ RA THỜI KỲ MỚI HÀNG NGÀN NĂM

Kinh đô Cổ Loa thời An Dương Vương (208-179 trước Công nguyên) là một trung tâm chính trị, xã hội, kinh tế, văn hoá và là một đầu mối giao thông giao lưu giữa các miền trong nước, nhưng chỉ có 30 năm tồn tại. Sau đó những cái tên như Tống Bình, Đại La của đất Hà Nội xưa gắn liền với thời kỳ đen tối Bắc thuộc dài cả ngàn năm. Đến năm 544, Lý Bí đánh đuổi được quân đô hộ nhà Lương, lên ngôi trở thành Lý Nam Đế, đặt quốc hiệu Vạn Xuân, đóng đô ở Long Biên thuộc Hà Nội ngày nay. Tuy nhiên, sau đó cháu ông là Lý Phật Tử lại dời đô về Cổ Loa rồi Hoa Lư.

Năm 1010, Lý Thái Tổ dời đô từ Hoa Lư về Thăng Long. Trong *Chiếu dời đô* vị minh quân khai sáng triều Lý đã nêu cao những mặt ưu việt của vùng đất mới Thăng Long so với kinh đô cũ Hoa Lư, như vị trí trung tâm, điều kiện tự nhiên thuận lợi cho phát triển kinh tế- xã hội. Theo nhà sử học lão thành Đinh Xuân

Vì sao chọn Thăng Long-1010?

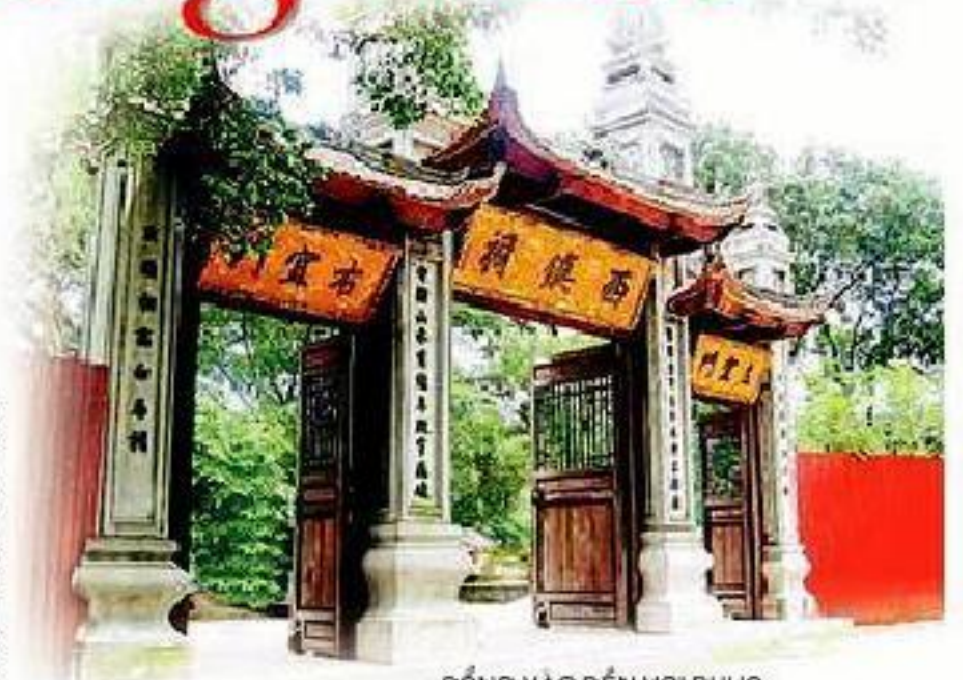
Nguyễn Xuân

Vì sao chọn năm 1010 khai sinh Thăng Long để kỷ niệm mà không phải là năm định đô Cổ Loa hay Long Biên? Tính cách cơ bản của người Hà Nội là gì?

Lâm, chủ trương định đô ở Thăng Long của Lý Thái Tổ đã mở ra một thời kỳ mới trong lịch sử dân tộc, văn hiến và anh hùng, kéo dài hàng ngàn năm. Thăng Long với biểu tượng Rồng bay lên vừa mang khí thế vươn lên mạnh mẽ, vừa chứa đựng ý niệm thiêng liêng về cội nguồn Rồng Tiên. Vì vậy lấy năm 1010 khai sinh Thăng Long làm cột mốc lịch sử để kỷ niệm thành lập thủ đô là hoàn toàn chính xác.

TÍNH CÁCH CƠ BẢN CỦA NGƯỜI HÀ NỘI

Các nhà nghiên cứu cho biết người gốc Hà Nội hiện còn rất ít. Theo dòng biến đổi thời cuộc, dân Hà Nội ngày nay bao gồm dân của nhiều tỉnh trong cả nước hội tụ về thủ đô để học tập và làm việc. Trước Cách mạng tháng Tám năm 1945, dân mấy tỉnh xung quanh vào Hà Nội sinh cơ lập nghiệp thường gọi là dân "tứ chiếng", nhưng đúng ra phải là "tứ trấn", tức dân bốn tỉnh xung quanh Hà Nội. Trong lòng thành phố Hà Nội hiện vẫn còn một số đình làng của dân các tỉnh, những người này tuy làm ăn sinh sống ở Thăng Long- Hà Nội nhưng vẫn giữ quan hệ chặt chẽ với nơi chôn nhau cắt rốn của mình.

CỔNG VÀO ĐỀN VOI PHỤC

*"Không thơm cũng thể hoa nhài
Dẫu không thanh lịch*

cũng người Tràng An"

Người Tràng An ở đây chính là người Thăng Long, người Hà Nội!

Về tính cách cơ bản của người Hà Nội, theo Giáo sư Đinh Xuân Lâm thì: "Đó là tính cách văn hoá, thể hiện ở mặt tài hoa trong lao động sáng tạo, thanh lịch trong giao tiếp ứng xử. Cởi mở mà kín đáo, tế nhị và sâu sắc, người Hà Nội rất kỵ với sự ồn ào, hời hợt. Một tinh thần yêu nước nồng nàn cộng với lòng nhân ái bao dung đối với kẻ thù khi chúng đã dẫu hàng; luôn vươn lên cái mới, cái hiện đại mà không xa rời tinh hoa dân tộc, đó là phong cách người Hà Nội xưa nay" ★

RỒNG ĐÁ TRƯỚC ĐIỆN KINH THIÊN

CỬA BẮC HOÀNG THÀNH THĂNG LONG

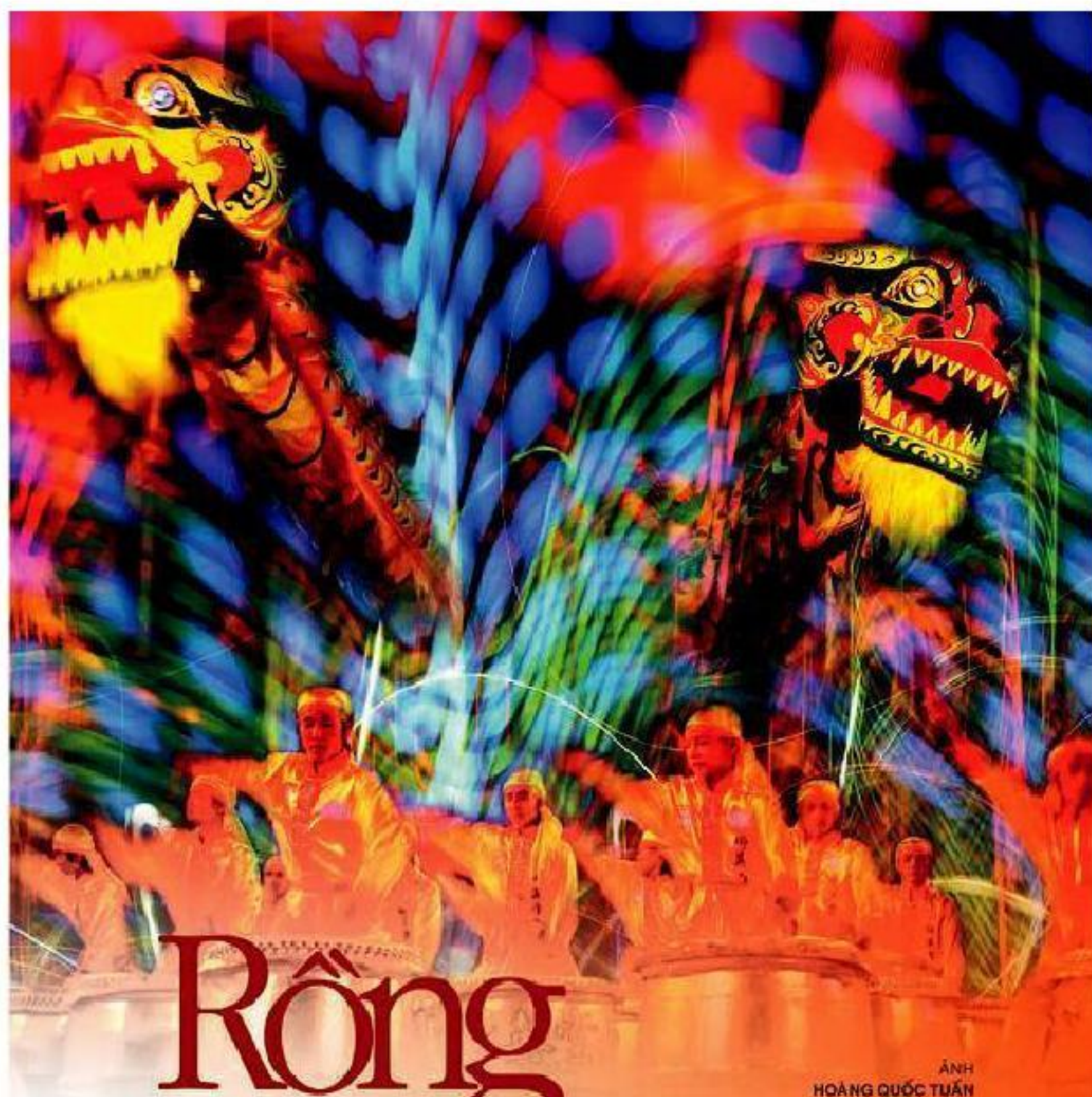
“Trong dân gian từ thuở xa xưa đã có niềm tin rằng *tên hay* đem lại điều tốt nên vua Lý Công Uẩn lấy tên Thăng Long để thể hiện khát vọng và ý chí vươn lên mạnh mẽ của dân tộc, chứa đựng ý niệm thiêng liêng về nguồn gốc con Rồng cháu Tiên”.
Tiến sĩ kinh tế Phạm Gia Minh đã nhận định, đồng thời với khát vọng muốn Việt Nam hoá Rồng trong thế kỷ 21 và hâm nóng lòng nhiệt thành, yêu nước trong mỗi chúng ta, ông còn chia sẻ:
“Hãy nhắc nhở cho con cháu trong các sách giáo khoa rằng giang sơn gấm vóc này có vóc dáng của một con rồng vươn ra biển Đông chứ không chỉ giản đơn là hình chữ S trong bảng chữ cái La Tinh như trước đây chúng ta chưa hiểu đúng về tầm vóc của mình”.

VẠN XUÂN, THĂNG LONG, ĐÔNG ĐÔ... HÀ NỘI

Có lẽ do một sự sắp đặt của Trời, Đất mà tổ quốc Việt Nam của chúng ta mang hình dáng của một con rồng đang vươn ra biển Đông. Phần đầu của rồng là miền Bắc với chiều rộng đủ lớn thể hiện được những chi tiết uy nghi như sừng, bờm và râu. Miền Trung thon, hẹp là thân Rồng đang bay lượn uyển chuyển và miền Nam thể hiện những khúc cuộn của rồng nên có hình thái phình ra to hơn và kết thúc tại mũi Cà Mau có dáng dấp như mồm đuôi rồng đang vẫy vùng trong sóng nước. Qua những trải nghiệm lịch sử, các triều vua trị vì đất nước đã sớm nhận ra vị trí trung tâm đầu não của quốc gia phải chính là nơi ngự trị của mắt rồng.

Vào buổi bình minh của đất nước, năm 544 sau công nguyên Lý Bí xưng đế dựng nước Vạn Xuân và đã đóng đô ở khu vực Thăng Long- Hà Nội ngày nay. Ông đã cho xây dựng chùa Khai Quốc (Nghĩa là “Mở Nước”, sau đổi tên thành chùa Trấn Quốc ở khu vực hồ Tây, Hà Nội).

Vào mùa xuân năm Canh Tuất (1010), khi vua Lý Công Uẩn viết *Chiếu dời đô*, ông đã khẳng định giá trị phong thủy (ngày nay gọi là địa- vật lý) có một không hai của vùng đất này và là người đầu

ẢNH
HOÀNG QUỐC TUẤN

Rồng Việt sẽ vươn cao bay xa

Phạm Gia Minh

tiên đặt tên Thăng Long cho kinh đô nước Việt.

Trên bản đồ Việt Nam vùng đất Thăng Long- Hà Nội nằm đúng vị trí mắt rồng với miệng của nó mở ra nơi cửa sông Thái Bình và mũi rồng là vùng Quảng Ninh- Hải phòng. Với một góc nhìn như vậy thì cái tên Thăng Long- Rồng bay lên được đặt cho thủ đô một nước có hình dáng đặc biệt của một con rồng đang vươn ra biển Đông thật là phù hợp với ước nguyện xây dựng tương lai hưng thịnh và đi lên của các bậc tổ tiên và hài hoà trong mối quan hệ Thiên- Địa- Nhân.

CHỮ “NHÂN” TRONG ĐỜI SỐNG THƯỜNG NGÀY

Lại nói thêm về chữ Nhân, trong cuộc sống thường ngày đó là lòng tự hào dân tộc, tinh thần yêu nước, đoàn kết một lòng chống ngoại xâm và xây dựng đất

nước an bình, giàu mạnh.

Trong dân gian từ thuở xa xưa đã có niềm tin rằng *tên hay* đem lại điều tốt nên vua Lý Công Uẩn lấy tên Thăng Long để thể hiện khát vọng và ý chí vươn lên mạnh mẽ của dân tộc, chứa đựng ý niệm thiêng liêng về nguồn gốc con Rồng cháu Tiên. Chính vì vậy sau nhiều lần đổi tên như Đông Đô (1397-1407, 1428-1430), Đông Quan (1407-1427), Đông Kinh (1430-1789), Bắc Thành (1789-1831) thì cái tên Thăng Long vẫn lắng đọng lại một cách thân thương và đầy tự hào trong sâu thẳm tình cảm của mỗi người dân Việt Nam^[1].

Hà Nội đối với chúng ta cũng rất thân thuộc và triu mến, nó có nghĩa là “Thành phố trong sông” (chỉ con sông Hồng ngày nay), là chốn kinh kỳ trên bến dưới thuyền mà vua Minh Mạng năm 1831 khi thực hiện cải cách hành chính chia lại các tỉnh thuộc vùng Đàng Ngoài cũ

NGUYỄN VĂN LÃ THƯ CỦA ĐẠI TƯỚNG VÕ NGUYỄN GIÁP GỬI HỘI KHOA HỌC LỊCH SỬ VIỆT NAM

Tướng Giáp từng đề nghị lấy tên Thăng Long cho Hà Nội

Nhân Đại lễ 1000 năm Thăng Long- Hà Nội, trên Tuần Việt Nam có đăng lại lá thư của Đại tướng Võ Nguyên Giáp hồi năm 2008, đề nghị lấy lại tên Thăng Long cho Hà Nội.

Trong lá thư gửi Hội Khoa học lịch sử Việt Nam, Đại tướng Võ Nguyên Giáp- chủ tịch danh dự của Hội cho rằng "đây là một vấn đề lớn, có ý nghĩa rất quan trọng. Hội Khoa học lịch sử Việt Nam cần nghiên cứu, tổ chức một cuộc hội thảo để chính thức có ý kiến đề nghị với Đảng, Nhà nước, với TP.Hà Nội".

"Thời gian lấy lại tên Thăng Long

vào dịp kỷ niệm 1000 năm Thăng Long- Hà Nội sắp tới là thời điểm hợp lý nhất, đúng lúc nhất, thời điểm nghìn năm có một".

Theo nhà sử học Dương Trung Quốc, đây là thời điểm thích hợp để đưa vấn đề này ra lấy ý kiến rộng rãi, tìm giải pháp có sự đồng thuận cao. Ông bộc bạch: "Cái tên Thăng Long rất đẹp, vừa có bề dày lịch sử nghìn năm vừa là biểu tượng đầy sức sống, thể hiện ý chí vươn lên của dân tộc Việt Nam. Về cảm xúc tôi rất ủng hộ việc đổi tên, nhưng về lý trí thì tôi chưa thật tự tin để đưa ra chính kiến về vấn đề này, và rất mong được dư luận chia sẻ".

đã đặt cho.

Theo đó, từ Quảng bình trở ra được chia làm 18 tỉnh, trong đó có tỉnh Hà Nội, còn thủ đô của Việt Nam lúc đó đã chuyển vào Phú Xuân- Huế. Rõ ràng là vào thời điểm năm 1831 việc đặt tên cho Hà Nội chỉ đơn thuần là đặt tên cho một tỉnh lẻ ở Đàng Ngoài dựa trên vị trí của nó so với một dòng sông mà không mang cái khí thế long trọng và ý nghĩa thiêng liêng như khi vua Lý Công Uẩn dời đô^[1].

VIỆT NAM- CON RỒNG MỚI CỦA CHÂU Á

Để khơi dậy lòng tự hào dân tộc mà một đất nước láng giềng ASEAN của chúng ta đã lấy tên Singapura (tiếng địa cổ VẬT ĐÀ

phương là con sư tử) để đặt cho quốc gia non trẻ của mình. Trên thực tế đất nước nhỏ bé này không có sư tử sinh sống như ở châu Phi nhưng những kỳ tích trong phát triển kinh tế- xã hội của nó đã đưa đảo quốc này lên hàng sư tử hay rồng trong số các quốc gia mới trỗi dậy ở Á châu.

Có thể nói trên thế giới không có đất nước nào mà hình dáng, truyền thuyết về cội nguồn và địa danh lại có nhiều liên hệ tới rồng như nước Việt Nam ta. Nào là thành Thăng Long, vịnh Hạ Long, Bái Tử Long, sông Cửu Long, Hoàng Long, núi Hàm Rồng, đảo Bạch Long Vĩ, tỉnh Vĩnh Long, sự tích con Rồng cháu Tiên,... Phải chăng đây cũng là khát vọng ngàn đời và cũng là sứ mệnh thiêng liêng mà cha ông đã đặt lên vai con cháu- hãy kiên cường vượt qua phong ba bão táp để hoá rồng?

Hôm nay, sau hơn 20 năm thực hiện công cuộc đổi mới, đất nước Việt Nam đã đạt được những đổi thay thần kỳ. Thế và lực của chúng ta không ngừng được nâng cao, nhiều người đã bắt đầu nói đến **Việt Nam như một con rồng mới của châu Á** đang vươn ra đại dương của hội nhập quốc tế.

CẦN MỘT SỰ ĐỘT PHÁ QUYẾT LIỆT ĐỂ RỒNG BAY LÊN

Tuy nhiên, trong cuộc cạnh tranh

quốc tế diễn ra rất khốc liệt hiện nay, muốn con rồng Việt Nam có thể bơi xa, bay cao nhất thiết phải có được một **cú hích**, một sự **đột phá quyết liệt** trong nhận thức và hành động của toàn xã hội.

Nếu khiêm tốn mà nhìn nhận bản thân thì chúng ta tuy gần đây có đạt được sự tăng trưởng nhưng vẫn chưa thoát ra khỏi nguy cơ **tụt hậu** so với các nước trong khu vực đang chạy đua tăng tốc, và bản thân sự tăng trưởng của chúng ta vẫn chưa bền vững.

Những di sản nặng nề trong nếp nghĩ của quá khứ quan liêu bao cấp, sự thiếu hiểu biết về quản lý kinh tế- xã hội trong cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế cùng với gánh nặng mới của tệ tham nhũng đang níu kéo con rồng bay lên và thực chất là- dù vô tình hay hữu ý đang hà hơi tiếp sức cho những thế lực đen tối luôn âm mưu nhấn chìm con rồng Việt Nam.

Đã đến lúc phải giống lên một hồi trống để đánh thức lòng tự tôn dân tộc vốn sẵn có trong huyết quản mỗi người Việt Nam, đánh thức con rồng Việt đã nhiều năm nay gối đầu trong dòng sông Hồng mang nặng phù sa để nó vươn mình bay cao trên biển cả như thời Lý, Trần mấy trăm năm lịch sử oanh liệt và rang rỡ. Nhân dịp kỷ niệm 1000 năm Thăng Long- Hà Nội, nên chăng, chúng ta hãy cùng nhau khơi dậy lòng yêu nước và chí khí quật cường vùng vẫy một phương trời của con rồng Việt Nam bằng việc chính thức lấy lại tên Thăng Long cho thủ đô đất Việt?

Hãy nhắc nhở cho con cháu trong các sách giáo khoa rằng giang sơn gấm vóc này có vóc dáng của **một con rồng vươn ra biển Đông** chứ không chỉ giản đơn là hình chữ S trong băng chữ cái La Tinh như trước đây chúng ta chưa hiểu đúng về tâm vóc của mình.

CẦN KHƠI DÂY TÂM THỨC VỀ BIỂN TRONG GIỚI TRẺ

Trong quá khứ, người Việt ta chưa có truyền thống chinh phục biển như nhiều dân tộc khác, cho nên chiến lược biển của Đảng đã để ra gần đây phải được đưa vào cuộc sống, từ việc xây dựng **tâm thức** về biển cho mỗi công dân từ thuở niên thiếu rằng kinh tế biển là không gian sinh tồn bền vững của đất nước mang hình dáng con rồng vươn ra đại dương. Đây sẽ là một cú hích cần thiết trong nội tâm mỗi chúng ta góp phần tạo nên một khí thế vươn lên trong toàn thể trẻ, già, trai gái.

Đối với thế giới, khi nhắc đến Việt Nam mọi người sẽ liên tưởng ngay tới một đất nước có thủ đô mang tên Rồng bay đầy hào khí đi lên và rất ấn tượng, mang một nét văn hoá đặc thù. Đặc điểm này sẽ có một ý nghĩa tích cực trong việc xây dựng thương hiệu quốc gia cho Việt Nam trong thời kỳ hội nhập quốc tế.

Qua nhiều đổi thay của lịch sử và

TƯỢNG ĐẦU CHIM PHƯỢNG

CHIM UYÊN ƯƠNG

trong quá trình hoàn thiện tổ chức, cải cách quản lý chúng ta đã có nhiều kinh nghiệm về việc thay đổi địa danh các đơn vị hành chính. Thiết nghĩ, nếu có lấy tên Thăng Long làm tên giao dịch chính thức cho thủ đô thì cũng sẽ không gây ra một sự xáo trộn bất lợi và chi phí hành chính quá cao nào. Nếu so sánh với chi phí khi chia tách 2 tỉnh thì việc chỉ đổi tên một thành phố bên cạnh những chi phí bất buộc liên quan tới việc ra thông báo với trong nước và quốc tế, làm lại con dấu, biểu mẫu giấy tờ của các cơ quan hành chính thì sẽ không đòi hỏi tới những chi phí cho việc xây dựng thêm một trung tâm hành chính với đủ các ban ngành cho một tỉnh mới được thành lập.

Ngoài ra chúng ta vẫn có thể áp dụng nhiều biện pháp quá độ uyển chuyển để

VỀ ĐẸP CỔ VẬT THĂNG LONG

việc thay đổi tên gọi không gây trở ngại và tổn kém trong các quan hệ dân sự, giao dịch hành chính và ngoại giao. Cái tên Hà Nội vẫn sẽ được dùng trong cuộc sống đời thường, thơ ca, nghệ thuật.

Vả chăng nay mai thủ đô sẽ được mở rộng nhiều ra phía Hà Tây, Bắc Ninh, Hưng Yên... nên ý nghĩa thực tế của cái tên "Hà Nội- Thành phố trong sông" sẽ trở nên không còn phù hợp chỉ ít là về mặt không gian địa lý^[1]. Trong khi đó nếu lấy tên Thăng Long cho thủ đô trên đà phát triển, tương lai bao gồm nhiều địa phương sáp nhập lại sẽ tạo nên khí thế của sự **hợp nhất đi lên, đồng lòng** và **đoàn kết** anh em một nhà.

Chưa bao giờ đất nước ta lại đứng trước những vận hội to lớn như hiện nay, đó là thiên thời. Đất nước Việt Nam giờ đây thống nhất, con Rồng Việt nằm trải dài suốt một dải bên bờ biển Đông, vóc dáng của nó đã lớn hơn nhiều so với cái buổi ban đầu tổ tiên ta dựng nước, đó là địa lợi. Và một khi hơn 80 triệu trái tim và khối óc được thôi thúc vươn lên bởi hào khí Thăng Long thì yếu tố nhân hoà sẽ được cộng hưởng, tạo nên một sức bật mãnh liệt và không còn nghi ngờ gì nữa Rồng Việt sẽ vươn cao, bay xa ★

Ghi chú:

[1] Nếu làm một phép thống kê so sánh các triều đại ở Việt Nam trong 1000 năm gần đây thì có thể rút ra 2 kết luận sau :

1.1. Phạm triều đại nào mà không lấy vùng đất Thăng Long làm thủ đô thì triều đại đó sẽ không vững bền và không thể nằm trong tay toàn vẹn bờ cõi: Hồ Quý Ly rút về Thanh Hoá lập Tây Đô thì tồn tại được vón vẹn có 10 năm (1397-1407), nhà Tây Sơn (14 năm: 1788-1802), các vua Nguyễn (143 năm: 1802-1945) và chính quyền Sài Gòn do Mỹ hậu thuẫn trước đây (21 năm: 1954-1975) đã lấy thủ đô của triều đại mình ở những vùng đất khác thì đều có những số phận tương tự. Nhà Nguyễn chính thức tại ngôi được 143 năm nhưng thực chất đã bị Pháp đô hộ hơn 80 năm (1862-1945) nên chỉ được tính 60 năm thực quyền!.

1.2. Lịch sử của Thăng Long cho tới hôm nay là 998 năm với 5 lần đổi tên thì chỉ có 388 năm thủ đô của đất Việt mang tên Thăng Long thôi. Đó là vào thời Lý (217 năm), Trần (171 năm) được đánh giá là một giai đoạn lịch sử phát triển thịnh vượng và bền vững nhất về kinh tế, hùng mạnh về quân sự (3 lần đánh thắng quân Nguyên-Mông) đồng thời mang đậm sắc thái riêng của Việt Nam trong phát triển Phật giáo, văn hoá nghệ thuật và y học. Sự chuyển tiếp giữa 2 triều đại cũng diễn ra tương đối êm ả, ít bạo động và đấu rơi, máu chảy. Mười hai năm mang tên Đông Đô đánh dấu sự sụp đổ của triều đại Hồ Quý Ly, 20 năm mang tên Đông Quan chỉ gọi lại nỗi ô nhục khi bị giặc Minh đô hộ tàn bạo, huỷ diệt tận gốc truyền thống văn hoá của dân tộc. Giai đoạn khá dài 354 năm mang tên Đông Kinh là một thời kỳ xen lẫn giữa vinh quang (Lê

Lợi đánh đuổi quân Minh, Nguyễn Huệ đại phá quân Thanh) và ô nhục (Lê Chiêu Thống dâng đất nước cho nhà Thanh). Đó cũng là thời kỳ đất nước rối ren, mất đoàn kết và bị phân chia (các cuộc tranh giành Lê- Mạc, vua Lê- chúa Trịnh, Trịnh- Nguyễn phân tranh dẫn đến tình trạng Đàng Trong, Đàng Ngoài). Trong giai đoạn này các triều đại thường tồn tại không quá 100 năm và không đạt được sự cường thịnh như thời Lý, Trần. 42 năm mang cái tên Bắc Thành là một giai đoạn mà các vua nhà Nguyễn muốn làm lu mờ dần đi cái tên Thăng Long trong tâm thức của tầng lớp sĩ phu và nhân dân Bắc Hà vốn ủng hộ nhà Tây Sơn. Với tên Hà Nội được đặt vào năm 1831 thì cho tới nay mới có 177 năm, chúng ta đã bị thực dân Pháp đô hộ hơn 80 năm, Mỹ xâm lược gần 30 năm và 10 năm chiến tranh biên giới, tổng cộng là gần 2/3 thời gian đầy khó khăn, đất nước chưa có được bao nhiêu thời gian để phát triển.

[2] Xung quanh sự kiện vua Minh Mạng đặt tên Hà Nội có nhiều ý kiến cho rằng trước đó, từ thời vua Gia Long- Nguyễn Ánh (năm 1805) đã ra lệnh triệt phá Hoàng thành Thăng Long, hạ độ cao tường thành cho thấp hơn kinh đô Phú Xuân và bắt dân đọc chệch chữ Long trong Thăng Long thành Lung (trong từ lao lung). Để sĩ phu và nhân dân Bắc Hà quên hẳn hào khí Thăng Long nên năm 1831 Minh Mạng đã đặt tên Hà Nội. Nếu ghép cái tên khai sinh là Thăng Long với tên Hà Nội thì dễ dàng thấy hình ảnh một con rồng đang bị giam hãm trong một dòng sông chật hẹp chứ không phải đang được bay giữa trời, biển bao la. Điều này có khác chi hổ chạy trong cũi, cá bơi trong chậu hoặc chim bay trong lồng? Đó là một hành động có tính toán rất thâm thúy để dập tắt lại việc trước kia sĩ phu và nhân dân Bắc Hà đã nhiệt thành ủng hộ nhà Tây Sơn (hẳn chúng ta còn nhớ quan đại thần của Gia Long là Đặng Trần Thường đã cho đánh chết Ngô Thì Nhậm ngay trong sân Văn Miếu Quốc Tử Giám vì tư thù và tội đã đắc lực phò nhà Tây Sơn; ngay đến hải cẩu của vua Quang Trung cũng bị dày dũa thê thảm như thế nào thì mới thấy được sự hằn học của nhà Nguyễn đối với di sản của Tây Sơn). Sau này triều đình nhà Nguyễn đã dễ dàng thoả thuận với thực dân để Hà Nội trở thành nhượng địa của Pháp.

[3] Riêng Hà Tây với núi Ba Vì và đền Thượng có một vị trí phong thủy vô cùng quan trọng đối với long mạch (và vận mệnh) của đất nước Việt Nam. Xưa kia Cao Biền sang đô hộ nước ta đã trấn yểm ở đây mà không thành. Nay, nếu vùng núi Ba Vì với những huyết đạo linh thiêng lại bị ghép vào cái thế "ở trong sông" của địa danh Hà Nội thì e rằng câu chuyện Sơn Tinh chiến thắng Thủy Tinh trước kia sẽ có hồi kết ngược lại và kéo theo những hậu quả khôn lường do âm thịnh mà dương suy. Nhưng nếu Ba Vì thuộc Thăng Long thì lại là một sự phối hợp tuyệt hảo, tạo nên cái thế thăng tiến vững bền mà không phải thủ đô của quốc gia nào trên thế giới cũng có được!

AnChi

từ
chữ
đến
nghĩa

Thăng Long không phải "Rồng Bay" Hà Nội đâu chỉ "thành phố bên trong sông"

CHỮ THĂNG TRONG THĂNG LONG NGHĨA LÀ GÌ?

Nhiều tác giả đã diễn nghĩa hai tiếng *Thăng Long* thành "Rồng Bay". Trang *Giới thiệu về Gameshow Rồng bay* viết: "Mùa xuân năm Canh Tuất (1010), vua Lý Thái Tổ đã có chiếu quyết định dời đô từ vùng Hoa Lư Ninh Bình ra vùng đất thành Đại La lập thành kinh đô mới của nước Đại Việt. Khi dời đô, đoàn thuyền của nhà vua vừa cập bến sông Nhị (sông Hồng ngày nay), chợt có Rồng vàng hiện ra và bay lên, cho đó là điềm lành, nhà vua liền đổi tên Đại La thành *Thăng Long* có nghĩa là Rồng bay."

Trong bài *Nghĩ về biểu tượng ra đời của Thủ đô (Hà Nội mới, 2.10.2005)*, tác giả HNMT viết: "Theo truyền thuyết, khi thuyền của nhà vua vừa cập bến dưới thành Đại La thì thấy có con rồng vàng xuất hiện. Rồng uốn lượn như chào mừng nhà vua đến đóng đô trên vùng đất này rồi bay lên khuất trong làn mây. Vì thế vua xuống chiếu đổi tên thành Đại La ra *Thăng Long* (có nghĩa là Rồng bay)."

Bài *Hình tượng Rồng qua các triều đại đất Kinh kỳ (Người Hà Nội, 29.06.2009)*, có lời mào đầu: "Cái tên *Thăng Long* với ý nghĩa là "Rồng bay" hẳn đã rất quen thuộc với người dân Việt. Hình tượng con rồng gần bó mật thiết đối với cư dân Thăng Long- Hà Nội như một nét đặc trưng riêng của một vùng đất địa linh nhân kiệt này."

Trung tâm Tin học trắc địa bản đồ (CIGC) viết về Hà Nội: "Khi đoàn thuyền của vua Lý vừa cập bến

sông Nhị (sông Hồng ngày nay), bỗng thấy có Rồng Vàng hiện ra. Nghĩ là điềm lành, vua Lý cho đổi tên thành Đại La thành Thăng Long (rồng bay), còn có đồ Hoa Lư đổi tên thành Trường Yên (nay thuộc tỉnh Ninh Bình). Năm 1010 trở thành năm lịch sử đối với Hà Nội nói riêng và cả nước nói chung."

Còn nhiều tác giả khác cũng đã diễn nghĩa như thế. Nhưng diễn nghĩa như thế thì rất sai. Tự dạng của chữ *thăng* trong *Thăng Long* là 昇. Chữ này không hề có nghĩa là "bay", mà là "di chuyển hoặc làm cho di chuyển từ thấp lên cao", rồi nghĩa phái sinh là "phát triển", "tăng tiến". *Mathews' Chinese-English Dictionary* đối dịch là "to ascend" còn *Dictionnaire classique de la langue chinoise* của F.S.Couvreur đối dịch là "s'élever comme le soleil" (mọc lên như mặt trời); "monter" (lên); "croître" (mọc, sinh trưởng, tăng lên); "prosperer" (phát đạt, thịnh vượng). Thí dụ: *nhật thăng* là mặt trời mọc; *thăng kỳ* là kéo cờ (lên); *thăng thiên* là lên trời; *giáo nạo (như) thăng mộc* là dạy khỉ leo (lên) cây; v.v.. Tuyệt nhiên không có gì liên quan đến động tác "bay". Không một quyển từ điển tiếng Việt quen thuộc và có uy tín nào lại giảng *thăng* là bay cả. *Việt Nam tự điển* của Khai Trí Tiến Đức giảng một cách ngắn gọn *thăng* là lên. *Việt Nam tự điển* của Lê Văn Đức, tuy chưa hợp lý trong việc sắp xếp mục từ, nhưng đã hoàn toàn chính xác trong khi giảng:

"THĂNG. Lên, tiến tới: *Thành Thăng Long*." Chính là từ cái nghĩa "lên" này mà từ *thăng* còn có một cái nghĩa biệt dụng được *Từ điển tiếng Việt* do Hoàng Phê chủ biên nêu như sau: "Thôi không còn lên đồng nữa, thần linh xuất ra khỏi người ngồi đồng và trở về trời, theo tín ngưỡng dân gian." Thực ra thì "trở về trời" mới là cái nét nghĩa chính ở đây và đây mới chính là cái nghĩa cần được áp dụng cho chữ *thăng* trong *Thăng Long*, nếu ta liên hệ đến truyền thuyết: khi thuyền của Lý Thái Tổ vừa cập bến dưới thành Đại La thì thấy một con rồng vàng xuất hiện; rồng uốn lượn như chào mừng nhà vua đến đóng đô trên vùng đất này rồi bay lên khuất trong mây. Với nghĩa này, *thăng* là một hình vị độc lập, nghĩa là một từ của tiếng Việt nên đương nhiên hoàn toàn có thể dùng để dịch hình vị rằng buộc *thăng* trong cấu trúc *Thăng Long* của Hán văn (Việt Nam).

Vậy *Thăng Long* là *Rồng Thăng* chứ không phải "Rồng Bay". Và *Rồng Thăng* là một cấu trúc cú pháp hoàn toàn tự nhiên của tiếng Việt. Đây là một cấu trúc chủ - vị, giống hết các cấu trúc *ngựa phi, phượng múa, rùa bò*, v. v.. Điểm khác nhau căn bản giữa nó với các cấu trúc này là ở chỗ, với truyền thuyết thiêng liêng gắn liền vào nó, *Thăng Long* lại là một cấu trúc được dùng để đặt tên cho kinh đô nước Đại Việt cách nay đã đúng 1.000 năm mà người đặt là Lý Thái Tổ, người sáng lập triều Lý, một triều đại đã kéo dài 215 năm (1010-1225) trong lịch sử nước ta.

Thật là quá đỗi hời hợt khi chỉ vì muốn lái từ ngữ đi theo cách hiểu chủ quan của mình mà dịch sai hẳn *Thăng Long* thành "rồng bay". Xin nhấn mạnh rằng nội hàm của khái niệm *thăng* liên quan đến hướng chuyển động theo chiều *thăng* đứng từ thấp lên cao.

CHỮ LONG 龍 CỦA LÝ THÁI TỔ ĐÃ BỊ GIA LONG ĐỔI THÀNH LONG 隆.

Với Lý Thái Tổ thì *long* 龍 có nghĩa là rồng vì nó gần với truyền thuyết mà hầu như mọi người đều biết. Khi thuyền của nhà vua vừa cập bến dưới thành Đại La thì thấy một con rồng vàng xuất hiện. Rồng uốn lượn như chào mừng nhà vua đến đóng đô trên vùng đất này rồi bay lên khuất trong mây. Vì thế vua mới xuống chiếu đổi tên thành Đại La ra *Thăng Long*. Đây là một cái tên đẹp, hàm chứa đầy niềm tin tưởng và lòng tự hào về đất vua chọn để đóng đô. *Thăng Long* có nghĩa là "rồng bay lên", mà rồng cũng là biểu trưng của đế vương. Điều này cũng được phản ánh cả trong ngôn ngữ: *long bào* hoặc *long cốn* (áo rồng) là áo của nhà vua, *long nhan* (mặt rồng) là diện mạo nhà vua, *long sàng* (giường có chạm khắc hình rồng) là giường vua nằm, *long xa* (xe rồng) là xe vua đi, v.v.. Vậy với vua Lý thì *long* là vua, theo đúng sách vở của thánh hiền. "*Long giả, quân dã*", cái gọi là rồng, ấy là vua vậy. Ngữ đoạn "*Phi long tại thiên*" (Rồng bay trên trời) trong quẻ "Càn" của *Kinh Dịch* được giảng là "do thánh nhân chi tại vương vị" (như thánh nhân tại ngôi vua).

Tiếc rằng đến đời Gia Long thì ông vua này đã đổi chữ *long* 龍 là rồng trong *Thăng Long* 昇龍 thành chữ *long* 隆 là hưng thịnh. Bấy giờ nhà Nguyễn đã thiết lập kinh đô mới ở Phú Xuân nên muốn tên của thành Thăng Long không còn gọi cho người ta liên tưởng gì đến vương quyền nữa. Vương quyền là ở Phú Xuân kia! Hơn nữa, chữ *long* trong *Gia Long* chỉ là 隆 (= hưng thịnh) thì có lẽ nào ông vua này lại chịu lép vế mà để cho chữ *long* trong *Thăng Long* có nghĩa là

rồng. Gia Long quên rằng, tính từ 1802, vương triều của mình chỉ mới là một đứa trẻ còn thành Thăng Long thì đã thọ gần 800 năm. Đây là một cách hành xử bất kính đối với sự nghiệp của tiền nhân. Rất tiếc là trong *Hán Việt từ điển* của mình, Đào Duy Anh lại ghi chữ *long* trong *Thăng Long* là 隆 theo cách của Gia Long! Bảo hoàng đối với nhà Nguyễn đến như Trần Trọng Kim mà còn biết tôn trọng tiền nhân để tiếp tục ghi chữ *long* theo đúng cách mệnh danh của Lý Thái Tổ là 龍 (= rồng) trong *Việt - Nam sử - lược*. Ta không biết vì lý do gì mà Đào Duy Anh lại cách cái mạng của chữ *long* 龍 thành 隆.

HÀ NỘI NGHĨA LÀ GÌ?

Có vẻ như cách giải thích "Hà Nội là thành phố trong sông" bắt đầu trở nên phổ biến, nhất là sau khi có ý kiến của hai vị giáo sư: ông Lê Văn Lan và ông Phan Huy Lê. Trong cuộc thi "Đường lên đỉnh Olympia (?) " tối 15.4.1999, ban tổ chức có nêu câu hỏi: "Địa danh Hà Nội ra đời năm nào?", khi được người dẫn chương trình mời lên giải đáp, ông Lê Văn Lan có giải thích rằng trong địa danh Hà Nội thì *hà* là sông còn *nội* là trong, rằng sở dĩ có tên như thế là vì Hà Nội nằm trong những con sông và đó là sông Hồng và sông Nhuệ. Còn ông Phan Huy Lê thì, theo tường thuật của Hải Phong trên báo *Lao Động* ngày 20.7.2010, đã giải thích như sau:

"Hà Nội cổ của chúng ta đúng như tên gọi là "thành phố bên trong sông". Theo bản đồ thời Hồng Đức (1490) mà ta có được, phía bắc và đông Hà Nội là sông Hồng (sông Cái), Hà Nội nằm lọt vào góc bên trong của nó. Phía bắc của Hà Nội là sông Tô Lịch, gần hồ Tây. Phía tây

cũng là sông Tô Lịch (ngày xưa dòng Tô Lịch còn nối liền với dòng sông rất lớn là sông Thiên Phù, giờ đã bị lấp mất). Hồ Tây được hình thành từ một đoạn của sông Hồng sau khi nó đổi dòng. Hồ Hoàn Kiếm cho đến thế kỷ 15 còn nối liền với sông Hồng, sau này mới tách ra, dần thành hồ như hiện nay. Sông Tô Lịch ở phía tây nam thành phố nối với sông Nhuệ, sau đó đổ ra sông Hồng."

Rất tiếc là hai vị giáo sư của chúng ta đều sai cả về thời điểm lẫn địa điểm. Địa danh Hà Nội đâu có phải được đặt ra để chỉ cái thực thể địa lý mà hai ông đã khoanh vùng. Ý kiến của hai ông may ra chỉ đúng với Hà Nội thời còn mớ ma của thực dân Pháp khi chúng đổi tên kinh thành Thăng Long của ta thành Hà Nội và lấy Hà Nội làm thủ phủ của Liên bang Đông Dương. Chữ Hà Nội vốn là tên của một tỉnh, trên đó có Thăng Long, nghĩa là cổ cả Hà Nội của hai vị. Năm 1831, trong cuộc cải cách hành chính của vua Minh Mạng, toàn quốc được chia thành 29 tỉnh; Thăng Long thuộc tỉnh Hà Nội. Hà Nội khi đó gồm 4 phủ, 15 huyện, nằm giữa sông Hồng và Sông Đáy: phủ Hoài Đức với 3 huyện Thọ Xương, Vĩnh Thuận, Từ Liêm; phủ Thường Tín với 3 huyện Thượng Phúc, Thanh Trì, Phú Xuyên; phủ Ứng Hòa với 4 huyện Sơn Minh, Hoài An, Chương Đức, Thanh Oai; phủ Lý Nhân với 5 huyện Kim Bảng, Duy Tiên, Thanh Liêm, Nam Xang, Bình Lục. Thăng Long được lấy làm Hà Nội tỉnh thành, nghĩa là thành của tỉnh Hà Nội. Vậy trước khi nước Đại Nam bị thực dân Pháp xâm lược và cai trị thì Hà Nội chưa bao giờ là tên của một kinh thành hay một thành phố cả. Và Hà Nội của hai vị giáo sư thì nằm lọt thỏm vào Hà Nội của hoàng đế Minh Mạng. Cái tên Hà Nội là do vua Minh Mạng đặt ra vào năm 1831; GS Phan Huy Lê giảng Hà Nội là "thành phố

bên trong sông" rồi lấy dữ liệu trong bản đồ thời Hồng Đức năm 1490 để chứng minh thì rõ ràng là "ngịch thời gian". Huống chi Hà Nội của vua Minh Mạng còn chồm ra đến tận sông Đáy chứ đâu chỉ ngấp nghé bên bờ sông Nhuệ của hai vị.

Thế là cái thuyết "thành phố bên trong sông" phải được xét lại. Nếu cứ lấy cái tiêu chí là "nằm giữa hai con sông" mà đặt tên thì ta sẽ có rất nhiều tỉnh Hà Nội, huyện Hà Nội, thậm chí xã Hà Nội nữa. Thực ra, ta phải xét xem *nội* có nhất thiết phải là "trong" như "2 trong 1", "3 trong 1" trên các loại bao bì hay không. Xin chú ý rằng Trung Quốc cũng có địa danh Hà Nội 河內 và địa danh này được *Từ hán* giảng như sau: "Kim Hà Nam tỉnh Hoàng Hà dĩ Bắc địa, cựu thời thông xưng viết Hà Nội; nhi xưng Hoàng Hà dĩ Nam viết Hà Ngoại", nghĩa là "Đất tỉnh Hà Nam hiện nay từ Hoàng Hà trở về Bắc, xưa thường gọi là Hà Nội; còn từ Hoàng Hà trở xuống Nam thì gọi là Hà Ngoại". Đây là một cách đặt tên theo lập trường sắc tộc. Từ Hoàng Hà trở về Bắc nói chung thì thời xưa là địa bàn của tộc Hán, mà cái nội là Trung Nguyên. Vậy từ Hoàng Hà về Bắc là ta (dĩ nhiên là "ta" của Tàu), là nhà, là bên trong, là Hà Nội. Còn bên kia Hoàng Hà là Nam Man, là chúng nó, là bên ngoài, là Hà Ngoại (dĩ nhiên đây chỉ là chuyện đời xưa). Còn hoàng đế Minh Mạng nhà ta thì không biết đã xài chữ *nội* theo nghĩa gì? Xin mạo muội gợi ý như trên để các nhà chuyên môn suy ngẫm. Chữ cái kiểu lập luận như của GS Lê Văn Lan và GS Phan Huy Lê thì nghe ra không lấy gì làm ổn lắm. Đó là còn chưa nói đến chuyện trong tiếng Việt thì "thành phố bên trong sông" không phải là một cách diễn đạt trong sáng. Người sành tiếng Việt thì thích cách nói "sống trong thành phố" hơn nhưng rất tiếc rằng đây lại là một nội dung hoàn toàn khác ★

Cứ vào nội dung
những tấm biển thờ tại
"Đình Ba quan thượng đẳng"
tức "Phủ thờ Nguyễn tộc"
(xã Bình Phước Xuân,
huyện Chợ Mới, An Giang)
thì "Ba quan"
là tiếng gọi chung ba anh em ông
Nguyễn Văn Thư,
Nguyễn Văn Kinh và
Nguyễn Văn Diện,
đều là võ tướng chết trận
ở Thị Nại (cũng viết là Thi Nại)
năm 1801.

RỒNG MÂY GẬP HỘI

Qua tiếp xúc với các vị kỳ lão trong
"Nguyễn tộc" được biết ngày trước, cụ
ông Nguyễn Văn Núi và cụ bà Lê Thị
Nhạc (song thân ông Thư) gốc người
Bình Định, vào Nam năm nào không
rõ, chỉ biết trước khi định cư tại Cù
lao Giêng đã có thời sinh sống ở vùng
đất ngang đó, bên kia bờ của một
nhánh sông Tiên (nay là xã Mỹ Luông,
huyện Chợ Mới, An Giang).

Ta biết cù lao này trước thuộc tỉnh
Định Tường, sau này một phần của
Định Tường thuộc tỉnh Đồng Tháp
ngày nay. Đó là nơi mà trước kia hãy
còn là vùng hoang dã, ngoài một vài
mái tranh nghèo lụp xụp tạm dựng
trên những "giồng" cao dọc theo bờ
sông, với miếng ruộng nhỏ sau hè và
chiếc xuồng con cột hờ dưới bến... có
lẽ gia sản của người lưu dân ở đây
chẳng còn gì để kể thêm được! Người
lưu dân thời ấy chỉ biết có mỗi một
điều là tự lực khẩn hoang, chủ yếu là
dùng sức người, nghị lực và tình đoàn
kết, tương trợ để vật lộn với muôn
ngàn gian khổ, kể cả sự khắc nghiệt

Cù lao Giêng có ba quan

Nguyễn Hữu Hiệp

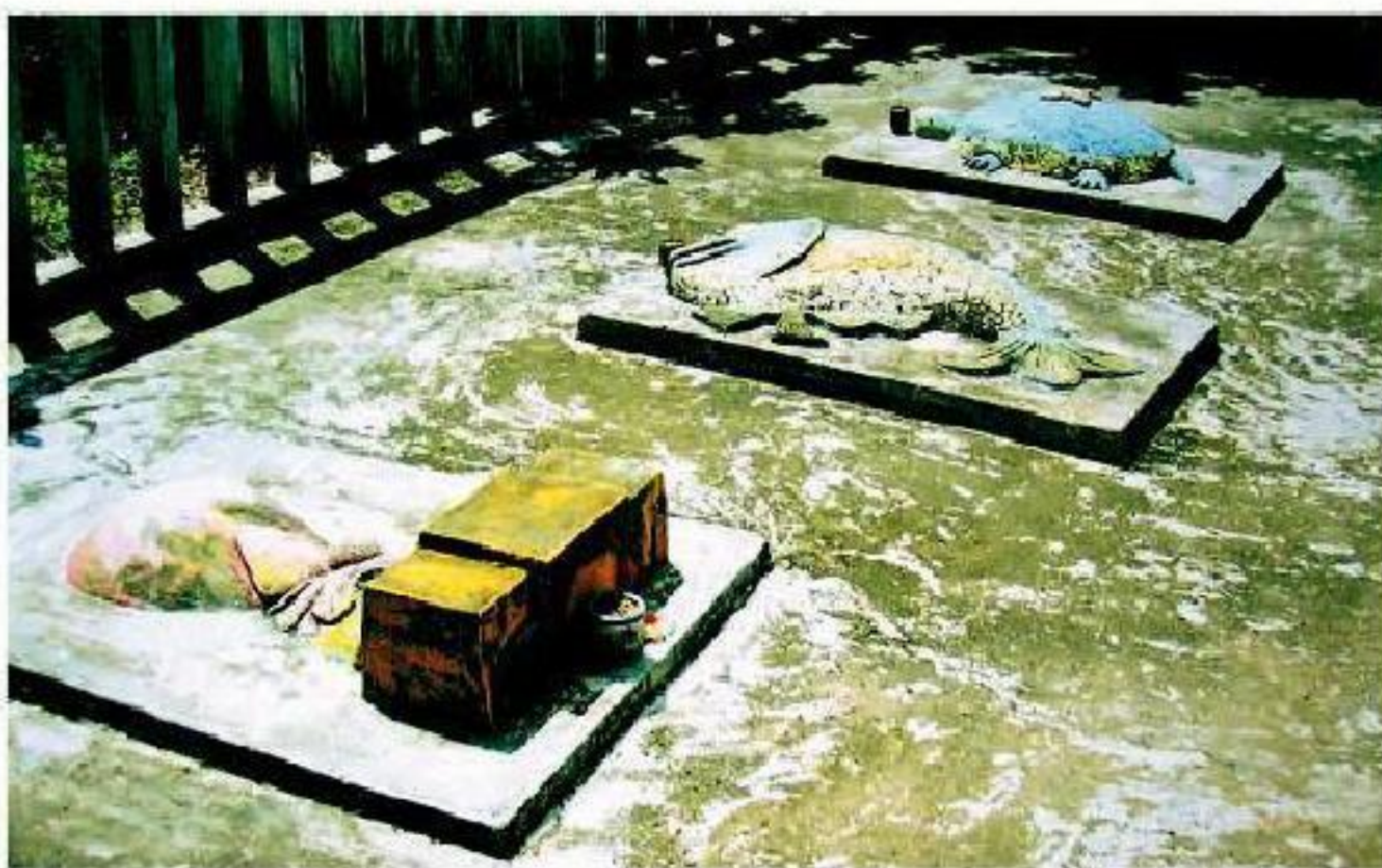
PHỦ THỜ NGUYỄN TỘC TẠI CÙ LAO GIÊNG

của khí hậu, thời tiết, dịch bệnh và
thú dữ; ngoài ra không có lấy một sự
hỗ trợ thiết thực nào từ phía chính
quyền, bởi điều rất dễ hiểu là lúc ấy
mạng lưới chính quyền chưa thể vươn
tới. Vì vậy có thể nói, lúc bấy giờ chỉ
mới "khởi hoang" chứ chưa "lập ấp".

Tuy hoang sơ, nhưng trên đất cù
lao này hẳn cũng đã có đâm ba cần

chòi, nhưng họ chưa liên lạc được với
nhau. Mãi đến ngày nọ, có một người
dân ông khoảng ngoài bốn mươi, đi
ngang, ghé nghỉ chân. Qua trò chuyện
và nhìn tướng tính từng người trong
gia đình, thăm cảm phục, bèn nghĩ ý
xin ở trọ lại. Song thân ông Thư rất
mừng vì từ nay có thêm một người
bạn trẻ, vui cửa vui nhà. Đó cũng chính
là tình thương yêu thiêng liêng, sẵn
sàng mở lòng đùm bọc của những người
xa xứ. Không ai biết người ấy tên họ
là gì, chỉ biết đó là người từ Huế vào,
gọi thầy Huế. Bởi thấy xem diện mạo
những người con trong nhà, tất cả đều
lộ vẻ trung canng nghĩa khí, nhưng về
nghề nghiệp, theo thấy, thì hãy còn non
kém, chưa đủ sức hộ thân giúp đỡ,
nên thầy xin ở trọ với thăm ý là dạy
võ cho họ. Trong những người này,
thầy đặc biệt chú ý đến người anh cả,
vạm vỡ và nhanh nhẹn, vui tính lại
gan lì, tri chí; đặc biệt là có tia nhìn rất
sắc, lộ rõ tính anh hùng, lại có nhiều
nét khác thường.

Tuy có thăm ý ấy nhưng thầy không
vội nói ra, mãi đến một hôm đi rừng,
thầy Huế một mình giết được cọp lớn
vác về, những người con trong nhà
mới biết thầy có võ nghệ cao cường
xin theo học. Muốn học võ phải qua ít
nhất một lần thử thách. Thấy dẫn 4
anh em ra cái hầm sau chòi, tuy không

MỘ BA QUAN

sâu lắm nhưng khá rộng, khoảng hơn 8 thước, cho xóc tre vạt nhọn chơm chồm như chông ở đáy hầm, đoạn bảo người nào nhảy được qua bên kia bờ hầm, thấy sẽ dạy võ nghệ cho. Các ông Kinh, Diên và Thập cả sợ, duy ông Thư chịu.

Thầy Huê mừng thầm về tính can đảm của ông Thư, mặc dù biết chắc ông không thể nào nhảy qua tới bờ bên kia.

Thế là ông Thư thi hành cuộc thử thách. Ông lùi xa, lấy hết sức bình sinh lao tới, bay qua, hết đà, sắp rơi xuống chông, tức thì như tia chớp, thầy Huê đã nhanh chân phóng theo cặp nách ông Thư, mang sang bờ bên kia an toàn trước sự kinh ngạc của mọi người. Ông Thư và các em sụp lạy.

Từ đó thầy Huê dạy võ cả 4 anh em.

Năm Kỷ Hợi (1779), Nguyễn Anh sai người về vùng Sa Đéc đi tiền trạm và chiêu mộ thêm quân binh, đợi ngày ứng khởi.

Trên đường chiêu binh, tại một nhánh nhỏ của sông Tiền, nhìn về phía đông, bất chợt thấy có khói bếp bay là là ở bìa rừng, vị thừa hành bèn ghé thuyền lần dò tìm hiểu.

Hôm đó hai cụ thân sinh ông Thư đang lo bữa cơm chiều, bỗng dưng thấy có khách lạ, bèn mời vào nhà trò chuyện. Khách không khỏi ngạc nhiên khi thấy mấy tấm da cạp treo trên vách. Hỏi thăm, được biết các thầy trò ông Thư đều đã đi sẵn sàng về. Khách được cảm mời ở lại dùng cơm chiều, tiện thể nghỉ đêm.

Khi mặt trời vừa chìm hẳn xuống rặng cây thì vừa lúc đoàn người đi sẵn về đến, người nào cũng có chiến lợi phẩm cầm tay, riêng ông Thư, một con cạp khá lớn nằm sóng soài trên vai hầy còn dúi oặt!

Khách chủ chào hỏi trò chuyện vui vẻ. Sau bữa cơm tối, người khách mở ý:

- Các anh giỏi võ, lại có chí lớn, sao cứ mãi ở chốn quê mùa, không đầu quân giúp nước?

Ông Thư trả lời:

- Cả nhà đều rất mong muốn, song không ai tiến cử.

Người khách không giấu được nỗi vui mừng:

- Tôi có thể giúp các anh việc ấy.

Ông Thư và các em cả mừng:

- Được vậy chúng tôi hết lòng cảm tạ!

Người khách quay sang hai cụ:

- Thật là điều may mắn! Chắc duyên trời đã định, mong hai cụ vui lòng!

Các cụ không giấu được niềm vui. Thầy Huê nhanh miệng:

- Luyện tập võ nghệ không chỉ để phòng thân, chí làm trai phải vẫy vùng ngang dọc để cứu nước giúp đời. Phần mình, tôi sẽ nguyện ở luôn lại đây chờ đỡ dẫn hai cụ lúc tuổi già để các anh yên tâm lên đường làm việc nghĩa.

Mọi người vô cùng cảm động. Vui mừng, sung sướng, xen lẫn bịn rịn,

đần đo...

Một thoáng suy tư, ông Thư rút chén nước dâng lên cụ ông, rồi quay sang cụ bà:

- Mong cha mẹ an lòng. Chúng con ra đi quyết làm tròn nghiệp lớn. Việc nhà đã có thầy và chú út lo liệu.

Quay sang người em út tên Thập, ông Thư dịu giọng:

- Chú phải ở lại với cha mẹ, không thể giao phó hết cho thầy được.

Người khách không muốn kéo dài tình huống khó xử:

- Anh đây nói chí phải. Chú phải ở lại sớm hôm chăm sóc ông bà cụ, có vậy các anh mới yên lòng ra đi.

Người em út biết không thể van nài nên cúi đầu đồng ý. Ông bà cụ nãy giờ vẫn ngồi lặng im, bởi chẳng biết phải tính sao hơn. Cụ bà đưa mắt hướng về cụ ông như tỏ một cử chỉ cần thiết rồi nói:

- Vậy cũng được!

CỤ NGUYỄN VĂN ĐĂNG (MANG KINH), MIÊU DUÊ THƯ NGỌC HẦU

Thế là mọi người đều trong tư thế chuẩn bị để sáng sớm chia tay.

SỚM TỎ LÒNG DA NGỰA BỘC THẦY

Ngay khi đầu quân, ba anh em ông Thư đều tích cực chiêu mộ thêm quân. Năm 1782, ông Thư được dịp thi thố tài năng ở Tham Lương. Sách sử kể lại trận ấy, ngoài các tướng lãnh của Nguyễn Anh như tướng Nguyễn Diu, tướng Thư, Trần Công Chuông; lại có Trung quân Tiết chế điều bát các đạo bộ binh ở Bình Thuận vào tiếp viện là Tôn Thất Du (con thứ hai của Tôn Thất Thắng, anh của Tôn Thất Hội), Tá chi Trần Xuân Trạch, Khâm sai Tham án Trần Công Siêu và quân binh đầy đủ. Các tướng này đồng mai phục ở đất Phù Viên (mười tám thôn

vườn trâu), trận này hai bên đều tổn thất nặng, nhưng cuối cùng thắng lợi đã nghiêng về phía Tây Sơn. Phe Nguyễn Anh tan rã, mỗi người một nẻo. Vương quyền phải dời tận Cao Miên, còn Nguyễn Anh thì vô bưng lánh nạn!

Sau đó, nhờ lập được nhiều công trận, lại đức độ trung dũng nên ông Thư được chủ tướng tin yêu, trọng dụng, được phong chức Chuông cơ.

Sau một thời gian, nhân rảnh việc quân, anh em ông Thư xin phép về thăm cha mẹ. Các ông được quân binh đưa về tận nhà và ở lại chơi một thời gian.

Cù lao Giêng (sách Pháp viết là Gieng) bấy giờ dân cư đã có phần đông vui hơn trước.

Chuyến này ông Thư cũng về thăm quê vợ ở Cái Nhum, miệt Hồ Cự (nay là xã Mỹ Xương, huyện Cao Lãnh). Các vị chức sắc tại địa phương tổ chức đón rước các ông thật trọng thể. Một sân khấu

chiến thuyền nhỏ, tất cả đều trang bị đại bác, canh phòng chặt chẽ mọi sự xâm nhập thủy quân của Nguyễn.

Được tin, Nguyễn Anh liền cử đại binh ra cứu viện. Binh của Nguyễn Vương một mặt tiến đánh lấy đồn Hội An ở Phú Yên, rồi kéo ra đánh Thị Di (thuộc Bình Định); một mặt cho thủy quân của Nguyễn Văn Thù đến Qui Nhơn, đóng thuyền ngoài cửa Thị Nai. Tuy nhiên, do hai cánh thủy và bộ không thấy được nhau, nên việc cứu thành Bình Định không công hiệu. Nguyễn Vương cho quân tiến đạo đến đánh đồn thủy của Tây Sơn, đồng thời cho thủy quân tiến vào đánh cửa Thị Nai. Thừa lúc ban đêm, Nguyễn Văn Trương đem thuyền nhỏ lên vào đốt đồn của Tây Sơn. Võ Di Nguy đưa thuyền lớn tràn tới. Lê Văn Duyệt đốc chiến tiếp theo sau.

Cuộc thư hùng diễn ra ác liệt. Tương tài của hai bên trực tiếp đối đầu. Lê Văn Duyệt ra sức xông đột, đốt gần hết tàu thuyền của đối phương từ giờ dần đến giờ thân. Thủy sư của Tây Sơn bị chết trận, nhưng các đồn vẫn chiến đấu, đến khi Nguyễn Vương tiến tới đổ bộ thì suýt trúng một viên đạn đi ngang qua đầu chỉ cách vài gang tay. Thế là quân Nguyễn đã lấy được cửa Thị Nai. Tuy nhiên tình hình chiến sự vẫn rất phức tạp. Thành Bình Định đang bị vây rất ngặt, vô phương giải thoát. Đứng trước tình hình ấy, Nguyễn Vương theo mặt kế của Võ Tánh, lợi dụng đại quân Tây Sơn đang bận vây thành, bèn hoãn việc cứu thành, kéo đại đội thủy sư gồm 378 chiến thuyền vừa lớn vừa nhỏ và 15.000 quân lính đổ bộ ra đánh Phú Xuân (Nguyễn Văn Thành ở lại đánh cầm chân thành Bình Định). Cho đến ngày 15.6 năm Tân Dậu (1801), Nguyễn Vương phá được thành Phú Xuân (vua Quang Trung mất tháng 7 Nhâm Tý, 1792; con là Quang Toản nối ngôi lúc còn nhỏ tuổi, việc nước đều do Bùi Đắc Tuyên điều hành. Thành Phú Xuân bị phá, vua Quang Toản bỏ chạy ra Bắc Hà, rồi sau đó chạy tới Xương Giang, cuối cùng bị bắt tháng 6 và bị giết tháng 11 năm Nhâm Tuất, 1802).

Tin thắng trận không vui; bởi các tướng Võ Di Nguy, Nguyễn Văn Thù (và hai người em) đã sớm ra đi ngay trong trận thư hùng đẫm máu ấy do trúng đạn đại bác của Tây Sơn. Sau đó các tướng Võ Tánh, Ngô Tùng Châu sau 14 tháng cố thủ thành Bình Định, hết lương thực, đã tuân tiết ngày 27.5 năm Tân Dậu (1801).

Sau khi lên ngôi, vua Gia Long truy tặng các tướng sĩ có công dựng nghiệp. Riêng Thư Ngọc Hầu Nguyễn Văn Thù được sắc truy tặng "Đặc tiến Phụ quốc Thượng tướng quân, Thương trụ quốc, Khâm sai Chương doanh Thư Ngọc Hầu".

Để cập đến trường hợp của "Ba quan"; các ông Nguyễn Văn Sĩ, Ba Do và Hai Đáng miêu duệ của Thư Ngọc

CÔNG TY CỔ PHẦN THỰC PHẨM BÍCH CHÍ
BICH CHI FOOD COMPANY

Serving Suggestion Server suggestions **PRAWN CRACKERS**

RICE NOODLES

Địa chỉ: 45X1 Nguyễn Sinh Sắc, Phường 2, TX. Sa Đéc, Đồng Tháp
Tel: 84.67.3861910 - 3770873 - 3773606
Fax: 84.67.3864874 3770873
Email: bchi-bic@hcm.vnn.vn - bctradeptd1@vnn.vn
Website: www.bichchi.com.vn

Hầu cho biết, khi được lệnh tiến quân vào cửa Thị Nai, đoàn chiến thuyền của Nguyễn Vương xông xáo tiến công, reo hò vang dậy cả một góc trời. Trên thuyền tiên phuông, ông Thư đứng trước mũi thuyền với bộ nhung phục thủy binh cực kỳ oai dũng, hươu gươm đốc suất, chẳng may trúng đạn đại bác của Tây Sơn từ trên bờ! Trước tình huống ấy, người em kế là Chánh ngự quân Nguyễn Văn Kinh lập tức thay anh đứng lên điều khiển, nhưng chẳng may ông cũng trúng đạn. Thế là Hậu ngự quân Nguyễn Văn Diện, người em thứ tư, trong cơn nguy cấp, không thể có một quyết định sáng suốt nào hơn, vội thay anh đứng lên điều động, nhưng do thuyền đã nằm trong tầm đạn của đối phương nên cả ông và những binh sĩ còn lại dưới thuyền đều phải cùng chung số phận như chủ tướng!

Do bị trúng nhiều đạn đại bác, trong cảnh hỗn chiến náo loạn, thuyền chiến bị phá hủy, thi hài của các tướng sĩ tử trận xem như đã được thủy táng bằng chính chiến thuyền của mình! (tất cả 621 người chết trận Thị Nai đều được thờ ở miếu công thần tại cửa Thị Nai, núi Độc Sơn).

Sau đó, nhà vua sai sứ giả chuyển 3 linh cữu với 3 hình nhơn của 3 quan nặn bằng sáp về Cù lao Giêng long trọng thiết lễ "du hồn" (đưa hồn về thăm quê), an táng (hình nhơn) các ông tại quê nhà, đồng thời trao cho gia đình bản sắc truy phong do vua Gia Long ban tặng.

Ba hình nhơn bằng sáp của ba ông

đã được những nghệ nhân ở cung đình bong (nặn) sẵn, tất cả đều mặc võ phục thủy binh, có kích thước lớn gần bằng người thật. Ba hình nhơn bằng sáp được đặt trong ba linh cữu chứa đóng nắp, làm bằng gỗ huỳnh đàn, uy nghiêm và đồ sộ. Mỗi linh cữu đều có minh tinh (cây triện). Các bài dụ, sắc, tế văn... được xướng đọc với sự hoà âm u uất của dàn nhạc ai oán nức nở đã làm tôn thêm vẻ trầm mặc buổi du hồn.

Sắc của vua Gia Long ban cho Thư Ngọc Hầu Nguyễn Văn Thù có đoạn:

...Một trận đạn tên oanh liệt
Sớm tỏ lòng da ngựa bọc thây
Muôn trùng sóng biển cuộn trào
Vẫn xem nhẹ hồng mao như mạng
Tưởng nhớ lại chỉ to đường ấy
Đáng thưởng ban danh
vọng về vang...

Đối diện với bàn thờ chính trong Phủ thờ Nguyễn tộc là Bia vàng liệt sĩ ghi danh gần 30 vị anh hùng liệt sĩ các thời kỳ kháng chiến, đều là cháu chắt của ba quan, trong đó có má Hai (Trần Thị Kiêm, 1893-1985) là mẹ của 5 người con trai đều là chiến sĩ cách mạng. Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang đã ra quyết định số 1473/QĐ ngày 05.9.2001 xếp hạng "Phủ thờ- Đình ba quan thượng đẳng" là Di tích lịch sử cấp tỉnh.

Hàng năm, cứ đến các ngày 25, 26 và 27 tháng 6 âm lịch, hàng nghìn cháu con của Nguyễn tộc và đồng bào địa phương đã tụ hội về "Phủ thờ- Đình ba quan thượng đẳng" để tham dự lễ giỗ các ông rất trọng thể ★

RỰC LỬA TRONG PHÒNG THU
ALBUM TRỞ VỀ BUỒN LẠNG XƯA

Ông, một nghệ sĩ chính danh, đã sống hết mình với trái tim cao nguyên rực lửa đại ngàn.

Không như những tài năng lần lượt trôi về các thành phố lớn, lúc thành danh vang dội, ông vẫn chọn rừng núi quê nhà. Hát, hát, hát và cống hiến. Có thời vất kiệt sức mình sau cơn bạo bệnh rách màng phổi vì hát, ông lại trở về nhà, vác cuốc ra đồng, tiếp tục rộn rã bài ca về cuộc đời những người con của đất. Tiếp tục truyền đạt kinh nghiệm và đào tạo những thế hệ ca sĩ đàn em với Y Zak, Y Phôn, H' Lim, H' Giang, Kasim Hoàng Vũ... Vợ ông kể trong màn nước mắt rừng rưng, ông chỉ thật sự sống khi được hát. Ông không được hát như chim lia cánh, như cây lia cành.

Giọng hát trăm năm có một của nhạc sĩ Trần Tiến với những điệu rock Tây Nguyên điệu kỳ cùng *Giấc mơ Chapi*, *Điệp khúc tình yêu*, *Tôi xin em một đứa con trai*... sống cuộc đời lang bạt trong những âm vực rộng muôn trùng! Thoát ẩn, thoát hiện, ông cùng nhạc sĩ du ca bụi bở. Cũng có lúc phối bày trái tim rực lửa nơi những thính phòng sang trọng. Rồi "lang thang ra dân" với sân khấu đầy nắng gió, bụi đường. Bà kể, có những chuyến đi hát cho dân ở vùng sâu trở về, râu tóc ông đỏ hoe bụi đường xa. Vậy mà vui, mà hăm hở vác cuốc ra đồng, và lại hát một mình, hào sảng mênh mông...

Sau định hình duyên nợ với nhạc sĩ Nguyễn Cường cùng *Ơi Madrack*, *Ly cà phê Ban Mê*, *Anh muốn sống bên em trọn đời*... ông đi Tây như đi chợ. Nào học hành, nào biểu diễn từ Đức, Nga, Pháp đến Bungaria, Hungary, Rumania... để chỉ có "nghị vụ năng lên", còn nhà cửa thì vẫn là "nhà tập thể" tuềnh toàng bao năm tháng. Thu nhập dành chút chi nuôi hai cậu con trai học Trường đại học Văn hoá nghệ thuật quân đội, mong có người thực hiện tiếp giấc mơ nghệ thuật bọn bề mà không chắc rằng đời ông kham nổi. Vợ chồng mới xây được căn nhà cấp bốn bề ở thành phố Buôn Mê Thuột quê nhà chưa bao lâu thì đã đến

lúc... trời kêu phải dạ.

Hơn nửa đời qua nhanh cũng là lúc ông "chạy nước rút" cùng căn bệnh ung thư quái ác. Trên chặng đường khốn khổ này, người thân, đồng nghiệp, bạn bè, người hâm mộ... mới giật mình nhìn lại: ông- Nghệ sĩ nhân dân Y Moan với "thánh đường" rock Tây Nguyên chưa kịp có một live show hay bất cứ album nào! Thế là tất cả cùng vào cuộc, chăm chút, tĩa tót cho sự nghiệp người nghệ sĩ chính danh mà chính ông có lúc còn xem như có như không. Hát như "con tằm đến thác vẫn còn vương tơ", ông rút ruột ra mà hát cho album *Trở về buồn làng xưa* và live show *Ngon lửa cao nguyên* (tổ chức tại Hà Nội vào tháng 8.2010, 2 tháng trước khi ông mất). Nghệ sĩ chính danh không chơi trò hát nhép, hát rừng rực lửa, hát như chưa bao giờ được hát... trong sự hồi hộp của vợ con, bạn bè, thầy thuốc... bên cánh gà với náo nức ca, bình thờ oxy... đã chuẩn bị sẵn sàng. Nhưng tất

cả đều trôi qua suôn sẻ, như món quà thương để ban tặng người nghệ sĩ không màng ánh hào quang phù phiếm.

Ông đi rồi, mọi người thương tiếc một cuộc đời chính danh thanh bạch, nhớ mãi những bài rock làm nên tên tuổi ông- mà y như rằng, nếu không có Y Moan thì sẽ không có những bài hát ấy, không có "lửa" để nhạc sĩ Nguyễn Cường, Trần Tiến... làm nên rock Việt Nam.

Về với lòng đất mẹ, bản làng vẫy quanh ông thương mến. Cánh chim trời bay qua nghe ngóng, y như rằng cậu bé Enoul của buôn làng Thha Prong ngày xưa vẫn đang ngồi vắt vẻo trên lưng trâu hát vang bài ca núi đồi bằng chất giọng khoẻ khoắn và hun hút mạch dòng suối xanh trong chảy qua làng mùa nước lớn...

Còn đấy ngọn lửa lan toả ấm áp mỗi chiều bên mộ ông do bốn mục đồng đốt lên là phần thưởng vô biên của đại ngàn ★

Bay đi giọng hát đại ngàn...

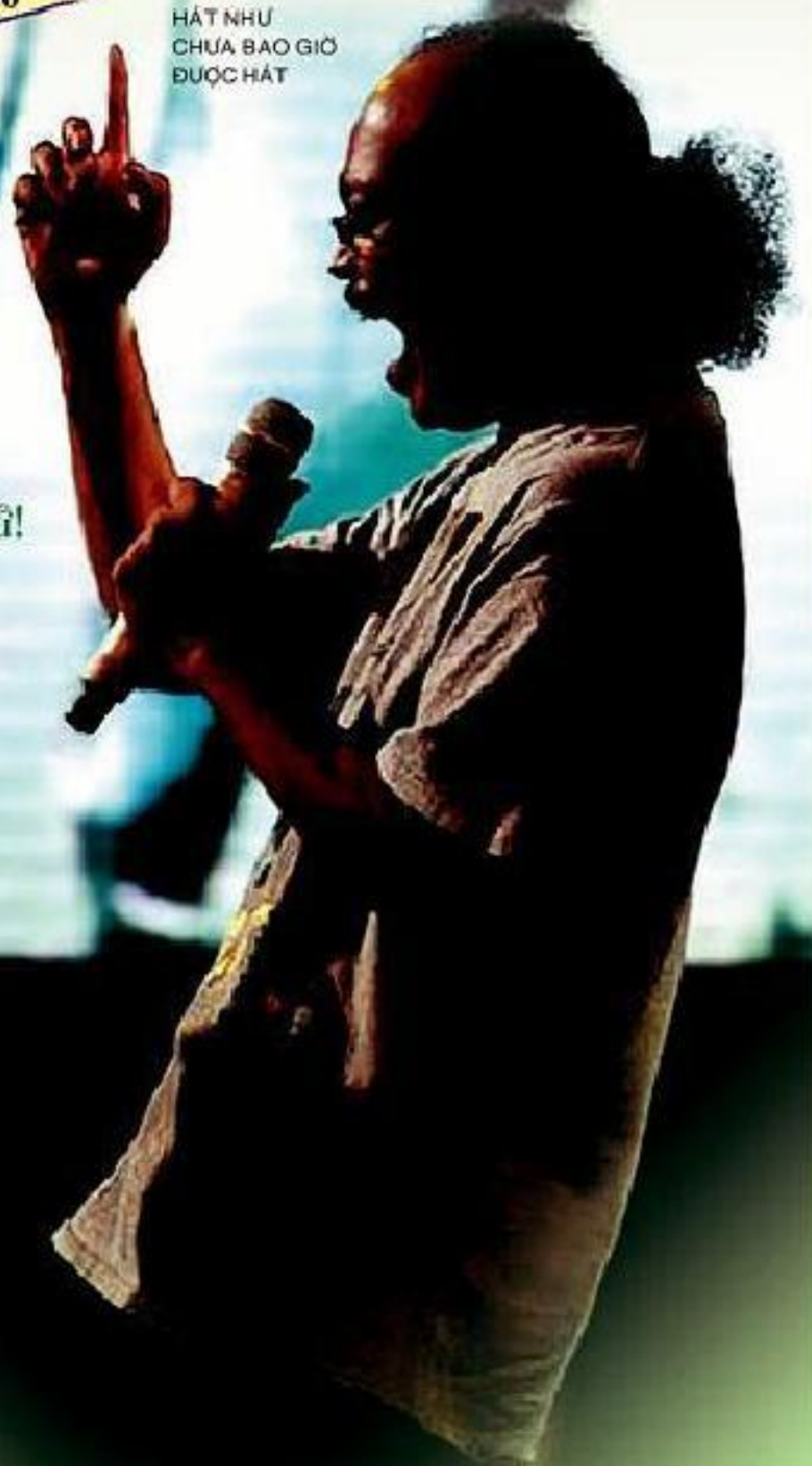
Đồng Dao

Gia đình, bạn bè, đồng nghiệp... đưa ông vào lòng đất lạnh trong ngày thu mưa tầm tã. Thế là hết một kiếp người. Những giọt nước mắt tiếc thương người nghệ sĩ Ê đê tài hoa sớm lìa bỏ cuộc đời. Bao dự định còn dang dở, ông còn làm được nhiều điều ở tuổi chưa đến sáu mươi. Thôi, đành vậy, biết sao, ai cưỡng được vòng sinh lão bệnh tử!

HÁT NHƯ
CHƯA BAO GIỜ
ĐƯỢC HÁT

ẤM ÁP VỚI SIUBLACK TRONG
LIVE SHOW NGON LỬA CAO NGUYÊN

MỪNG
NGÀY
DOANH
NHÂN
VIỆT
NAM

GIFT
COLLECTIONS

Phòng trưng bày tại TP.HCM:

- 199 - 236 Nguyễn Thái Học, Quận 1, ĐT: (08) 3 837 3630
- 58 Trần Hưng Đạo, Quận 1, ĐT: (08) 3 837 4161
- Parkson Hùng Vương, 128 Hùng Vương, Quận 5, ĐT: (08) 2 212 2659
- Parkson Lê Thánh Tôn, 35 Bis - 45 Lê Thánh Tôn, Quận 1
- Parkson Tân Sơn Nhì, 60A Trường Sơn, Q.Tân Bình
- Maximark Ba Tháng Hai, 9 - 3C đường 3/2, Quận 10

Phòng trưng bày tại Hà Nội:

- 44 Quang Trung, Q.Hoàn Kiếm, ĐT: (04) 3 542 9058
- 30/16 Lê Thái Tổ, Q.Hoàn Kiếm, ĐT: (04) 3 584 3537
- Tầng 3 tòa nhà Vincom, 192 Bà Triệu, Q.Hai Bà Trưng
- 196B Tây Sơn, Quận Đống Đa

Phòng trưng bày tại Cần Thơ:

- Tầng trệt Co.op Mart Cần Thơ, 08 Hòa Bình, Q.Ninh Kiều, ĐT: (0710) 3 818 909

Phòng trưng bày tại Đà Nẵng:

- Tầng trệt Co.op Mart Bà Nang, 47B Điện Biên Phủ, Q.Thanh Khê, ĐT: (0511) 3 813 454

Phòng trưng bày tại Vũng Tàu:

- Tầng trệt Co.op Mart Vũng Tàu, 38 Nguyễn Thái Học, ĐT: (094) 3 576 240

PARKER

Để mua hàng chính hãng, Quý khách hãy mua viết có dán tem chống hàng giả

HÀO KHÍ THĂNG LONG TRÊN BÚT PARKER

Hòa chung trong không khí tung bừng cùng cả nước đón mừng đại lễ "1000 năm Thăng Long - Hà Nội", nhãn hiệu viết Parker ra mắt sản phẩm mới độc đáo, được thiết kế dành riêng cho sự kiện này: mẫu bút mới Parker IM - 1000 năm Thăng Long - Hà Nội.

Thiền thần bút có chạm khắc hình con rồng, tượng trưng cho hình ảnh hào hùng của thành Thăng Long xưa và chùa Một Cột, di tích văn hóa mang đậm bản sắc dân tộc. Hộp viết được trau chuốt bằng hàng loạt hình ảnh về đất Hà Thành với lịch sử ngàn năm văn hiến như Hồ Hoàn Kiếm, Văn Miếu Quốc tử giám... cùng với chiếc đồng hồ mang biểu tượng của chiều dài lịch sử. Qua đó, cái hồn dân tộc được thổi vào một sản phẩm đẳng cấp làm cho một vật vô tri trở thành vật chứng đánh dấu cho sự kiện lịch sử trọng đại.

Khắp nơi trên thế giới, bất cứ sự kiện trọng đại nào (như thể thao, văn hóa, lịch sử...) đều được ghi khắc lại qua

CHÚC MỪNG 1000 NĂM
THĂNG LONG - HÀ NỘI

TẶNG
30% +
cho Parker IM

hộp bút da năng

Thời gian áp dụng: đến hết 30/10/2010

www.scd.com.vn

những vật lưu niệm; những vật dụng quen thuộc (như trang phục, mũ nón); trên đường phố và những công trình xây dựng... Việt Nam cũng không ngoại lệ, đại lễ "1000 năm Thăng Long - Hà Nội" xứng đáng được ghi khắc lại dưới nhiều hình thức. Thương hiệu bút Parker cũng không nằm ngoài tiêu chí ấy, bởi cây bút ngoài chức năng để viết còn là món trang sức thể hiện đẳng cấp người sử dụng, cao hơn là một sản phẩm để người sử dụng tự hào khi nó hội tụ cả giá trị nghệ thuật và lịch sử.

Nếu quan tâm bạn có thể tham quan tại các showroom của Parker để chiêm ngưỡng vẻ đẹp độc đáo và sang trọng của sản phẩm. dịp này, Parker tặng 30% giá trị cho khách hàng khi mua sản phẩm mới, chương trình kéo dài từ ngày 01-30/10/2010.

NGỌC LINH

CT TNHH MTV IN ĐĂNG KHOA

Đ/C: 166 Thành Công, P.Tân Thành, Q.Tân Phú, TP.HCM
Tel: 08.3796.6428 Fax: 08.3796.6428

Đặc biệt: Chuyên cung cấp các loại **ÁO ĐẸM CAO CẤP** dành cho trẻ từ 1-10 tuổi

SÁNG TẠO & CÔNG HIỆN

Sắc thu quyến rũ nào nùng!
Vàng trắng và người phụ nữ đang
búi tóc như ở hai đầu thế giới
khác nhau nhưng là hai chủ thể
cùng tỏa sáng. Một mơ màng
thiên nhiên với qui luật tinh tú
xoay tròn.

Một rõ ràng nhân gian
tinh khiết tràn đầy sức sống, rạo
rực đợi chờ. Bóng đêm dưới chân
núi đã âm thầm càng thêm âm
thầm để tôn vinh cái đẹp của cả
hai. Sự hoà quyện giữa con người
và thiên nhiên đã tạo tính nhất
quán, làm nên thần thái cho bức
ảnh. Vẻ đẹp

Sắc thu của nghệ sĩ nhiếp ảnh
Dương Quốc Định đã mang lại
cho anh huy chương vàng
Cuộc thi ảnh quốc tế FIAP- Hong
Kong 2006 và chọn
triển lãm toàn quốc tại
Hà Nội 2006 ★

SẮC THU - ẢNH: DƯƠNG QUỐC ĐỊNH

Phan Hoàng

đời
thoại

Lần đầu
trong đời
ôm được 85
triệu đồng từ
giải nhất kịch

bản phim *Long Thành cầm giả ca*, Văn Lê không dám ra khỏi khách sạn, cũng không dám ngủ, sợ bọn trộm vào “thăm” thì toi. Nghe anh kể tôi vừa tức cười vừa thương anh.

Văn Lê

“nhập đồng” hồn vía tiên nhân

ÂM ẢNH BỞI NGƯỜI ĐẸP GAY ĐÀN Ở LONG THÀNH

Bộ phim *Long Thành cầm giả ca* do Đào Bá Sơn đạo diễn được trình chiếu trên khắp cả nước vào dịp Đại lễ 1000 năm Thăng Long- Hà Nội, ngay lập tức đã thu hút sự chú ý của dư luận. Người khen ngất trời. Người chê cũng rất chua cay. Đối với tôi, dù *Long Thành cầm giả ca* không tránh khỏi một vài khiếm khuyết, nhưng đây là một trong những bộ phim lịch sử hay nhất từ trước tới nay của điện ảnh Việt Nam. Sự thành công của bộ phim, ngoài tài năng của đạo diễn Đào Bá Sơn và ê kíp làm phim, thì không thể không kể đến tác giả kịch bản- nhà thơ Văn Lê. Tiếp tôi trong phòng làm việc của mình ở Hãng phim Giải Phóng, Văn Lê cho hay:

- Khi đọc bài thơ *Long Thành cầm giả ca* của Nguyễn Du, tôi có cảm giác như nàng Cầm chính là nguồn cảm hứng cho đại thi hào viết nên tuyệt tác *Truyện Kiều*. Gần mười năm qua, tôi cứ bị ám ảnh bởi bài thơ, bởi nàng Cầm...

* Chính nỗi ám ảnh thì ca và người

Văn Lê là thế, thoát nhìn anh tưởng là người “hết ra lửa”, nhưng ẩn bên trong là một trái tim chân thành, một tấm lòng nhân hậu. Con người hiền lành, tài hoa sinh trưởng ở đất Ninh Bình ấy sớm khoác áo lính, trở thành phóng viên chiến trường, rồi lặng lẽ sáng tác, gặt hái thành tựu trên 3 lĩnh vực: thơ, văn xuôi và điện ảnh; tác giả của hơn 30 đầu sách xuất bản trong lẫn ngoài nước. Ở lĩnh vực nào anh cũng hướng cảm hứng của mình vào chiều sâu văn hoá nguồn cội, “nhập đồng” với hồn vía tổ tiên để lĩnh hội và sáng tạo, mà mới nhất là kịch bản phim *Long Thành cầm giả ca* đoạt giải nhất cuộc thi mừng Đại lễ 1000 năm Thăng Long- Hà Nội.

đẹp đã buộc anh cầm bút viết kịch bản này, dù anh từng tuyên bố không viết kịch bản phim truyền nữa, phải không thưa nhà thơ Văn Lê?

- Tôi đã từng viết vài kịch bản phim truyện và đã dựng thành phim, trong đó có phim do Đào Bá Sơn dàn dựng, nhưng chẳng để lại dấu ấn gì. Tôi chán, chỉ muốn tập trung cho phim tài liệu, không đã động đến phim truyện nữa. Nhưng rồi *Bài ca về người gầy đàn ở Long Thành* đã ám ảnh, choáng hết tâm trí tôi, khiến tôi phải “nuốt lời” (cười).

* *Viết được một kịch bản hay đã khó, viết được kịch bản lịch sử hay càng khó hơn. Nó đòi hỏi tác giả phải dày công điều nghiên tài liệu, phân tích, lý giải những uốn khúc lịch sử. Anh vốn là một nhà thơ, mà nhà thơ thì hay lơ mơ, vậy làm sao anh có thể nghiên cứu lịch sử một cách thấu đáo, nhất là giai đoạn lịch sử đầy phức tạp cuối Lê đầu Nguyễn?*

- Tôi vốn rất say mê lịch sử, nhân vật lịch sử. Đối với kịch bản này, tôi sử dụng lịch sử làm nền tảng, làm cái cốt để dẫn

NHÀ THƠ
VĂN LÊ

dắt sự kiện. Thời cuối Lê đầu Nguyễn là giai đoạn rất kỳ lạ của dân tộc ta. Đọc sử, tôi cố hình dung thời thế lúc ấy hỗn độn thế nào; và cuộc đời con người bấp bênh, mà đặc biệt là giới nghệ sĩ có khuynh hướng sống ra sao. Nghệ sĩ là người có tài nhưng thường yếu đuối và quá nhạy cảm. Cô ca kỹ bậc nhất Long Thành- nàng Cầm và đệ nhất thi hào Tố Như là hình ảnh những nghệ sĩ tiêu biểu nhất cho thời kỳ phức tạp đó, đã chịu chung đắng cay, tủi nhục với đồng

bào mình. Giữa loạn lạc hai con người tài năng ấy tình cờ gặp nhau, yêu thương nhau, xa nhau, rồi lại gặp nhau như một lập trình của số phận. Cuộc đời họ như khúc ca buồn luân quần với thân phận con người.

* *Vượt qua nỗi tang thương của thân phận và thời cuộc, thơ Tố Như và ngón đàn nàng Cẩm vẫn sống cùng Long Thành, cùng đất Việt. Đó chính là biểu hiện sức mạnh của văn hoá. Và hình như đó cũng là thông điệp có tính triết lý mà anh muốn gửi gắm qua kịch bản?*

- "Thành quách suy đi nhân sự cải
Kỷ sử tang điền biến thương hải
Tây Sơn cơ nghiệp tận tiêu vong
Ca vũ không di nhất nhân tại"

Nguyễn Du khi đặt bút viết những dòng thơ này là đã muốn gửi lại cho hậu thế bức thông điệp rằng: các triều đại có thể bị thay thế nhưng văn hoá Đại Việt thì mãi trường tồn cùng với sự trường tồn của những người làm ra văn hoá đích thực. Tôi chỉ góp phần làm rõ hơn tư tưởng vĩ đại của cụ Nguyễn Du.

* *Nghe nói khi viết kịch bản lịch sử này, anh cố tình không muốn tham khảo ý kiến các nhà sử học...*

- Không phải không muốn mà là không dám tham vấn các nhà sử học. Có người cho rằng tôi sợ họ "phá bình". Không phải thế. Tôi chỉ tự tin vào sự "nghiêm chỉnh" của mình mà thôi.

* *Anh thấy đạo diễn Đào Bá Sơn thể hiện được bao nhiêu phần trăm tinh thần kịch bản?*

CHỤM ẢNH PHIM LONG THÀNH CẨM GIẢ CA,
ĐẠO PHÓ ĐẠO DIỄN ĐÌNH THÁI THỤY
CỦA HÃNG PHIM GIẢI PHÓNG CUNG CẤP

ấy lại giống cây đàn vận vào cuộc đời cô Cẩm ca kỹ. Đào Bá Sơn nói rằng trước khi bấm máy, đoàn làm phim có về đền thờ cụ Nguyễn Du ở Hà Tĩnh để dâng hương, nên chắc được cụ phù hộ...

Văn Lê nở nụ cười hồn nhiên sáng khoái. Nụ cười ít khi mất đi trên gương mặt hồn hậu của anh. Bộ phim *Long Thành cẩm giả ca* đẹp như một truyện thơ, đậm chất bi, điểm xuyết chất hài, và cũng rất trữ tình lãng mạn. Mở đầu là hình ảnh cái giếng làng với cô Cẩm thuở nhỏ. Kết thúc cũng lại cái giếng cổ với nàng Cẩm lúc về già. Một thân phận. Một đời người. Một kết thúc đẹp và buồn. Cái buồn sạch, đẹp cũng là sự khai mở,

sự thức tỉnh, là sức sống của cả một nền văn hoá. Trải qua bao biến cố, Long Thành không chỉ có tiếng gươm khua, ngựa hí mà còn có tiếng đàn, tiếng thơ và tầng tầng văn hoá sống động. Và đó chính là hiện thân, là hồn vía, là sức sống trường tồn của Thăng Long- Hà Nội ngàn năm.

DIỄN ẢNH VIỆT NAM THIẾU TÀI, THIẾU TÂM, THIẾU TIỀN

Bộ phim *Long Thành cẩm giả ca* là sự kết hợp đẹp và ăn ý giữa đôi nghệ sĩ tài hoa Văn Lê- Đào Bá Sơn. Đôi với Văn Lê, dù mới thử thời vận với kịch bản phim truyện lịch sử nhưng từ lâu anh đã trăn trở về đề tài này. Vốn sinh trưởng ở đất Ninh Bình nơi có cố đô Hoa Lư gắn liền với những biến cố của hai triều đại Đinh- Lê ngắn ngủi và sự khởi đầu triều Lý, Văn Lê hiểu biết khá sâu rộng về chính sử lẫn dã sử. Anh thổ lộ:

- Trên tám mươi lăm phần trăm. Có nhiều lời thoại rất hay trong kịch bản không thể triển khai, như đoạn cô Cẩm lúc bé ngồi trên đò trò chuyện với thầy Cả, hoặc đoạn nàng Cẩm từ chối tiếp các quan chức nhân cách rác rưởi. Nhưng có nhiều chi tiết đạo diễn Đào Bá Sơn thêm vào rất đắt. Hình ảnh cái giếng cổ kết thúc bộ phim cũng không có trong kịch bản, đó là sáng tạo của Đào Bá Sơn. Cái giếng cổ chính là cái hồn kịch bản mà anh thấm hút được. Và thật trùng hợp thú vị khi cái giếng trước đền Thái Vỹ

- Khi phân ánh một câu chuyện phim có yếu tố lịch sử hoặc nhân vật lịch sử, người cầm bút không phải mô tả mà là làm sống lại lịch sử. Điều đó đòi hỏi người viết không chỉ am hiểu lịch sử mà còn phải giải mã được những hiện tượng bất thường của lịch sử.

* Anh có thể cho một ví dụ về "hiện tượng bất thường của lịch sử".

- Chẳng hạn thời Đinh- Lê, tôi rất băn khoăn khi đọc sử về chuyện Đỗ Thích, một viên quan chi hậu lại có thể giết vua. Đỗ Thích không có phe cánh, thân thích trong triều Đinh, nên hẳn không thể nghĩ quần đến mức giết vua để được làm vua. Đỗ Thích cũng không có thù oán gì với nhà vua, nên khó mà nói việc hấn giết vua là do tư thù. Vậy thì Đỗ Thích giết vua để làm gì? Liệu có một thế lực nào đó đứng sau lưng y?... Nhiệm vụ của người viết kịch bản phim truyện là phải tìm và lý giải cho ra cốt lõi vấn đề hóc búa này.

* Trong lịch sử có chính sử và dã sử. Những bộ phim nổi tiếng của Trung Quốc dường như đều kết hợp thành công hai yếu tố này. Anh và các nhà viết kịch bản phim nước ta có quan tâm tới dã sử?

- Khi nảy ra ý đồ viết một truyện phim lịch sử, tôi không nghĩ là sẽ phải chọn theo chính sử hay dã sử. Đã là lịch sử thì không có "chính" và "dã". Chưa chắc chính đã thực sự là chính và dã thực sự là dã. Biết đâu dã lại chẳng là chính và chính lại chẳng là dã. Các cụ ngày xưa thật thâm, khi đưa ra hai khuynh hướng

chính-dã song hành là muốn chúng bổ sung cho nhau nhằm giúp cho hậu thế hiểu được sự kiện một cách trọn vẹn, tránh hiểu theo một chiều một hướng.

* Muốn có một bộ phim hay, trước hết phải có một kịch bản hay. Theo anh, ngoài vốn hiểu biết chân thực và sâu sắc về lịch sử, thì người viết kịch bản còn cần phải chú ý đến những yếu tố nào?

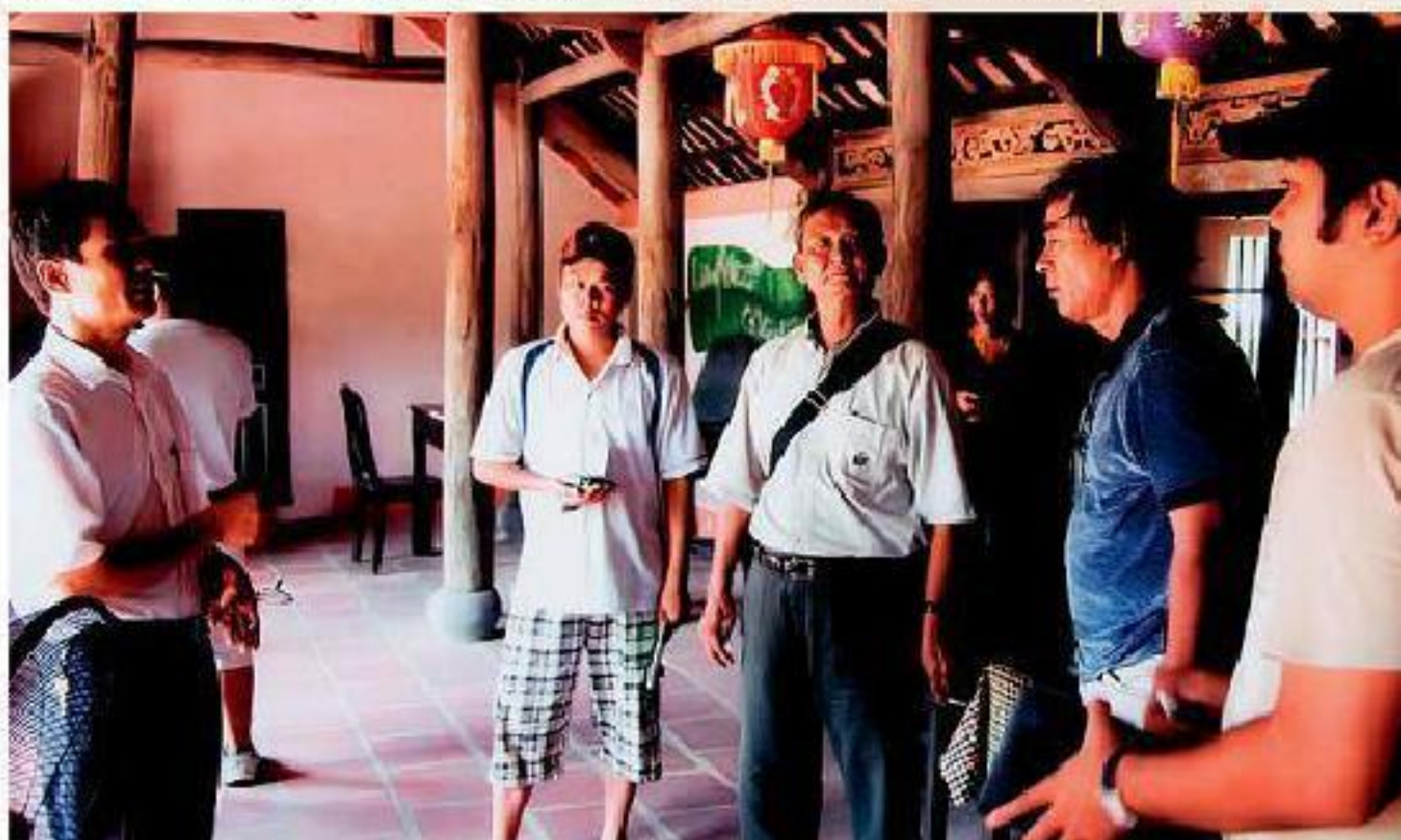
- Người viết phải tìm cách nắm bắt cho được các sự kiện lịch sử với nhiều chiều kích khác nhau, rồi chọn lựa sàng lọc hiện thực để đưa vào phim. Có khi người viết dùng bối cảnh lịch sử như một phương tiện để truyền tải nội dung câu chuyện mà mình muốn chia sẻ.

* Nhà văn Nguyễn Quang Sáng từng tỏ ra rất tâm đắc với chi tiết đứa bé được bỏ vào túi ni-lông để chìm xuống nước tránh máy bay địch trong phim Cánh đồng hoang. Với anh thì sao?

- Điện ảnh vốn ăn nhau ở chi tiết. Chi tiết nhỏ đôi khi lại làm nên thành công lớn. Ngược lại, một chi tiết sai có thể làm hỏng cả bộ phim. Làm phim lịch sử dễ rơi vào sự giả tạo nếu sai chi tiết. Chẳng hạn làm phim về Điện Biên Phủ mà quên mất thời điểm đó có mưa, chiến hào nhầy nhụa bùn đất nhưng các nhân vật trong phim ăn mặc tươm tất như đi dự hội nghị thì hỏng rồi. Tất

ĐÀO BÀ SƠN- VĂN LÊ CÙNG KÍP LÀM PHIM LONG THÀNH CẢM GIÁC CẠM GIẢ TÌM PHIM TRƯỞNG

nhiên cũng có những chi tiết mà người làm phim lịch sử rất khó thực hiện, như tìm chọn những nhân vật cổ ngón chân Giao Chỉ, hoặc buộc mọi nhân vật đều phải có răng đen bởi ai cũng biết dân Đại Việt từ thế kỷ 15 đến giữa thế kỷ 20 đều để tóc dài, ăn trầu và nhuộm răng đen. Đó là cốt cách văn hoá độc đáo của người Việt.

* Nhìn vào thị trường và đời sống phim ảnh gần đây, có vẻ như phim truyện Việt Nam đang được mùa sau thời gian dài bị thoái trào. Anh có thấy vậy không?

- Vào thập niên 1980, phim truyện Việt Nam phát triển rực rỡ, cho ra đời nhiều phim hay. Nhưng sau đó khi không còn được nhà nước bao cấp thì nền điện ảnh nước ta hết chỗ dựa. Bước vào thời kỳ đổi mới, hàng loạt hãng phim tư nhân ra đời, đẻ ra đủ thứ *Oan, oan tình!*, *Ngà ba lòng*,... báo hiệu giai đoạn suy thoái của điện ảnh Việt Nam. Đến nay nó mới bắt đầu lấy lại thể diện, nhưng để lấy lại được phong độ như thập kỷ 1980 thì còn là điều mơ ước.

* Là người trong cuộc, anh hãy thật lòng cho biết nền điện ảnh Việt Nam hiện nay nằm ở hạng mức nào của thế giới.

- Hạng yếu kém. Chúng ta cứ nói về nền văn hoá tiên tiến, điện ảnh tiên tiến, trong khi phim còn phải đi in trắng, làm âm thanh ở nước ngoài thì làm gì có tiên tiến. Kỹ thuật kém. Chi phí cao. Cả nhà nước tư nhân đều chưa có điều kiện đầu tư...

* Giả sử ta có đủ tiền để đầu tư kỹ thuật làm phim, thì liệu điện ảnh Việt Nam sẽ nhanh chóng có nhiều phim hay?

- Khó lắm. Tôi có cảm giác phần lớn các nhà làm điện ảnh của ta đang thiếu cảm xúc. Mà một khi đã thiếu tài, thiếu tiền lại thiếu tâm nữa thì khó mà làm phim hay. Một số người sau khi nhận phim, chưa bàn đến chuyện làm phim thế nào mà lại bàn chuyện mình được bao nhiêu tiền. Khi đồng tiền xâm nhập vào tâm hồn nghệ sĩ như thế thì đòi hỏi có phim hay là không thực tế.

THƠ VĂN LÀ ƯU TIÊN 1 TRONG 3

Nếu như đến bây giờ Văn Lê mới nở nụ cười tươi với phim truyện cùng *Long Thành cảm giả ca* sau những thất bại đắng cay với *Những đứa con thần linh*, *Vua lửa*, *Ngon lửa Tà Peng*, thì từ lâu tài năng của anh đã được khẳng định ở phim tài liệu với vai trò nhà biên kịch lẫn đạo diễn. Văn Lê đã đoạt 4 giải kịch bản phim tài liệu xuất sắc nhất, 1 giải Bông sen vàng, 5 giải Bông sen bạc và một số giải thưởng quốc tế...

Đầu tiên phải kể đến *Sài Gòn xuân 68* nói về sự hy sinh của chiến sĩ, đồng bào thành phố trong cuộc tổng tấn công và nổi dậy Tết Mậu Thân 1968. Đây là bộ phim tài liệu ứng ý nhất của Văn Lê, đã được trao giải thưởng Galaxy của Nhật Bản. Tiếp đến là *Nữ thanh niên xung*

phong, bộ phim thật xúc động về những bông hoa thắm lộng trên tuyến lửa ở cả hai miền Nam Bắc, đã đoạt giải Bông sen bạc và giải kịch bản xuất sắc nhất năm 1995. Và có một bộ phim tài liệu cho tới nay chưa được công chiếu rộng rãi nhưng trong giới vẫn ghi nhận dấu ấn của Văn Lê, đó là *Cuộc đổi mới sinh tử* nói về cuộc đổi mới kinh tế TP.HCM giai đoạn 1976-1983. Văn Lê tâm sự: "Trong phim có mặt nhiều nhân chứng sống bây giờ, đặc biệt là phát biểu của những nhà lãnh đạo thành phố như Võ Văn Kiệt, Mai Chí Thọ, Võ Trần Chí... Bộ phim từng làm một số người có trách nhiệm giật mình, tự cảnh tỉnh. Với tôi, dù bộ phim có gây cho mình phiền toái, nhưng đây là bộ phim tôi rất tâm huyết, khi phản ánh được những gì thật nhất trước lúc đất nước có công cuộc đổi mới".

Trong khi trước đó, trên lĩnh vực văn xuôi, chủ yếu là tiểu thuyết, Văn Lê cũng đạt nhiều thành công qua những tác phẩm tiêu biểu như tiểu thuyết *Nếu anh còn sống* (giải thưởng Bộ Quốc phòng, được dịch sang tiếng Hàn), *Những cánh đồng dưới lửa* (giải thưởng Bộ Quốc phòng) và đặc biệt là *Mùa hè giá buốt* ám ảnh tàn khốc về chiến tranh, về thân phận con người, mà nếu không phải ở giai đoạn hiện nay thì tiểu thuyết này khó ra đời và còn được trao giải B (không có giải A) 5 năm một lần của Bộ Quốc phòng.

Giành nhiều vinh quang và được công chúng biết nhiều đến tên tuổi trên lĩnh vực phim ảnh và văn xuôi, nhưng với bản thân Văn Lê, thơ vẫn là ưu tiên số 1 của anh. Văn Lê chính thức xuất hiện trên thi đàn bằng giải A cuộc thi thơ báo *Văn Nghệ* năm 1975-76, sau đó là nhiều giải thưởng khác. Hãy nghe anh tâm sự:

- Nếu chỉ được chọn 1 trong 3- thơ, văn xuôi và điện ảnh thì tôi chọn thơ. Cho dù làm thơ rất khó, càng ngày càng khó, càng lớn tuổi càng khó. Chỉ khi thật sự xúc động tôi mới có thể làm thơ.

* *Cái khó nhất của người làm thơ là gì, thưa nhà thơ?*

- Khó nhất của người làm thơ là sự chai lì cảm xúc, đánh mất cảm xúc. Dù là thơ chính luận thì cũng cần phải có cảm xúc. Tất cả mọi sáng tạo nghệ thuật, đặc biệt là thơ, nếu đánh mất cảm xúc thì đều thất bại.

* *Còn điều quan trọng nhất mà thơ cần hướng tới?*

- Sự giản dị. Điều này rất khó. Có những câu chữ rất bình thường mà đọc cứ rung rung. Có những câu chữ xúng xoảng nhưng vô cảm. Thường khi bế tắc về cảm xúc, bế tắc về khả năng nhận biết thì nhà thơ phải thay đổi cấu tứ cho thơ hợp với thời đại. Nhưng theo tôi thơ quan trọng nhất vẫn là sự giản dị và sâu sắc. Như các cụ nói thơ phải có dị

VĂN LÊ Ở CHIẾN TRƯỜNG

Văn Lê tên thật Lê Chí Thụy, sinh ngày 02.3.1949 tại Gia Viễn, Ninh Bình. Do chiến tranh, sớm phải rời ghế nhà trường lên đường nhập ngũ, nên để có được vốn kiến thức cho hoạt động văn hoá và sáng tạo, Văn Lê đã nỗ lực tự học tự đọc không ngừng. Có thể nói Văn Lê là một trong những hình ảnh văn nghệ sĩ tiêu biểu tự vượt lên hoàn cảnh, nắm bắt và làm chủ tri thức để khẳng định giá trị của mình.

Trước khi trở thành nhà thơ, nhà văn, nhà biên kịch nổi tiếng anh đã từng là lính chiến trường Đông Nam Bộ, làm phóng viên báo *Văn Nghệ Quân Giải Phóng*, *Văn Nghệ Giải Phóng*, *Văn Nghệ*. Đến năm 1977, anh tái ngũ, vừa cầm súng vừa cầm bút ở mặt trận 479 cho tới năm 1982 về làm việc tại Hãng phim Giải Phóng ở TP.HCM. Những năm tháng trần thủ ở biên giới Tây nam, Văn Lê sống và sáng tác rất nhiệt thành bằng tâm thế như hai câu thơ anh viết:

*Nếu có chết xin làm ma nước Việt
Để muôn đời ôm ấp với non sông.*

biệt: nghe bằng tai, nghe bằng tâm, nghe bằng thần. Ta chỉ mong nghe được bằng tâm thôi chứ chưa nói bằng thần.

* *Theo anh, giới làm thơ có đẳng cấp, có chiều trên chiều dưới?*

- Thơ chỉ có hay và không hay. Một tác giả có nhiều bài thơ hay thì được đặt ở vị trí cao, như Nguyễn Trãi, Nguyễn Du, Hồ Xuân Hương là vô địch.

* *Còn đối với thể hệ thơ chống Mỹ cùng thời, anh trân trọng tài năng những nhà thơ nào?*

- Phạm Tiến Duật, Nguyễn Duy, Nguyễn Khoa Điềm, Nguyễn Đức Mậu, Thanh Thảo, Hoàng Nhuận Cầm, Trần Mạnh Hảo,...

* *Sống, chiến đấu và phản ánh được hơi thở nóng hổi của cuộc chiến cùng một số ưu điểm khác của thể hệ thơ này đã được nói tới nhiều. Vậy còn khiếm khuyết của anh và bạn thơ cùng thời?*

- Ít nói về nỗi đau. Ít nhắc tới mặt

trái của chiến tranh. Điều đó làm giảm đi tính chân thực của thơ chống Mỹ. Nó chỉ được bù đắp lại sau chiến tranh. Tuy nhiên, phải công bằng mà nói, các nhà thơ cũng có viết về cái bi trong chiến tranh nhưng không muốn đăng tải ngay thời điểm cả dân tộc đang ra trận, hoặc có gửi thì các báo cũng không thể đăng. Họ chỉ viết và đọc cho nhau nghe.

... Vâng, thời nào cũng thế, nhất là thời đất nước lâm cảnh chiến tranh, người nghệ sĩ cũng cùng chung số phận của cả dân tộc. Tuy nhiên, khác với người bình thường, người nghệ sĩ còn có nhiệm vụ gìn giữ, ghi lại lịch sử bằng tiếng lòng chân thực của mình. Tổ Như hay nàng Cầm ngày xưa cũng thế, mà Văn Lê hay các nhà thơ cùng thế hệ trên tuyến lửa với anh sau này cũng thế. Hoàn cảnh mỗi thời mỗi khác, tài năng mỗi người mỗi khác, song giá trị văn hoá đích thực thì đều vĩnh hằng ★

NHÀ THƠ VĂN LÊ, NHÀ VĂN BẢO NINH
VỚI CÁC ĐỒNG NGHIỆP HÀN QUỐC

Văn Lê

Những người làm chủ biển Đông (trích)

Từ thuở hồng hoang,
Tổ tiên Anh đã xông ra biển cả.
Đó là những chàng trai Lạc Việt kiêu hùng.
Họ từ chối dã man, học cách sống chung,
lấy yêu thương để cùng tồn tại.

Anh hình dung ra những chàng trai ấy:
Có dáng hùm beo, ngón chân cái giao nhau,
Họ nhuộm răng đen và thích ăn trâu!
Cho khác biệt với giống người phương Bắc.
Họ xăm trên mình những hình thù kỳ quái
Đó là bức tranh người và thú hoan ca
Bức tranh ấy vừa trang sức vừa được coi như một thứ đạo cụ.

Xông ra biển còn có cả lũ đàn bà con gái
hàng rộng, ngực to, ngón chân cái giao nhau.
Họ nhuộm răng đen và thích ăn trâu!
Cho khác hẳn với giống người phương Bắc!

Anh sùng tín người đàn bà Lạc Việt
có cặp mắt đen như thể reo cười.
Họ đồng danh như biển khơi, quyết liệt như biển khơi
và cũng yêu như biển khơi quyết liệt!
Yêu đến mất hồn mà không thêm biết.
Yêu đến mê man trong suốt cả kiếp người!

Họ xông ra biển khơi
Dĩ nhiên không chỉ là kiếm sống!
Họ muốn thử sức mình trước trời cao, biển rộng.
Muốn đạp sóng đại dương, chém cá Tràng Kinh.

Từ thuở sơ khai dân tộc của Anh luôn sinh ra đàn bà mạnh mẽ.
Họ mang biểu tượng thiên nhiên và còn hơn thế
Họ được tôn vinh như các vị thần
Đạo thờ Mẹ được hình thành như vậy
Đây là văn hoá tâm linh của riêng Tổ tiên Anh!

Những con thuyền Đông Sơn cong như vầng trăng,
được thiết kế hai tầng và có khi không cần bản vẽ
Người Lạc Việt băng qua sóng bể
Hải đồ mông lung, định vị bởi sao trời.
Nhiều người đã nằm lại biển khơi,
Nhiều thuyền đã nằm lại biển khơi,
Nhưng khám phá thì không dừng lại.
Người Lạc Việt cùng nhau bươn chải
lặn mò trong cõi mệnh mông...

Họ gọi quê mình là làng Tôi
Gọi Tổ quốc là nước Tôi
Mọi cái chung đều gắn với cái Tôi trong đó.
Tôi trong Non sông,
Trong Tôi - xứ sở
Xứ sở và Tôi hoà quyện muôn đời.

Anh không biết Tổ tiên anh thừa xua
đã đem theo những gì, khi xông ra biển?
Nhưng có một điều Anh tin - chắc chắn
Là người Việt không đem theo chiến tranh
mà đem theo văn hoá của mình!

Họ đem theo những hũ sáp thơm làm từ hoa quý
Mang theo trống đồng, nhà sàn và những con lợn ỉ.
Đưa nhục quế, trầm hương, lụa sông Dâu đến những đảo xa xôi...

Với những câu thần chú truyền đời
vừa bí hiểm, cao siêu và cũng đầy màu nhiệm,
Người Lạc Việt xông pha trên biển
Đến tận Lạc Dương thăm thú nhà Chu...
Sự xuất hiện của người Việt phương Nam
làm xúc động vị vua đất Bắc!

Ông đã làm ra bản nhạc
cho cung nữ hát ca về sự kiện này!

Trong những tháng năm các vua Hùng thịnh trị
Người Lạc Việt thường xuyên có mặt ngoài khơi
đưa kỹ nghệ đúc đồng đến nhiều hải đảo!
Họ băng qua hiểm nguy, gió bão.
Dũng mãnh như những thánh thần.
Họ chính là bản trường ca bất tử
- bản trường ca đầu tiên của tổ tiên Anh!

Bằng cai trị Nhân tâm và bằng cả Tâm linh
Các vua Hùng làm sáng loài xứ sở
Trên con đường đi tìm tơ lụa
Những thuyền buôn phương Tây đã dò tới Long Biên
Cái hải cảng phương Đông duy nhất
Cái hải cảng vô cùng sâu uất
Đưa lụa sông Dâu tới đỉnh địa cầu.

Nước Lạc Việt phồn thịnh của Anh
làm loá mắt các triều vua đất Bắc.
Đây là cái cơ duy nhất,
là nguyên do duy nhất cho các cuộc xâm lăng! (...)

Năm Nhâm Dần, trên mặt trận biển Đông,
Hải quân Hán bị đánh tan bởi Gia Hưng Trần Quốc
- Nữ đô đốc phụng sự Vua Trưng
Tướng Đoàn Chí cùng đạo quân xâm lược
bị tiêu vong bởi cô gái quân hồng!

Anh đã đến viếng đền Bà ở làng Hoàng Xá!
Anh đã thấp nhang để tưởng niệm Bà!
Sự oanh liệt khởi đầu của Nàng Đô đốc
làm rạng danh hải quân núi sông Ta!

Anh cũng đến viếng Đức Thánh Trần tại đền Kiếp Bạc,
hình dung ra trận đại chiến thủy quân trên biển Vân Đồn
Văng vẳng đâu đây có tiếng trống đồng
và tiếng hò reo của quân Nam tràn lên thuyền giặc,
dùng câu liêm giết đứt dây buồm.
Lính cảm tử buộc quanh người những bao thuốc súng
rồi biến thành ngọn lửa trào tuôn.

Đêm ấy, bình minh trên biển Đông dường như đến sớm.
Lửa làm cho trời đất rực hồng
Thuyền giặc cháy, hoá thành Bãi Cháy
Xác giặc trôi làm nghẽn mọi dòng sông.

Nhiều thế kỷ trôi qua,
Những trận đánh biển Đông còn làm bắn loạn người phương Bắc!
mới nghe tiếng trống đồng dồn lên, sợ bạc cả mái đầu! (*)

(*) Nguyên văn "Đồng cổ thanh trung bạch phát sinh" - thơ Trần Phú, sứ thần nhà Nguyễn.

Ngô Phan Lưu

chuyện
Xưa
chuyện
Nay

Tháo ra cho mượn lẫn nhau

Lòng ganh ghét
quả thật tồi tệ.
Nó tồi tệ hơn cả
những con quỷ không đầu
ngoài gò hoang
ám ảnh tôi qua lời hăm dọa
của người lớn.
Mang lòng ganh ghét vào người
là mang cả địa ngục khổ đau hăm hại mình
ngày đêm không ngừng nghỉ.

Còn nhớ hồi nhỏ, vào những đêm trăng sáng,
tôi thường được bà nội kể cho nghe nhiều chuyện
cổ tích và ngụ ngôn. Có thể những chuyện bà kể
đã có trong kho tàng cổ tích Việt Nam, nhưng qua
lời bà, những câu chuyện trở nên khác hẳn,
chúng thật sự ấn tượng, tôi còn nhớ mãi đến giờ.

Chuyện bà kể đều có thể rút ra những bài
học quý giá cho cuộc sống. Thí dụ như chuyện

Quái nhân cho điều ước về
hai gã hàng xóm ganh ghét nhau.

Ngày xưa có hai người hàng xóm ganh ghét
nhau kịch liệt. Mỗi người đều mang trong lòng sự
ganh ghét người kia nặng hơn cả thân thể họ. Họ
luôn kình cãi, ẩu đả lẫn nhau. Người này luôn
mong người kia chết. Người kia luôn mong cho
người này gặp tai họa. Có thể, họ mới hờ dạ, mới
vừa lòng, mới ăn ngon, mới thấy hạnh phúc cuộc
đời. Mỗi người đều mang một địa ngục tâm tối
như thế. Cho đến một hôm...

Là một hôm đình mệnh, ho si và nhau thăm
tệ, dẫn đến ẩu đả nhau rất dữ tợn. Đang lúc ra
sức giết chóc lẫn nhau, thỉnh linh một quái nhân
không biết từ đâu xuất hiện, vụt đứng chặn giữa
hai người. Quái nhân lưng gù như lạc đà, cổ
thòng xuống sát đất, buộc cái đầu phải ngược lên
để khỏi va xuống mặt đường. Minh mấy quái
nhân mặt nhợt hời hám, gớm ghiếc. Quái nhân
hét oang oang: "Hai gã chó chết kia, lập tức
ngừng đánh nhau! Ta là quỷ vương, không phải
người thường. Ta sẽ cho chúng bay thỏa mãn lòng
ganh ghét bằng cách ban cho mỗi đứa một điều
ước với điều kiện như sau: điều ước ấy sẽ ứng cho
mình và cùng lúc ứng gấp đôi cho người kia. Mau
lên, suy nghĩ kỹ và ước mau lên.

Ta bận lắm, không có thì giờ.

Lập tức, gã láng giềng thứ nhất ước: "Xin quý
vương cho tôi đui một con mắt". Thế là điều ước
được thỏa mãn. Gã này liền đui một con mắt. Gã
kia thì đui cả hai con.

Gã bị đui hai con mắt, liền ước trả đũa: "Xin
quỷ vương cho tôi gãy một cẳng".

Gã liền bị gãy một cẳng.

Tất nhiên gã kia gãy hai cẳng.

Hậu quả của hai điều ước độc địa: hai người
hàng xóm thù hận nhau đều trở thành phế nhân
thê thảm, đui mù và tàn phế!

Nghe bà kể xong, tôi cười sặc sặc, hỏi:
- Đồ ngu quá, sao hai gã kia không ước vàng bạc, nhà
lầu, xe hơi, hả bà?

Bà liền "cốc" nhẹ vào đầu tôi:

- Ước như thế... cho thằng kia giàu hơn,
sướng hơn à? Bọn nó đang ganh ghét nhau, không đội trời
chung mà!

Tôi nín thinh, một chập tôi lại hỏi:

- Quái nhân có nói gì thêm không bà?

- Có. Trước khi biến mất, quái nhân dặn hai gã ganh
ghét kia rằng: "Những khiếm khuyết của cơ thể, chúng bay
có thể tháo ra cho mượn lẫn nhau mà xài".

- Họ có tháo ra cho mượn lẫn nhau không hả bà?

Bà gật gù kể tiếp:

Có. Họ nhất định phải mượn lẫn nhau với ý đồ tận diệt
cho thỏa lòng ganh ghét. Khi quái nhân đi rồi, gã mù hai
mắt liền nói: "Anh cho tôi mượn con mắt đi". Gã

kia trả lời: "Không được. Anh cho tôi mượn một
cẳng trước, tôi sẽ cho anh mượn con mắt sau".

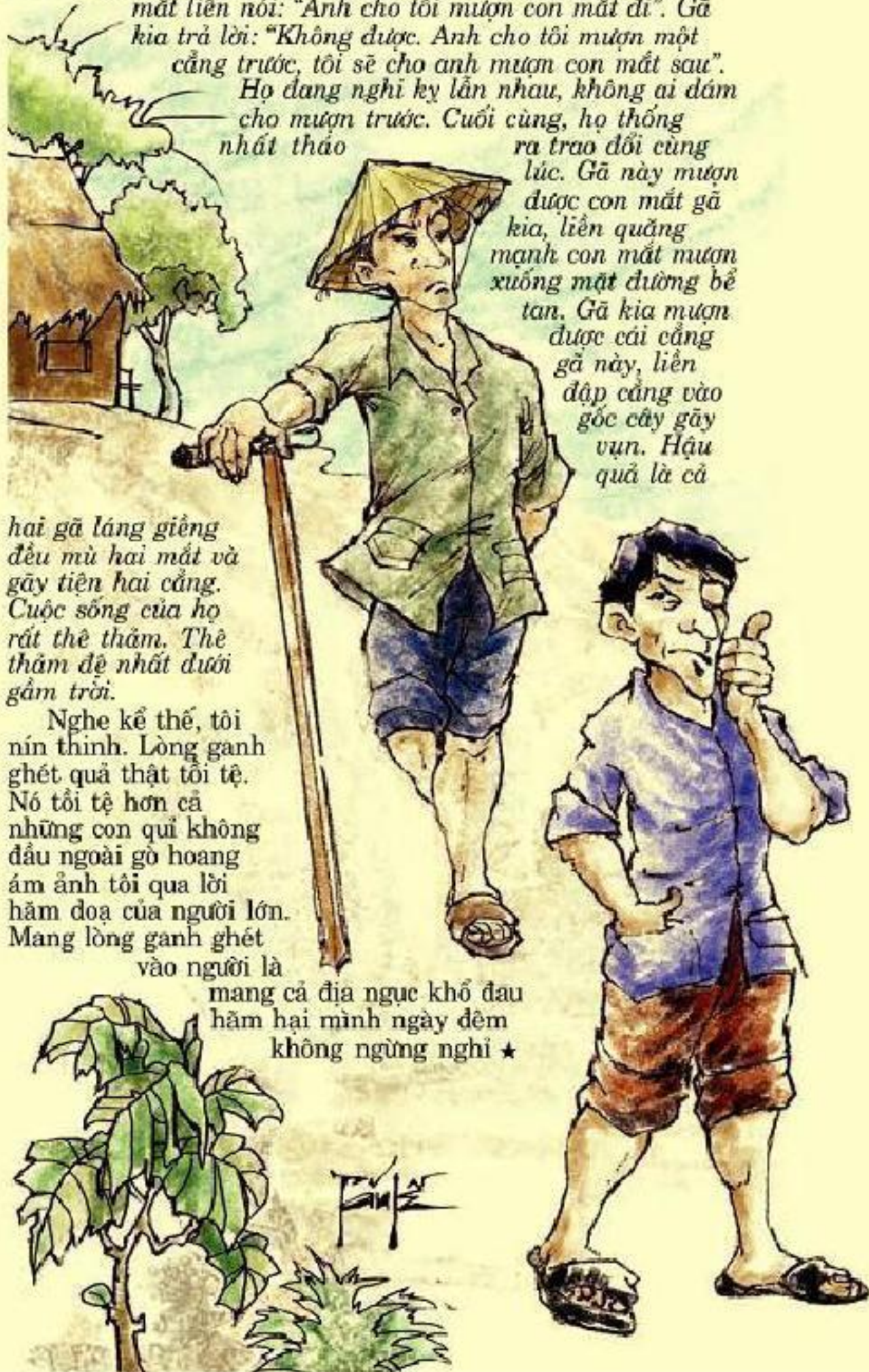
Họ đang nghĩ kỹ lẫn nhau, không ai dám
cho mượn trước. Cuối cùng, họ thống
nhất tháo

ra trao đổi cùng
lúc. Gã này mượn
được con mắt gã
kia, liền quăng
mạnh con mắt mượn
xuống mặt đường bẻ
tán. Gã kia mượn
được cái cẳng
gã này, liền
đập cẳng vào
gốc cây gây
vụn. Hậu
quả là cả

hai gã láng giềng
đều mù hai mắt và
gãy tiện hai cẳng.
Cuộc sống của họ
rất thê thảm. Thê
thảm đến nỗi dưới
gầm trời.

Nghe kể thế, tôi
nín thinh. Lòng ganh
ghét quả thật tồi tệ.
Nó tồi tệ hơn cả
những con quỷ không
đầu ngoài gò hoang
ám ảnh tôi qua lời
hăm dọa của người lớn.
Mang lòng ganh ghét

vào người là
mang cả địa ngục khổ đau
hăm hại mình ngày đêm
không ngừng nghỉ ★

TỔNG GIÁM ĐỐC KIM HƯƠNG TẶNG HOA
NHÀ VĂN LÊ QUANG TRANG

MỘT Ý TƯỞNG MỚI

Từ nhà ý ban đầu của anh Trần Quang Phú- chủ doanh nghiệp Sao Việt và là hội viên Hội Nhà văn TP.HCM, muốn mời Ban chấp hành Hội khoá mới một chuyến tham quan du lịch cùng gia đình ở Sao Việt, đã hình thành nên ý tưởng mở luôn trại sáng tác văn học đầu tiên tại Phú Yên. Nhà thơ Phan Hoàng được cử lên đường về quê tiền trạm. Nhờ sự nhiệt tình hỗ trợ của Tỉnh uỷ, UBND tỉnh, Sở Văn hoá- thể thao- du lịch và Hội Văn học nghệ thuật Phú Yên, đặc biệt là sự tài trợ của Công ty TNHH Du lịch Sao Việt, trại sáng tác đã diễn ra trong 10 ngày (19-28.9.2010).

Đây là lần đầu tiên một trại sáng tác văn học được Hội Nhà văn TP.HCM phối hợp với một công ty kinh doanh du lịch tổ chức, thu hút lực lượng tương đối hùng hậu các nhà văn, nhà thơ, nhà lý luận phê bình. Ngoài thành phần khách mời là các thành viên trong Ban chấp hành Hội: Lê Quang Trang- chủ tịch, Phạm Sỹ Sáu- phó chủ tịch, Phan Hoàng- trưởng ban nhà văn trẻ và các nhà văn Trần Thanh Phương, Trần Thị Thắng, Nguyễn Tiến Toàn, Hà Đình Nguyên tham gia ngắn ngày, còn lại 11 thành viên chính thức đã có mặt gần xuyên suốt trại sáng tác: Quang Chuyên, Đoàn Thạch Biên, Trần Hữu Dũng, Đỗ Viết Nghiệm, Nguyễn Bình Hồng Cầu, Thu Trân, Phó Giang, Trần Xuân An, Đặng Hồng Quang, Ngô Liêm Khoan, Trần

LỄ KHAI MẠC TRẠI SÁNG TÁC

Xuân Thu

Ấm tình đất Phú trời Yên

Tiếp sau thành công của hai cuộc hội thảo để lập hồ sơ đề nghị Nhà nước truy tặng Anh hùng lực lượng vũ trang cho nhà thơ Lê Anh Xuân và nhà văn Nguyễn Thi, Ban Chấp hành Hội Nhà văn TP.HCM khoá 6 đã tổ chức trại sáng tác văn học đầu tiên tại Khu Du lịch sinh thái Sao Việt của thành phố Tuy Hoà và bước đầu thu được một số kết quả đáng khích lệ giữa không khí nồng ấm tình người tình đất Phú Yên.

Hoàng Nhân. Có người cầm bút từ trước năm 1975. Có người còn rất trẻ. Có người xuất thân từ quân đội. Có người là kỹ sư, nhà giáo, nhà báo... vốn sinh trưởng từ mọi miền đất nước, hiện đang sống và làm việc tại TP.HCM. Tất cả đều cùng hào hứng về Phú Yên- vùng đất trần biên một thời trên đường mở cõi của tổ tiên mà năm tới sẽ kỷ niệm 400 năm thành lập (1611-2011).

NỒNG ẤM TÌNH NGƯỜI

9 giờ sáng 19.9, sau hai tiếng đồng hồ đặt chân đến khu du lịch Sao Việt, đoàn nhà văn TP.HCM do Chủ tịch Lê Quang Trang dẫn đầu đã đi dâng hương đền thờ Lương Văn Chánh- bậc tiền hiền có công khai khẩn đất Phú Yên từ thời chúa Nguyễn Hoàng ở Đàng Trong.

15 giờ cùng ngày, trên đỉnh Núi Thơm tuyệt đẹp bên bờ biển Đông, lễ khai mạc trại sáng tác văn học của Hội Nhà văn TP.HCM đã diễn ra với sự có mặt của hầu hết các nhà lãnh đạo đương nhiệm và cựu trào hàng đầu Phú Yên: Đào Tấn Lộc- bí thư tỉnh uỷ, Huỳnh Tấn Việt- phó bí thư, Lê Kim Anh- phó chủ tịch, Trần Quang Nhất- giám đốc sở văn hoá- thể thao- du lịch; các cựu bí thư, phó bí thư và chủ tịch tỉnh: Nguyễn Duy Luân, Nguyễn Thành Quang,

Huỳnh Trúc, Văn Công... cùng đông đảo văn nghệ sĩ địa phương như: Trần Huỳnh An, Kpa Y Lăng, Đào Minh Hiệp, Ngọc Quang, Nguyễn Tường Văn, Phạm Ngọc Sơn, Phan Thanh Bình, Triệu Lam Châu, Huỳnh Thạch Thảo, Nguyễn Thị Thu Trang, Lê Minh, Mạnh Minh Tâm, Trần Quốc Cường, Đào Đức Tuấn, Hoàng Hoài Sơn, Trần Quỳ, Huỳnh Văn Quốc,

CHỤP ẢNH LƯU NIỆM VỚI CÁC NHÀ LÃNH ĐẠO PHÚ YÊN

KHU DU LỊCH SAO VIỆT

DƯỚI GỐC BỔ ĐỂ ĐẾN THỜ
THÀNH HOÀNG LƯƠNG VĂN CHÁNH

Phương Trà, Pha Lê,... Hai MC Trình Quang Phú và Ngọc Quang thay nhau dẫn dắt chương trình khá "duyên dáng"!

Sau khi nghe nhạc sĩ Ngọc Quang- chủ tịch Hội Văn học nghệ thuật Phú Yên thuyết trình khá thú vị và sâu sắc về lịch sử- văn hoá địa phương, đặc biệt là sự phát hiện bộ đàn đá và kèn đá, mọi người đã có dịp thưởng thức âm thanh tuyệt vời của bầu vật âm nhạc tổ tiên qua biểu diễn của các nghệ sĩ đoàn ca múa nhạc Sao Biển. Tiếp đó là cuộc giao lưu thân tình từ buổi tiệc do UBND tỉnh Phú Yên chiêu đãi dưới thác nước thơ mộng của khu du lịch Sao Việt và thưởng thức tiết mục hò bá trạo nổi tiếng của những ngư dân- nghệ sĩ dân gian trình diễn.

Nhà văn- nhà tư liệu học nổi tiếng Trần Thanh Phương nói rằng anh từng dự rất nhiều trại sáng tác nhưng chưa có trại nào được tổ chức chu đáo, hoành tráng và được sự quan tâm của lãnh đạo

THĂM GÀNH ĐÁ ĐÁ

địa phương như thế. Nhà thơ quân đội kỳ cựu Quang Chuyền còn nói thêm: chỉ có tình yêu mạnh mẽ đối với văn học thì người Phú Yên mới rất trân trọng các nhà văn!

Giữa không khí ấm áp tình người đất Phú trời Yên, vợ chồng nhà thơ Lê Quang Trang- nhà văn Trần Thị Thắng chạnh lòng nhớ về người bạn thân Trần Vũ Mai- nhà thơ mà cuộc đời và sự nghiệp gắn với vùng đất khói lửa này qua trường ca nổi tiếng *Ở làng Phước Hậu*.

Lễ khai mạc ấn tượng đầy xúc động ấy cũng là chìa khoá mở ra nguồn cảm hứng cho các nhà văn trên hành trình thâm nhập thực tế sáng tác ở một tỉnh duyên hải miền Trung còn tiềm ẩn nhiều vẻ đẹp bất ngờ.

CUỘN TRÀO CẢM HỨNG

Không phải ngẫu nhiên chỉ trong vòng 10 ngày vừa đi thực tế vừa sáng tác mà các nhà văn TP.HCM đã có hơn 40 bài thơ, truyện ngắn, bút ký cùng nhiều ý tưởng phác thảo về Phú

THĂM THÀNH HỐ

Yên. Ngoài sự nồng ấm tình người thì vùng đất lịch sử một thời trấn biên này đã mang lại cho các nhà văn nhiều nguồn cảm hứng sáng tạo. Dù đã đến Phú Yên nhiều lần, nhưng với Nguyễn Bình Hồng Cầu, Thu Trần, Ngô Liêm Khoan thì đây là chuyến đi dài ngày nhất, giúp hiểu sâu hơn về một vùng đất còn nhiều mới lạ.

Tại huyện Sông Hinh, cách thành phố Tuy Hoà hơn 70km, trong cơn mưa của cao nguyên, với sự hướng

dẫn của nghệ sĩ nhiếp ảnh Lê Minh, đoàn nhà văn đã vào thăm các buôn làng dân tộc thiểu số, các công trình công cộng vùng cao, thưởng thức biểu diễn cồng chiêng, uống rượu cần, gặp gỡ nhà văn Y Diêng- già làng của người E Đê. Đoàn cũng được anh Trần Thơ Âu- phó chủ tịch thay mặt UBND huyện Sông

THĂM ĐÁP ĐỒNG CAM

Hình ân cần tiếp đãi. Nhà thơ Phạm Sỹ Sáu thay mặt đoàn đã bày tỏ nỗi xúc động trong hơi men rượu cần. Còn nhà thơ Trần Hữu Dũng "xuất khẩu" ngay bài thơ *Cung ly với nhà văn Y Diêng* đầy ám ảnh.

Về huyện Tây Hoà, đoàn đã đến thôn miền núi Phú Thọ xã Hoà Mỹ viếng tổ đình Long Tường- ngôi chùa cổ nhất ở phía Nam Phú Yên, nơi nung nấu anh linh của tiền nhân trên đường khẩn hoang mở đất, và cũng là một di tích lịch sử- văn hoá gắn liền với nhiều chiến tích trong kháng chiến cứu nước. Đại đức Thích Giác Thanh trụ trì tổ đình đã mời đoàn bữa cơm chay thú vị. Đoàn cũng giao lưu với cán bộ và văn nghệ sĩ xã Hoà Đồng anh hùng, thăm mẹ già và gia đình nhà thơ Phan Hoàng. Hoà Đồng nói riêng và Phú Yên quê hương nói chung là nguồn cảm hứng bất tận để anh đang hoàn thành tập thơ *Đứa con của gió*.

Vượt qua cánh đồng lúa Tuy Hoà mênh mông, đoàn đã vào đèo Cả thuộc huyện Đông Hoà chiêm ngưỡng ngọn Đá Bia (Thạch Bi Sơn) kỳ vĩ gắn liền với huyền sử "lưng kiếm túi thơ" chinh Nam của minh quân Lê Thánh Tôn cùng bao huyền thoại khác. Đoàn cũng xuống thăm Vũng Rô gắn liền với chiến công lừng lẫy tàu không số, ngắm hải đăng mũi Điện- nơi được xem đón bình minh sớm nhất trên đất liền nước ta. Nhà văn Đỗ Viết Nghiệm trên đường đi đã ghi chép kỹ lưỡng cho bút ký *Vũng Rô ngày ấy bây giờ*, còn hai nhà thơ Quang Chuyền và Phổ Giang đêm ấy có hai

bài thơ *Nghe trong tiếng đất tiếng người* và *Thạch Bi Sơn*.

Ngược về phía Bắc, đoàn đã ra Tuy An thăm hai thắng cảnh quốc gia đầm Ô Loan và gành Đá Đĩa nổi tiếng, viếng chùa Đá Trắng- nơi gắn liền với cuộc khởi nghĩa Phật giáo oai hùng do Võ Trứ và Trần Cao Vân lãnh đạo, nhà thờ cổ Măng Lăng. Dưới chân đèo Quảng Cau, đoàn đến dâng hương đền thờ chí sĩ Lê Thành Phương- một thủ lĩnh của phong trào Cần Vương chống Pháp ở Phú Yên và Nam Trung Bộ. Đoàn cũng dành một ngày đi thị xã Sông Cầu thơ mộng, thâm nhập vào các làng chài ven vịnh xuân Đài được đánh giá là một trong những vịnh đẹp nhất thế giới, nơi đánh dấu cuộc bang giao đầu tiên giữa Việt Nam và Hoa Kỳ thời nhà Nguyễn.

Trở về với đồng lúa Tuy Hoà, nhờ sự hướng dẫn của nhà báo- nhà nghiên cứu Phan Thanh Bình, đoàn đã lên huyện Phú Hoà tham quan di tích khảo cổ Chăm thành Hồ, Gành Đá gắn liền với sử thi dân tộc Ê Đê. Đặc biệt, đoàn còn leo núi thăm đập Đồng Cam, tháp hương tưởng nhớ những người dân phu đã ngã xuống để xây dựng nên một trong những công trình thuỷ lợi lớn đầu tiên của nước ta, tưới tiêu cho 20.000ha cánh đồng phì nhiêu Tuy Hoà.

Xen giữa những chuyến đi xa là những cuộc giao lưu ngay tại thành phố Tuy Hoà với báo *Phú Yên*, Hội Văn học nghệ thuật, Thư viện Hải Phú của tỉnh... và tham quan núi Nhạn- nơi hơn 30 năm tổ chức đêm thơ Nguyễn tiêu, góp phần khai sinh Ngày Thơ Việt Nam. Trưởng trại Đỗ Viết Nghiệm còn tranh thủ vượt hơn 60km lên huyện Sơn Hoà thăm thấy của mình là nhà văn Ka Sô Liêng- già làng của dân tộc Chăm Hroi. Nhà văn Đoàn Thạch Biền cũng tranh thủ đi giao lưu các cây bút trẻ gia đình Áo Trắng. Nhà văn Nguyễn Tiên Toàn về thăm lại Xóm Trường ở huyện Đồng Xuân nơi bị tàn hoang trong cơn lũ lớn năm qua, giao lưu với ban giám hiệu trường trung học Duy Tân ở Tuy Hoà.

Đặc biệt, các nhà văn luôn quan tâm tìm hiểu quá trình hình thành, phát triển của khu du lịch dọc đảo Sao Việt qua hướng dẫn của Tổng giám đốc Huỳnh Thị Kim Hương và GSTS. Trình Quang Phú. Nhà văn Đỗ Viết Nghiệm đã viết ngay bút ký *Có một Sao Việt như thế*, nhà văn Đặng Hồng Quang có truyện ngắn *Biệt thự Hoa Cẩm Chương* cùng nhiều bài thơ về Núi Thơm của Quang Chuyền, Trần Hữu Dũng, Phố Giang...

Trại sáng tác ở Phú Yên đã khép lại. Những trang văn đã và đang hình thành. Và như lời nhà văn Trần Văn Tuấn- phó chủ tịch thường trực Hội Nhà văn TP.HCM trong lễ bế mạc, sự phối hợp hiệu quả ngoài mong đợi giữa Hội và công ty Sao Việt đã mở ra một hướng đi mới cho hoạt động sáng tác văn học trong tương lai ★

Phố Giang

Thạch Bi Sơn

*Thạch Bi Sơn- Shiva-
ngón tay của Chúa
lưng trời trang sách mở
cánh bướm trong mây*

*Chon von đèo Cả
báu vật giang sơn
vui buồn ánh mắt*

*Chuyện cũ trăm năm
đá thiêng trời đất
mở lòng Phú Yên*

Trần Hữu Dũng

Cung ly với nhà văn Y Diêng

*Mưa lất phất phủ mờ cảnh vật
Quán nhỏ
Đền nhoe khuôn mặt thân quen
Gió thốc tháo
như bầy ngựa hoang luồn qua thị trấn
Chúng tôi ngồi cung ly
với nhà văn Y Diêng
Mùa này sông Hinh cá lội ngược dòng,
cọp không còn hú dài núi Lát.*

*Cơn hương phấn bốc lên,
huyền thuyên lắm chuyện
Chúng tôi không dám hỏi
buồn lòng giở ra sao?
khí bất gặp ánh mắt ông
chìm khuất trong màn sương mù đục núi rừng.*

Trần Xuân An

Cuộc khởi binh nâu sông 1898

*Tam quan, bình phong nức
Khu bảo tháp gió lửa
Chùa cổ đối Đá Trắng
Còn chăng dăm nét xưa?*

*Am nghĩa binh Võ Trứ
Vọng hoài vó ngựa khua
Gạch vôi sao quá mới
Dưới gốc thu trăm mùa*

*Tìm dấu thư tịch cũ
Qua lửa bão đạn mưa
Ký ức rêu bụi phủ
Chuyện sử dành phai thưa*

*Rộng cửa thiên xưa đón
Giúp vua lẫn không vua
Duy một điều: yêu nước
Là chung tấm lòng chùa*

*Tượng bỏ tát từng lớp
Chuông đồng đau vết cưa
Phật nguyên nụ cười Việt
Lung linh bóng nắng trưa.*

Quang Chuyền

Bất chợt Phú Yên

*Bất chợt chạm luồng gió nóng
Xuì tôi nhớ nắng Tuy Hoà
Bất chợt gặp mây trông ngóng
Em giờ đang ở đâu xa?*

*Bất chợt mây che bia đá
Nước non mờ tổ tích xưa
Bất chợt xe qua đèo Cả
Kéo ngày qua núi tránh mưa*

*Bất chợt gặp màu lúa chín
Mùa thu thay sắc Sông Cầu
Cánh cò bay trong bịn rịn
Đem mùa lứt lội đi đâu?*

*Tìm em tôi đi tới đến
Lạc vào quen lạ người đồng
Lỡ nhau một lời hò hẹn
Để rồi đêm đợi ngày mong*

*Để rồi đi trong bất chợt
Thêm lần về với Phú Yên
Thêm lần tìm nơi xa vắng
Ngang trời bay khuất cánh chim...*

THỂ GIỚI
NHÂN VẬT
& SỰ KIỆN

Có những miền sâu kín bị khuất lấp khiến chúng ta khó lòng nắm bắt một cách rõ ràng. Giấc mơ là một trong những miền sâu kín huyền bí ấy.

Nói chung, giấc mơ là hoạt động tâm thần, không phụ thuộc vào ý chí, thường diễn ra trong giấc ngủ. Chữ “mộng” cổ được viết tượng hình bằng hình ảnh một người nằm ngủ, dùng hai tay chỉ vào mắt- chỉ những hình ảnh có thể thấy được trong mắt...

Văn học Trung Quốc từ lâu đã có những tác phẩm nói về mộng. Từ các loại mộng cho đến các hình thức xuất hiện cùng với số lượng đông đảo các tác phẩm viết về mộng đã tạo nên một loại hình “Văn học mộng ảo” đặc sắc và trường tồn. Từ *Kinh Thi*, *Tả truyện* cho đến *Mộng du thiên lão ngâm lâu biệt* (Lý Bạch), *Mộng Lý Bạch* (Đỗ Phủ), *Nam Kha mộng* (Thang Hiến Tổ), *Liêu Trai chỉ di* (Bồ Tùng Linh), *Hồng lâu mộng* (Tào Tuyết Cần và Cao Ngạc)... tất cả đều để lại những ấn tượng mạnh mẽ trong lòng độc giả.

Đến với tiểu thuyết Mạc Ngôn, chúng ta cũng bắt gặp rất nhiều giấc mơ, ẩn giấu những điều phi thực kỳ lạ, những khao khát, ham muốn của nhân vật. Nếu như “giấc mộng lâu hồng” của Tào Tuyết Cần dựng nên một bức tranh xã hội phong kiến chân thực thì qua giấc mộng, Mạc Ngôn cũng tạo nên một xã hội Trung Quốc thu nhỏ vô cùng sống động.

Mộng trong *Báu vật của đời* là những giấc mộng lạ lùng, quái gở. Thượng Quan Lỗ Thị khi mang thai Kim Đồng và Ngọc Nữ thường mơ thấy trong bụng mình là sắt thép, cóc nhái... Những giấc mơ đó gây cảm giác hoang mang, lo sợ, gắn với những dự cảm không lành trong tâm linh.

Người mơ nhiều nhất trong *Báu vật của đời* chính là Kim Đồng. Giấc mơ đầu tiên của Kim Đồng là giấc mơ về những bầu vú. Trong luồng ánh sáng kỳ lạ, một người phụ nữ tóc dài tha thướt, khuôn mặt lúc giống Lai Đề, lúc giống Tiên chim Lanh Đề, lúc lại là Kim Một Vú rồi bất ngờ biến thành bà người Mỹ. Trong giấc mơ, người phụ nữ nói với Kim Đồng rằng thượng đế của anh ta chính là hai bầu vú, cùng Kim Đồng chơi trò rượt đuổi. Anh ta cố sức đuổi nhưng vẫn không theo kịp đôi bầu vú kia. “Giấc mơ là biểu hiện của những rung động và những dục vọng

vô thức” (Freud). Trong hiện thực, khi ham muốn con người không được đáp ứng, nó gây nên những ức chế thần kinh và thường được chuyển hoá qua giấc mơ. Những người phụ nữ trong giấc mơ của Kim Đồng đều là những người quen thuộc, để lại ấn tượng sâu đậm đối với anh ta (nhất là ấn tượng về bầu vú). Kim Đồng từng mê mẩn những bầu vú ấy, khao khát được chạm vào chúng, muốn chiếm hữu chúng. Có phải vì vậy mà trong mơ, Kim Đồng đã cố sức vươn tới để chạm vào hai bầu vú “như dục bằng vàng khối nam hai viên ngọc” nhưng cuối cùng vẫn không được thỏa mãn? Tại sao trong giấc mơ kia không có khuôn mặt mẹ? Bởi vì bầu vú mẹ đã “thuộc quyền sở hữu” của Kim Đồng. Giấc mơ cũng biểu hiện mong muốn hoàn thành ước nguyện. Ước nguyện biến thành chim trong giấc mơ của Kim Đồng cũng nhằm thỏa mãn ước vọng được bay cao để vươn tới chạm được hai bầu vú ấy mà thôi.

Giấc mơ ấy đã hữu hình hoá ước muốn bí mật của con người, nói như F.Gaussen: “Chiêm mộng là biểu tượng của cuộc phiêu lưu cá thể, được cất sâu trong tâm khảm đến nỗi nó vượt ra khỏi

vòng cương toả của người sáng tạo ra nó; chiêm mộng hiện ra với chúng ta như là biểu hiện bí mật nhất và trơ trẽn nhất của chính chúng ta”. Mơ là một phần trong cuộc sống con người, để những “bí mật” ấy bộc lộ là “lối” của ý thức không đủ sức kiểm duyệt. Kim Đồng là nhân vật hay mơ. Mơ cả trong khi thức. Mẹ anh ta bị Quách Bình An đá cho ngã xuống, xách tai cho bà đứng lên rồi lại đá xuống, dậm gót chân lên lưng... Trong nỗi đau khổ vì bất lực, Kim Đồng rơi vào trạng thái khác hẳn. Đây không phải là giấc mơ bị biến dạng (ảo giác, cảm giác rừng rợn, những biến ảo của thế giới đồ vật...) mà là những giấc mơ tỉnh thức con người. Lúc đó, con người rơi vào tâm lý hoang tưởng, các trạng thái hoài nghi, lo sợ được cô lại, được dồn nén... tạo nên hiệu ứng của giấc mơ. Giấc mơ ấy đồng nhất với sự tưởng tượng, sáng tạo những cảnh huống, những sự kiện phù hợp với nhu cầu con người. Kim Đồng đã tự biến mình thành dũng sĩ tiêu diệt kẻ ác, trừng trị kẻ xấu. Bốn trang tiểu thuyết (từ trang 597-600), Kim Đồng đã chìm vào thế giới ảo mộng do anh tự vẽ ra.

NguyễnThịVũHoài

Giấc mơ trong tiểu thuyết Mạc Ngôn

“Thượng đế bao giờ cũng phủ một tấm màn rất dày lên trên cuộc sống của con người”
Hesiodos

Mạc Ngôn tên thật là Quãn Mạc Nghiệp, sinh ngày 17.2.1955 tại huyện Cao Mật, tỉnh Sơn Đông, Trung Quốc. Ông là nhà văn xuất thân từ nông dân, bắt đầu nổi tiếng thế giới với tác phẩm *Cao lương đỏ* được đạo diễn Trương Nghệ Mưu chuyển thể thành phim đoạt giải Cành cọ vàng tại Liên hoan phim Cannes năm 1994. Mạc Ngôn từng phải nghỉ học tiểu học giữa chừng do Cách mạng văn hoá và đi chăn dê, luôn bị đói khát. Ông nhập ngũ năm 1976, sau đó trúng tuyển vào khoa văn thuộc Học viện Nghệ thuật quân đội và tốt nghiệp năm 1986. Năm sau, ông chuyển sang hoạt động báo chí và viết văn chuyên nghiệp. Đến nay, ông đã công bố trên 200 tác phẩm, gồm truyện dài, truyện vừa, hơn 60 truyện ngắn, ký sự, phóng sự, tùy bút,... tiêu biểu như: *Báu vật của đời*, *Cao lương đỏ*, *Đàn hương hình*, *Cây tỏi nổi giận*, *Tửu quốc*, *Tổ tiên có màng chân*,... Năm 2001, Hội Nhà văn Hà Nội đã tổ chức hội thảo về tiểu thuyết hiện đại Trung Quốc *Báu vật của đời* của ông.

Vu Văn Vũ, Ngụy Sùng Dê, Trương Rỗ đều run sợ, quy phục trước uy nghiêm của “người hùng” Kim Đồng. Ước muốn của một Kim Đồng yếu đuối, sống như tấm gùi đã biến thành giấc mơ tỉnh thức, giải tỏa được phần nào tâm lý đang bị ức chế vì mặc cảm, vì tình thương đối với mẹ.

Đối với *Đàn hương hình*, người viết nhận thấy vô thức cá nhân theo quan điểm của Freud có dấu ấn sâu sắc. Trong tác phẩm, ta bắt gặp những trần trở, những ý tưởng, những ham muốn của nhân vật bộc lộ qua giấc mơ. Đáng lưu ý là giấc mơ của Giáp Con và Mi Nương. Giấc mơ của Mi Nương thường là được ân ái với quan tri huyện Tiền Đình. Cũng như nhân vật Kim Đồng, cô mơ trong lúc ngủ, mơ khi đang thức. Tâm trí cô luôn dồn về phía quan tri huyện. Những hình ảnh trong giấc mơ xuất phát từ một sự mơ mộng tình cảm, từ những đam mê xoay quanh một người mà mình yêu mến - đó là Tiền Đình. Giấc mơ đó mang đến cho Mi Nương sự thoả mãn, có được sự khoái cảm. Nhưng giấc mơ của Mi Nương tương đối dễ hiểu, không thấy sự “nguy trạng”, ý thức không kiểm duyệt. Đó là những lúc cô sống hoàn toàn bằng vô thức. Giấc mơ của Giáp Con lại khác. Giấc mơ có được rìa mép hồ để nhìn thấy bản tướng người khác. Đó là sự ám ảnh của Giáp Con về những câu chuyện huyền thoại hoang đường mà mẹ từng kể. Theo lời mẹ, người nào có được sợi rìa hồ dặt trong người thì có thể thấy rõ chân tướng, bản tướng của người khác. Dưới con mắt của một người có râu hổ như Giáp Con, có kẻ biến thành trâu, bò, lợn, gà... có kẻ cũng có bản tướng là người. Ở phần “Đầu phụng”, Giáp Con đã mơ một giấc mơ dài. Anh ta thấy bố mình là một con báo đen, thấy vợ là bạch xà. Râu hổ mà anh ta có chỉ là một cái lông của Mi Nương. Nhưng giấc mơ của Giáp Con làm chúng ta nghĩ rằng râu hổ có thật. Chính kho huyền thoại mà Mạc Ngôn được “đọc bằng tai” (tức

được nghe kể) ngày xưa đã tạo nên những trang viết hấp dẫn, hư thực đan xen một cách tài tình. Giấc mơ của Giáp Con cũng xuất phát từ ham muốn những ẩn sâu bên trong là sự tái nhận thức những người xung quanh mình. Giấc mơ của Mi Nương lại là giấc mơ thiên về tính dục. Giấc mơ của Giáp Con là giấc mơ ám ảnh. Tưởng là Giáp Con ngốc nghếch nhưng Giáp Con chính là người tỉnh táo và nhận ra đúng bản chất con người nhất. Qua giấc mơ, hiện thực con người và xã hội được hiện ra chân thực hơn, trần trụi hơn, sâu sắc hơn trong lòng độc giả.

Hầu như tiểu thuyết nào của Mạc Ngôn cũng có chỗ cho giấc mơ chiếm ngự, dù ít hay nhiều. Báu vật của đời có 8 lần nhân vật nằm mơ, trong đó có 4 lần nhân vật chìm trong những giấc mơ tỉnh thức, những cơn mộng mị chập chờn như thế giữa thực và ảo còn dằng dặc chưa dứt. Kết cấu tác phẩm *Tổ tiên có màng chân* là một “giấc mộng lớn” được tạo thành từ sáu “giấc mộng con”. Trong *Sống độc thác đay* là giấc mơ của Náo Náo gặp lại vợ trong đêm trăng, là cơn ác mộng của Giải Phóng bị Hợp Tác và con trai trả thù. Còn ở *Tửu quốc*, Đinh Cầu chìm vào những giấc mộng mị chập chờn cuối tác phẩm... Tất cả giấc mơ ấy hầu như đều là sự tái hiện suy nghĩ của con người dưới dạng không tự giác, là những ám ảnh của những điều đã xảy ra và linh cảm về những điều sẽ xảy ra. Trong tác phẩm, Mạc Ngôn thường đưa nhân vật của mình vào những giấc mơ chập chờn, những khoảnh khắc hư trong thực, mê trong tỉnh. Giấc mơ trong tác phẩm... là sự sao chép những ham muốn, những tội lỗi và cả những ám ảnh của con người, trong đó có hiện tượng hoán đổi ngôi vị, nhập thân, hoá thân. Tác giả mượn giấc mơ để cho nhân vật tự giác hơn. Tỉnh lại sau giấc mơ, các nhân vật như bừng ngộ và biết ghe sợ cái ác. Nhiều khi chính những hư ảo chập chờn, những ám ảnh lại là con đường ngắn nhất để tìm lại nhân tính và khả năng phục thiện của con người ★

Thế giới sách

NHÀ VĂN NGUYỄN ĐẮC HOA “TÁI XUẤT” LÀNG TÔI

Nguyễn Đắc Hoa là một tên tuổi quen thuộc của làng báo làng văn Phú Yên. 15 năm trước, anh đã trình làng tập truyện ngắn *Làng tôi* (NXB Hội Nhà văn 2010). Cũng với mạch văn ấy nhưng trải nghiệm hơn, lắng đọng hơn, Nguyễn Đắc Hoa hướng ngòi bút của mình vào những câu chuyện buồn vui của đời sống thực tại lẫn hồi ức về mảnh đất chôn nhau cắt rốn với biết bao kỷ niệm đẹp và xúc động; từ hình ảnh người thân, bạn bè, đồng hương đến các con vật gần gũi và những phong tục tập quán, đặc sản xứ Nẫu. Phóng khoáng ngoài đời, đa cảm trong trang viết, Nguyễn Đắc Hoa với *Làng tôi* mang lại cho người đọc nhiều bất ngờ thú vị.

CHÚNG TA CHÍNH LÀ MÙA XUÂN... TRẦN TRÀ MY

Tuyển tập 39 tản văn độc đáo và xúc động của một cây bút trẻ chịu nhiều nghịch cảnh, do NXB Dân Trí vừa ấn hành 2010. “Trong con mắt tôi, Trà My thực sự là một người phi thường. Trà My- cô gái không may bị khiếm khuyết về hình thể, nhưng chưa bao giờ bị khiếm khuyết về trí tuệ và tâm hồn”- nhà văn Lưu Quang Minh đã viết trong lời tựa, và cũng theo anh: “Bằng đôi mắt và trái tim yêu đời, yêu người ấy, Trần Trà My- cô gái với nghị lực phi thường- đã cùng trang giấy tâm tình với chúng ta thật nhiều, thật nhiều những ước mơ, hoài bão của mình, kể chúng ta nghe cảm nhận của cô về thế giới xung quanh với biết bao cung bậc tình cảm khác nhau”.

**Đằng sau cuộc
đảo chính hụt
ở Ecuador:**

CẢNH
SÁT
BIỂU
TÌNH
CHỐNG
TỔNG
THỐNG
CORREA

Hôm
thứ
năm
30.9.2010,
một cuộc
nổi loạn
của cảnh
sát
chống lại
thống Rafael
cho đất nước
Ecuador lâm vào
tình trạng hỗn loạn. Tổng thống đã
mạo hiểm đi đến doanh trại chính ở
Quito để kêu gọi và trấn an, nhưng ông
rất kiên quyết: "Tôi sẽ không lùi một
bước. Nếu các anh muốn chiếm các doanh
trại, cứ chiếm; nếu các anh muốn để
cho các công dân không ai bảo vệ, cứ
làm như thế, nếu các anh muốn phản bội
nghĩa vụ cảnh sát của mình, hãy cứ làm
như thế." Sau đó, trong một cơn phẫn nộ
cực điểm, tổng thống giật phất cà-vạt
ra khỏi cổ và quát: "Nếu các anh muốn
phá hoại tổ quốc, cứ làm đi "

Có lẽ đây là ngày dài nhất của Tổng thống Rafael Correa từ khi ông lên nắm quyền. Hôm thứ năm, ông đã phải đối đầu với một cuộc bạo động của cảnh sát nổi loạn, chống lại sự huỷ bỏ một số quyền lợi liên quan đến bổng lộc. Vị nguyên thủ quốc gia đi chữa trị một chấn thương ở đầu gối, đã bị cầm giữ hơn mười một tiếng đồng hồ tại một bệnh viện của cảnh sát do một số phần tử phiến loạn bao vây, trước khi được quân đội giải cứu và hộ tống trở về Dinh Tổng thống.

Kết thúc ngày thứ năm đen tối đó, ít nhất là ba người, hai cảnh sát và một quân nhân, đã thiệt mạng và hơn bảy mươi người bị thương. Khởi đầu là một cuộc biểu tình của viên chức chống lại một đạo luật được thông qua ngày hôm trước; đạo luật này nhằm xoá bỏ một vài loại tiền thưởng về thâm niên và về

TỔNG THỐNG CORREA
VỚI MẶT NẠ PHÒNG ĐỘC

Tổng thống Correa AnChi quyết không lùi bước

MỘT QUẢ Lựu Đạn Cay Nổ Ngay Dưới Chân Tổng Thống

chế độ thăng chức. Dĩ nhiên là những kẻ đang được hưởng những quyền lợi này không hài lòng; nhưng người dân bình thường và lương thiện chỉ thấy ở đó cái công của những kẻ từng phụng sự cho chế độ áp bức, bất công trước đây, nghĩa là trước khi Tổng thống thân dân Rafael Correa lên nắm quyền. Tình hình đã diễn tiến theo chiều hướng xấu một cách nhanh chóng, gieo rắc hỗn loạn và sợ hãi. Sân bay ở các thành phố chính, trong đó có thủ đô Quito, các cửa hiệu, các trường học đều đóng cửa. Hai nước láng giềng của Ecuador là Peru và Colombia cũng đóng cửa biên giới.

Khoảng 150 thành viên của lực lượng không quân Ecuador đã chiếm đường băng của sân bay Mariscal Sucre. Trong khi đó, hàng chục cảnh sát biểu tình ở doanh trại chính của thủ đô, ở cả Guayaquil, thành phố cảng lớn ở phía Tây Nam Ecuador, rồi ở Cuenca - tại đây cuộc biểu tình đã trở thành một cuộc đụng độ dữ dội giữa phe chống đối và phe ủng hộ TT Correa. Lúc 12g30 (giờ địa phương), cảnh sát phiến loạn còn chiếm cả trụ sở quốc hội. Tình trạng khẩn cấp đã được ban bố trên toàn quốc.

TT Correa đã mạo hiểm đi đến doanh trại chính ở Quito để kêu gọi và trấn an, nhưng ông rất kiên quyết: "Tôi sẽ không lùi một bước. Nếu các anh muốn chiếm các doanh trại, cứ chiếm; nếu các anh muốn để cho các công dân không ai bảo vệ, cứ làm như thế, nếu các anh muốn phản bội nghĩa vụ cảnh sát của mình, hãy cứ làm như thế." Sau đó, trong một cơn phẫn nộ cực điểm, tổng thống giật phất cà-vạt ra khỏi cổ và quát: "Nếu các anh muốn phá hoại tổ quốc, cứ làm đi. Nhưng vị tổng thống này sẽ không bao giờ nhường bước." Bọn cảnh sát phiến loạn thì kêu gọi binh lính: "Quân đội đoàn kết thì sẽ bất bại." Sau đó, một quả lựu đạn cay đã nổ ngay dưới chân tổng thống. Các vệ sĩ đã phải đeo mặt

nạ chống hơi độc cho tổng thống và hộ tống ông rời khỏi địa điểm. Đây thật sự là một vụ mưu sát.

Chỉ vài phút sau khi được giải cứu, TT Correa đã xuất hiện trên bao lơn Dinh Tổng thống và tuyên bố trước đám đông dân chúng kéo đến để ủng hộ ông: "Sẽ không có bỏ qua hay tha thứ. Tất cả những phần tử xấu đã làm ô uế bộ đồng phục của cảnh sát sẽ phải nhận lấy một sự trừng phạt tương xứng." Ông Correa nói thêm: "Nếu không có các quân nhân chính trực này thì bọn man rợ muốn giết chóc, muốn đổ máu đã xông vào bệnh viện tìm giết tổng thống và tôi sẽ không còn được đứng tại đây để thuật lại sự việc cho các bạn." Ông ca ngợi quân chúng: "Chính trực thay sự ủng hộ này! Nó là tấm gương cho những kẻ muốn chấm dứt cuộc cách mạng, không phải bằng lá phiếu, mà bằng bạo lực."

Sau đó, trong một cuộc nói chuyện truyền hình, TT Correa đã vạch trần âm mưu của bọn phiến loạn. Ông cho biết ban đầu những tên cảnh sát bị bọn chống đối giật dây định gây ra những vụ hỗn loạn, hy vọng các lực lượng vũ trang sẽ ngã về phía chúng. Sau đó, chúng quyết định giết ông. Correa cho biết chứng cứ hiển nhiên là năm vết đạn trên chiếc xe bọc thép ông đã ngồi để rời khỏi bệnh viện sau khi được giải cứu. Ông cho biết một viên cảnh sát trung thành và ưu tú đã chết vì một viên đạn dành cho ông, nghĩa là chết thay cho ông. Ông đã ca ngợi ý nghĩa của sự hy sinh mà đội cận vệ đã thể hiện, ngay trong xe, khi ba vệ sĩ đã nằm lên người ông, không kể gì đến mạng sống của chính mình. Correa giải thích rõ là nếu chẳng may ông chết thì cái chết đó sẽ được cho là một sự rủi ro do cuộc đấu súng giữa hai bên. TT Correa nhận định là sẽ rất khó có một cuộc đảo chính mới; tuy nhiên ông cũng cảnh báo rằng bọn chúng dù là thiểu số nhưng rất có tổ chức và nhất là rất ranh ma.

Ngành tư pháp đã dự kiến những hình phạt nặng cho những tên bạo động. Còn chính TT Correa thì đã chỉ đích danh Lucio Gutiérrez, cựu tổng thống bị lật đổ năm 2005, bạn của G.W.Bush, như là một trong những kẻ chịu trách nhiệm chính trong cuộc đảo chính này, do phe đối lập và một vài bộ phận trong quân đội và cảnh sát tiến hành. Đường sự đã bác bỏ lời cáo

buộc này trên CNN của Hoa Kỳ. Một việc làm lố bịch vì tại Ecuador, chẳng thiếu gì những phương tiện truyền thông chống đối Correa. Thực tế là trong thời gian gần đây, phe đối lập cũng đang tìm cách vận động tổ chức trưng cầu dân ý để phế truất ông. Viên chỉ huy cảnh sát Freddy Martinez thì đã từ chức. Còn Tư lệnh các Lực lượng vũ trang của Ecuador là Ernesto Gonzalez thì tuyên bố ủng hộ Chính phủ của TT Correa. Ông nói trong một cuộc họp báo, được truyền lại trên các phương tiện truyền thông ở Cuenca (Nam Ecuador): "Ta đang sống trong một Nhà nước pháp quyền; ta phụ thuộc vào quyền hành tối cao mà hiện thân là ngài tổng thống."

Mưu toan gây bất ổn cho Ecuador đã nhanh chóng bị OEA (Tổ chức các quốc gia châu Mỹ), UNASUR (Liên minh các quốc gia Nam Mỹ) và nhiều chính phủ trên thế giới lên án; đặc biệt là Pháp, nhất là Hoa Kỳ, thì lại hết sức nhanh nhẩu. Ngay trong khu vực, thì người ta càng lo lắng vì các chính phủ phái tả hoặc thiên tả đương quyền thường xuyên là đích nhắm của những kẻ thù bên trong và bên ngoài. Mà bên ngoài thì trước nhất là ai, không cần nói rõ ra thì người nhạy cảm về thời sự và chính trị cũng đều biết. Ta còn nhớ cuộc đảo chính quân sự lật đổ vị tổng thống hợp hiến của Honduras là Manuel Zelaya hồi tháng 7.2009. Lúc đó Hoa Kỳ cũng đã lên án ngay tức khắc bọn putschists (đảo chính). Còn đến bây giờ thì bàn tay lỏng lá đã lộ ra rõ ràng. Lúc đó, B. Obama hãy còn là một tổng thống mới toanh. Bây giờ, ông ta đã gan lì.

Đắc cử hồi 2007, rồi tái đắc cử năm 2009 sau một cuộc sửa đổi hiến pháp cấp tiến, TT Correa đã cầm quyền trong khuôn khổ một nền chính trị ổn định, hoàn toàn trái ngược với ba người tiền nhiệm của ông là Alfredo Palacio (20.4.2005 đến 15.1.2007), Lucio Gutiérrez (15.1.2003 đến 20.4.2005) và Gustavo Noboa (22.1.2000 đến 15.1.2003), đã bị quốc hội phế truất hoặc bị quân chúng nổi dậy đuổi cổ khỏi chính quyền. Correa rất được lòng dân. Tất cả các nước UNASUR đều ủng hộ Correa. Hoa Kỳ cũng ủng hộ nhưng đằng sau sự "ủng hộ" này là cái gì thì mọi người hãy coi chừng ★

QUÂN ĐỘI VÀO BỆNH VIỆN GIẢI CỨU TỔNG THỐNG

TỔNG THỐNG CORREA TRÊN BAO LƠN DINH TỔNG THỐNG

GÓC NHÌN KHÁC LẠ CỦA MỘT
TƯỚNG LĨNH CAO CẤP TRUNG QUỐC:
(TIẾP THEO ĐƯƠNG THỜI 22)

THÀNH ĐỎ

Lưu Á Châu

Niềm tin & đạo đức

ĐẤU TRANH NGOẠI GIAO CÀNG CẦN ĐẤU TRÍ

Di nhiên Mỹ không từ bỏ dã tâm diệt Chủ nghĩa xã hội. Di nhiên Mỹ không muốn Trung Quốc trôi dạt, không muốn kinh tế Trung Quốc phát triển đi lên. Nhưng cần nhớ cho kỹ: Khi đấu tranh với đối thủ, nhất định phải làm cho đối thủ của anh nhìn thấy cái tình hình họ không muốn thấy nhất.

Người Mỹ muốn người Trung Quốc đánh nội chiến; chúng ta quả thật đánh nội chiến rồi. Họ không rúc trong chân mà cười đến nôn ruột thì mới lạ chứ. Di nhiên nhất mực "Nằm gai nếm mật, thao quang dương hối [vờ ngu giả dại/ giấu tài - ND]" cũng không được.

Là một nước lớn, Trung Quốc có thể làm theo cách như một võ hiệp thời xưa ẩn vào núi sâu khổ luyện võ công, chờ khi võ nghệ cao cường rồi tái xuất quyết thắng kẻ địch chăng? Với số dân và tài nguyên của Trung Quốc, đặc biệt là với nền văn hoá của mình, Trung Quốc không thể lớn mạnh như nước Mỹ được, huống chi Mỹ cũng chẳng dừng lại không tiến lên.

Vẫn là Mao Trạch Đông nói chí lý: "Đánh vẫn cứ phải đánh, đàm vẫn cứ phải đàm, hoà vẫn cứ phải hoà". Con người cần khôn ngoan tài trí, đấu tranh ngoại giao lại càng cần khôn ngoan. Phải dắt mũi người ta mà đi chứ đừng bị người ta dắt.

Khrushchev là một tay khôn ngoan. Tôi xin kể cho các bạn nghe chuyện này: Tại một đại hội nọ [ý nói Đại hội XX Đảng Cộng sản Liên Xô - ND],

Khrushchev ra sức vạch trần và phê phán chế độ chính trị tàn bạo của Stalin. Có người chuyển lên một mẩu giấy chất vấn Khrushchev: Bản thân Khrushchev cũng là một thành viên trong tập đoàn quyền lực nòng cốt khi Stalin nắm chính quyền.

Vì sao hồi ấy ông không đứng lên chống lại sự độc đoán của Stalin? Khrushchev cao giọng đọc nội dung mẩu giấy kia rồi lớn tiếng nói với mọi người: Đây là mẩu giấy của ai thế? Xin người đó đứng ra! Đứng ra nào!... Bên dưới nhón nháo một lúc nhưng chẳng thấy ai đứng ra cả.

Khrushchev nói: Mọi người xem đây, chúng ta hiện nay dân chủ như thế này, trong tình hình chẳng có gì phải sợ hãi mà ngay cả đồng chí viết mẩu giấy này cũng không dám đứng ra. Vậy hãy nghĩ xem, trong bầu không khí dưới thời Stalin thống trị ấy có người nào dám đứng ra cãi lại Stalin không? Cả hội trường vỗ tay.

Chúng ta đấu tranh với Mỹ nên có sự khôn ngoan ấy của Khrushchev. Khi cần thao quang dương hối thì thao quang dương hối đến tận nhà. Như một câu đồng chí Đặng Tiểu Bình năm nào nói với Thủ tướng Canada Trudeau (dại ý): Cái thao quang dương hối chúng tôi nói bao gồm cả việc không cần giữ thể diện cũng nhất định phải giữ mối quan hệ với quốc gia phát triển nhất trên thế giới. Ý của đồng chí Đặng Tiểu Bình là Trung Quốc nhất định phải bước cùng nhịp với vận mệnh thế giới, không thể xa rời nền văn minh thế giới.

ÔNG LƯU Á CHÂU

KHÔNG CÓ LÝ DO CÀM GHÉT MỸ

Trong sự kiện 11.9, trừ một số quốc gia cá biệt, một bộ phận dân chúng Trung Quốc (chứ không phải là chính phủ) đã tỏ ra mình ở cách nền văn minh dòng chính của thế giới một khoảng cách xa nhất.

Khi cần đấu tranh thì một tác cũng không nhượng. "Sùng bái Mỹ" là không đúng. "Thần Mỹ" không đúng. "Ghét Mỹ" cũng không đúng. Chính phủ và chính khách Mỹ vừa giống dân chúng Mỹ lại vừa không giống. Bạn cần phải có trí tuệ cao để phân biệt họ.

Trong quá khứ, vì để giúp Trung Quốc thoát khỏi ách thống trị thực dân mà Mỹ đánh bại Nhật, họ có cống hiến lớn đối với tiến bộ văn minh của xã hội Trung Quốc. Hai nước Trung Quốc- Mỹ không có xung đột lợi ích căn bản. Ngày nay, do lợi ích của Mỹ rải khắp toàn cầu nên 2 nước có xung đột. Nhưng chúng ta vẫn phải dùng tấm lòng đạo đức để bình xét sự vật chứ không thể kích động. Tôi từng nói rằng đối với Nhật, một nước từng tàn sát mấy chục triệu đồng bào ta, mà chúng ta thường

xuyên nói 2 nước "phải đời đời kiếp kiếp hữu hảo với nhau". Thế thì chúng ta có lý do nào để căm ghét nhân dân Mỹ từng giúp ta đánh bại Nhật?

NHỮNG CÁI ĐÁNG SỢ CỦA MỸ

Đâu là chỗ thực sự đáng sợ của nước Mỹ? Tuy rằng Mỹ có quân đội mạnh nhất thế giới, khoa học kỹ thuật tiên tiến nhất thế giới, nhưng tôi cho rằng những cái đó không đáng sợ. Nghe nói máy bay tàng hình của Mỹ thường xuyên ra vào bầu trời Trung Quốc rất thoải mái, nhưng điều ấy chẳng có gì đáng sợ cả. Cái đáng sợ của họ không phải là những thứ ấy.

Năm 1972, tôi học ở Đại học Vũ Hán, lên lớp giờ chính trị. Một thầy giáo khoa chính trị nói: "Nước Mỹ là đại diện của các nước tư bản mục nát, suy tàn, đã sắp xuống mồ, hết hơi rồi." Tôi, một sinh viên công nông binh mặc bộ quân phục, đứng ngay lên phản bác: "Thưa thầy, em cảm thấy thầy nói không đúng a. Tuy rằng nước Mỹ không giống Trung Quốc là mặt trời nhô lên lúc 8-9 giờ sáng, nhưng Mỹ cũng chẳng phải là mặt trời đang lặn gì gì đó, mà là mặt trời lúc giữa trưa a."

Thầy giáo bực mình, tái mét mặt ấp úng nói: "Cái cậu học sinh này, sao dám nói thế hả!" Ông ấy không hỏi tôi tại sao lại nói thế, mà dùng một chữ "dám". Lúc đó tôi thấy hết tâm trạng của ông.

Chính là cái nước tư bản mục ruỗng suy tàn ấy vào thập niên 90 thế kỷ trước đã lãnh đạo cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật mới nhất trên thế giới. Tôi tốt nghiệp đại học đúng vào lúc bắt đầu cái cách mở cửa. Tôi lại có một quan điểm: *Nước Mỹ là quốc gia do hàng chục triệu con người không yêu tổ quốc mình hợp thành, nhưng họ đều rất yêu nước Mỹ. Hồi ấy rất nhiều người lãnh đạo vừa chửi Mỹ vừa gửi con cái mình sang Mỹ. Một sự tương phản lớn!*

Nói một thôi một hồi rồi, vậy thì cái đáng sợ của Mỹ là ở đâu? Tôi cảm thấy có ba điểm.

Điểm thứ nhất, không thể coi thường cơ chế tinh anh của Mỹ. Chế độ cán bộ, chế độ tranh cử của Mỹ có thể bảo đảm những người quyết sách đều là tinh anh. Bi kịch của Trung Quốc chúng ta, lớn đến nhà nước, nhỏ tới từng đơn vị, phần lớn tình hình là người có tư tưởng thì không quyết sách, người quyết sách thì không có tư tưởng. Có đầu óc thì không có cương vị, có cương vị thì không có đầu óc.

Nước Mỹ ngược hẳn lại, cơ chế hình tháp của họ đưa được những người tinh anh lên. Nhờ thế, 1 là họ không mắc sai lầm; 2 là họ ít mắc sai lầm; 3 là mắc sai lầm thì có thể nhanh chóng sửa sai. Chúng ta thì mắc sai lầm, thường xuyên mắc sai lầm, mắc sai lầm rồi thì rất khó sửa sai.

Mỹ dùng một hòn đảo Đài Loan nhỏ

Có ông cục trưởng ốm sắp chết đến nơi, chỉ có điều không trút được hơi thở cuối cùng. Bà vợ bảo con cháu đến đông đủ cả rồi, ông yên tâm lên đường đi. Không được, chưa chết được. Vợ lại nói, mọi chuyện đều thu xếp ổn thỏa rồi, ông yên tâm lên đường đi. Không được, chưa chết được. Vợ bảo, tài sản nhà ta đã thu xếp xong xuôi cả rồi, ông cứ đi đi. Cũng chưa được đâu. Về sau, vẫn là tay thư ký tương đối hiểu ông ta bèn ghé tai cục trưởng nói: "Bảo cáo cục trưởng, mọi người đến đủ cả rồi, ta hợp thời a." Lúc ấy cục trưởng mới hả lòng hả dạ nhắm mắt xuôi tay. Dĩ nhiên đây là chuyện bịa nhưng nó nói lên sự phản cảm, chán ghét của mọi người đối với thói quen ấy.

xiu để kiểm chế Trung Quốc chần nứa thế kỷ. Nước cờ này họ đi thật linh hoạt, thật thần kỳ. Một Đài Loan làm thay đổi hẳn sinh thái chính trị quốc tế. Điều tôi lo ngại nhất là bộ khung chiến lược phát triển Trung Quốc trong thế kỷ mới sẽ vì vấn đề Đài Loan mà biến dạng. Ngày nay, đối với các dân tộc có thể mạnh thì tính quan trọng của lãnh thổ đã giảm nhiều, đã chuyển từ tìm kiếm lãnh thổ sang tìm kiếm thế mạnh của quốc gia.

Người Mỹ không có yêu cầu lãnh thổ đối với bất cứ quốc gia nào. Nước Mỹ không quan tâm lãnh thổ, toàn bộ những gì họ làm trong thế kỷ 20 đều là để tạo thế. Tạo thế là gì? Ngoài sự lớn mạnh về kinh tế thì là lòng dân chứ còn gì nữa! Có lòng dân thì quốc gia có lực ngưng tụ, lãnh thổ mất rồi sẽ có thể lấy lại. Không có lòng dân thì khẳng định đất đai anh sở hữu sẽ bị mất. Có nhà lãnh đạo quốc gia chỉ nhìn một bước. Nước Mỹ hành sự thường nhìn 10 bước. Vì thế cho nên mỗi sự kiện lớn toàn cầu xảy ra sau ngày Thế chiến 2 chấm dứt đều góp phần làm tăng cường địa vị nước Mỹ. Nếu chúng ta bị họ dắt mũi thì có thể sẽ mất hết mọi con bài

TỔNG BÍ THƯ
LIÊN XÔ
KHRUSHCHEV
GẶP CHỦ TỊCH
MAO TRẠCH ĐỒNG

chiến lược.

Tôi nhiều lần nói là trung tâm chiến lược của Mỹ sẽ không chuyển sang châu Á đâu, song điều đó không có nghĩa là Mỹ không bao vây Trung Quốc. Rất nhiều bạn chỉ thấy Mỹ bao vây Trung Quốc về quân sự, cũng như rất nhiều người chỉ thấy khoảng cách chênh lệch về khoa học kỹ thuật và trang bị vũ khí giữa 2 nước mà chưa nhìn thấy sự mất cân đối nghiêm trọng hơn sự lạc hậu về trang bị trên mặt chiến lược lớn, nhất là trên tầng nấc ngoại giao.

Sau vụ 11.9, Mỹ nhanh chóng chiếm Afghanistan trong vòng 2 tháng, từ phía Tây bao vây Trung Quốc. Sức ép quân sự của Nhật, Đài Loan, Ấn Độ cũng chẳng bớt đi. Xem ra chúng ta giành được từ vụ 11.9 một số lợi ích trước mắt, song các lợi ích đó không quá 1-2 năm có thể biến mất. Tôi cho rằng bao vây chiến lược đối với Trung Quốc là một kiểu khác, không phải là quân sự mà là siêu việt quân sự.

Bạn xem đây, mấy năm gần đây các nước xung quanh Trung Quốc tới tấp thay đổi chế độ xã hội, biến thành cái gọi là quốc gia "dân chủ". Nga, Mông Cổ thay đổi rồi, Kazakhstan thay đổi rồi. Cộng thêm các nước trước đây như Hàn Quốc, Philippines, Indonesia, lại cộng thêm vùng Đài Loan. Đối với Trung Quốc, sự đe dọa này còn ghê gớm hơn đe dọa quân sự. Đe dọa quân sự có thể là hiệu ứng ngắn hạn, còn việc bị cái gọi là các quốc gia "dân chủ" bao vây là hiệu ứng dài hạn.

Điểm thứ hai, sự độ lượng và khoan dung của nước Mỹ. Bạn nên sang châu Âu, sau đó sang Mỹ, bạn sẽ thấy một sự khác biệt lớn. Sáng sớm, các đường phố lớn ở châu Âu chẳng có người nào cả, còn tại Mỹ sáng sớm các phố lớn ngõ nhỏ đều có rất nhiều người tập thể dục, thậm chí cả ngày như thế. Tôi có một câu nói: Tập thể dục là một phẩm chất, tập thể dục đại diện cho một kiểu văn hoá khí thế hưng hực đi

lên. Một quốc gia có sức sống hay không, chỉ cần xem có bao nhiêu người tập thể dục là biết.

Người Mỹ có thể lấy quốc kỳ làm quần lót để mặc. Hồi ở Mỹ tôi có mua một chiếc quần cộc cỡ sao vạch. Tôi thường xuyên mặc chiếc quần ấy. Tôi mặc nó là để khinh miệt nó, là để trút giận, là một dạng trút sự bức bối và thoả mãn về tâm lý. Người Mỹ mặc nó là sự trêu chọc bốn cột, bốn chất khác. Người Mỹ có thể đốt quốc kỳ nước mình ngoài phố. Đới Húc[7] nói: Nếu một quốc gia có thể đốt cả quốc kỳ của mình thì anh còn có lý do nào đi đốt quốc gia ấy nữa?

Điểm thứ ba, sức mạnh vĩ đại về tinh thần và đạo đức. Đây là điều đáng sợ nhất. Vụ 11.9 là một tai nạn. Khi tai hoạ ập đến, thể xác ngã xuống trước tiên, nhưng linh hồn vẫn đứng. Có dân tộc khi gặp tai nạn thể xác chưa ngã mà linh hồn đã đứng hàng.

Trong vụ 11.9 có xảy ra 3 sự việc đều có thể để chúng ta qua đó nhìn thấy sức mạnh của người Mỹ. Việc thứ nhất, sau khi phần trên Tòa nhà Thương mại thế giới bị máy bay đâm vào, lửa cháy bùng bùng, tình thế ngàn cân treo sợi tóc. Khi mọi người ở tầng trên qua cửa thoát hiểm chạy xuống phía dưới, tình hình không rối loạn lắm.

Người ta đi xuống, lính cứu hoả xông lên trên. Họ nhường lối đi cho nhau mà không đâm vào nhau. Khi thấy có đàn bà, trẻ con hoặc người mù tới, mọi người tự động nhường lối đi để họ đi trước. Thậm chí còn nhường đường cho cả một chú chó cảnh. Một dân tộc tinh thần không cứng cáp tới mức nhất định thì dứt khoát không thể có hành vi như vậy. Đứng trước cái chết vẫn bình tĩnh như không, e rằng không phải là thánh nhân thì cũng gần với thánh nhân.

Việc thứ hai, hôm sau ngày 11.9, cả thế giới biết vụ này do bọn khủng bố người Ả Rập gây ra. Rất nhiều cửa hàng, tiệm ăn của người Ả Rập bị những người Mỹ tức giận đập phá. Một số thương nhân người Ả Rập cũng bị tấn công. Vào lúc đó có khá nhiều người Mỹ tự phát tổ chức đến đứng gác trước các cửa hiệu, tiệm ăn của người Ả Rập hoặc đến các khu người Ả Rập ở để tuần tra nhằm ngăn chặn xảy ra bị kịch tiếp theo.

Đó là một tinh thần thế nào nhỉ. Chúng ta thì từ xưa đã có truyền thống trả thù. Thành Đồ nơi tôi ở, ngày xưa Đặng Ngải^[8] sau khi chiếm được Thành Đồ, con trai của Bàng Đức^[9] giết sạch già trẻ gái trai gia đình Quan Vũ. Trả thù dẫm máu, lịch sử loang lỗ vết máu không bao giờ hết.

Việc thứ ba, chiếc máy bay Boeing 767 bị rơi ở Pennsylvania vốn dĩ bị không tặc dùng để đâm vào Nhà

TÒA THÁP ĐÔI CỦA MỸ BỊ TẤN CÔNG NGÀY 11.9.2001

Trắng. Sau đấy hành khách trên máy bay vật lộn với bọn khủng bố nên mới làm máy bay rơi. Vì lúc ấy họ đã biết tin Tòa nhà Thương mại thế giới và Lầu Năm Góc bị máy bay đâm vào nên họ quyết định không thể không hành động, phải đấu tranh sống chết với bọn khủng bố.

Cho dù trong tình hình ấy họ còn làm một chuyện thế này: Quyết định biểu quyết thông qua có nên chiến đấu với bọn khủng bố hay không. Trong giờ phút quan hệ tới sự sống chết ấy, họ cũng không cưỡng chế ý chí của mình lên người khác. Sau khi toàn thể mọi người đồng ý, họ mới đánh bọn không tặc. Dân chủ là gì; đây tức là dân chủ. *Ý tưởng dân chủ đã thâm vào sinh mạng của họ, vào trong máu, trong xương cốt. Một dân tộc như thế mà không hưng thịnh thì ai hưng thịnh. Một dân tộc như thế không thống trị thế giới thì ai có thể thống trị thế giới.*

NÊN THAM KHẢO KINH NGHIỆM THÀNH CÔNG CỦA MỸ

Tôi thường có ý nghĩ quái lạ như thế này: Những vũ khí đỉnh cao nhất, khoa học kỹ thuật tối tân và lực lượng vũ trang mạnh nhất trên thế giới đều nằm trong tay những người như thế là rất thích hợp. Bao giờ cũng hơn năm trong tay người Nhật, người Libya, người Iraq chứ? Cho là nằm trong tay chúng ta thì chúng ta có thể làm gì, điều đó cũng chưa thể biết. Nước Mỹ, quốc gia này có rất nhiều kinh nghiệm thành công, đáng để chúng ta tham khảo học tập. Sau vụ 11.9, Mỹ không thành lập Ủy ban 11.9, không lập Bộ Chỉ huy ứng phó tình trạng khẩn cấp gì gì đó.

Tôi cực lực phản đối những thứ không thực tế. Sau khi đến bộ đội không quân Thành Đồ, tôi chủ trương hoặc không hợp hoặc ít hợp hành. Cuộc họp nào không thể không họp thì họp ngắn thôi. Đến nơi trước tiên tôi thay đổi việc học tập của các uỷ viên thường vụ thành tự học.

Cầm văn kiện đọc thì học được cái gì kia chứ. Tôi đang đấu tranh với thế lực

thói quen. Lực lượng cá nhân tôi có hạn nhưng tôi không thể không đấu tranh. Cho dù sắt đầu mẻ trán cũng không được nản chí. Chẳng hạn nói chung khi xuống thăm bộ đội, tôi đều không ăn cơm. Chỉ cần có thể về nhà trong ngày thì tôi đều mang theo lương khô chứ không ăn cơm bộ đội.

Khi ở bộ đội không quân Bắc Kinh, tôi đến Sư đoàn 33 cũng thế. Nếu không thể không ăn thì tôi chỉ ăn đơn giản. Tuy rằng nói uống một chén rượu chưa đủ làm đổ cờ đỏ, ăn một bữa cơm chưa thể mất giang sơn, nhưng nhiều lần quá, lãng phí quá, tích

tiểu thành đại thì rất khó nói. Có người nói đánh Đài Loan chẳng cần dùng vũ khí mới gì cả, cứ cho mấy vị cán bộ lên đảo ấy ăn nhậu các thứ của họ 2-3 năm thì bảo đảm ăn hết các thứ của họ.

Còn một chuyện tiểu lâm nữa nói về chuyện họp hành. Có ông cục trưởng ốm sắp chết đến nơi, chỉ có điều không trút được hơi thở cuối cùng. Bà vợ bảo con cháu đến đông đủ cả rồi, ông yên tâm lên đường đi. Không được, chưa chết được. Vợ lại nói, mọi chuyện đều thu xếp ổn thoả rồi, ông yên tâm lên đường đi. Không được, chưa chết được. Vợ bảo, tài sản nhà ta đã thu xếp xong xuôi cả rồi, ông cứ đi đi. Cũng chưa được đâu. Về sau, vẫn là tay thư ký tương đối hiểu ông ta bèn ghé tai cục trưởng nói: “Báo cáo cục trưởng, mọi người đến đủ cả rồi, ta họp thôi ạ.” Lúc ấy cục trưởng mới hả lòng hả dạ nhắm mắt xuôi tay. Dĩ nhiên đây là chuyện bịa nhưng nó nói lên sự phản cảm, chán ghét của mọi người đối với thói quen ấy.

Sự kiện 11.9 là cơ hội của nước Mỹ, cũng là cơ hội của Trung Quốc. Làm không tốt thì Trung Quốc trở thành vật hy sinh lớn nhất của sự kiện đó. Vấn đề then chốt là anh nắm cơ hội thế nào, toàn thế giới đều đứng trước dịp xóc lại quân bài. Khi nghiên cứu nước Mỹ, chúng ta nên nắm được nội hàm thực sự của nó, không thể chỉ xem cái nhỏ mà phải xem cái lớn. Có một câu chí lý thế này: *Hay bàn luận về khuyết điểm của người khác thì anh là kẻ đạo đức thấp kém. Hay bàn luận về khuyết điểm của nhân loại thì anh là một nhà tư tưởng (...)* ★

Nguyễn Hải Hoàn lược dịch

Chú thích:

[7]: Đại tá không quân Trung Quốc, viết nhiều chuyên luận quân sự, chính trị

[8]: 197-264, tướng giỏi nước Ngụy, năm 263 đánh Thục Hán, đầu tiên chiếm Thành Đồ, là công thần diệt Thục của họ Tư Mã.

[9]: Bàng Đức là một viên tướng chủ chốt của Tào Tháo

HAI
THƯỢNG NGHỊ SĨ
DIREK
TUNGFANG (TRÁI)
VÀ PAYAP
TONGCHUEN
TRANH TÀI

Khi nghị sĩ Thái đấm nhau trước quốc hội

Ủy ban Thể dục thể thao của Thượng viện Thái Lan đã tổ chức trận đấu bốc giữa 2 "ông nghị" có tinh thần thượng võ là Payap Tongchuen (59 tuổi) đến từ phía đông tỉnh Sa Kaeo và Direk Tungfang (64 tuổi) đến từ tỉnh Nonthaburi. Trận đấu Muay Thái diễn ra ngày 13.9.2010 ngay trước Nhà Quốc hội Thái Lan, thu hút rất đông các nghị sĩ khác cùng người dân đến cổ vũ.

Muay Thái là nghệ thuật võ truyền thống và thể thao xuất hiện và phổ biến ở Thái Lan từ năm 1500 dưới triều đại vua Naresuan. Giống như Vovinam của Việt Nam, binh sĩ Thái luôn tập luyện môn võ này điển hình trong cuộc chiến tay không chống trả quân địch. Ở phương Tây, Muay Thái được biết đến

như môn quyền anh Thái đã phổ biến tại nhiều nước trên thế giới. Về kỹ thuật, môn võ này cho phép người chơi có thể đấm, đá hoặc dùng khuỷu tay, đầu gối để hạ gục đối thủ.

Tuy nhiên, chẳng những Thái Lan mới có Muay, mà ở các quốc gia châu Á khác cũng có Muay nhưng tên gọi thì khác biệt. Chỉ có Lào gọi là Muay Lào, còn Campuchia gọi là Kun Khmer, Pradal Serey hoặc Bokator; Malaysia gọi là Silat; Indonesia gọi là Tomoi; Myanmar gọi là Lethwei. Riêng Việt Nam có hai môn võ hay sử dụng cùi chỏ và đầu gối gọi là Bình Định gia và Việt Võ Đạo. Đồng thời, có truyền thuyết cho rằng Muay Thái do Nai Khanomtom - một binh sĩ Xiêm La sáng lập khi bị quân đội Miến Điện bắt làm tù binh và yêu cầu giao đấu với 10 võ sĩ hàng đầu Miến Điện, cuối cùng ông đã thắng nhờ sử dụng những chiêu thức được học trong quân đội. Người Thái cho rằng cuộc tranh tài của Nai Khanomtom là trận đấu Muay Thái chính thức đầu tiên.

Về trận tranh hùng giữa hai "ông nghị", trọng tài tuyên bố khi kết thúc rằng, cả 2 thượng nghị sĩ đều đã thể hiện mình là những võ sĩ chuyên nghiệp và cả 2 đều giành chiến thắng. Họ đã thi đấu hết mình và kết quả thắng thua không phải điều quan trọng. Trong khi khán giả nhận thấy "võ sĩ" Direk thi đấu có phần nhỉnh hơn, với một cú đấm khiến ông Payap chạm sàn. Chính Thượng nghị sĩ Payap Tongchuen phải thốt lên: "Thật may mắn khi tôi vẫn có thể đứng vững trước Direk". Còn Thượng nghị sĩ Direk Tungfang thổ lộ rằng, trận đấu đặc biệt này là ý tưởng nhằm quảng bá môn đấm bốc Muay Thái đến với thế giới rộng rãi hơn. Cũng qua tinh thần thượng võ của các nghị sĩ nhằm khuyến khích thế hệ trẻ Thái nâng cao ý thức giữ gìn môn thể thao truyền thống dân tộc ★

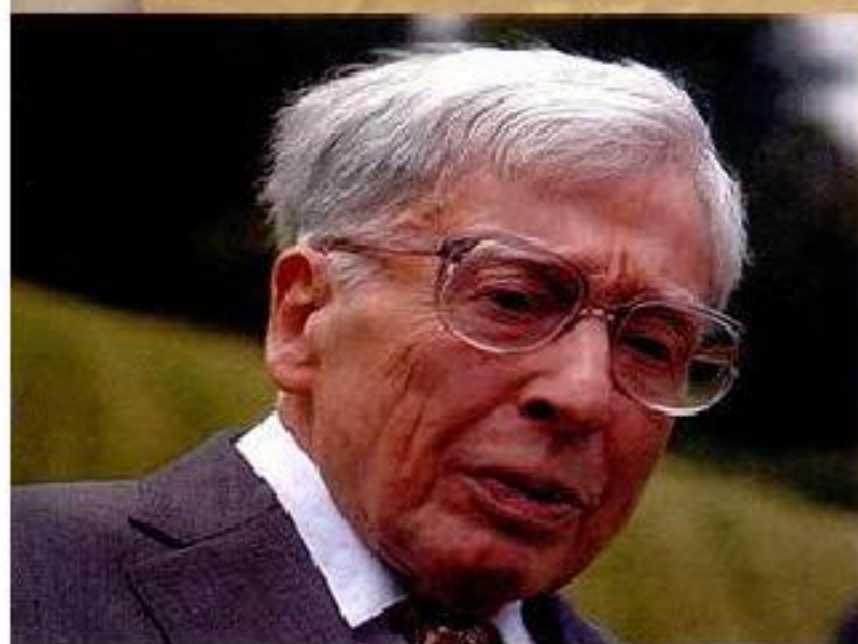
TRỌNG TÀI TUYÊN BỐ
CẢ 2 THƯỢNG NGHỊ SĨ
ĐỀU CHIẾN THẮNG

Hữu Kính

Nobel 2010 có gì lạ?

Mở đầu bằng Nobel Y học ngày 4.10, lần lượt các giải Nobel khác đã được công bố. Mỗi giải thưởng nhận được tiền thưởng trị giá khoảng 1,5 triệu USD. Năm nay, giải Nobel đến với nhiều châu lục, từ châu Âu đến châu Á sang châu Mỹ.

So với những năm trước, người Mỹ không còn chiếm 50% giải Nobel 2010. Và một bất ngờ đã xảy ra khi ông Lưu Hiếu Ba- một tù nhân của Trung Quốc được trao Nobel Hoà bình và đã gây ra nhiều tranh cãi.

ROBERT EDWARDS

NHÀ KHOA HỌC ANH ĐOẠT NOBEL Y HỌC

Robert Edwards- 85 tuổi, giáo sư danh dự Đại học Cambridge, cha đẻ của kỹ thuật thụ tinh trong ống nghiệm (IVF), đã giành giải thưởng Nobel Y học. Từ những năm 1950, ông cùng với bác sĩ Patrick Steptoe (qua đời năm 1988) đã bắt đầu nghiên cứu và phát triển thành công kỹ thuật cho các tế bào trứng được thụ tinh bên ngoài cơ thể rồi cấy vào tử cung.

Nỗ lực không ngừng của Edwards dẫn tới sự kiện đứa trẻ đầu tiên là Louise Brown chào đời bằng phương pháp thụ tinh trong ống nghiệm ngày 25.7.1978 tại Anh, đánh dấu cuộc cách mạng trong điều trị vô sinh. Kể từ đó, hơn 4 triệu đứa trẻ đã chào đời bằng phương pháp thụ tinh trong ống nghiệm. Theo Viện hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển: "Các thành tựu của ông Edwards đã giúp điều trị căn bệnh vô sinh vốn ảnh hưởng tới một tỉ lệ lớn nhân loại, trong đó có hơn 10% các cặp đôi trên toàn thế giới".

NOBEL VẬT LÝ TRAO CHO 2 NHÀ KHOA HỌC NGA

Đó là Andre Geim- 51 tuổi và Konstantin Novoselov- 36 tuổi, được vinh danh với công trình nghiên cứu về tấm graphene trong suốt và dày chỉ bằng một nguyên tử. Đây là một dạng carbon rất quan trọng có thể dùng để làm những màn hình cảm ứng trong suốt và dẻo, cũng có thể được trộn vào plastics để chất này có thể dẫn điện mà không bị quá nóng. Những cuộc thí nghiệm này mang tính đột phá, vì dạng carbon đó có thể được dùng để chế tạo những sản phẩm điện tử tân tiến.

Hai ông Novoselov và Geim đã làm việc chung khi còn theo học tiến sĩ ở Hà Lan, và cả hai hiện đang làm giáo sư tại Đại học Manchester ở Anh.

KONSTANTIN NOVOSELOV (TRÁI) VÀ ANDRE GEIM

2 NHÀ KHOA HỌC NHẬT VÀ 1 NHÀ KHOA HỌC MỸ CHIA NOBEL HOÁ HỌC

3 nhà khoa học Ei-ichi Negishi, Akira Suzuki người Nhật và Richard Heck người Mỹ, đoạt giải nhờ cùng phát triển phương pháp hoá học mới nhằm kết nối các nguyên tử hóa học với nhau.

Đó là một trong những công cụ tinh vi nhất đối với các nhà hoá học ngày nay. Công trình của họ cũng được các nhà nghiên cứu trên khắp thế giới sử dụng rộng rãi và giúp sản xuất các loại thuốc mới và chế tạo các thiết bị điện tử.

Ông Heck- 79 tuổi là giáo sư danh dự Đại học Delaware, còn ông Negishi- 75 tuổi là giáo sư Đại học Purdue tại West Lafayette, bang Indiana của Mỹ, trong khi ông Suzuki- 80 tuổi là giáo sư Đại học Hokkaido, Nhật.

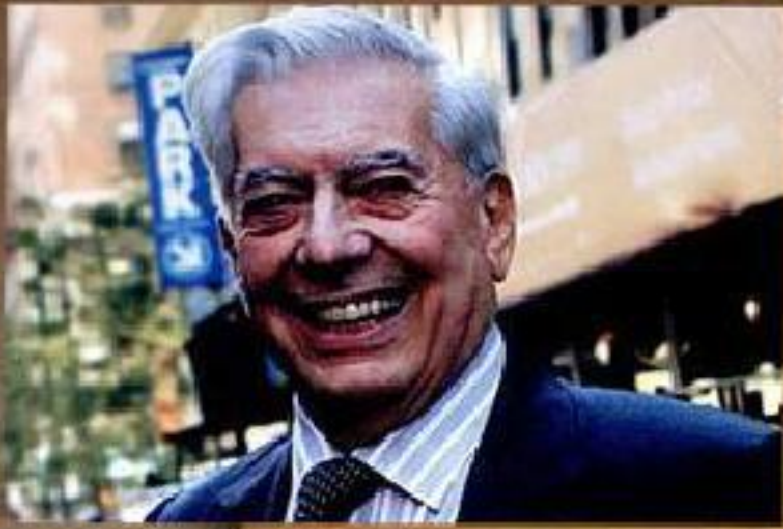
CỰU ỨNG VIÊN TỔNG THỐNG PERU ĐOẠT NOBEL VĂN HỌC

Là một trong những cây bút nổi tiếng trong cộng đồng nói tiếng Tây Ban Nha, nhà văn Mario Vargas Llosa- 74 tuổi người Peru từng tham gia tranh cử tổng thống, tác giả

hơn 30 tác phẩm gồm tiểu thuyết, kịch,... đã vinh dự giành giải Nobel Văn học. Năm 1959, ông chuyển tới Paris làm giáo viên ngôn ngữ và nhà báo cho hãng thông tấn Pháp AFP và như Đài Truyền hình quốc gia của Pháp. Ông cũng

3 NHÀ KHOA HỌC ĐOẠT NOBEL HOÁ HỌC

tham gia giảng dạy và diễn thuyết tại nhiều trường đại học ở Mỹ, Nam Mỹ và châu Âu. Llosa bắt đầu nổi tiếng trên thế giới vào những năm 1960 với cuốn tiểu thuyết *The time of the hero*, được viết dựa trên những trải nghiệm của chính ông tại Viện Quân sự Peru Leoncio Prado. Năm 1994, ông đoạt giải thưởng Cervantes - giải thưởng văn học hàng đầu của các nước nói tiếng Tây Ban Nha.

Theo Viện Hàn lâm khoa học Thụy Điển, giải thưởng tôn vinh tác giả của những áng văn đã "mô tả các cấu trúc quyền lực và những hình ảnh sắc sảo về sự kháng cự, nổi loạn và thất bại của các nhân vật". Ông Llosa là nhà văn Nam Mỹ đầu tiên giành giải Nobel Văn học kể từ năm 1982 khi giải thưởng này được trao cho nhà văn Garcia Marquez người Colombia.

TRAO NOBEL HOÀ BÌNH CHO NGƯỜI TRUNG QUỐC

Lưu Hiểu Ba- 54 tuổi, một tù nhân hiện đang thụ án 11 năm tù ở Trung Quốc vì bị kết tội âm mưu lật đổ chính quyền hồi tháng 12.2009, đã được nhận Nobel Hoà bình. Ông từng là một nhà văn, một học giả thỉnh giảng tại một số viện đại học bên ngoài Trung Quốc, trong đó có Đại học Columbia ở New York và Đại học Oslo ở Na Uy. Theo thông cáo của Ủy ban Nobel Hoà bình Na Uy thì việc trao giải cho ông là "vì cuộc tranh đấu lâu dài và bất bạo động cho nhân quyền ở Trung Quốc".

Chính quyền Bắc Kinh đã lên tiếng phản đối và cho rằng giải thưởng trao cho ông Lưu Hiểu Ba có thể gây phương hại đến quan hệ Trung Quốc-Na Uy. Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Mã Triệu Húc cho rằng giải Nobel Hoà bình nên trao cho những ai thúc đẩy hoà hợp dân tộc, tình hữu nghị quốc tế, giải trừ quân bị, theo đúng như ý nguyện của người sáng lập ra giải thưởng Alfred Nobel.

LƯU HIỂU BA

Trước đó, Chủ tịch Ủy ban Nobel Na Uy Thorbjørn Jagland cũng dự đoán giải thưởng này sẽ gây nhiều tranh cãi sau khi nêu tên người đoạt giải.

NOBEL KINH TẾ 2010 THUỘC VỀ 3 NHÀ KHOA HỌC MỸ - CYPRYS

Ngày 11.10, hai người Mỹ và một người Cyprys đã được tuyên bố đoạt giải Nobel Kinh tế "vì đã phát triển những học thuyết

giải thích các chính sách kinh tế đã tác động tới tình trạng thất nghiệp như thế nào". Hai nhà kinh tế học người Mỹ là Peter A. Diamond- 70 tuổi hiện làm việc tại Viện Công nghệ Massachusetts và Dale T. Mortensen- 71 tuổi công tác tại Đại học Northwestern, Illinois, Mỹ. Nhà kinh tế thứ 3 là Christopher A. Pissarides- 62 tuổi, sinh tại Nicosia, Cyprys và hiện công tác tại Trường Kinh tế- khoa học chính trị London, Anh. Với mô hình "search friction", các nhà kinh tế trên đã giúp nhân loại hiểu rõ về những phương cách, mà trong đó việc làm, lương bổng bị tác động bởi các chính sách kinh tế. Hay nói một cách khác, từ mô hình này, người ta có thể hiểu được các chính sách kinh tế ảnh hưởng như thế nào tới tình trạng thất nghiệp làm ★

TỪ TRÁI QUA:
DALE T. MORTENSEN,
PETER A. DIAMOND VÀ
CHRISTOPHER A. PISSARIDES

Giải Ig Nobel khôi hài

Giải Ig Nobel ngược với Nobel, trao cho những nghiên cứu "không đâu", "khiến mọi người cười trước, nghĩ sau" - đã trở nên nổi tiếng chẳng khác nào các giải Nobel thật. Buổi lễ trao Ig Nobel 2010 đã diễn ra tại Đại học Harvard, Mỹ vào tối 30.9, trước khi mùa Nobel thật bắt đầu. Ig Nobel được tạp chí *Annals of Improbable Research* bình chọn và trao giải. Tất cả các nghiên cứu đều là thật và được xuất bản trên các tạp chí khoa học. Các giải thưởng cũng được trao bởi chủ nhân các giải Nobel thật. Sau đây là 10 giải thưởng Ig Nobel 2010:

Kỹ thuật: Karina Acevedo-Whitehouse (Anh) và các đồng nghiệp hoàn thiện một phương pháp nhằm thu thập mẫu hơi thở và nước dãi cá voi, sử dụng một trục thẳng điều khiển từ xa.

Hóa học: Simon Rietveld (Hà Lan) và các đồng nghiệp phát hiện các triệu chứng của bệnh hen suyễn có thể được điều trị bằng cách đi tàu lượn siêu tốc.

Kế hoạch vận tải: Toshiyuki Nakagaki (Nhật Bản) và các đồng nghiệp sử dụng đất dẻo để xác định các tuyến đường tối ưu cho các tuyến đường sắt.

Vật lý: Lianne Parkin (New Zealand) và các đồng nghiệp chứng minh rằng đi tất bên ngoài giày giúp giảm nguy cơ bị trượt ngã trên đường băng.

Hoà bình: Richard Stephens (Anh) và các đồng nghiệp khẳng định rằng chửi thề giúp giải tỏa đau đớn.

Y học cộng đồng: Manuel Barbeito (Mỹ) và các đồng nghiệp chứng minh vi trùng có khuynh hướng bám vào các nhà khoa học để râu.

Kinh tế: Trao cho giám đốc điều hành các ngân hàng Goldman Sachs, AIG, Lehman Brothers, Bear Stearns, Merrill Lynch và Magnetar đã tạo ra và quảng bá các phương thức mới nhằm đầu tư tiền bạc- cách làm cực đại hoá lợi nhuận tài chính và tối thiểu hoá rủi ro tài chính cho nền kinh tế thế giới.

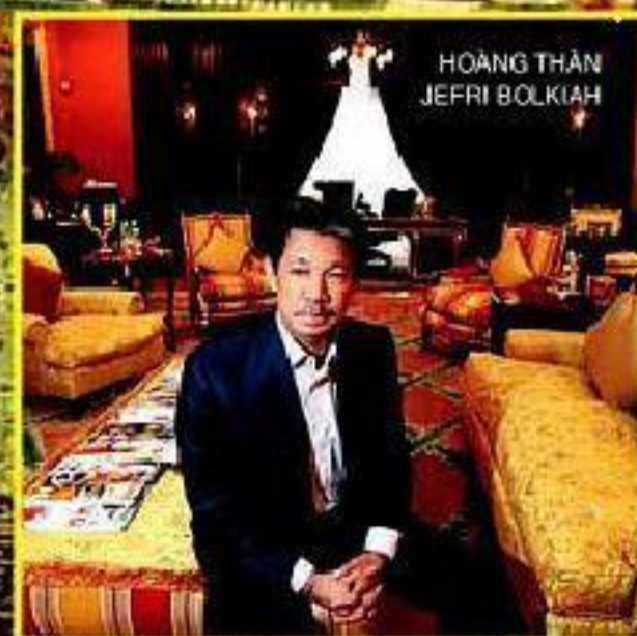
Quản lý: Pluchino (Ý) và các đồng nghiệp chứng minh bằng toán học rằng các tổ chức có thể hoạt động hiệu quả hơn nếu họ thăng chức nhân viên tùy tiện!

Sinh vật học: Libiao Zhang (Trung Quốc) và các đồng nghiệp đã nghiên cứu "chuyện yêu" của những con dơi ăn quả.

HÀO, HOÀNG BRUNEI

Từ một sinh viên đã trở thành vũ nữ thoát y, gái gọi, rồi bay sang tận Đông Nam Á phục vụ cho một vị hoàng thân ăn chơi khét tiếng ở chốn hậu cung Brunei, người đẹp Mỹ Jillian Lauren đã thuật lại quang cảnh truân chuyên và phiêu lưu tình ái của mình trong cuốn sách đầy lôi cuốn vừa được xuất bản...

HOÀNG THÂN
JEFRI BOLKIAH

Nguyên Lê

Vũ nữ thoát y Mỹ "lạc" trong hậu cung Brunei

Jillian Lauren là cô gái Mỹ xinh đẹp gốc Do Thái. Cô học ngành diễn viên ở Đại học New York, nhưng do bất đồng với cha mẹ, cô phải rời trường ngay trong năm đầu tiên, tự nuôi sống mình bằng nghề vũ nữ thoát y và có lúc là gái gọi.

Cô cho biết, trong một buổi đi thử giọng, một đạo diễn tuyển người nói rằng một doanh nhân giàu có ở Singapore sẵn sàng trả 20.000USD trong hai tuần cho những cô gái Mỹ trẻ quyến rũ để giúp tổ chức các bữa tiệc tại nhà riêng ông ta.

Lúc đó tuổi cô mới 18 xuân xanh, đẹp như thiên thần. Sau khi nhận việc, cô mới biết thực sự là mình "mua vui" cho hoàng thân Jefri Bolkiah, em út của Quốc vương Brunei. Tuy nhiên, sự tò mò và thích phiêu lưu đã khiến cô dần thân vào. Lúc ấy, hoàng thân Jefri, cựu bộ trưởng tài chính của một quốc gia giàu dầu lửa, đang là một trong những đáng mày râu giàu có nhất thế giới, đi đâu về lối sống xa hoa. Dưới cái "mác" là khách tại nhà của hoàng thân, Jillian Lauren được ông ta tặng rất nhiều quà gồm nữ trang và những chiếc túi lền đầy tiền.

Trong sách, Jillian Lauren viết rằng mình có tình cảm với hoàng thân cho dù được trả tiền để có mặt trong dinh thự của ông ta. Ngoài 3 bà vợ, còn có tất cả 40 người tình của hoàng thân Jefri Bolkiah sống trong 8 nhà khách vây quanh dinh thự. Nhà khách được trang trí thắm đét bằng chỉ vàng, hoa bằng tơ lụa và gương ở khắp nơi. Lauren quản hệ thân thiết với một số người, nhưng với những người đẹp khác thì âm thầm cổ những cuộc cạnh tranh thật "tàn bạo" mà cô chưa từng trải qua. Cô cho hay: "Tôi cũng mau chóng phát hiện được thứ hạng giữa những

GÁI GỌI MỸ
JILLIAN LAUREN

người phụ nữ. Các bản được xếp theo quốc gia, những cô gái Philippines ngồi đầu, vì cô gái được hoàng thân sủng ái là một cựu ngôi sao truyền hình tên là Fiona. Có 6 cô gái người Mỹ, gồm cả một cô trông rất giống Marilyn Monroe. Đường như tôi được hoàng thân chú ý khi hát bài hát Malaysia mà ông ưa thích. Ngay sau đó, tôi được xếp ngồi bên trái ông, vị trí quan trọng thứ hai trong nhà, sau ghế số một của Fiona".

Tại những bữa tiệc tổ chức thường xuyên trong phòng khiêu vũ của dinh thự, hoàng thân Jefri ngồi trong góc với một hoặc hai phụ nữ mà ông ưa thích. Theo Lauren, mỗi ngày dường như hoàng thân "ngủ" với 2 đến 4 người đẹp, và có lẽ hình bóng cô luôn ngự trị trong tâm trí hoàng thân nên cô được "điện kiến" ông mỗi ngày. Lâu lắm thì một tuần cô cũng "vui vầy" với hoàng thân một lần. Còn những lúc đi du lịch với hoàng thân thì hai người ở với nhau cả đêm. "Tuy nhiên, các lần quan hệ tình dục đều rất chớp nhoáng và mãnh liệt. Bạn không thể biết khi nào nó sẽ diễn ra"- cô thổ lộ.

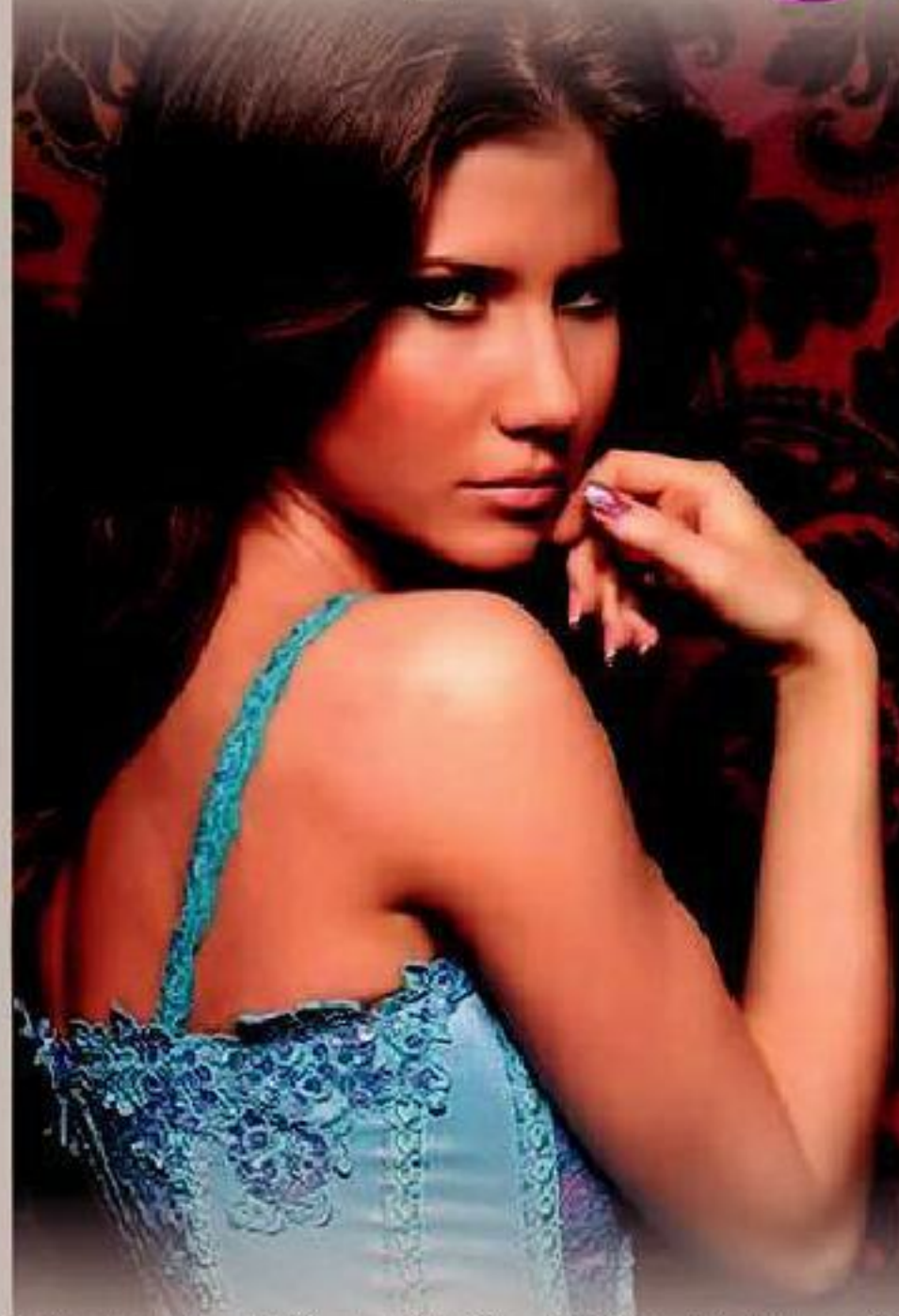
Được hoàng thân cho nhiều tiền, cô tha hồ mua sắm, trong đó có một cuộc mua sắm điên cuồng ở Singapore. Cô nói: "Tôi chạy khắp một trung tâm mua sắm lớn, quảng những chiếc váy hiệu Dior và Chanel trị giá 10.000 USD lên quầy tính tiền mà không cần thử. Trong một ngày, tôi mua đủ quần áo, túi xách, giày dép để chất đầy 15 chiếc vali. Một phần trong tôi cảm thấy phần nộ nhưng cùng lúc lại thấy hồi hộp. Tôi bị say".

Và cuối cùng người đẹp Mỹ này cũng đã phải bỏ chạy khỏi chốn ăn chơi truy lạc cao cấp. Cô nói đối với người phụ nữ phụ trách rằng cha mình phải phẫu thuật nên phải về Mỹ gấp. Cô rời khỏi dinh thự với một chiếc phong bì tiền dày cộp cùng những thứ nữ trang rất quý giá mà cô đã đánh đổi bằng 18 tháng phiếu lưu thân xác trong chốn hậu cung Brunei.

Rời vương quốc dầu lửa ở Đông Nam Á khoảng hơn một thập niên, Lauren may mắn gặp người chồng Scott Shriner và có một con trai. Năm nay đã 36 tuổi, cô đang sống hạnh phúc cùng gia đình ở Los Angeles. Nghĩa là cô gái gọi người Mỹ năm xưa đã hoàn toàn thay đổi số phận của mình. Trong khi đó, cuộc đời hoàng thân Jefri cũng thay đổi nhưng theo chiều hướng xấu đi, khi ông bị cáo buộc biển thủ 15 tỉ USD trong thời gian làm bộ trưởng tài chính. Và kể từ năm 2004, vị hoàng thân ăn chơi khét tiếng này cũng không được tiếp xúc với người anh trai- quốc vương Brunei ★

Vũ khí của điệp viên gọi tình

Mỹ Tiên

Nữ điệp viên bốc lửa 28 tuổi Anna Chapman của Nga là trung tâm vụ gián điệp chấn động thế giới mà Mỹ khám phá được, đã bị trục xuất về nước như một phần trong thoả thuận trao đổi điệp viên giữa Nga và Mỹ tại Áo hồi tháng 7.2010. Vũ khí lợi hại mà Chapman dùng để khai thác thông tin bí mật từ các "con mồi" chính là ưu thế nhan sắc của cô...

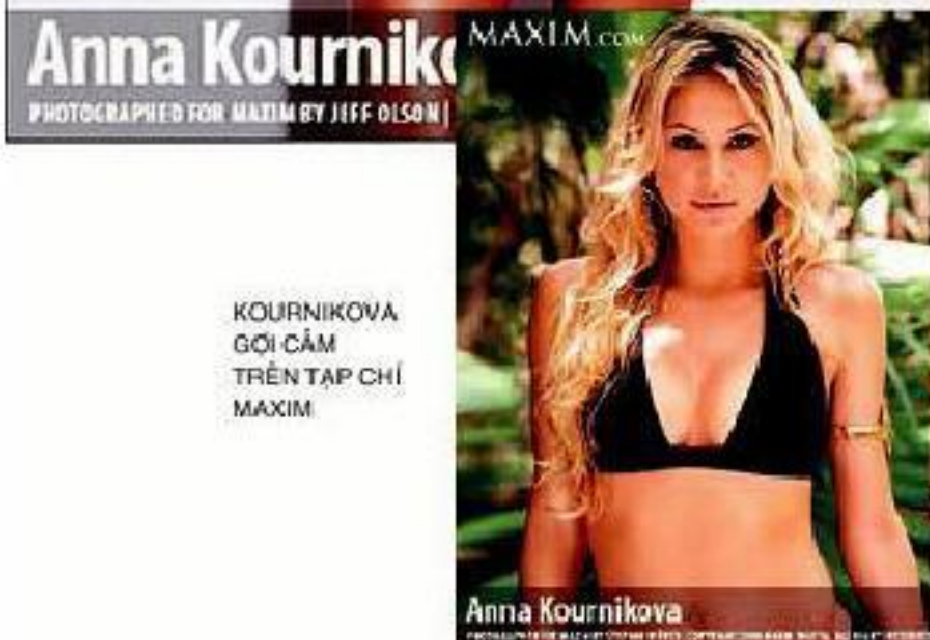
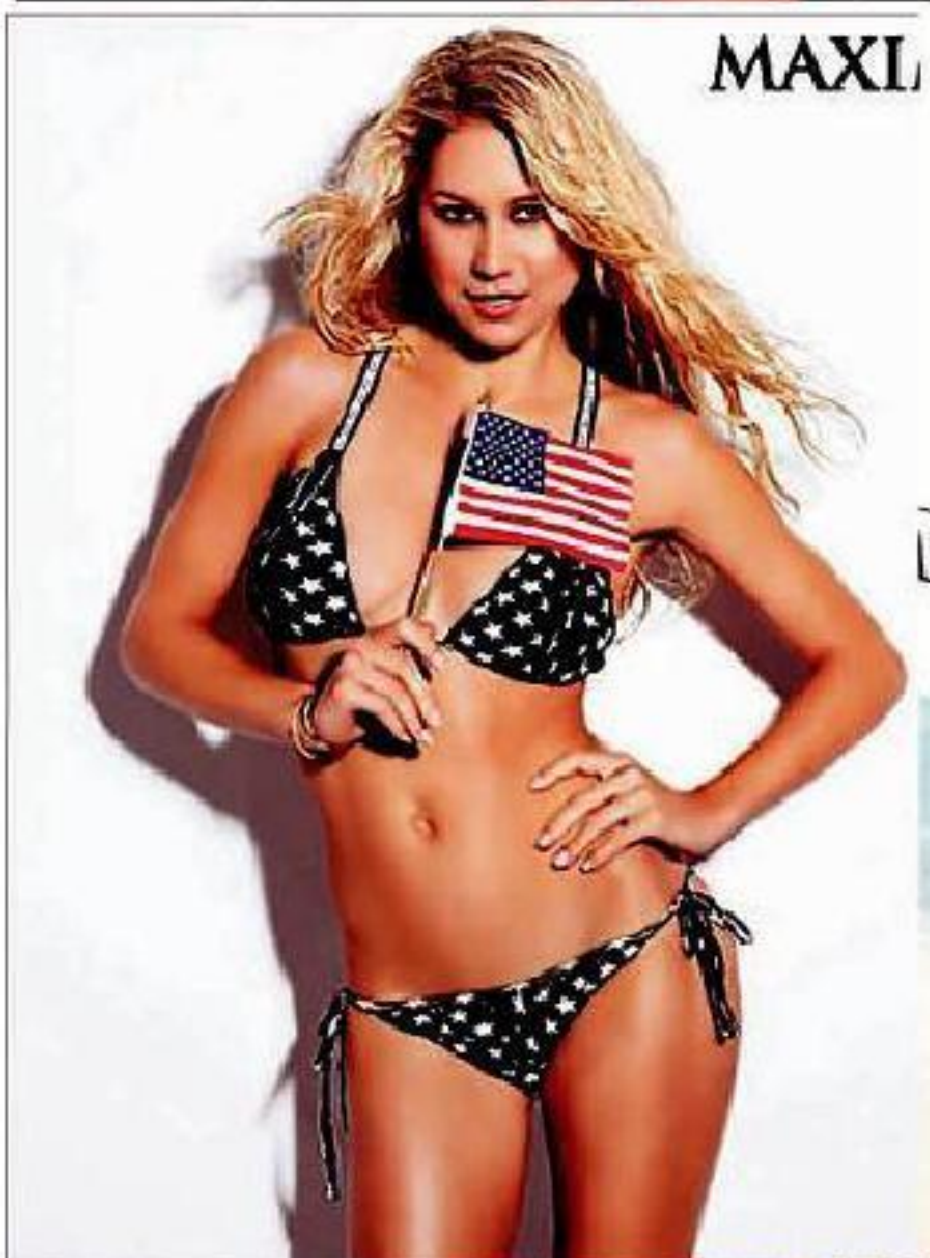
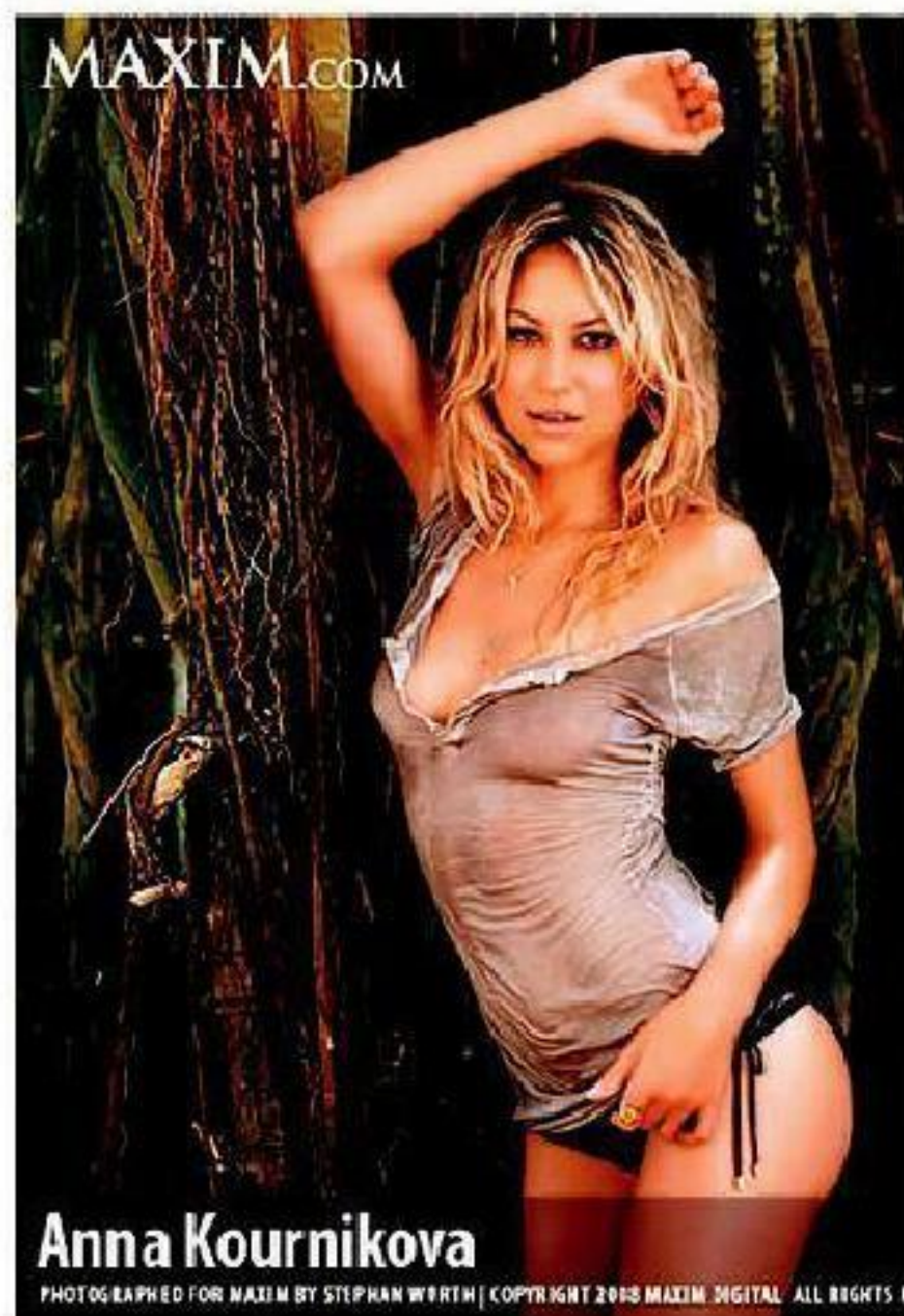
Việc Chapman rời Mỹ đã để lại vài trái tim tan vỡ ở Manhattan, nhưng không ai trong số các nạn nhân của cô tỏ ra hối tiếc vì liên quan tới người phụ nữ được mệnh danh là "điệp viên gọi tình". Ba người đàn ông từng có quan hệ tình cảm với Chapman đã "bật mí" trên tạp chí *Details* về cách mà cô mê

hoặc họ và sự điều luyện của nữ điệp viên trong sử dụng vũ khí lớn nhất của bản thân- tình dục. Người mẫu Dennis Hirdt đã tuyên bố chưa bao giờ vượt qua được màn hấp dẫn tình tò với Chapman, cho rằng nữ điệp viên Nga là một "chuyên gia cao cấp" trong việc sử dụng "sự đàn bà" để moi thông tin. Anh ta nói rằng, những cái đụng tay nhẹ, lời thì thầm, đặt một tay lên má, hoặc chẳng may để đôi môi cọ xát vào daí tai... đều được Chapman sử dụng như vũ khí thuần thực để chinh phục phái mày râu.

Còn Bill Staniford- tổng giám đốc điều hành một công ty địa ốc trên mạng cho hay, Chapman có cách tiến vào căn phòng khiến cho mọi người đàn ông có mặt ở đó trở thành những cậu bé si tình. "Cô ta đã hạ gục tôi. Có cái gì đó đầy gợi cảm của Chapman, có thể là mái tóc đỏ, cách cô ấy bước đi, hoặc vẻ đẹp toát ra từ cơ thể, làm tôi thích ngay tức khắc. Và cuộc chiến chán gối bắt đầu. Tôi không thể tập trung vào bất cứ cái gì".

Staniford- cựu lính thủy đánh bộ Mỹ, từng hoạt động tình báo ở Nicaragua, Columbia và Peru vào những năm 1990, cũng có quan hệ thân mật với nữ điệp viên Nga. Tạp chí *Details* trích lời Staniford nói rằng, giống như một số người tình khác của Chapman, mối quan hệ của họ không hoàn toàn là moi tin tức. "Cô ấy có thể đóng giả với người khác nhưng với tôi là thật lòng"- Staniford quả quyết. Tuy nhiên, Staniford cũng cho biết anh đã hối hoàng khi đọc những bài báo về năng lực xinh đẹp Chapman, trung tâm của một vụ án gián điệp lớn. Và Staniford tự trấn an bản thân rằng mình đã rất cẩn trọng và nữ điệp viên Nga đã không "moi" được thông tin quan trọng nào từ anh ta. Đánh lừa được cả điệp viên kỳ cựu của Mỹ như Staniford, rõ ràng người đẹp Chapman rất cao cơ!

KOURNIKOVA
GỢI CẢM
TRÊN TẠP CHÍ
MAXIM

Người đẹp Nga Anna Sergeyevna Kournikova nổi danh nhờ nhan sắc và tài nghệ của mình, là một trong những vận động viên quần vợt được biết đến nhiều nhất trên thế giới, ngay cả với những người không mê môn thể thao này. Có thời kỳ Kournikova giữ vị trí số 1 thế giới ở nội dung đánh đôi. Cùng đồng đội Martina Hingis, cô giành được hai danh hiệu Grand Slam ở Australian Open vào các năm 1999 và 2002. Với dáng vẻ bề ngoài như siêu người mẫu, Kournikova và Hingis thường được gọi là "Spice Girls của tennis".

Hiện nay Kournikova đã định cư tại Miami, Florida của Mỹ. Dù bước sang tuổi 30 và đã giải nghệ nhưng cô vẫn rất "hot" trên các tạp chí thể thao nhờ vẻ đẹp thiên phú của mình. Mỗi đây người hâm mộ thực sự đã mắt khi được xem những tấm hình tuyệt đẹp của nữ hoàng quần vợt người Nga Kournikova trên tạp chí Maxim.

Cũng mới đây, một tin gây sốc trong cuốn sách *Nỗi sợ hãi trong bóng tối* phát hành ở Italy, cho rằng Kournikova từng qua đêm với danh thủ bóng đá Ronaldo người Brazil. Cuốn sách do nhà báo Enzo Palladini chấp bút, dựa trên những cứ liệu ông thu thập sau nhiều năm theo sát "người ngoài hành tinh" Ronaldo hoặc khai thác từ một số nguồn tin liên quan đến cầu thủ từng ba lần được trao giải Cầu thủ hay nhất của FIFA. Theo Palladini, Ronaldo đã nhiều lần đáp chuyến cơ riêng sang Nga thăm người đẹp, thậm chí có lần họ đưa nhau vào khách sạn Cavalieri Hilton (Rome) khi đến đây xem giải quần vợt Italy mở rộng 1999.

NHỮNG HÌNH ẢNH TÌNH CẨM GIỮA RONALDO VÀ KOURNIKOVA TRONG MỘT TRẬN ĐẤU TENNIS Ở GIẢI PHÁP MỞ RỘNG 1998

Ngoài ra, Palladini còn cáo buộc Ronaldo từng sử dụng doping trong một thời gian thi đấu cho PSV Eindhoven của Hà Lan. Trong cuốn sách, Palladini còn đề cập đến một số vụ việc gây ồn ào khác của Ronaldo như vụ anh quan hệ với 3 người mẫu chuyển đổi giới tính năm 2008 ★

Kournikova từng sống đôi Ronaldo

Tại vòng loại Euro 2012, tiền đạo Fernando Llorente toả sáng với cú đúp vào lưới tuyển Litva, được ca tụng là người hùng mới của bóng đá Tây Ban Nha, đang làm nên những điều phi thường. Trong khi đó, tiền đạo Vucinic- cầu thủ hay nhất của tuyển Montenegro sau khi ghi bàn ở phút 87 mang về thắng lợi 1-0 trước Thụy Sĩ đã coi quần trùm đầu ăn mừng một cách bất thường.

LLORENTE PHI THƯỜNG

Sở hữu chiều cao 1m95, Llorente có khả năng không chiến cực giỏi, dứt điểm rất đa dạng. Mới thi đấu cho đội tuyển Tây Ban Nha chưa được hai năm nhưng anh đã đoạt danh hiệu vô địch thế giới. Lần đầu tiên anh khoác áo đội tuyển là ở trận giao hữu gặp Chi Lê ngày 14.11.2008, từ đó "gã kều" luôn có mặt ở trong danh sách tuyển quốc gia. Ở trận gặp Bồ Đào Nha tại vòng 1/8 World Cup 2010, Llorente vào sân ở hiệp 2 và giúp Tây Ban Nha giải toả thế bế tắc để giành thắng lợi.

Sự hiệu quả mà Llorente mang lại cho đội tuyển xứ bò tót là điều khiến nhiều người ngạc nhiên. Dù mới thi đấu 11 trận (hầu hết vào sân từ ghế dự bị), nhưng anh đã ghi được 6 bàn thắng ở các trận đấu gặp Anh (giao hữu), Nam Phi (Confederations Cup 2009), Saudi Arabia (giao hữu), Argentina (giao hữu)

PHA GHI BÀN CỦA VUCINIC VÀO LƯỚI THUY SỸ

LLORENTE ĐANG LÀ NIỀM HY VỌNG SỐ 1 CỦA TÂY BAN NHA

và Litva (cú đúp, vòng loại Euro 2012). Con số đó cao hơn hẳn những chân sút tốt nhất của bóng đá Tây Ban Nha hiện nay như Villa, Torres lẫn huyền thoại Raul Gonzalez. Theo thống kê, để có được 6 bàn thắng, Villa phải chơi đến 14 trận, Raul thi đấu 21 trận còn Torres mất tới 21 trận. Chính nhờ sự ổn định và hiệu suất ghi bàn đáng nể đó mà Llorente thế chỗ Dani Guiza để trở thành 1 trong 3 chân sút

Việt Hoàng

Phi thường & bất thường

đáng tin cậy nhất trong đội quân của Del Bosque.

Llorente tỏ ra phấn khởi với màn trình diễn xuất sắc trước Litva: "Tôi cảm thấy vô cùng hạnh phúc khi giúp đội nhà khai thông thế bế tắc trong một trận đấu khó khăn. Tôi vui vì bàn thắng quan trọng đó đã làm thay đổi hoàn toàn cục diện trận đấu". Trong bối cảnh Torres chấn thương còn Villa đã "tịt ngòi" trong 4 trận đấu liên tiếp, Llorente đang là niềm hy vọng số 1 trên hàng công của HLV Del Bosque. Sự xuất sắc và ổn định của Llorente khiến Mourinho đang muốn đưa anh từ CLB Bilbao về Real Madrid trong kỳ chuyển nhượng mùa đông này.

VUCINIC COI QUẦN BẤT THƯỜNG

Mirko Vucinic được đánh giá là cầu thủ hay nhất thời điểm này của bóng đá nước Montenegro. Tầm ảnh hưởng của ngôi sao đang khoác áo AS Roma của Ý càng được thể hiện khi anh ghi bàn duy nhất ở phút 87 mang về thắng lợi 1-0 cho Montenegro trước Thụy Sĩ ở vòng loại Euro 2012. Bàn thắng đó là kết quả của một pha phối hợp đẹp mắt của Vucinic với đồng đội trước khi tung ra cú dứt điểm đầy quyết đoán. Sau khi ghi bàn, Vucinic đã không kiềm chế nổi sự sung sướng khi bất ngờ... coi quần trùm lên đầu.

Sau 3 trận toàn thắng, đội tuyển quốc gia nhỏ bé Montenegro trong Liên bang Nam Tư cũ đang tràn đầy cơ hội lần đầu tiên vượt qua vòng loại Euro 2012. Và chuyến hành quân đến Wembley gặp đội bóng mạnh nhất bảng Anh sắp tới vừa là thử thách nhưng cũng là cơ hội để Montenegro thực hiện tham vọng của mình ở bảng G. HLV Zlatko Kranjcar khẳng định ông và các học trò đội Montenegro không phải đến Wembley để dạo chơi: "Đội tuyển Anh đã gây ấn tượng mạnh khi toàn thắng hai trận đấu, nhưng chúng tôi đến London không phải để shopping. Đó sẽ là một trận đấu vô cùng thú vị và căng thẳng. Chúng tôi đã hạ cả Bungaria, Wales và Thụy Sĩ nên chẳng có lý do gì để phải e ngại tuyển Anh. Nếu tiền đạo Vucinic lần thủ thành Mladen Bozovic vẫn giữ được phong độ, Montenegro có thể tạo nên bất ngờ ở Wembley".

Hành động bất thường coi quần trùm đầu ăn mừng bàn thắng của Vucinic có thể bị UEFA trừng phạt ★

SAU ĐÓ LÀ CÁCH ĂN MỪNG BÀN THẮNG KHÁ KỶ QUỐC

Da bạn Khô? Sần?

NNO

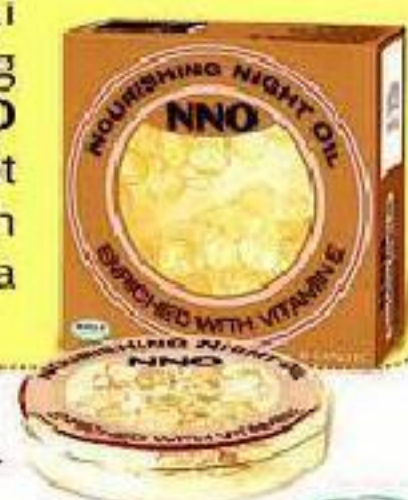
Nourishing Night Oil

Mềm Mịn Như Nhung

Sử dụng NNO vào ban đêm có lợi gì cho làn da của bạn ?

Dầu dưỡng da ban đêm NNO với công thức đặc biệt kết hợp Vitamin E thiên nhiên và dầu Jojoba mang lại hiệu quả tốt hơn các chất dưỡng ẩm thông thường. Thoa dầu dưỡng da ban đêm NNO đều đặn vào mỗi tối sẽ giúp da hấp thu tốt các dưỡng chất, nhanh chóng khắc phục tình trạng da khô sần,... mang lại cho bạn làn da mềm mịn và tươi trẻ vào sáng hôm sau.

Sản phẩm có bán tại các siêu thị và shop mỹ phẩm trên toàn quốc.
Thông tin về sản phẩm xin vui lòng liên hệ: VP&D Mega Lifesciences Pty. Ltd.
Tòa nhà E-Town 1, lầu 6, 364 Cộng Hòa, P. 13, Q. Tân Bình, TP. HCM.
Điện thoại HCM: (08) 38127207- Hà Nội: (04) 37725348
Phiếu tiếp nhận hồ sơ đăng ký QCMP của Sở Y tế TP. HCM: 058/05/QCMP

CT CP SX TM DV
KIM THỦY

Đ/C: 44/1 Lê Đình Quán, KP.2,
P.Cát Lái, Q.2, TP.HCM
Tel: 08.2240 8009
Fax: 08.6264 7535

Chuyên cung cấp sản phẩm
sữa tắm Postche

CTY TNHH TAJISUN VIỆT NAM

Đ/C: Lô A1-9, Đường 15, KCN Tây Bắc Củ Chi, TPHCM
ĐT: 08.3790 8681 fax: 08.37908687

**KHUYẾN MÃI
HẤP DẪN**

Mua 2 gói BVS
YoYo Siêu Thấm

Tặng

1 chén thủy tinh

14.000 đ/ 2 gói

GIÁ KHUYẾN MÃI

Bảng Vệ Sinh
YoYo Siêu Thấm
Dài Hơn- An Toàn Hơn

Bảng vệ sinh phụ nữ
YoYo Siêu Thấm

el
Elastine

Dầu gội **số 1**

tại Hàn Quốc

Dầu Gội **Elastine**
Mỹ phẩm
dành riêng cho tóc

NEW STAR ROMANCE
| 16 cm | 18 cm | 20 cm | 22 cm | 24 cm | 26 cm |

THREE PLY BOTTOM
→ Stainless steel
→ Aluminum
→ Stainless steel

Body: 0.8 mm
Cover: 0.8 mm
Aluminum: 4.0 mm

Nồi 16 x 85 (1.7 Lit)
Nồi 18 x 100 (2 Lit)
Nồi 20 x 110 (2.5 Lit)
Nồi 22 x 115 (3 Lit)
Nồi 24 x 150 (4 Lit)
Nồi 26 x 195 (4.5 Lit)

CÔNG TY TNHH TRÀ NGỌC DUY
(CUNG CẤP CÁC SẢN PHẨM TRÀ ATISÔ, TRÀ THẢO DƯỢC CÁC LOẠI)
Đ/C: 73/17 PHAN CHU TRINH - TP. ĐÀ LẠT - LÂM ĐỒNG
ĐT/ FAX: 063. 3549 284
CN SÀI GÒN: SỐ 05 - ĐƯỜNG 7, P.4, Q.4, TP.HCM- ĐT: 08. 39412054

TRÀ DẾ NHÀ CHÂU
TRÀ TIM SEN
ATISÔ GỎI
PHẤN HOA
TRÀ GỪNG
TRÀ TRÁI NHÀU
ATISÔ XUẤT KÍ HẪU

Bạn có biết:
Cứ 8 phụ nữ lại có 1 người bị ung thư vú.
Đến 2020, tỉ lệ ung thư toàn cầu có thể tăng thêm 60%, và chỉ 1/3 trong số này có thể chữa khỏi.
Mỗi năm có 17.5 triệu người chết vì bệnh tim mạch.
Theo FDA (Mỹ), dùng 2 muỗng dầu Ôlú mỗi ngày sẽ giúp bạn ngăn ngừa nguy cơ bệnh tim mạch, huyết áp và ung thư.

KALISTO
Quà Tặng Vô Giá
Của Nữ Thần Athena

Bảo vệ tim mạch
Ôn định huyết áp
Ngăn ngừa ung thư
Hỗ trợ tiêu hóa
Chăm sóc sắc đẹp
Chống lão hóa

Đất nước Hy Lạp nổi tiếng là cội nguồn của cây Ôlú. Theo truyền thuyết Nữ Thần Athena, trong cuộc thi đánh quyền bảo vệ vùng đất này, đã chọn mình ngon giòn xuống đất, từ đất một ngọn cây mọc lên, cành lá xanh tươi kum xuê trĩu chín. Đó là cây Ôlú - biểu trưng cho sức mạnh, sắc đẹp và trí tuệ của Nữ Thần Athena bạn ơi!

Dầu Ôlú KALISTO
Đặc Biệt Nguyên Chất
Đến từ Hy Lạp

KK & PP CÔNG TY TNHH TM & DV PICO
52 Nguyễn Cửu Vân, P.17, Q.Bình Thạnh, Tp.HCM
ĐT: 08.3614 0878 - Fax: 08.3614 0877
Website: www.oliveoil.com.vn - Email: info@oliveoil.com.vn

SASCO

ngon hơn với nước mắm
Phủ Quốc SASCO

Nước Mắm Nhũ Sầu Hong
Phủ Quốc
Hiệu Hai Con Cá Cơm
Thương hiệu được nhiều người yêu thích!

Tel: (08) 38 487 177 - Fax: (08) 38 487 165 - Email: stc@sasco.com.vn

KHÁM PHÁ VĂN HOÁ & KHOA HỌC

Bà ngồi quắc thước, gương mặt tươi tắn phúc hậu. Các cháu hồn nhiên vây quanh; đứa nhỏ ngượng ngùng che miệng, cắn móng tay; đứa lớn vây tay cười chào khách lạ. Một bức tranh sinh hoạt đơn giản mà sống động lạ lùng. Càng nhìn càng thấy đẹp, càng nao lòng, nhất là những người chứng kiến tác phẩm này ra đời. Ấy là một chiều mờ sương trên đường 4 lừng danh lịch sử, đoàn văn nghệ sĩ TP.HCM xuyên Việt dừng chân ở thị trấn nhỏ Thất Khê sau khi băng núi vượt đèo, nhanh như cắt các nghệ sĩ nhiếp ảnh xuống xe tác nghiệp.

Chẳng những phong cảnh đồi núi Thất Khê nơi từng diễn ra nhiều trận đánh ác liệt thời chống Pháp, mà cả cảnh sinh hoạt của người dân nơi đây cũng được thu vào ống kính. Tác phẩm *Bà cháu* của Vũ Việt Dũng ra đời trong khoảng thời gian ngắn ngủi ấy. Cái tài của nghệ sĩ là đã biết phát hiện và “chộp” lấy khoảnh khắc hiện thực nên thơ. Nhìn *Bà cháu*, đoàn văn nghệ sĩ xuyên Việt do Thành đoàn và Saigontourist tổ chức giữa năm 2010 vừa qua như thấy lại hành trình “thần tốc” đầy kỷ niệm của mình ★

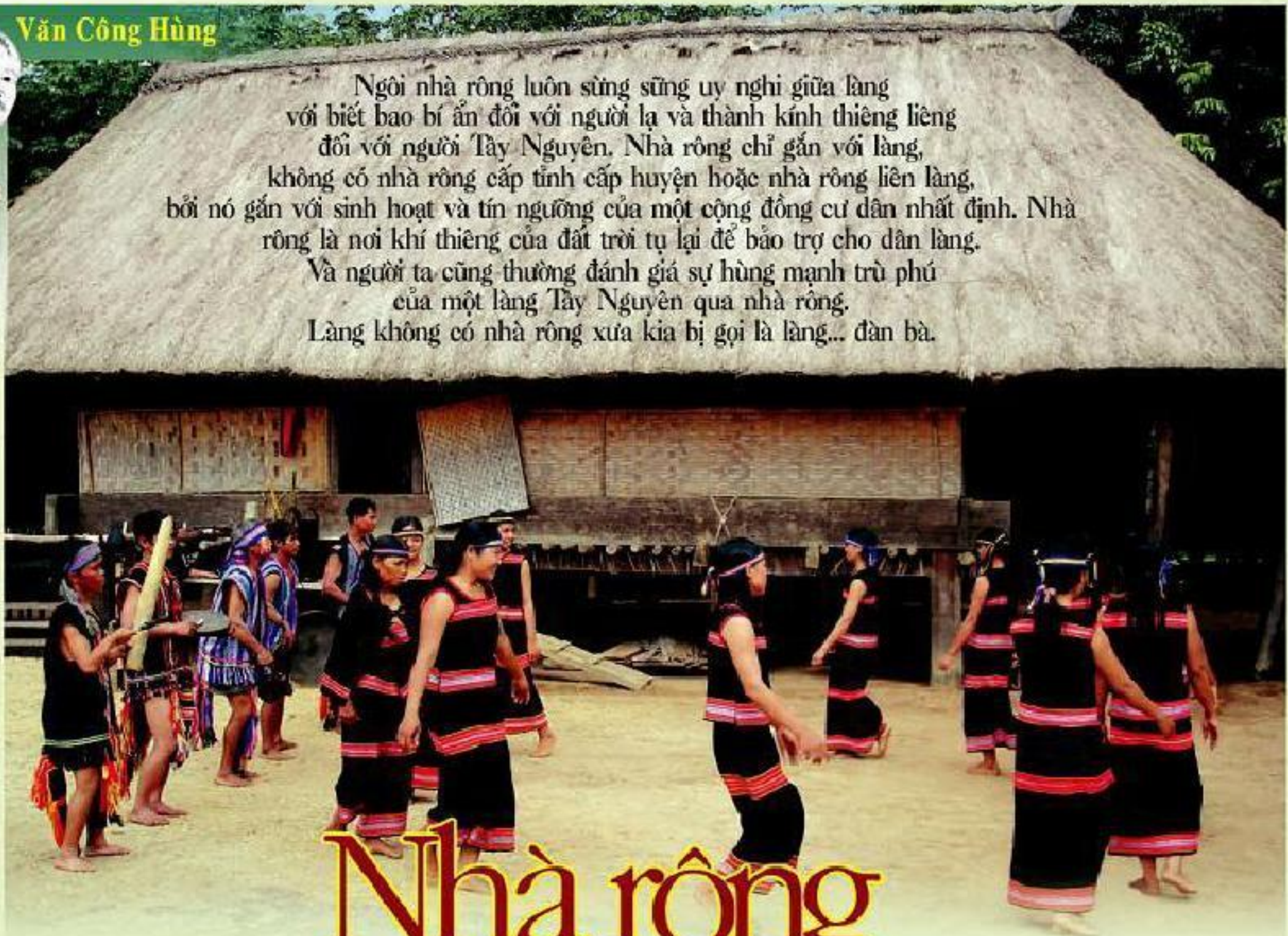
BÀ CHÁU- ẢNH: VŨ VIỆT DŨNG

Văn Công Hùng

Tây
Nguyên
huyền
bí

Ngôi nhà rông luôn sừng sững uy nghi giữa làng
 với biết bao bí ẩn đối với người lạ và thành kính thiêng liêng
 đối với người Tây Nguyên. Nhà rông chỉ gắn với làng,
 không có nhà rông cấp tỉnh cấp huyện hoặc nhà rông liên làng,
 bởi nó gắn với sinh hoạt và tín ngưỡng của một cộng đồng cư dân nhất định. Nhà
 rông là nơi khí thiêng của đất trời tụ lại để bảo trợ cho dân làng.
 Và người ta cũng thường đánh giá sự hùng mạnh trù phú
 của một làng Tây Nguyên qua nhà rông.
 Làng không có nhà rông xưa kia bị gọi là làng... đàn bà.

Nhà rông

nơi hội tụ khí thiêng & khát vọng

Nhà rông đã là một phần hồn của các dân tộc sống ở Tây Nguyên. Trước hết nó mang ý nghĩa tín ngưỡng, như đình làng đối với người Kinh. Tất cả việc làng đều được đem ra nhà rông giải quyết. Đám trâu: trước cửa nhà rông; cúng làng: nhà rông; đón khách lạ từ xa đến: nhà rông; phạt vạ: nhà rông... Nhà rông còn là chỗ trưng bày. Hồi tôi vào một nhà rông ở tỉnh Kon Tum, chứng kiến dâng đặc 397 chiếc sọ lợn rừng được xâu dây treo, chứng tích một cuộc săn "hoành tráng" vừa xảy ra cách đó 3 tháng...

Người ta quan niệm nhà rông là nơi khí thiêng của đất trời tụ lại để bảo trợ cho dân làng, nên trong mỗi nhà rông đều có một nơi thiêng liêng để thờ các vật thiêng; nhiều khi chỉ là một con dao, hòn đá, chiếc sừng trâu... Người lạ không được xem những vật này, hoặc nếu muốn xem thì

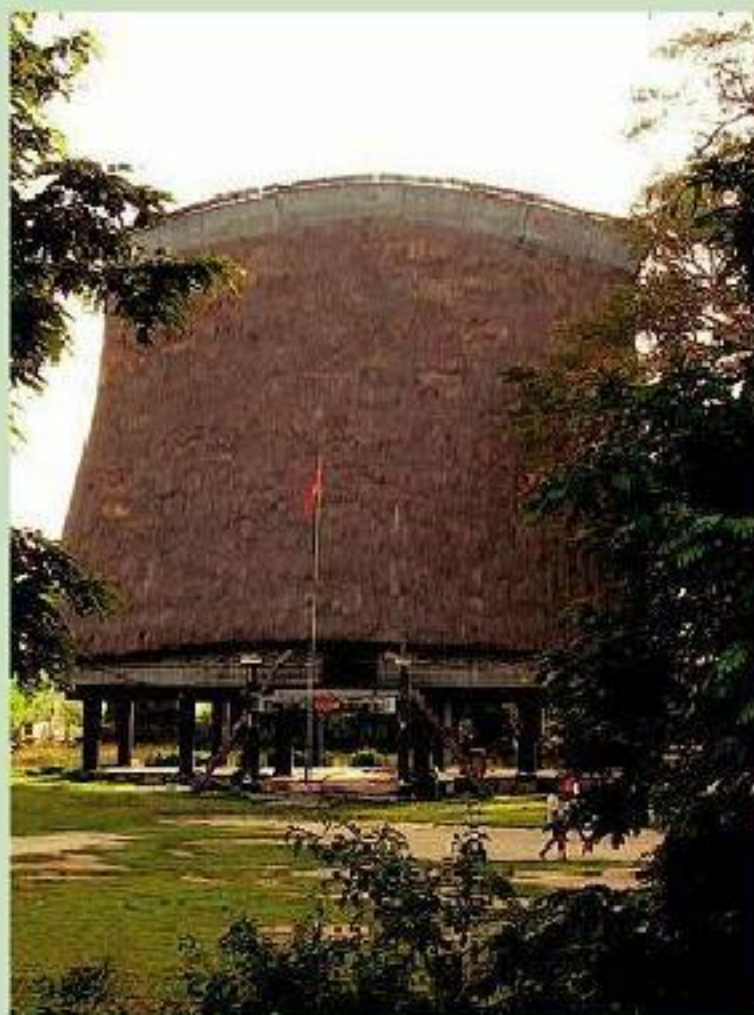

phải cúng rất kỹ càng và nhiều khê. Trong những yếu tố làm nên bản sắc văn hoá Tây Nguyên thì nhà rông có một vai trò quan trọng. Bên cạnh giá trị vật chất, nó là nơi ẩn chứa những tầng văn hoá tâm linh bền vững. Không chỉ là tâm linh; nó còn là máu, mồ hôi, nước mắt, là vinh quang kiêu hãnh, là dư ba những ước vọng cao cả của con người trước thiên nhiên, trước vũ trụ.

Người ta cũng thường đánh giá sự hùng mạnh trù phú của một làng Tây Nguyên qua nhà rông. Nhà rông chỉ gắn với làng, không có nhà rông cấp tỉnh cấp huyện hoặc nhà rông liên làng, là bởi nó gắn với sinh hoạt và tín ngưỡng của một cộng đồng cư dân nhất định. Xưa kia đã là làng Tây Nguyên là phải có nhà rông, làng không có nhà rông bị gọi là làng... đàn bà. Ngày nay do rất nhiều yếu tố chủ quan và khách quan, các

Nhà rông trước hết là của cộng đồng, được cả cộng đồng làm chủ, và vì thế nó là khát vọng của cả cộng đồng ấy, không thể có chuyện “thay mặt khát vọng” để dựng lên những nhà rông bê tông lợp tôn khệnh khạng giữa làng đồng bào Tây Nguyên nhà sàn lúp xúp bên suối hoặc chênh chếch trên sườn đồi.

Những đêm được ngồi trong nhà rông bên ánh lửa pháp phù tối sáng, giữa âm thanh trầm hùng xa vắng của chiêng và đìu dặt tiếng kơ ní tâm tình, lặng lẽ vút cần rượu ngắm những đôi mắt Gia Rai-Ba Na mới thú vị làm sao. Mắt con gái ngấm men ăn đèn có một vẻ hoang sơ lạ lùng lắm. Nó đưa con người vào một thế giới ảo, hun hút bí ẩn và ngập tràn đam mê,...

“làng đàn bà”, tức làng không có nhà rông đang ngày một nhiều, đặc biệt ở các tộc người phía Nam Tây Nguyên. Làng có nhà rông được các làng khác kính trọng, được “bắt” về làm dâu làm rể làng ấy là ước mơ của các chàng trai cô gái làng khác. Nhà rông là nơi thiêng liêng nên phụ nữ không được lên nhà rông trong các buổi họp làng hoặc nghi lễ, họ được ngồi... dưới gầm sàn để dự. Thắng hoặc có làng làm 2 nhà rông, ngoài nhà rông chính là nhà rông đực, còn nhà rông nhỏ gọi là nhà rông cái cho phụ nữ sinh hoạt. Chúng tôi đã hỏi nhiều người và đều chưa nhận được câu trả lời thỏa đáng là tại sao ở chế độ mẫu hệ mà nhà rông cái lại nhỏ hơn, lại đóng vai trò phụ...

Trong nhà rông, hai nơi thiêng liêng nhất là nơi thờ vật thiêng và bếp lửa. Trước sân là cây nêu, nơi hành lễ đâm trâu. Chính tại đây mà các nghi lễ giữa con người và vũ trụ được tiến hành. Cây nêu cao vút cùng với mái nhà rông kiêu dũng như một lưỡi rìu lộn ngược tạc vào trời xanh là khát vọng Tây Nguyên, là chứng tích con người trước thiên nhiên hùng vĩ. Mà nên nhớ, thiên nhiên Tây Nguyên đối với người Tây Nguyên thì đầy nguyên sơ và bí ẩn, và vì thế, mái nhà rông kia còn là sự khẳng định, khí phách con người. Điều đặc biệt trong việc làm nhà rông là nghệ nhân không cần thiết kế, không cần bản vẽ; dụng cụ để hành nghề chỉ là rìu và rựa; vật liệu chỉ là gỗ, tranh, tre lấy từ trong rừng; không có bóng dáng đinh, dây thép, bê tông của đời sống văn minh... thế mà vững chãi, mà trường tồn theo thời gian và lịch sử cả vật chất lẫn tinh thần; như sự bảo chứng cho khí phách, sự tài hoa và lòng nhân ái của con người trước thiên nhiên đầy bất trắc.

Chính vì việc các nghệ nhân làm nhà

rông không cần bản vẽ, thiết kế, mà thoát tròng các nhà rông tưởng đều giống nhau, nhưng thực ra nó mang dấu ấn cá nhân của người làm khá rõ. Điều này làm cho việc xây dựng các nhà rông truyền thống gần giống với sáng tạo nghệ thuật, nơi in đậm dấu ấn cá nhân con người với tư cách chủ thể sáng tạo; nơi tài hoa cá nhân được phát tiết một cách tự do nhất, say mê nhất, hào hứng nhất... Và cũng điều này khiến cho nghệ nhân làm nhà rông trở thành “của quý”, nhất là có một quy định bất thành văn: nghệ nhân không được sang vùng khác làm giúp nhà rông, và việc làm nhà rông chỉ diễn ra vài ba chục năm một lần. Các nghệ nhân tài hoa đã thừa thốt lại càng thừa thốt. Dịp làng sửa hoặc làm mới nhà rông chính là dịp để các nghệ nhân lớn tuổi truyền nghề cho con cháu. Đây là những lễ quan trọng, vì như đã nói, khá lâu mới có dịp tổ chức bởi nó phụ thuộc vào tiềm lực kinh tế của làng. Xin cung cấp là các nhà rông nhà nước (do nhà nước làm, hiện nay đang khá phổ biến là các nhà rông văn hoá, mà thực sự người dân rất ít khi tìm đến các nhà rông loại này, nếu không muốn nói là khoá cửa ngay khi bàn giao; như nhà rông văn hoá xã A Yun, huyện Mang Yang, Gia Lai chẳng hạn), thường phải đầu tư xây dựng đến hàng trăm triệu đồng. Còn các nhà rông truyền thống là ý chí, sức lực, tiền của của cả làng góp vào, nên có thể tiền không tốn nhiều như thế, nhưng nó lại mang đậm ý nghĩa cộng đồng. Rất nhiều “nhà rông văn hóa” bằng bê tông và tôn đã không được cộng đồng chấp nhận, thế mà nó vẫn được sinh sôi, trong khi nhà rông truyền thống đang mất đi, đang trở thành quý hiếm, trừ ở tỉnh Kon Tum, nơi tính uỷ đã ra nghị quyết “Khôi phục nhà rông truyền

thống” với câu nói nổi tiếng của ông bí thư tỉnh uỷ thời ấy: “Không duyệt chi thiết kế phí cho nhà rông”...

Vâng, nhà rông trước hết là của cộng đồng, được cả cộng đồng làm chủ, và vì thế nó là khát vọng của cả cộng đồng ấy, không thể có chuyện “thay mặt khát vọng” để dựng lên những nhà rông bê tông lợp tôn khệnh khạng giữa làng đồng bào Tây Nguyên nhà sàn lúp xúp bên suối hoặc chênh chếch trên sườn đồi.

Nhà rông còn rất nhiều bí ẩn mà người ta chưa khám phá hết, ví dụ như ai cũng biết “cao nguyên lồng gió”, những cơn gió như ngựa bất kham lồng lộn trên thảo nguyên, có thể cuốn phăng những gì chúng gặp trên đường. Thế mà nhà rông lại luôn luôn vút cao giữa đồi, như một gà mẹ giữa bầy gà con là các nhà sàn để quây quần bên nhau. Nhà rông mỏng mảnh với mái như một cánh buồm và chỉ cột bằng lat... thế mà chưa một mái nhà rông nào bị gió cuốn. Vẫn cứ ngao nghê cùng thời gian và sự bất lực của gió. Thêm nữa, nhà rông hoàn toàn làm bằng tranh tre nứa lá, giữa nhà bao giờ cũng có bếp lửa, đồng bào đến nhà rông bao giờ cũng cầm đuốc, và họ luôn luôn hút thuốc; những ống thuốc to sụ, rít lên, lửa loé sáng bập bùng... thế mà chưa bao giờ, hoặc nói chính xác là rất ít khi nhà rông... cháy! Hoặc nữa, như nhà rông rất ít muỗi, đêm đêm thanh niên lên ngủ la liệt, cán bộ đi công tác về làng cũng toàn ra nhà rông mắc võng vắt vẻo ngủ!

Tôi thì cho rằng những đêm được ngồi trong nhà rông bên ánh lửa pháp phù tối sáng, giữa âm thanh trầm hùng xa vắng của chiêng và đìu dặt tiếng kơ ní tâm tình, lặng lẽ vút cần rượu ngắm những đôi mắt Gia Rai-Ba Na mới thú vị làm sao. Mắt con gái ngấm men ăn đèn có một vẻ hoang sơ lạ lùng lắm. Nó đưa con người vào một thế giới ảo, hun hút bí ẩn và ngập tràn đam mê, xốn xang tưởng tượng và mệnh mang khát vọng, mộng lung và kỳ thú, ngất ngây và thăng hoa, bỗng bệnh hư ảo rạo rực lâng lâng... Vì thế, đừng thổi lửa to quá, cũng đừng dụi tắt bếp đi, hãy để nó ngun ngún thế, pháp phù thế; đấy chính là cơ hội để mình tẩy rửa, thanh lọc, để mình ngấm lại mình... Khi về lại phố kiếm đâu ra khoảnh khắc thần tiên ấy giữa rờ rờ ánh đèn cao áp. Tôi đã có nhiều đêm ngồi như thế để nghe kể khan, để hoá thân thành Diông Dư, thành Bok Keidei... mà đắm đuối nàng Bia, nàng Vai; để hình dung từ thuở khai thiên lập địa, cả dải đất Việt Nam này chỉ là một dân tộc thôi, sống cùng một nơi, nói cùng một tiếng nói, cho đến ngày họ làm một cái nhà rông. Nhà rông cao và to quá, người này nói người kia không nghe được; thế là phải phân chia thành nhiều dân tộc, nhiều tiếng nói... Người ở trên nóc nhà rông chính là nhóm cư dân Tây Nguyên ★

Truyện đọc lúc nửa đêm

Làng quê đã không còn yên ả
khi bóng dáng những chú cầu mát dần
trong đêm tối. Kể cả chú cầu tên Tôm
thiện chiến nhất của nhà
ông Thiêm cuối làng.
Người làng râm ran bảo nhau,
không hiểu bọn trộm cầu con Tôm
tài tình theo kiểu nào mà bắt được nó.
Con Tôm dũng mãnh và kiêu hùng nhất
trong đám cầu làng.
Nó tinh khôn nhất mực, không phải
chủ cho ăn thì nó ử thêm ăn,
chỉ ngủ rồi lữ lữ bỏ đi.
Vậy mà tối hôm qua,
Tôm cũng mất bóng theo đám cầu.
Ông Thiêm và cả làng nổi giận,
quyết ra tay.

Bị bắt cóc ở bãi tha ma

Phan Ngạn Ngữ

GIÓ ĐÃ XOAY CHIỀU

Đó là tên gọi kế hoạch bắt bọn trộm chó của người làng Vân Yên. Tên này do chính ông Thiêm đặt. Cũng có đôi ý kiến bác bỏ cái tên nghe hoành tráng như phim trinh thám nhưng ông Thiêm giải thích: "Cái tên cũng quan trọng lắm các bác ạ, gió đã xoay chiều có nghĩa là bây giờ mình thắng chứ không phải bọn trộm thắng". Thế là cả làng ô kê. Có kế hoạch thì phải có ban bộ, ngoài ông Thiêm là trưởng ban, còn có anh Hợp dẫn quân làm trợ lý trưởng ban; bác Quang làm phó ban; cô Mến làm chuyện đèn cù như đạp xe ra chợ mua dây nhợ, đèn pin, pha trà phục vụ các thành viên; đám choai choai ngấp nghé tuổi mười bảy bề gây sừng trâu như bọn thằng Toàn hơn chục đứa thì gọi là lực điển giúp việc. Kế hoạch bàn đầu vào đấy, tất cả các thành viên trong ban bắt bọn trộm chó làng Vân Yên chính thức bước vào đêm không ngủ.

Đêm trăng thượng tuần yên ả. Người làng chìm vào giấc ngủ sau một ngày lao động mệt nhọc. Đúng như ông Thiêm dự đoán, hơn mười hai giờ khuya một chút, bọn trộm bắt đầu xuất hiện. Được phân công làm nhiệm vụ hoa tiêu, thằng Toàn và thằng Ti leo lên chạc ba cây đa đầu làng quan sát, dưới ánh trăng bàng bạc Toàn đếm, một hai ba bốn năm, năm tên cả thảy, chúng đèo nhau trên hai xe máy. Tin được loan đi, im lặng sau những hàng giậu lờ mờ thoả hiệp cùng bóng đêm là ông Thiêm, anh Hợp, bác Quang và đám lực điển hồi hộp nấp chờ đợi. Điểm dừng đầu tiên của bọn trộm, xui rủi thế nào lại nhằm vào nhà Toàn không xa gốc đa lắm, vì thế Toàn thấy hết mọi việc. Như có linh tính báo trước, ngay từ chiều, Toàn đã cho con Mắm Tôm ăn thật no, rồi cứ ngồi ve vuốt nó mãi. Toàn thương bộ lông ngắn mà mềm như nhung của nó. Những khi ngồi vào bàn học bài, bao giờ Mắm Tôm cũng ngoan ngoãn nằm phục dưới chân cậu chủ,

Toản xát hai lòng bàn chân nhẹ nhẹ vào lòng nó thấy êm êm là... Vậy mà bây giờ...

Thằng trộm cao to nhất bọn kiễng chân nhìn qua hàng rào nhà Toản. Nó huýt sáo nhẹ. Con Mắm tôm chồm lên đỉnh sủa. Nhưng chỉ nghe được tiếng chó ngạt thờ ắc ắc nhỏ dần, nhỏ dần... Mọi thứ lại như thuộc về bóng đêm. Toản ăm ực "hực" lên một tiếng rồi xoay người định leo xuống. Nhưng thằng Ti đã nắm vai nó cứng như hai gọng kềm: "Không được, mày nghe bác Quang nói gì không, dục tốc bất đạt, vì đại nghĩa mày phải biết dẹp bỏ tình riêng chứ!". Toản tức quá, nhớ đến chiếc dây thòng lọng của bọn trộm thít qua cổ con Mắm Tôm, nó chỉ muốn hét vào tai thằng bạn: "Có phải chó mày dậu mà mày tức, đại nghĩa cái con c...!". Ti đưa bàn tay hộ pháp che miệng Toản: "Không được, phải bình tĩnh chờ đến giờ G!".

Là đến khi bọn trộm trở ra với hai bao "chiến lợi phẩm" đầy chó, trong đó có con Mắm Tôm, thì bọn trẻ lực điền mới bắt đầu giục những sợi dây thừng to dùng mắc ngang đường. Bị bắt ngờ lại đang lái xe chạy bạt mạng, bọn trộm ngã chổng gọng. Tiếng keng, tiếng trống vang rền. Nhà nhà bật sáng đèn. Mọi người túa ra như ong vỡ tổ. Thằng chạy chiếc xe trước tinh ranh như một con ma mèo, lật bật chồm dậy, bất chấp máu me đau đớn, cứ rồ ga tháo chạy. Đu theo chiếc xe chạy bạt mạng này còn có hai thằng trộm nữa. Một thằng khác nhảy xuống sông lủi mất. Thằng đi chiếc xe sau nhỏ con nhất bọn đã bị dân làng tóm cùng xe và bao chó nhùng nhằng phân chó hôi hám...

LỬA GIẬN PHÙNG PHÙNG

Anh Hợp dân quân trối thúc ké hai tay thằng trộm chó ra sau lưng, rồi túm lấy gáy nó quăng ra giữa đồng rơm trước nhà ông Thiêm:

- Nằm đấy, chờ nghe dân làng xử tội chúng mày!

Thằng trộm đổ vật xuống khóc tru tréo:

- Ôi, tôi cần cõ lạy ông lạy bà tha cho, nhà tôi nghèo không có miếng đất cắm dùi, bố mất sớm, mẹ già, em gái còn nhỏ dại...

Đám đông bắt binh nhao nhao:

- Thế thì mày phải làm lụng để kiếm cái ăn chứ đi trộm chó nhà người ta à!

- Có biết nhà tao bị chúng mày trộm mấy con chó rồi không? Quân giết người, quân khát máu! Quân tẩn tặn lương tâm!

Một người dân ông rề đám đông bước lên, chỉ tay về phía tên trộm:

- Á à, ông nhận ra mày rồi, dạo trước mày bắt chó ở làng Xoan bên cạnh, bắt cả con chó Vện khôn ngoan của nhà mẹ vợ tao ở đấy, mọi người đã trối gở mày giao công an xã, cuối cùng rồi cũng được thả ra chứ gì?

Tên trộm già mồm đảo mắt, hần quì gập đầu lạy bốn phương tám hướng:

- Đấy đấy, vấn đề là ở chỗ đấy, em mong các bác hiểu cho, giá tiền một con chó có đáng là bao nên không có bác công an nào đành lòng cầm tù em, em mang phạt cùng đình xui rủi nên liều mình liều mạng làm chuyện xấu, xin các bác dày công đức mà tha tội cho em...

Ông Thiêm phát tay ôn tồn:

- Thế mày có tính sổ là chúng mày đã trộm bao nhiêu chó của làng Vân Yên này không? Bao nhiêu hệ lụy khác kéo theo như không chó, trộm khuôn sạch nhà; không chó, không còn món thức ăn giàu đạm cho bọn trẻ, người già làng này...

Không để ông Thiêm hết lời, đám đông tràn tới, phản kích gào lên:

- Giết, giết, giết! Giết thằng ăn cướp!

Làn người ào tới như sóng dâng, hàng rào bảo vệ tên trộm là mấy đứa bạn tổng ngồng của thằng Toản cũng bị phá bung. Kẻ gây gộc, người ném đá vào tên trộm không thương tiếc...

Tiếng đồn lan nhanh trong đêm, người làng Xoan cũng cầm đuốc rừng rực cháy chạy sang. Họ khai là đã bị bọn này bắt

gần trăm chú chó. Giá thành tính ra đến hàng trăm triệu đồng, chứ không phải là chưa quá hai triệu đồng một lần trộm như bọn này khai để không bị tù tội. Thế là tiếp tục gây gộc, tiếp tục ném đá...

Bạn bị thương tiếc con Mắm Tôm bị chết ngạt trong bao của bọn trộm, đến lúc mọi người tấn công tên trộm dữ dằn quá, thằng Toản ngập ngừng bước đến, ghé mắt nhìn qua vai người, thấy máu mũi máu mồm tên trộm trào ra lênh láng... Và điều còn làm nó kinh ngạc hơn, tên trộm chính là anh Sơn, anh ruột con bé Hằng học chung lớp 11A với nó. Nó mất hồn lao tới, dang hai tay đứng phía trước tên tội tình:

- Không được, các bác không được đánh nó nhiều như thế, để nó sống mà giải giao công an chứ!

Đám đông rùng rùng phản đối:

- Không được, thằng nhóc, cút đi! Đánh nó chết, làng này chôn!

Vài viên đá ném xoạc qua người Toản, nó hoảng hốt ôm đầu chạy ra. Gặp ông Thiêm rít một hơi thuốc lào trước thềm nhà, Toản hốt ha hốt hời:

- Ông ơi, không được, vào cứu... cứu...

- Cứu ai? Cứu thằng trộm à? Cứ để đấy, nó không chết đâu mà sợ, sớm mai giải giao công an cũng còn kịp chần!

- Không, không, cháu thấy nó nằm im, mũi mồm nó tuôn đầy máu rồi ông ạ... Thấy giáo cháu bảo không được giết người đâu, phải mang nó ra toà xử...

- Cháu đừng lo, về ngủ đi, trời chưa sáng hẳn đâu, trúng mà đòi khôn hơn vịt à?

Đám đông lại chạy binh binh, đuốc sáng rực một vùng. Toản chớp mắt mấy lần, lại lao về phía đám đông đang vây quanh tên trộm. Cháy! Cháy! Cháy! Mọi người phản kích kêu lên, hàng chục cây đuốc sáng rực được ném về phía tên trộm. Một tiếng kêu to, đám đông dạt ra, hai trai làng khênh chiếc xe máy của tên trộm chạy xốc xộc về phía hẻm rồi dốc ngược xe, xăng tràn lênh láng, lửa bốc phùng phùng... Ôi giờ ơi, ôi làng nước ơi, đừng đốt nó, đừng đốt xe, xin thôi ngay cho... Vài bà vài cô bị mất chạy khỏi đám đông hãi hùng kêu nài van vãn...

HỒN MA ĐÒI NỢ?

Sau cái chết của tên trộm chó, Toản mất ngủ hàng tháng liền. Mặc dù cửa sổ phòng nó cạnh bãi tha ma của làng đã được đóng kín, then cài rất chặt. Nhưng mỗi khi trời nhập nhoạng tối, Toản lại nghe mồn mồn một trong đầu tiếng van xin tha mạng của tên trộm; hình xác của trộm chấp chới trên trần nhà, lúc đầy máu me, lúc cháy khô rúm rỏ. Đã thế còn nghe tiếng tru thê thảm của con Mắm Tôm lúc xa lúc gần. Nó đã bị hai con 1 trong hai bài kiểm tra môn toán và sử bởi học hành không tập trung. Nhưng chuyện bị điểm kém không đáng lo bằng chuyện cái Hằng ngày nào vào lớp mắt cũng đỏ hoe và cứ lẩn đi, không buồn nói với ai một tiếng từ ngày anh Sơn nó bị dân làng Vân Yên hành hình đến chết. Chẳng bù cho lúc chưa có chuyện xảy ra, bao giờ nó cũng là đứa con gái lanh lẹ, nhanh nhẩu nhất lớp. Nghe nói nhà Hằng không nghèo, không giàu, đủ ăn. Bố Hằng mất ngày anh em Hằng còn bé tẹo. Mẹ Hằng là cô giáo hiền lành. Chẳng may anh Sơn nó là thằng phá bình, thích ăn chơi đua đòi hơn làm việc nên mới tụ tập với bọn xấu làm càn... Không biết Hằng có biết Toản tham gia đội phục kích bọn trộm chó đêm ấy không nữa. Có lẽ là không, bởi có bé chẳng có vẻ gì là gay gắt với nó, cũng bình thường như những đứa bạn khác thôi...

Hư hư hư... hực hực hực... Toản nhảy phốc lên giường, người sờn cả gai ốc. Bên ngoài cửa sổ dường như có ai đó rên rỉ. Phía ấy thật đáng sợ vì là nơi tiếp giáp bãi tha ma, đứng trong nhà nhìn ra cũng thấy rõ mồn một nắm mộ tên trộm được chôn lại sơ sài sau khi nhà chức trách khai quật để khám nghiệm tử thi. Còn gì đâu mà khám nghiệm! Cháy đen cả rồi! Vả lại dân làng cũng đã nhận tội. Ông Thiêm, bác

Quang, anh Hợp đã bị “đại diện” tạm giam chờ ngày toà đưa ra xét xử. Bọn cướp hồi là Toàn và đám bạn được người làng bao che, không ai khai bọn nó tham gia bắt bọn trộm chó. Thế là cả bọn được ở nhà, tiếp tục đi học và... nghe ngóng vụ án. Minh tham gia bắt trộm mà sợ tội à? Nhiều lần bọn Toàn ngồi lại, bàn bạc với nhau và tức điên lên. Suy cho cùng, tất cả tại người lớn, tại người làng Vân Yên và làng Xoan không tự kiểm chế được nên mới mang trọng tội giết người cả lũ... Hừ hừ hừ... hực hực hực... Sợ đến run cầm cập nhưng Toàn vẫn cố thu người lại trên giường, nó áp tai sát tường nghe ngóng... Hừ hừ hừ... hực hực hực... Không, không phải là ma, đây rõ là tiếng người khóc, khóc nhẹ nhàng, khóc ai oán, khóc đơn độc một mình trong đêm tối... Toàn bậm môi bỏ ra, thò chân bước xuống giường... Hức! Toàn hoảng hốt rút chân lên, vật mềm mại như bàn tay ai đó chạm vào chân nó. Nó vội tay bật công tắc đèn, ra là con mèo mướp chết tiệt vừa nhảy qua! Vận hết thần công lực, giấu hai ngón tay cái vào lòng bàn tay để không oan hồn nào có thể dắt mình đi đâu được, Toàn thò chân bước xuống lần nữa, rón rén mở cửa bước ra hè... Bụi chuối cạnh cửa sổ xạc xào đu đưa trong bóng đêm như những chiếc đầu người chết oan... Hừ hừ hừ... hực hực hực... Càng đến gần, tiếng khóc nghe càng rợn như oan hồn tên trộm về đòi mạng... Xòạc! Toàn bị đốn ngã, một chiếc khăn ẩm được trùm lên mặt nó...

QUÊN NHƯ CHƯA TỪNG... CÓ MA

Cũng tại vì nhà không có chó, làng chưa gầy dựng lại được bấy chó trông nhà nên Toàn mới bị bắt về nhà cái Hằng một cách êm thấm như thế. Không muốn tai tiếng và rắc rối thêm nữa, theo yêu cầu của gia đình Hằng, những chiến hữu trộm chó của anh Hằng tổ chức trộm xác mang về làng chôn. Theo nhận định chung của bọn trộm chó kết hợp với sự tư vấn của cái Hằng, người có thể phát hiện ra vụ trộm xác này, trước tiên chỉ có thể là Toàn, thứ nhất nhà gần bãi tha ma, thứ hai nó có máu phiêu lưu trình thám và tinh ranh như quỷ sứ. Thế là màn kịch được diễn ra với tiếng khóc ngoài vườn và chiếc khăn tẩm thuốc mê. Thật ra bọn trộm chó chỉ có tài trộm chó, chứ lâm trình thám thì thua Toàn xa vắng, bắt con tin mà không bị mất, công an điều tra ra thì chết cả nút!

- Dậy đi, vớ mồi!

Cái Hằng đá vào chân Toàn, nó tỉnh lại đã lâu, đã nghe một cách tò mò chuyện mọi người trao đổi với nhau nhưng vẫn nằm ườn vạ trên giường cô bạn.

- Đây là đâu? Tôi đang ở đâu thế này?

- Nhà tôi, cậu tỉnh lại và nghe được hết chuyện rồi chứ gì? Tắm có tí thuốc mà làm như hải lắm! Dậy đi mà về, chiều còn đi học! Biết không lừa cô bạn được, nó mới ngồi dậy ôm đầu:

- Khô miệng quá, cho tôi ly nước!

Nó uống một lèo hết ly nước mát:

- Tôi về được chưa, về nhé?

- Được, nhưng không được nói với ai chuyện này nhé!

- Mồ cū đã xối tung lên ai mà chẳng biết!

- Không, các bạn anh tôi đã đắp mồ giả bên ấy rồi, không ai biết đâu, trừ phi đằng ấy thóc mách.

- Bạn anh cậu là đám trộm chó đấy à?

- Không được nói thế nữa, sáng này trước mộ anh tôi, họ đã thể bỏ nghề trộm cắp rồi!

- Thế thì họ làm gì ăn?

- Mặc xác họ, cậu hỏi làm gì, về đi!

Ra đến ngõ, Toàn lại quay vào:

- Này, tối ấy phát hiện ra anh Sơn, tôi có can gián mọi người...

- Thôi được rồi, về đi, cảm ơn, tôi có nghe!

Cảm ơn, tôi có nghe! Toàn nghe ra mà nhẹ cả lòng. Nó thấy đôi mắt con gái của Hằng vẫn long lanh và đẹp nhất lớp như thuở nào, dù hôm nay còn đỏ hoe và ươn ướt. Không đợi cô bạn dặn dò, dù có mồ giả hay không, từ giờ trở đi, Toàn sẽ cố quên đi mọi chuyện, như chưa từng có ma và sợ ma trong những tháng ngày ám ảnh... ★

Một người mẹ là cô giáo dạy văn sắp về hưu, biết con gái mình lần đầu hò hẹn với bạn trai, tự nhiên lòng bà cảm thấy bồn chồn lo lắng. Thời son trẻ, bà đã có những kinh nghiệm cay đắng trong tình duyên, nên bà cẩn thận khuyến cáo con gái: “Bọn nam nhân tình tác bây giờ ghê gớm lắm, con phải cảnh giác đề phòng, đừng để *tàu lạ* xâm nhập, đụng chạm vào các vùng *lãnh hải* nhạy cảm kẻo hối không kịp”. Cô con gái ngây thơ hỏi lại mẹ: “Mẹ nói gì văn hoa khó hiểu! Từ xưa đến nay con chỉ biết chỗ nào sờ vào thì... nhột thôi. Vùng nhạy cảm là chỗ nào làm sao con biết được mà đề với phòng?!” Bà giáo mắng yêu con gái: “Gần có chồng rồi mà sao ngốc thế!”. Rồi bà ghé vào tai con gái nói thì thầm ra vẻ bí mật: “Cách cổ áo một gang tay, cách thắt lưng một gang rưỡi, cách đầu gối hai gang... Con phải kiên quyết kiên định lập trường mới mong bảo vệ được độc lập chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ!”.

Giấy Vụn tôi đem chuyện này kể với lương y kiêm võ sư Đinh Công Bảy, ông cười, cho biết: “Theo Đông y, trên cơ thể con người có những huyết đạo chỉ cần xoa bóp nhẹ có thể tạo hưng phấn sáng khoái hoặc châm cứu gây mê, chữa bệnh. Về võ thuật, có những tử huyết chỉ cần điểm một phát khiến đối thủ bất tỉnh nhân sự. Phải cẩn thận với huyết trên gáy cổ, không khéo rất dễ *ngủm cừ* tôi. Còn châm vào huyết dưới xương cụt thì cứu được *Kỵ sĩ ngựa khi lâm trận tình trường*. Bàn về các vùng nhạy cảm bí truyền, sách *Tàu* có 99 bộ, *An Độ* có 101 pho; nếu muốn, tôi sẽ cho nhà báo mượn về nghiên cứu, ngựa cứu tùy thích”.

Quê Giấy Vụn tôi, một xã thuộc vùng trung du phía tây Quảng Nam, có con suối tên là Lim Khê. Lim Khê là thắng cảnh khá nổi tiếng với những thác nước trắng xóa từ trên núi cao đổ xuống, xen kẽ những vùng hồ xanh trong leo lẻo; nhiều người cho rằng còn đẹp hơn thác hồ Đà Lạt. Thời thơ ấu, vào những trưa hè, lũ bạn nghịch ngợm chúng tôi thường vào Lim Khê ngụp lặn, nô đùa thoải thích, có khi còn nổi hứng rủ nhau... tắm tiên. Nay, trong thời buổi nhà nhà, làng làng, phố phố làm du lịch, Lim Khê cũng được xây dựng thành khu du lịch mini. Một lần về thăm quê, một số bạn giáo viên rủ tôi vào Lim Khê

chơi cho biết “sự đổi mới của quê hương”. Điều đổi mới để nhận thấy ở đây là, xưa là cảnh đẹp thiên nhiên hoang dã, nay bên bờ suối mọc lên mấy dãy nhà xây làm quán nhậu, phòng karaoke, có cả tiếp viên nữ trẻ đẹp, ăn mặc tươi mát, lượn lờ lá lơi bó đá rớt bìa như ở phố. Giữa cuộc nhậu

THÍ SINH TRONG MỘT CUỘC THI HOA HẬU

đang hào hứng sôi nổi, điện thoại di động của một anh bạn reo vang. Anh ta đưa ngón tay trở lên miệng ra dấu cho bọn tôi yên lặng: xuyt! - "A-lô! Bà xã hả, có việc gì không? Nhậu đâu mà nhậu! Có anh bạn ở Sài Gòn về chơi, bọn anh đang đãi anh mì Quảng ở quán bà Là gần trường. Hai mẹ con cứ ăn cơm trước. Yên tâm đi, chút xíu anh về". Anh cúp máy. Cả bọn phá lên cười. Tôi chọc: "Hồi xưa cậu là đứa hung hăng hảo hớn nhất nhóm, sao bây giờ lại sợ vợ khủng khiếp vậy? Đang nhậu ở Lím Khê lại nói dối vợ là ăn mì Quảng ở quán bà Là". Anh ta phân bua: "Anh xa quê lâu ngày nên không biết đó thôi. Lím Khê bây giờ là địa chỉ nhảy cảm đáng nghi ngờ đối với các bà vợ ở xã ta. Tôi phải nói dối đi cho đỡ lòi thôi. Cũng giống như anh lách khi viết báo viết văn, có gì la đầu!"

Gần đây, tình cờ đọc được bài viết của nhà thơ kiêm nhà báo nổi tiếng họ Dương đăng trên báo mạng, kể lại một trong nhiều tình huống nhảy cảm đến mức nguy hiểm mà ông gặp phải, khi làm giám khảo một cuộc thi hoa hậu người Việt ở hải ngoại. Bài viết có tựa đề khá hấp dẫn: *Nửa đêm hoa hậu gõ cửa phòng khách sạn*. Đúng là tình huống nhảy cảm kếp! Nửa đêm là thời gian nhảy cảm. Phòng riêng ở khách sạn là không gian nhảy cảm. Hai đối tượng gặp nhau trong không gian và thời gian đặc biệt ấy cũng nhảy cảm nốt! Một người là thí sinh hoa hậu người Việt hải ngoại, đang có chuyện bức xúc muốn tâm sự, giải bày. Một người là giám khảo và là nhà thơ trung niên phong độ vốn nòi đa cảm đa tình. Qui định cuộc thi nghiêm cấm giám khảo gặp riêng thí sinh. Trước đây đã có giám khảo thiếu kinh nghiệm, vô tình gặp riêng thí sinh trò chuyện thân mật; sau khi bị rút lại, không vào được top ten dự thi tiếp, thí sinh đó hô hoán lên rằng giám khảo kia ga tình với tiền nhưng cô không chịu nên bị trừ ém, đánh rớt... Quá kinh nghiệm về chuyện này nên họ Dương đứng chặn cửa phòng không cho người đẹp vào. Người đẹp tự xưng là fan ngưỡng mộ thơ họ Dương và khẩn thiết xin được vào phòng để tâm sự nỗi bức xúc, nếu không ngày mai sẽ bỏ thi. Họ Dương phải huy động toàn bộ sự khôn khéo lặn lội của mấy chục năm làm tổng biên tập báo, sự tế nhị uyển chuyển ngọt ngào của nhà thơ trữ tình thâm niên, để vừa thuyết phục vừa năn nỉ người đẹp về ngủ và hứa sáng mai toàn ban giám khảo sẽ gặp cô ở phòng họp để nghe cô giải bày mọi việc. Hú hồn! Cuối cùng người đẹp cũng quay lưng ong dõng gót ngọc rút lui.

Trên đây là những vùng nhảy cảm có biên độ tương đối rõ ràng. Trên mọi lãnh vực, người ta còn vẽ ra nhiều vùng nhảy cảm mơ hồ hờ hờ, chẳng biết đâu mà lường.

Vùng nhảy cảm

Tiến sĩ Giấy Vụn

Nhớ lại thời Giấy Vụn tôi mới ra trường đi dạy, một hôm được bộ tư nhà trường đến dự giờ đột xuất. Lệ thường, sau khi dự giờ xong, người dạy sẽ được đồng nghiệp góp ý, phê bình và xếp loại tiết dạy, để người dạy rút kinh nghiệm. Các đồng nghiệp khác mổ xẻ góp ý tiết dạy xong, đồng chí hiệu trưởng phát biểu cuối cùng, vừa mang tính chỉ đạo vừa mang tính truyền thụ kinh nghiệm: "Đồng ý rằng đồng chí chủ động liên hệ thực tế, mở rộng nâng cao kiến thức cho học sinh như vậy là tốt. Nhưng nếu không cẩn thận, rất dễ đụng chạm vào những vấn đề nhạy cảm, coi nhẹ tính giáo dục tư tưởng chính trị thì... rất nguy hiểm. Ai đời... người ta đường đường là ngon cơm đầu của nền văn học cách mạng, lại đường là quan to chức lớn ở trung ương mà cậu dám chê thơ ngài là kể lể dài dòng. Đúng là cậu điếc không sợ súng hay cậu muốn ăn gan trời!? Kể từ nay khi lên lớp, cậu cứ bám sát sách giáo khoa và sách hướng dẫn giáo viên cho tôi nhờ. Nhớ đó, đừng để tôi và đồng chí hiệu phó chuyên môn phải liên lụy, ảnh hưởng đến sinh mạng chính trị chỉ vì cái thói tự do cá nhân lãng mạn tiểu tư sản của cậu".

Khi biết Giấy Vụn tôi xin nghỉ dạy, chuyển qua nghề cạo giấy kiếm cơm, một nhà báo đàn anh dày dặn kinh nghiệm khuyên: "Mới chân ướt chân ráo bước vào nghề, cậu phải biết báo chí là nghề nguy hiểm, đừng đại dốt thọc bút của cậu vào những vùng nhạy cảm mà mang họa vào thân". Tôi thật thà hỏi: "Vùng nhạy cảm là những vùng nào, xin anh chỉ giáo?". Nhà báo đàn anh cả cười: "Vénh tai, banh mắt,

vắt óc ra mà tự tìm hiểu, chứ không ai rồi hơi đầu mà bày vẽ cho cậu".

Tôi đem chuyện này tâm sự với anh bạn họ Đinh, một họa sĩ trình bày báo lâu năm kinh nghiệm: "Giới họa sĩ các cậu sống thật, chẳng phải lo sai sót sơ suất chữ nghĩa, dụng chàm này nọ". Họa sĩ họ Đinh đáp: "Tuồng vậy mà không phải vậy! Cùng một bức ảnh người đẹp, mình thì cho rằng trẻ trung, thánh thiện, tràn đầy sức thanh xuân... nhưng người ta lại cho rằng như vậy là hở hang khêu gợi, vi phạm thuần phong mỹ tục. Rút kinh nghiệm, tôi thường vẽ với thêm hoa lá hoặc bổ sung xiêm y, che bớt những bộ phận mà người ta cho là nhạy cảm cho chắc ăn, kéo khi báo in ra mà bị ách lại không cho phát hành thì... đỡ khóc đỡ cười. Tôi cũng từng bị bắt bẻ: sao dám đặt ảnh danh nhân có lý lịch nhạy cảm cùng trang với danh nhân cách mạng chính thống? Khổ thế nhưng biết kêu ai bây giờ?"

Hiện nay xuất hiện ngày càng nhiều vùng nhạy cảm trên nhiều lãnh vực khác nhau. Chẳng có văn bản qui định nào, nhưng người ta cứ truyền miệng rì tai nhau, cảnh giác cao độ, nhắc nhở, thậm chí hù dọa nhau né tránh các vùng bị gọi là nhạy cảm, mà cũng chẳng hiểu vì sao gọi là nhạy cảm. Các nhà quản lý sợ bóng sợ gió lại vẽ vời thêm các vùng siêu nhạy cảm mới, bắt thuộc cấp phải kiêng kỵ né tránh; né tránh riết rồi thành lãnh cảm, vô cảm, liệt cảm... khi nào không hay! ★

Câu chuyện giáo dục

Năm học mới lại đến, đâu đâu các em học sinh cũng nô nức đến trường. Được một hai tuần, trường nào cũng tiến hành họp đại hội phụ huynh. Họp báo cáo tình hình học tập các em thì ít (mới học mấy ngày đâu có gì nhiều mà báo cáo), bàn chuyện đóng tiền mới là cơ bản.

Chương trình xã hội hoá giáo dục ngày càng được phát huy cao độ. Ngân sách chỉ cho giáo dục bao nhiêu phần trăm trong cái túi tiền thuế của dân không biết nhưng tại mấy trường học, đặc biệt là khu vực thành phố, phụ huynh trường nào trường nấy đóng tiền muốn... lè lưỡi!

Thà mang cái mác trường tư thục, đóng bị nhiều cũng không tức. Đàng này trường công lập mà cũng đóng đến trên dưới chục khoản.

Trước tiên là các khoản thu đầu năm học của trường. Các khoản cơ bản như: cơ sở vật chất cả năm theo qui định nhà nước, học phí, bảo hiểm y tế, học bạ, phù hiệu... thì ô kê; bên cạnh đó cũng có những khoản không ô kê như "ăn phẩm học sinh" (không biết là ăn phẩm gì mà họp không nghe thấy cô giáo giải thích) và một ít sổ in cho các hoạt động trong năm của trường nhưng hầu như không thấy sử dụng. Tổng các khoản bết nhất cũng trôm trôm 400 ngàn đồng/học sinh, đi dứt 10 ngày làm công ăn lương của cha mẹ nơi công trường nóng rát, 20 ngày nắng mưa dầm dãi của những gánh hàng rong lang thang trên phố. Nhưng chuyện đóng cho trường bao nhiêu khoản, lâu dần thành quen theo kiểu "đến hẹn lại lên" nên ít có phụ huynh nào thắc mắc nọ kia. Mọi người quan tâm chủ yếu chuyện đóng quỹ phụ huynh lớp bị nhiều mà thôi.

Chao! Cái quỹ phụ huynh lớp mới thật là khủng khiếp! Cái quỹ muốn biến tướng kiểu nào cũng được (có ông sớ, ông trường nào kiểm tra đâu mà ngăn!). Ô, thế thì tại sao phụ huynh không có ý kiến? Người bảo thôi, quyết thế thì đóng, ý kiến ý cũng bị nhìn giống mới trên trời rớt xuống. Người bảo, muốn nói mà cũng không biết nói thế nào cho khỏi bị lạc lõng (!). Lớp càng bé càng có nhiều cái để chi. Các bác làm phụ huynh lớp mới thật là chảnh chọe! Hầu hết các khoản đều do các bác hăng hái đề ra (mà hiếm có thấy cô giáo nào khuyển

stop lại). Trước tiên là chuyện quà cáp lễ 20.11 và Tết Nguyên đán. Một lớp gần 50 học sinh nhỏ, vị chỉ 2 dịp, các cháu phải ò cổ ra đóng hơn 8 triệu đồng, mỗi thấy cô 200 ngàn đồng/dịp, trong đó có cả phần ban giám hiệu trường, phần chủ nhiệm của giáo viên bộ môn (!). Theo kiểu đã trở thành phổ biến này (tất nhiên với các trường "nhớn" cấp thành phố "nhớn" cơ!), tính với trường có khoảng 30 lớp, thì mỗi dịp, các thành viên trong ban giám hiệu được "tết" khoảng 6 triệu đồng! Kế tiếp là 100.000 đồng phục vụ 20.11 (gọi là ủng hộ nhà trường). Kế tiếp còn có cả tiền bồi dưỡng giám thị, tổng phụ trách, nhân viên phục vụ, nhân viên bảo vệ trường (toàn cấp trường cả!). Tặng quà thầy cô nhân dịp lễ lạt là hoàn toàn tự nguyện và tùy theo khả năng từng học sinh, quan trọng hoá nghĩa cử này bằng việc nâng lên thành một kế hoạch hoành tráng áp dụng cho cả ban giám hiệu và nhân viên phục vụ toàn trường, sao lại làm khó nhau đến... buồn cười vậy? Và liệu con em chúng ta có học hành tốt hơn qua những chuyện mệnh mông sông nước này? Thậm chí thấy tổng phụ trách tập nghi thức cho các em cũng... bồi dưỡng, cái gì cũng bồi dưỡng... Các bác phụ huynh lớp hăng hái lên kế hoạch chi tiền như... thuê người chăm sóc, dạy dỗ con mình cho yên tâm. Thế mà "nghĩa cử" này vẫn được đón nhận, chả trách trường lớp chúng ta gần đây thỉnh thoảng xảy ra nhiều chuyện đáng tiếc kiểu "thầy không ra thầy, trò không ra trò".

Thỉnh thoảng còn có chuyện tào lao theo kiểu phụ huynh đóng tiền mua bàn mua ghế cho thầy cô ngồi. Khoản này, mỗi học sinh đã đóng tiền cơ sở vật chất cho nhà trường hàng năm, theo qui định chỉ là bao nhiêu phần trăm để đỡ cho cái ngân sách giáo dục được hiểu là eo hẹp của nước nhà (bên cạnh bao nhiêu công trình đồ sộ đồ biển lên đến hàng ngàn tỉ đồng với vài vụ các "cơm" bị ngồi nhà đá). Ra về hiểu biết chuyện cấm đóng

tùm lum vào đầu năm học mới, có vị phụ huynh lớp bảo "né" chuyện đóng tiền mua bàn ghế bằng việc kê khai một hoạt động khác hợp lý hơn. Khi đề nghị không được nhiều phụ huynh đồng tình, vài vị giàu có và hăng hái nhất đã tình nguyện "gánh" trong tiếng vỗ tay hoan hô của mọi người. Thật là một sự chơi ngông nông nổi, thiếu tế nhị trước phụ huynh có túi tiền eo hẹp!

Người lớn không chỉ nông nổi thế, mà còn cạn cợt ngay cả trong chuyện đóng tiền mua phát thưởng tập kỷ cho các cháu mỗi khi kết thúc học kỳ hay năm học. Lớp bao nhiêu cháu là có bấy nhiêu phần thưởng (tất nhiên đây cũng là "sáng kiến" của phụ huynh lớp). Chuyện kể về lớp mười hai của một trường chuyên tâm tiếng. Lớp 32 học sinh, sơ kết học kỳ một có 15 học sinh giỏi, 15 học sinh khá, 2 trung bình. Hai học sinh trung bình đã quảng phần thưởng của "phụ huynh lớp" qua cửa sổ, đơn giản các em nghĩ mình bị xúc phạm (mà xúc phạm thật!). Tự ái với hai phần thưởng "xúc xiêm", cuối năm học, hai em đều đạt học sinh giỏi và đều thi đỗ vào hai trường đại học tâm tiếng. Một trong hai em giải bày trên tập san *Áo trắng*: "... Người lớn đừng bao giờ nghĩ không đúng về chúng tôi, chúng tôi không mong được vỗ về như trẻ lên ba, hãy nhìn nhận thật công bằng rằng, chúng tôi không phải là những chú gà công nghiệp, chúng tôi chỉ muốn sở hữu những gì thật sự xứng đáng...".

Khi các bác phụ huynh lớp quá sức lãng xăng, làm những nhiều bao nhiêu điều tốt đẹp đã trở thành vĩnh cửu nơi học đường thì người gánh chịu hậu quả của sự lãng xăng, những nhiều này trước tiên không ai ngoài con em chúng ta. Mọi giá trị sẽ bị biến hình khi tất tần tật được tính bằng các khoản tiền đóng góp và hội chứng "con gà hơn nhau tiếng gáy".

Và cũng suy cho cùng rằng, cái nào đáng xã hội hoá thì xã hội hoá... ★

ẢNH MINH HOA

TrườngCa

Khi con gà tranh tiếng gáy

Để viết thư giỏi nhất thế giới có cần phải "bí quyết" này không?

Cô bé Hồ Thị Hiếu Hiền, thủ khoa kỳ thi viết thư quốc tế lần 39-2010 (do Liên minh Bưu chính thế giới- UPU tổ chức), hồn nhiên cho biết: "Không có gì để gọi là bí quyết cả, bởi chuyện học hành và viết thư được giải của em đơn giản chỉ là say mê học văn và thích tìm tòi, học hỏi mọi lúc mọi nơi".

Cô chủ nhiệm cũng là cô giáo dạy văn Phạm Thị Phong của Hiền ở Trường THCS Tây Sơn (Đà Nẵng) cho biết, trong năm học lớp 6, Hiền có nhiều bài văn được hầu hết các thầy cô giáo trong tổ ngữ văn của trường thống nhất cho điểm mười. Điểm trung bình môn văn cả năm lớp 6 của em là 9,6.

"Người" mai mối cho Hiền yêu thích môn văn là sách. Cô bé cực kỳ mê sách, hầu hết thời gian rảnh cô đều dành đọc sách. Những phần tiền tiết kiệm nhỏ nhoi cũng được dành mua sách. Từ sách, Hiền học được những gì? Một thế giới rộng lớn đã mở ra quanh em. Từ những bài học làm người đến biết bao tấm gương của người đi trước đã dẫn định hình nhân cách trong em. Bước qua sự say mê khám phá là khả năng tự học của cô trò nhỏ. Hiền cho biết, từ sách em đã học được nhiều mẫu câu hay, cách viết hay và vốn từ vựng phong phú. Thế là tha hồ bay bổng trên từng trang viết!

Kể đến là xem phim, cô bé rất mê phim dài, đặc biệt ái mộ đạo diễn Trương Nghệ Muội (Trung Quốc). Tuổi mười hai mà cô đã nhún nhuyển những *Hoàng Kim Giáp*, *Cao lương đỏ*, *Đèn lồng đỏ treo cao*, *Thập diện mai phục...* của người đạo diễn tài hoa. Cũng xuất phát từ chuyện ái mộ này mà Hiền đã nảy ra ý viết thư cho ông Trương khi quyết định tham gia cuộc thi viết thư quốc tế năm 2010 với chủ đề HIV-AIDS. Cô bé ước ao ông sẽ làm một phim hay về AIDS để thấu hiểu, sẽ chia cùng những người mắc bệnh AIDS và cộng đồng. Nhất định thế khi ông hiểu được nỗi lòng cô bởi những dòng tâm kín trong thư là một điều gì đó lớn lao hơn tình cảm thông thường của người hâm mộ dành cho thần tượng. Trước đề tài *Hãy viết thư cho một người nào đó để nói vì sao việc hiểu biết về AIDS và tự bảo vệ mình trước căn bệnh này là rất quan trọng*, cô bé đã thẩm thấu đến tận cùng

HIẾU HIỀN LÃNH GIẢI NHẤT QUỐC GIA (5.2010) TRƯỚC KHI ĐOẠT GIẢI NHẤT QUỐC TẾ (9.2010) CUỘC THI VIẾT THƯ QUỐC TẾ VỀ BỆNH AIDS

trên tinh thần *Ai cũng biết căn bệnh thế kỷ AIDS nhưng không phải ai cũng hiểu hết về nó và bảo vệ được mình một cách đúng đắn nhất*. Thư viết sâu sắc, trầm tĩnh, nhân văn. Đây cũng là điều lý giải vì sao thư đứng đầu bảng trong tổng số hơn 1,2 triệu thư dự thi của thiếu nhi khắp thế giới.

Trợ thủ đắc lực cho Hiền hoàn thành bức tâm thư gửi ông Trương đạo diễn không thể không kể đến là "bạn đồng hành" internet. Trong thời gian hoàn thành bức thư, mỗi ngày cô đều dành khoảng thời gian nhất định để lang thang trên mạng, tìm hiểu thật thấu đáo về căn bệnh AIDS nhằm *am hiểu mà thưa với ông Trương một cách rõ ràng, thuyết phục nhất*. Chính internet đã mách bảo cô rằng, mỗi ngày thế giới có gần một ngàn trẻ em dưới 15 tuổi nhiễm HIV bằng nhiều con đường, phải làm gì đi chứ! Cũng chính internet đã mách bảo với người bạn nhỏ của chúng ta rằng, sự bất lực của y học hiện đại trước những căn bệnh thế kỷ đôi khi không đáng sợ bằng sự thờ ơ và thiếu hiểu biết của cộng đồng.

Mê phim, Hiếu Hiền ước mơ lớn lên được làm đạo diễn phim. Cơ sở vững chắc để tin vào điều này là mới đây, nhân kỷ niệm ngàn năm Thăng Long- Hà Nội (10.2010), phim ngắn *Buổi học của Thuý* do Hiếu Hiền làm đạo diễn đã đoạt giải nhất Cuộc thi làm phim toàn quốc dành cho học sinh Việt Nam (do Bộ Giáo dục-đào tạo, Bộ Văn hoá-thể thao-du lịch phối hợp cùng Đại sứ quán Nhật tại Việt Nam tổ chức).

Chẳng những giỏi giang chữ nghĩa, Hiếu Hiền còn là lớp trưởng đáng mến của các bạn học sinh lớp 7/9, Trường THCS Tây Sơn. Trước đó ở trường tiểu học, cô bé còn là một liên đội trưởng năng nổ và tháo vát. Làm sao để học giỏi thuộc vào hàng "top" mà vẫn làm được nhiều việc cho tập thể vậy? Đơn giản Hiền nghĩ, tuổi nhỏ chẳng những chăm học mà còn phải "chăm chơi" nữa; có vậy đầu óc mới thanh thoi, giàu trí sáng tạo mà dung nạp và cân bằng mọi thứ cần thiết cho cuộc sống. Bố mẹ Hiền cũng rất tán đồng suy nghĩ này của con gái nên ủng hộ cô hết lòng ★

Cuộc thi viết thư quốc tế dành cho thiếu nhi do Liên minh Bưu chính thế giới (UPU) tổ chức hàng năm với những chủ đề khác nhau nhằm nâng cao khả năng viết văn và tư duy sáng tạo cho các em. Sau 20 năm tham gia cuộc thi này, Việt Nam mới giành được giải nhất đầu tiên. Hiếu Hiền sẽ bay sang Bern (Thụy Sĩ)- nơi đặt trụ sở chính của UPU- để nhận giải. Với thành tích này, cô bé đã được Nhà nước thưởng 30 triệu đồng cùng bằng khen của Bộ Giáo dục-đào tạo. Kết hợp khen thưởng thành tích viết thư và làm phim giỏi, Thành ủy TP. Đà Nẵng đã tặng gia đình Hiếu Hiền một căn hộ chung cư.

Phim Việt ngày càng hấp dẫn

Nhật Giang

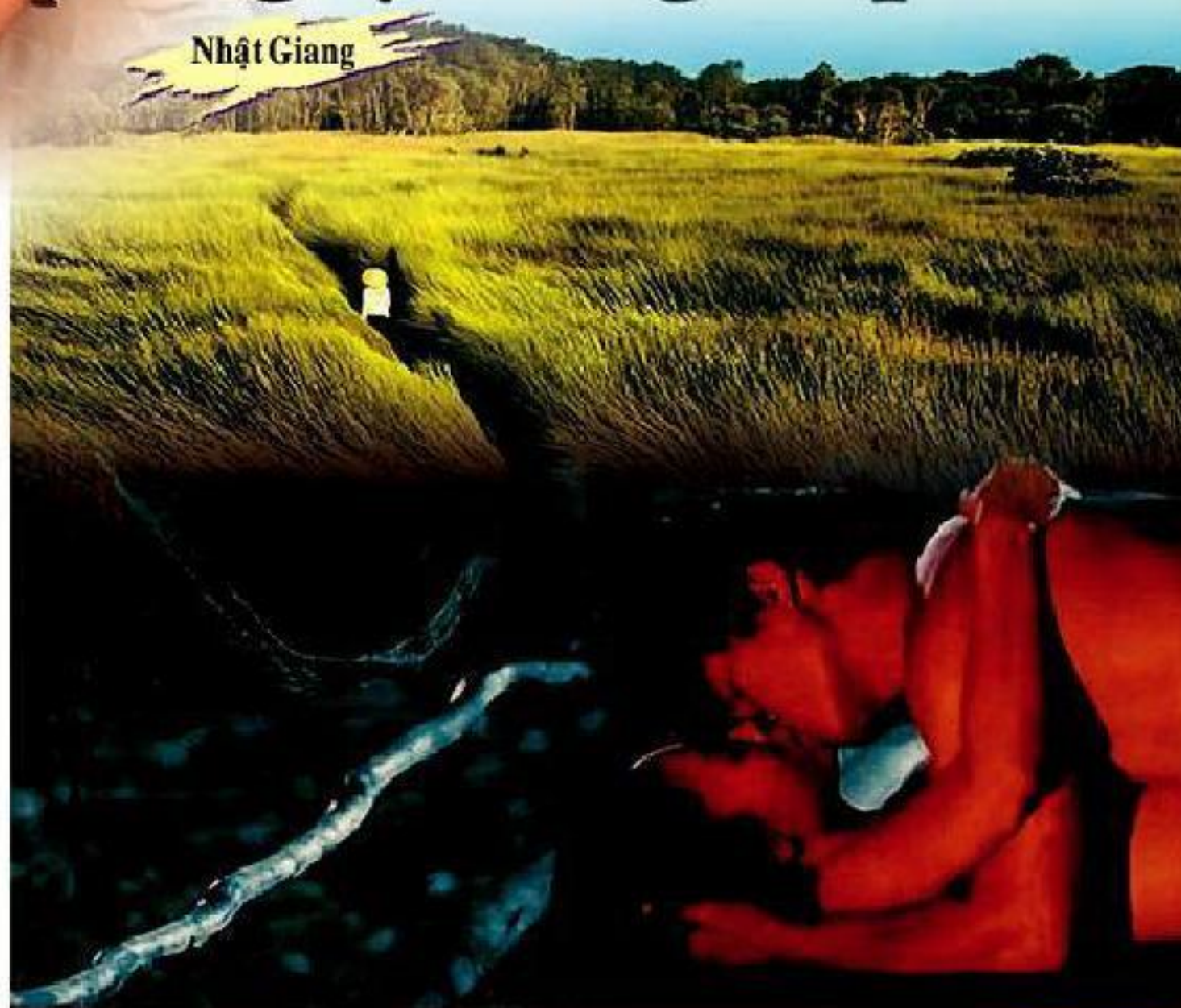
Mùa thu năm nay, ngoài *Long Thành cầm giả ca* còn có ba bộ phim với ba thể loại khác nhau dẫn đầu định vị thế của điện ảnh Việt bên cạnh những bộ phim Hollywood đang hút fan.

Lần lượt ra mắt trong tháng 9 và tháng 10, *Giao lộ định mệnh*, *Vũ điệu đam mê*, *Cánh đồng bất tận* đã và sẽ mang đến những cảm xúc hoàn toàn khác biệt cho khán giả.

CÁNH ĐỒNG BẤT TẬN

Được chuyển thể từ tác phẩm văn học cùng tên của nhà văn Nguyễn Ngọc Tư từng làm mưa làm gió trên các văn đàn, phim *Cánh đồng bất tận* đang được đón chờ nhất hiện nay. *Cánh đồng bất tận* là đại diện duy nhất của điện ảnh Việt Nam tham dự LHP Pusan tại Hàn Quốc từ ngày 7-15.10, tranh giải "Phim xu hướng mới".

Cuộc sống khắc nghiệt của người dân ở miền sông nước Tây Nam bộ được khắc họa một cách rõ nét trong phim. Vô, người chồng bị vợ phụ bạc, phải sống chui nhủi cùng hai đứa con và đàn vịt vì nạn dịch H.N. hoành hành. Sương, cô gái diêm bệ cả làng làng nhục, chửi bới. Những số phận bất hạnh gặp nhau và trao nhau tình cảm, ước mơ tương chừng như đã bị chôn vùi từ lâu. Vô không còn cảm hận phụ nữ vì Sương. Sương chịu đựng tất cả vì mái ấm nhỏ. Cuộc đời liệu có cho họ quả ngọt? Bộ phim đã thay đổi kết cấu câu chuyện khiến nội dung tươi sáng hơn. Đạo diễn trẻ Nguyễn Phan Quang Bình cùng nhà văn Ngô Thảo đã lặn lội đi tìm những cảnh quay đẹp nhất tại 3 tỉnh Đồng Tháp, Long An, Cần Thơ. Nhà văn Ngụ Ngự chịu trách nhiệm chuyển thể kịch bản, nhà biên kịch Nguyễn Hồ sẽ "thổi hồn" Nam bộ vào phim. Các nhân vật chính sẽ được làm nổi tính cách hơn với dàn diễn viên tên tuổi Dustin Nguyễn, Đỗ Hải Yến, Tăng

CẢNH TRONG PHIM CÁNH ĐỒNG BẤT TẬN

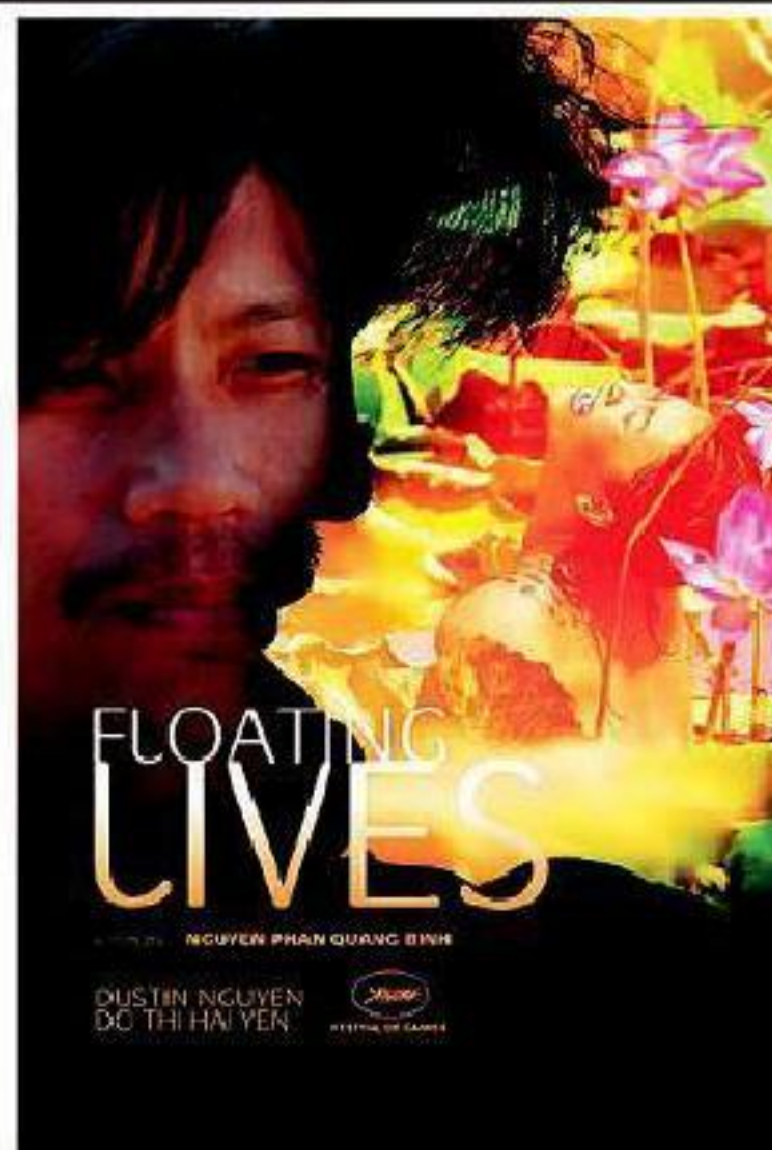
POSTER
CÁNH ĐỒNG BẤT TẬN

Thanh Hà... Đặc biệt chuyên gia dựng phim người Mỹ Folmer Martin Wiesinger sẽ làm nên một *Cánh đồng bất tận*, phim điện ảnh giàu hình ảnh miền sông nước và rất Việt Nam. Dư luận cũng rất chú ý tới những cảnh "nóng" trong phim và có ý kiến cho rằng bộ phim này nên cấm trẻ em dưới 16 tuổi. Nhưng đạo diễn Nguyễn Phan Quang Bình mong người hâm mộ cuốn sách đồng cảm với bộ phim. Giá trị nhân văn của truyện vẫn giữ nguyên, những người học cách tha thứ sẽ sống dễ chịu hơn.

Phim sẽ công chiếu từ ngày 22.10.

GIAO LỘ ĐỊNH MỆNH

Lý kỳ và rùng rợn là cảm giác khi theo dõi bộ phim của đạo diễn trẻ Victor Vũ. Với hình ảnh được trau chuốt kỹ lưỡng lúc mờ lúc ảo, âm thanh sột gai ốc khiến khán giả hồi hộp muốn khám phá bức màn bí mật của bộ phim. Nội dung phim xoay

CẢNH TRONG PHIM GIAO LỘ ĐỊNH MỆNH

quanh Mạnh, người đàn ông lịch lãm, nhân từ không còn nhớ mình là ai sau khi thoát chết từ một vụ tai nạn giao thông khủng khiếp. Khán giả bị cuốn theo hành trình đi tìm sự thật kinh hoàng từ những người gần gũi hay xa lạ nhất của Mạnh, Trang- người vợ xinh đẹp tưởng như dịu dàng lại đang cất giữ những điều buộc phải giấu kín; Linh, cô gái bí ẩn luôn theo dõi anh nhằm đi tìm người yêu của mình là Kiệt hay ông trùm mafia Hùng thực ra lại là bạn làm ăn của Mạnh ngày xưa...

Một câu chuyện mới mẻ, xây dựng tình huống thú vị theo phong cách Alfred Hitchcock và dàn diễn viên đẹp đã tạo được ấn tượng mạnh. Trần Bảo Sơn lần đầu tiên được đảm nhận vai chính đã không phụ lòng đạo diễn khi hoá thân xuất sắc vào nhân vật Mạnh, người đàn ông đa tính cách. Chuyển biến tâm lý phức tạp của Mạnh được Trần Bảo Sơn lột tả thông qua đôi mắt khiến không ít người ngỡ ngàng, nhất là cảnh cuối khi Mạnh phát hiện ra mình chính là Kiệt, anh đã bật khóc, sốc rồi sợ hãi, hoảng loạn. Đây được xem là cảnh đắt nhất của Trần Bảo Sơn. Các tuyến nhân vật trong phim dù xuất hiện nhiều hay ít đều để lại ấn tượng. Vũ Thu Phương khắc hoạ hình ảnh người vợ đầy tham vọng tuy chưa thành công nhưng đã thể hiện những bước trưởng thành trong diễn xuất. Giọng nói nửa Nam nửa Bắc đã không thuyết phục được đa số người hâm

GIY TNHH - THƯƠNG MẠI - SẢN XUẤT

HỮU DOANH

23 Đường Số 7A, Cu Xá Bình Thới, P8, Q11, Tp HCM
 Tel: (08) 3962 9308 - 3962 0266 - Fax: (08) 3962 0266
 Email: myphamhuudoanh@gmail.com

Trà quyền giữ nét trẻ trung và Gương mặt

mộ và làm nhân vật Trang đôi khi trở nên gượng gạo. Diễm My đã chứng tỏ bản lĩnh của người đẹp không tuổi. Bà mẹ kiêu sa, nham hiểm, độc đoán đã trở thành một trong những nhân vật bị ghét nhất phim. Chính Diễm My khi trả lời báo chí cũng rất hài lòng về diễn xuất của mình. Diễn viên trẻ Tăng Bảo Quyền không những thể hiện sự tự tin khi hoàn thành vai diễn cá tính cô gái bí ẩn tên Linh mà còn khoe giọng hát ấm áp khi thể hiện ca khúc chính của phim. Nhân vật có bộ mặt lạnh lùng và giọng nói thần chết, ông trùm mafia Hùng do Bình Minh thủ vai lại đem tiếng cười hài hước đến khán giả. *Giao lộ định mệnh* với những ý kiến khen chê trái chiều đã tạo nên một làn gió mới của điện ảnh Việt cũng như phần nào làm hài lòng người hâm mộ Việt Nam.

Phim đã được công chiếu từ ngày 17.9.

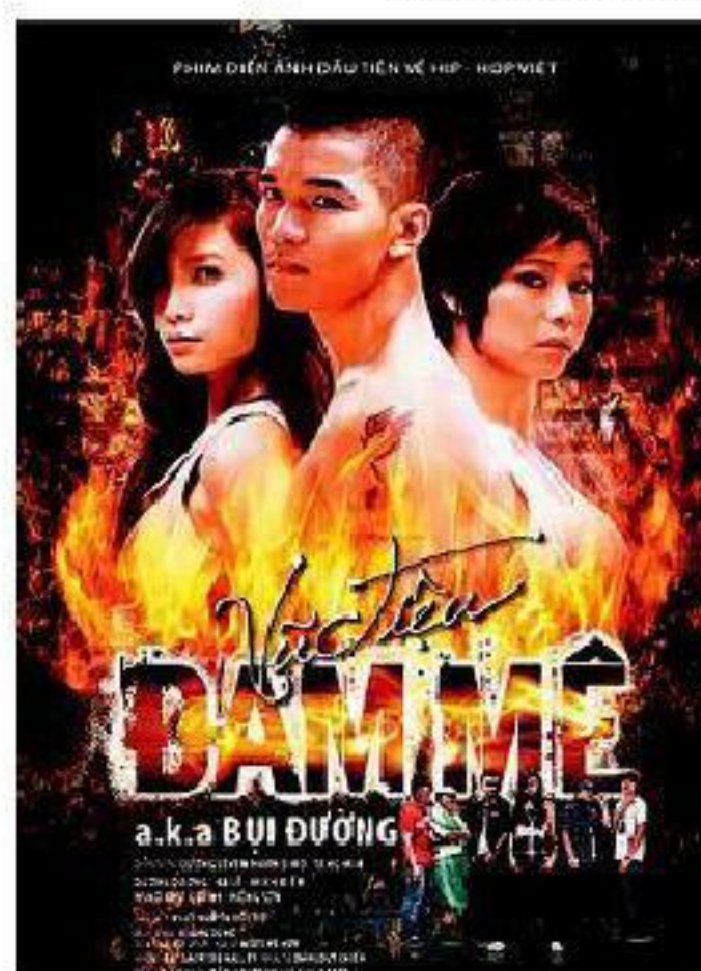
VŨ ĐIỀU ĐAM MÊ

Câu chuyện về nhóm bạn trẻ Nam, Hạnh, Trung, Khánh và My theo đuổi đến cùng niềm đam mê hiphop. Bộ phim thể hiện cái nhìn của giới trẻ về tình bạn, tình yêu và môn nhảy nghệ thuật đường phố. Những ngông cuồng, sự bông bột, tính ganh ghét đều không tồn tại trong những bước nhảy say mê. Các bạn trẻ đã vượt qua chính mình và tạo ra sợi dây bè bạn từ hiphop. Các diễn viên trong phim được tuyển chọn từ hàng trăm người qua ba đợt casting quy mô. Vũ đạo trong phim do chính vũ sư Hà Lê biên đạo và dàn dựng. Các bài nhảy được quay ở nhiều địa điểm, trong đó có nhiều nơi quen thuộc với giới trẻ Hà Nội như các đoạn đường ngầm hay gầm cầu Long Biên, trường quay của Hãng phim truyện Việt Nam cũng được trưng dụng thành sân thi đấu cho các nhóm nhảy. Các vũ công đều đến từ những nhóm nhảy có

tiếng như Big Toe, Halley, Sacred... Những cảnh quay hoành tráng, có đầu tư được thực hiện dưới cơn mưa nhân tạo sẽ khiến khán giả thích thú.

Từ *Bụi đường tình khòil* đến *Bụi đường* và cuối cùng là *Vũ điệu đam mê*, theo đạo diễn Nguyễn Đức Việt, tên phim được thay đổi như vậy nhằm tiếp cận gần hơn với khán giả trẻ và phim không hề giống với phim truyền hình *Bước nhảy xi-tin*. Tuy nhiên, nhiều người nghi ngờ rằng bộ phim đổi tên với mục đích ăn theo bộ phim *Step Up*. Đặc biệt là poster phim khiến không ít người liên tưởng ngay đến poster phim *Step Up*. *Vũ điệu đam mê* là phim màn ảnh rộng đầu tiên về hiphop nên thu hút được sự chú ý của dư luận và sự trông mong từ các bạn trẻ. Phim đã công chiếu từ ngày 8.10 ★

POSTER VŨ ĐIỀU ĐAM MÊ

Những hiện tượng thiên nhiên phi thường

HuyNhật

Thiên nhiên
luôn diễn ra
những hiện tượng kỳ lạ,
đẹp mắt và bí ẩn.
Do vị trí địa lý,
có những hiện tượng
thiên nhiên
mà người Việt Nam
thường nhìn thấy,
nhưng cũng có những
hiện tượng như mưa cá,
siêu ổ giông hay
những tảng băng tròn,
bãi chông băng khổng lồ
chúng ta chưa từng gặp
bao giờ.
Tạp chí *National
Geographic* vừa đưa ra
một số hiện tượng
thiên nhiên hiếm thấy
đầy ấn tượng.

CẦU VỒNG LỬA

CẦU VỒNG TRẮNG

Cầu vồng trắng là một quang sáng hình vòng cung trắng trắng, do ánh sáng mặt trăng phát ra. Do yếu hơn ánh sáng mặt trời nên cầu vồng trắng mờ nhạt, mắt thường không nhìn thấy rõ màu sắc. Muốn được chiêm ngưỡng cầu vồng trắng, bạn phải chú ý quan sát bầu trời vào đêm rằm hoặc 16 âm lịch lúc ánh trăng tỏ nhất, trời không mây và mưa rơi ngay phía trước mặt trăng.

CẦU VỒNG LỬA

Cầu vồng lửa ở đây là một vòng cung bao quanh chân trời, chủ yếu là tập hợp muối băng do các tinh thể băng nằm trong các đám mây nằm rất cao trên bầu trời. Cảnh tượng độc đáo này thường xuất hiện ở vùng gần vĩ độ vào mùa hè. Cầu vồng lửa không hình thành giống như những cầu vồng thường thấy: ánh sáng đi qua những tinh thể băng hình lục giác theo chiều thẳng đứng và xuyên qua mặt đáy nằm ngang gần nhất, khi sắp xếp lại theo đường thẳng nó làm cho toàn bộ đám mây ánh lên bảy sắc cầu vồng tuyệt đẹp.

VÒI RỒNG

Một cột nước xoáy tròn bốc từ dưới mặt nước lên, liên kết từng khối với nhau thành một đám mây tầng, tạo nên vòi rồng trông rất đẹp mắt. Có những vòi rồng cuốn nước lên trời với tốc độ rất cao và sức mạnh cực lớn. Nếu vòi rồng xuất hiện không phải do cơn lốc thì chúng yếu và không nguy hiểm, vì tốc độ gió dưới 30m/s. Còn

nếu loại vòi rồng hình thành từ cơn lốc thì lốc là “lõi” của vòi rồng, với khối lượng nước bị cuốn theo vòi rồng rất lớn và gây nguy hiểm cho tàu thuyền gần đó. Ngoài ra, còn có “anh em họ” của vòi rồng là “vòi rồng băng” (icespout) và “vòi rồng tuyết” (snowspout)- hình thành từ một cơn lốc xảy ra giữa trận mưa tuyết.

SIÊU Ồ GIÔNG ▲

Đây là những luồng khí- nước xoay tròn hút từ dưới lên trong một trận giông bão lớn. Siêu ồ giông (supercell) có thể xuất hiện ở bất cứ nơi nào trên thế giới, kéo dài 2-3 giờ liền, có khi chia làm đôi, thành hai trận bão có hướng ngược nhau. Hiện tượng thiên nhiên hãi hùng này thường sinh ra thêm mưa đá hoặc mưa rào rất to, với những trận gió rất mạnh, rồi khi hướng xuống dưới chúng cuốn theo những viên nước đá lớn.

MƯA CÁ ▲

Dù được xem là hiện tượng phi thường hiếm có, nhưng tại đất nước Honduras ở Nam Mỹ cứ mỗi năm lại xuất hiện mưa cá một lần vào giữa tháng 5 hay tháng 7, và nó đã kéo dài hơn một thế kỷ qua. Vào thời điểm đó, một đám mây đen xuất hiện trên bầu trời, gây sấm chớp và mưa lớn kéo dài 2-3 giờ liền. Cuối cơn mưa, đi ra phố người ta bắt được hàng trăm con cá nước ngọt còn sống đang dẫy dựa trên mặt đất, mang về ăn như một điểm may mắn. Các nhà nghiên cứu cho rằng những trận gió mạnh và lốc đã đưa lũ cá lên trời, chu du đến 200 km. Đặc biệt, đây không phải là cá trong vùng, và tất cả đều bị mù, nên có thể lũ cá này sống ở một dòng sông ngầm nào đó chưa được phát hiện...

BÃI CHÔNG BĂNG KHỔNG LỒ ▲

Hiện tượng này do băng kết tinh thành khối nhọn hoắt mọc bên nhau, với chiều cao của những cây chông băng từ vài tấc đến hơn 2m. Từ thời nhà bác học huyền thoại Darwin, bãi chông băng đã làm say mê các nhà nghiên cứu vì sự lung linh huyền ảo và trắng muốt của nó. Quá trình nóng chảy của băng ở chỗ này, thăng hoa ở chỗ kia làm bề mặt băng không còn bằng phẳng, rồi sức gió đẩy mạnh làm bề mặt băng ngày càng trở nên lồi lõm. Tiếp đó, bức xạ mặt trời phản xạ trên bề mặt lồi lõm của băng không đồng đều càng khiến băng nơi này là dày sâu, chỗ kia thành đỉnh nhọn...

BĂNG TRÒN ▲

Có hai loại băng tròn được hình thành tùy thuộc vào điều kiện khí hậu. Thứ nhất là hình thành trong điều kiện trời không mưa, nhiệt độ dưới 0oC trong nhiều ngày ở những nơi sông uốn vòng cung. Tác động của những lực chuyển động đã làm rìa quanh tảng băng bị vỡ và bị bào mòn lâu ngày thành những vòng tròn hoàn hảo. Thứ hai cũng là những tảng băng hình lòng chảo, nhưng hình thành ở giữa sông, nhiều lúc giữa tảng băng tròn kích thước lớn lại có nước, trông tựa như một cái ao nổi giữa lòng sông. Những tảng băng tròn vành vạnh nổi trên mặt nước là hiện tượng hiếm khi xảy ra, chỉ thấy ở những vùng nước chảy rất chậm và khí hậu lạnh như ở Bắc Âu và Mỹ.

◀ LỐC NƯỚC

Khi xảy ra một vũng xoáy rất lớn và cực kỳ mạnh trên mặt nước đã tạo nên cơn lốc nước, có khả năng cuốn hút bất cứ vật gì rơi vào vòng khống chế của nó và nhận chìm xuống tận đáy nước. Lịch sử khoa học tự nhiên ghi lại rằng, vùng lốc nước được biết đến đầu tiên là ở Moskstraumen của Hà Lan, do hai dòng hải lưu rất mạnh (từ hai luồng nước ngầm dưới đáy biển) gây ra ★

We Baby Your Baby
NUNA[®]
KHĂN ƯỚT EM BÉ

Niềm vui của bé, hạnh phúc của mẹ

Chân thành cảm ơn Người Tiêu Dùng tin tưởng, sử dụng và bình chọn cho sản phẩm
Khăn Ướt Em Bé NUNA Đạt Hàng Việt Nam Chất Lượng Cao 2010

TV TRANG VIET CO., LTD.

Công ty TNHH Thương Mại Trang Việt vừa cho ra mắt các dòng sản phẩm nhựa mới được nhập từ Thái Lan. Là một sản phẩm được cải tiến từ nhựa cao cấp có tính chất hóa học đặc biệt, bền và được thiết kế đẹp và trở thành sản phẩm được Người tiêu dùng ưa chuộng.

Các sản phẩm bao gồm: khay, ca giữ nhiệt, bình nước giữ nhiệt, xô dĩa ... đang được phân phối rộng rãi tại TPHCM và các tỉnh. Sản phẩm sẽ có mặt tại các siêu thị trên cả nước.

0497
8.3 x 17.5 x 5.9 cm

0499
11 x 23.7 x 7 cm

0492
11.5 x 18.5 x 6 cm

0491
21.5 x 21.5 x 7 cm

0498
25.5 x 37.5 x 5 cm

0495
30 x 45.5 x 8.9 cm

0497 / 900 ml
10 x 14 x 32 cm

0497 / 600 ml
8.5 x 11.5 x 28 cm

0497 / 1.2L
12.7 x 24.5 x 37.5 cm

0497 / 2.1L
20.1 x 33.5 x 50 cm

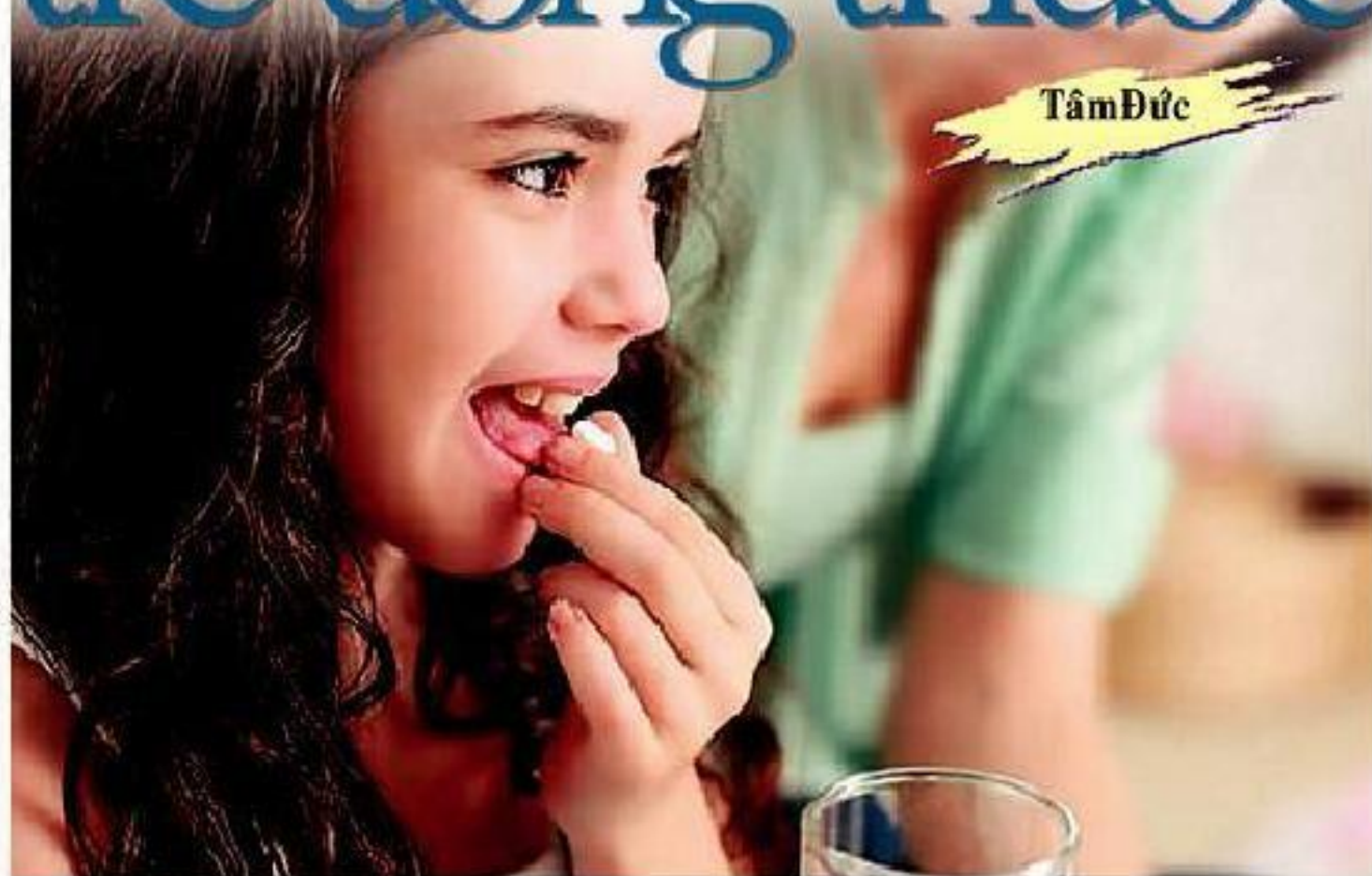
Nghệ thuật kết tinh từ thiên nhiên

CÔNG TY TNHH MTV TM-DV **PHÀ LÊ VIỆT TIẾP**
 ĐC: 27/08 Lý Thường Kiệt, Phường 6, Quận Tân Bình, Tp. Hồ Chí Minh.
 ĐT: 08. 3713.8958 - 3713.8969 - 3095.11.47 Fax: 08. 3595.10.48
 Website: www.vietcrystal.vn Email: phalvietiep@vietcrystal.vn

Cẩn thận khi tự cho trẻ uống thuốc

Tâm Đức

ĐỂ PHÁN ĐOÁN BỆNH SAI

Có rất nhiều loại bệnh truyền nhiễm xảy ra ở trẻ em như viêm màng não, viêm cơ tim do vi rút, sởi, sởi cấp tính... Các loại bệnh này có triệu chứng khởi đầu giống như là bị cảm mạo, nếu không phát hiện kịp thời sẽ kéo dài thời gian điều trị của bé.

KHÔNG ĐỌC KỸ HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG THUỐC

Trong thuốc cầm thường dùng có các loại dược phẩm đều hàm chứa thành phần giảm đau hạ sốt. Do đó, nếu ta dùng đi dùng lại các loại thuốc cầm này sẽ dễ dẫn đến dùng thuốc quá liều lượng, gây ra các phản ứng không tốt không chế tái tạo máu. Trước khi cho trẻ con uống thuốc, phụ huynh cần phải đọc kỹ tác dụng và hướng dẫn sử dụng thuốc.

NHẦM VỚI THUỐC NGƯỜI LỚN

Hãy nhớ có rất nhiều loại thuốc người lớn có tác dụng phụ không thích hợp dùng cho trẻ em, nên nếu tùy tiện dùng chúng cho trẻ sẽ dễ dẫn đến những hậu quả khó lường.

LIỀU LƯỢNG KHÔNG ĐÚNG

Phải chú ý đến đơn vị tính lượng thuốc, như thuốc viên thường có đơn vị là g, mg hoặc ug, còn các loại thuốc nước là ml. Đối với liều lượng thuốc dùng cho trẻ em thì không được tính bằng viên đơn giản như người lớn, vì cơ thể của trẻ khác biệt rất lớn, lượng thuốc cần phải tính theo trọng lượng cơ thể. Vì vậy,

trong chỉ dẫn đơn thuốc có lúc viết: mỗi kg trọng lượng uống bao nhiêu mg hoặc ml, cho nên các bậc phụ huynh cần phải tính toán chính xác khi cho trẻ uống thuốc, nếu chỉ sai một ml/mg thì sẽ gây hậu quả khôn lường.

KHÔNG ĐỦ LIỆU TRÌNH

Phần lớn các loại thuốc chống khuẩn khi sử dụng cần phải uống liên tiếp trong vòng 1 tuần. Vì vậy, nếu uống chúng không đủ liệu trình có thể dẫn đến tình trạng kéo dài bệnh tật hoặc làm cho bệnh cũ tái phát.

SẠI LẦM KHI UỐNG PHỐI HỢP

Có một số thuốc chỉ uống "độc quyền" riêng loại đó mà thôi, còn nếu kết hợp uống với các loại thuốc khác thì có thể gây ra những phản ứng không tốt cho sức khỏe của trẻ. Chẳng hạn như thuốc kháng khuẩn nếu uống cùng với viên canxi hoặc viên sắt sẽ ảnh hưởng đến việc hấp thụ của thuốc, giảm thấp hiệu quả chống khuẩn.

SẠI THỜI ĐIỂM

Đối với một số loại thuốc chỉ có thể dùng khi bệnh mới xuất hiện, còn khi bệnh đã thuyên giảm nhưng chưa khỏi hẳn thì không được sử dụng chúng nữa. Chẳng hạn, thuốc

Việc trẻ con hay nóng sốt, sổ mũi, viêm họng... là chuyện bình thường. Nhiều phụ huynh dựa vào kinh nghiệm mà tự điều trị cho chúng chứ không đưa đi bác sĩ. Tuy có hiệu nghiệm nhưng việc tự điều trị đó cũng tiềm ẩn những nguy hại, nhất là khi phụ huynh dùng không đúng thuốc. Sau đây là những sai lầm mà người lớn nên chú ý khi tự chữa bệnh cho con cháu mình.

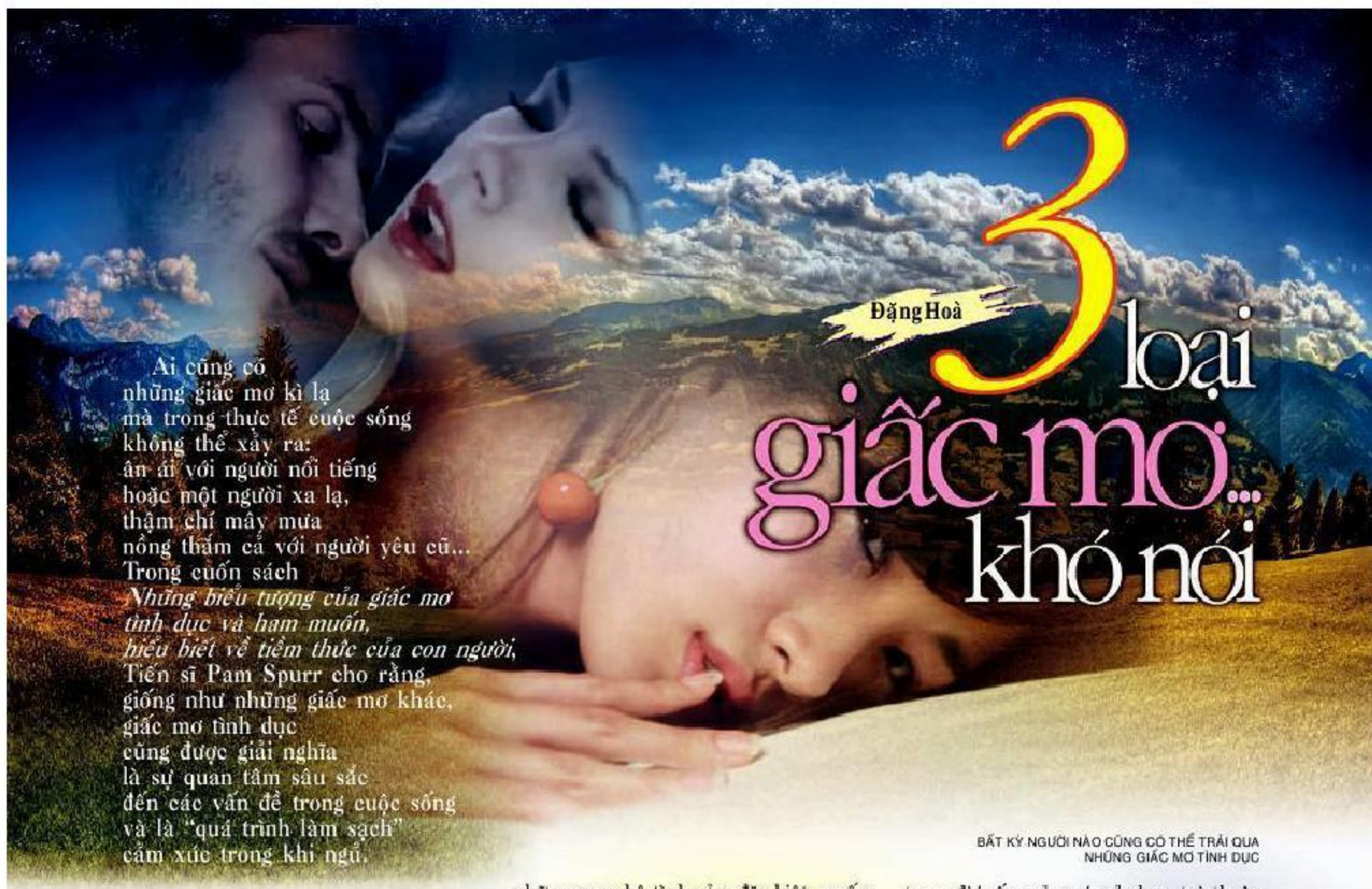
giảm sốt thường dùng khi nhiệt độ cơ thể nóng hơn 39 độ, nếu cơn sốt không thuyên giảm thì 4 đến 6 giờ sau có thể uống tiếp, còn sau khi đã hạ sốt thì không được uống thêm nữa.

NHẦM LẦN SỐ LẦN SỬ DỤNG

Khi vào hấp thụ trong cơ thể, các loại thuốc có tốc độ phân giải và tiêu hoá hoàn toàn khác nhau, nên số lần uống mỗi ngày cũng không giống nhau. Vì vậy, nếu không cho trẻ uống đúng số lần quy định, tác dụng của thuốc sẽ giảm đi hoặc gây ra việc uống quá liều lượng rất nguy hại.

Vì những nguyên nhân dễ sai lầm trên của các bậc phụ huynh khi tự ý dùng thuốc cho trẻ con, nên các bác sĩ đã khuyên rằng: người lớn hãy thật cẩn trọng trong việc mua thuốc về nhà và không nên vội vàng cho trẻ em uống một khi chưa tìm hiểu kỹ tính năng và liều lượng của thuốc, đồng thời phải luôn luôn đọc kỹ cách hướng dẫn sử dụng thuốc. Cách tốt nhất khi trẻ con ốm đau, dù nặng hay nhẹ, thì phụ huynh cũng nên đưa trẻ đến bệnh viện hoặc phòng khám để được bác sĩ khám và tư vấn, hướng dẫn cách dùng thuốc mới an toàn cho trẻ ★

3 loại giấc mơ... khó nói

Đặng Hoà

Ai cũng có những giấc mơ kì lạ mà trong thực tế cuộc sống không thể xảy ra: ân ái với người nổi tiếng hoặc một người xa lạ, thậm chí mây mưa nồng thắm cả với người yêu cũ... Trong cuốn sách

Những biểu tượng của giấc mơ tình dục và ham muốn, hiểu biết về tiềm thức của con người, Tiến sĩ Pam Spurr cho rằng, giống như những giấc mơ khác, giấc mơ tình dục cũng được giải nghĩa là sự quan tâm sâu sắc đến các vấn đề trong cuộc sống và là "quá trình làm sạch" cảm xúc trong khi ngủ.

"Những giấc mơ của chúng ta minh họa sự quan tâm đối với một điều gì đó chúng ta mong muốn hoặc thích thú. Tuy nhiên, cũng có những giấc mơ là hình ảnh ngẫu nhiên không có ý nghĩa gì". Tiến sĩ Pam Spurr cũng tiết lộ về những giấc mơ quan hệ tình dục lạ kỳ, có ý nghĩa và "đời sống" riêng. Bạn có thể tìm hiểu ý nghĩa của 3 loại giấc mơ... khó nói ấy như sau.

QUAN HỆ TÌNH DỤC VỚI NGƯỜI NỔI TIẾNG

Bạn có thể thường có những trải nghiệm như thế này, đó là giấc mơ làm tình với Beckham, Ronaldo, Brad Pitt, George Clooney hoặc Nguyễn Chánh Tín, Tạ Minh Tâm, Quyền Linh chẳng hạn. Giấc mơ này có thể rất ngộ nghĩnh, buồn cười mà khi thức dậy bạn cảm thấy tràn đầy năng lượng. Khát vọng và mong muốn được gần gũi với thần tượng thực sự có thể trở thành ham muốn tình dục, và điều đó cũng rất thường tình.

Một số nhà tâm lý học tin rằng giấc mơ quan hệ tình dục với người nổi tiếng mô tả một mong muốn trở nên thành công và nổi tiếng. Họ nói điều này liên quan đến tham vọng địa vị xã hội cao và mong muốn được nổi tiếng trong tương lai. Nó cũng chỉ ra rằng bạn muốn có

những quan hệ tình cảm đặc biệt, muốn sở hữu một câu chuyện tình như trong một cuốn tiểu thuyết hoặc một bộ phim lãng mạn.

QUAN HỆ TÌNH DỤC VỚI NGƯỜI LẠ

Bạn hoàn toàn có thể thường xuyên hoặc một vài lần trải qua giấc mơ quan hệ tình dục với người lạ và có thể điều này rất khó hiểu. Đây không phải là một việc bạn có thể làm trong cuộc sống thực, do đó tưởng tượng để khám phá những khía cạnh hoang dã và gọi cảm về cảm xúc, về bản thân bạn mà không để lại hệ quả gì.

Quan hệ tình dục với một người lạ có rất nhiều ý nghĩa. Một trong số các ý nghĩa đó là bạn có mong muốn tìm kiếm niềm vui với rủi ro khá cao. Điều này có thể có ý nghĩa là bạn muốn có cảm giác hưng phấn hơn, đam mê hơn nên tìm kiếm cảm giác mới với người mới. Nó cũng có thể là một cách để chứng minh rằng bạn đã giấu kín các nhu cầu và mong muốn vì bạn quá cảnh giác và khép kín, bảo vệ mình và điều đó chỉ có thể có dịp bộc lộ qua giấc mơ.

Người lạ đó bạn từng gặp thoáng qua, hoặc cũng có thể là một người nào đó mà bạn đang cố gắng tìm hiểu ở một mức độ sâu hơn. Họ có thể mang lại sức mạnh tích cực hay tiêu cực

trong đời sống cảm xúc của bạn, tùy thuộc vào điều bạn cảm thấy trong giấc mơ.

QUAN HỆ TÌNH DỤC VỚI NGƯỜI YÊU CŨ

Mơ quan hệ tình dục với người yêu cũ có thể là một trải nghiệm buồn hoặc đáng sợ. Giấc mơ này có thể mang lại kỷ niệm cũ, cảm xúc và gây ra cảm giác tội lỗi với đối tác hiện thời của bạn. Bạn cũng có thể gặp sự lo lắng thực sự về bản thân.

Bạn có thể vô tình bị cuốn trôi vào những kỷ niệm của quá khứ mà bạn đã cố gắng quên đi hoặc loại bỏ nó chỉ vì người cũ đã ra khỏi cuộc sống của bạn. Nhưng điều đó không có nghĩa là họ không có mặt trong tiềm thức của bạn.

Giấc mơ quan hệ tình dục với người yêu cũ có thể có nghĩa là bạn có một số vấn đề chưa giải quyết hoặc để lại sự đè nặng rất sâu trong tâm trí mà bạn chưa bộc lộ ra.

Mặt khác, nó cũng chỉ ra rằng bạn đang coi nó như một sự tự do hay niềm đam mê.

Điều này có ý nghĩa là bạn muốn trở lại những điều rất bản năng hiện hữu trong con người bạn hoặc những điều đem lại đam mê cho bạn trong cuộc sống. Cũng có thể đây là một hình ảnh thể hiện sự bất mãn của bạn với hiện tại và nỗi nhớ về quá khứ★

BẤT KỲ NGƯỜI NÀO CŨNG CÓ THỂ TRẢI QUẢ NHỮNG GIÁC MƠ TÌNH DỤC

“Khi có trục trặc về tình dục, nhiều quý ông nghĩ ngay là mình mắc bệnh thận. Theo Đông y, các vấn đề sinh dục thuộc chức năng của tạng thận; nhưng “tạng thận” trong y học cổ truyền và “trái thận” của Tây y là 2 khái niệm khác nhau”. Đó là nhận định của bác sĩ Nguyễn Văn Hiệp về một vấn đề “nhạy cảm” đáng quan tâm của các đấng mày râu.

Nói chung, thận Đông y là hệ cơ quan có liên quan đến nước tiểu, sừng phù, yếu sinh lý, đau lưng. Thận Tây y là 2 khối cật nằm sau lưng, hai bên cột sống, ngay dưới phổi, có nhiệm vụ chính là lọc máu, bài tiết nước tiểu để thải chất độc trong cơ thể ra ngoài. Nhiệm vụ thứ hai của thận Tây y là tiết ra chất hématothropoietine để kích thích xương tạo hồng cầu và chất renine-angiotensine giúp điều hòa huyết áp. Theo Tây y thì đau lưng ít khi do thận gây ra mà 98% là do bệnh của cột sống, cơ lưng, rễ thần kinh cột sống gây ra. Còn rối loạn cương dương đại đa số không phải do bệnh thận gây ra. Người bị sỏi thận thì hay đau, mệt mỏi, chán đứ thứ chứ không riêng gì chuyện tình dục. Tương tự, người bị suy thận thì cả cơ thể đều mệt, “cương không nổi” là chuyện khó tránh. Tóm lại, không cần phải siêu âm thận, thử nước tiểu, thử chức năng thận khi bị rối loạn cương.

Một số ngộ nhận khác:

Nguyễn Văn Hiệp

Ngộ nhận về rối loạn cương dương

“già” đi. Tây y hiện nay có thể chữa khỏi bệnh ở một số ít trường hợp, còn đa số bệnh nhân chỉ đạt được yêu cầu “cần là được”, với sự hỗ trợ của thuốc hay dụng cụ. Thế là đã quý hoá rồi, còn hơn là “chịu chết” như vài năm trước đây.

3. Các thuốc điều trị rối loạn cương đều là thuốc kích dục

Các thuốc ức chế men PDE 5 như Cialis chỉ có hiệu quả khi người dùng thuốc còn giữ được ham muốn. Những người mất ham muốn tình dục cần được chữa trị bằng phương cách khác như tư vấn tâm lý, giải stress, giải lo âu... Nếu sử dụng những thuốc ức chế men PDE 5 như Cialis rồi ngồi “chờ thời” thì chỉ phí tiền và thời gian. Cần phải có ham muốn (qua thị giác, khứu giác, xúc giác) thì thuốc mới có tác dụng. Các được phẩm chích vào dương vật như Alprostadil cũng không phải là thuốc kích dục mà chỉ là thuốc giãn mạch máu.

4. Dùng thuốc ức chế men PDE 5 lâu ngày sẽ bị lệ thuộc thuốc, làm gây “liệt” luôn

Không đúng. Nhiều báo cáo khoa học ghi nhận, dương vật hồi phục sự

cương sau một thời gian sử dụng các thuốc này. Nếu sự hồi phục không xảy ra, bệnh nhân sẽ phải dùng thuốc hỗ trợ mỗi khi cần. Các thuốc này không chữa nguyên nhân bệnh nên rối loạn cương vẫn tồn tại và có thể diễn tiến ngày càng nặng hơn; bệnh nhân phải tăng liều. Nhưng đó không phải là lỗi của thuốc.

5. Thuốc kích dục chữa trị rối loạn cương hiệu quả

Thuốc kích dục (chữ tiếng Anh là aphrodisiac) nhằm tăng hưng phấn đủ thứ, trong đó có cả hưng phấn tình dục. Có rất nhiều loại thuốc kích dục đã được lưu truyền nhưng hiệu quả thì đáng ngờ. Rượu có thể gây hưng phấn nhưng uống nhiều thì phản tác dụng; còn uống dài sẽ tổn hại thần kinh, kể cả thần kinh cương mà hậu quả là “liệt” luôn. Sừng tê giác được dùng làm thuốc kích dục chỉ vì nó có hình dạng như bộ sinh dục nam cực lớn, chứ hiệu quả thì không thuyết phục, còn tác hại lại quá rõ: người dùng thì tiền mất tật mang và tê giác thì gần như biến mất khỏi hành tinh. Ruồi Tây Ban Nha tán nhuyễn thành bột rồi uống vào cũng là một thứ kích thích vì nó có chất cantharidin, làm ngứa ngáy niêm mạc bộ sinh dục. Nhưng liều kích thích và liều độc tử chỉ cách nhau trong gang tấc ★

1. Lớn tuổi là đương nhiên hết cương

Không phải cứ già là hết cương. Nhiều ông 70, thậm chí 80 tuổi vẫn còn hoạt động tình dục được, dĩ nhiên không phải chỉ cần thoáng nghe tới là cương như hồi còn thanh niên. Người lớn tuổi cần phải có kích thích nhiều hơn.

2. Chữa rối loạn cương là giúp cơ thể trở lại như xưa, “muốn là được”

Điều trị để trở lại như xưa là mong muốn của cả bệnh nhân lẫn thầy thuốc, nhưng không nên mong chờ hồi phục như thời trai trẻ vì khi già, không chỉ bộ phận sinh dục mà toàn bộ cơ thể đều

Phụ nữ cũng bị bất lực

Sự suy yếu tình dục của phụ nữ thường được gọi là lãnh cảm, biểu hiện từ việc né tránh đụng chạm xác thịt đến tình trạng mất khoái cảm. Giống như “bất lực” nơi nam giới, lãnh cảm ở nữ giới có nhiều mức độ từ thất bại sinh lý hoàn toàn đến những biểu hiện tế nhị của “cường sinh lý”; và khi mất hết ham muốn thì cơ quan sinh dục nữ lúc này ngỡ như không tồn tại nữa. Lãnh cảm là một bệnh có thể chữa khỏi hoàn toàn nếu cả 2 người có hiểu biết và thái độ đúng đắn về vấn đề này. Các công trình nghiên cứu đã chứng minh, lãnh cảm ở nữ hay bất lực ở nam (nếu không phải vì dị tật) đều có thể điều trị khỏi mà vai trò quyết định là ở người bạn đời.

Tác dụng kỳ diệu của thực phẩm đen

Những loại thực phẩm thiên nhiên không bị nhiễm các chất độc hại, không bị tinh chế mà chỉ sử dụng ở dạng thô, được coi là tốt nhất cho sức khỏe. Trong các loại thực phẩm đó, thực phẩm đen được ưa chuộng nhất vì tính hiệu quả của chúng.

Thực phẩm đen là những thức ăn có màu đen tự nhiên như: mè đen, đậu đen, mộc nhĩ đen, gạo nếp cẩm, gạo lứt, bánh mì đen, đường đen... Các nhà khoa học ghi nhận đặc tính ưu việt của chúng là thành phần dinh dưỡng cao hơn các thực phẩm khác, ngoài tác dụng bổ dưỡng còn giúp chữa trị được nhiều loại bệnh của tạng phủ, phòng ngừa một số bệnh thời đại như ung thư, cao huyết áp, đái tháo đường, tăng cholesterol máu, xơ vữa động mạch, stress, suy nhược thần kinh...

1. MÈ ĐEN:

Mè đen còn gọi là vừng đen, hắc chi ma, hồ ma tử, có vị ngọt, tính bình, tác dụng bổ can thận, ích tinh huyết, nhuận trường, thông sữa; thường dùng chữa can thận hư suy, hoa mắt chóng mặt (huyền vung), tinh huyết kém, đại tiện táo, sản phụ không xuống sữa. Sách *Nam dược thần hiệu* của Tuệ Tĩnh cho rằng hạt mè có công hiệu chữa đại tiện bí kết, giải được

độc, tiêu được nhiệt, sát trùng, thúc đẻ, chữa mụn lở, đi tiểu ra máu, đau lưng do thận suy, tay chân sưng đau do nhiễm thấp nhiệt. Ngày nay, người ta còn dùng mè đen kết hợp với một số dược liệu khác (đậu đen, hà thủ ô, ngưu tất, mộc nhĩ đen, đỗ trọng...) để chữa cao huyết áp, xơ vữa động mạch, cholesterol huyết tăng. Sách *Thần nông bản thảo* liệt mè đen vào hàng thượng phẩm, ăn vào sẽ bổ dưỡng ngũ tạng, tăng cường khí lực, thân thể nhẹ nhàng, chống lão hoá, kéo dài tuổi thọ.

Mè đen chứa lượng chất béo chưa bão hoà rất cao (61,7%); ngoài các chất khoáng Ca, P, Fe, còn có selenium, chất nhầy, các vitamin A, D, và đặc biệt có lượng vitamin E cao hơn hẳn so với các loại cây cỏ khác. Vitamin E ức chế hoạt động gốc tự do của loại cholesterol "có hại" (LDL- cholesterol); bảo vệ lớp lipid cấu tạo màng tế bào khỏi tác hại của gốc tự do và chống kết dính tiểu cầu (vốn tạo cục máu đông gây tắc mạch). Tạp chí *New England Journal of Medicine* (năm 2000) cho biết: Khi cần phải bổ sung thì tốt nhất nên dùng vitamin E tự nhiên hơn là loại tổng hợp. Dùng vitamin E đầy đủ sẽ giúp giảm nguy cơ bệnh tim mạch, bệnh Alzheimer và một số bệnh

ung thư. Nam giới khó có con do bất thường về cấu trúc và

chức năng tinh trùng, nếu dùng vitamin E vài tháng có thể sẽ tăng tỉ lệ có con, do vitamin E giúp bảo vệ tinh trùng khỏi tác hại của gốc tự do.

Ngoài ra, dầu mè (ma du, hương du) còn được dùng xoa trị bỏng, ghẻ ngứa, tóc bạc sớm, nhò mắt chữa mắt đỏ, làm dịu đau mắt... (nhỏ mỗi mắt 1 giọt dầu mè tinh khiết vào buổi tối trước khi đi ngủ). Uống 1-2 muỗng cà phê dầu mè vào buổi tối trước khi đi ngủ giúp chữa táo bón (uống không quá 3 ngày).

2. ĐẬU ĐEN:

Đậu đen còn gọi là hắc đậu, hắc đại đậu, ô đậu, có vị ngọt, tính bình, tác dụng bổ huyết, bổ can thận, giải độc trừ phong nhiệt, hạ khí, lợi tiểu; thường dùng chữa nóng sốt, nhức đầu do phong nhiệt, can thận suy yếu, suy nhược cơ thể, thiếu máu. Người ta dùng đậu đen để chế đậm đậu xị (đậu xị nhạt), hầm đậu xị (đậu xị muối); ngâm tẩm với một số dược liệu khác trong bào chế để giảm bớt độc tính như: hà

thủ ô (đỏ hoặc trắng), ban miêu, bã đậu... Sách *Nam dược thần hiệu* của Tuệ Tĩnh cho rằng đậu

đen giúp chữa được nhiều bệnh, công hiệu rất tốt như: đau bụng, đau lưng, thận suy liệt dương, phụ nữ sau khi sinh bị trúng gió nguy cấp, tay chân tê cứng, chóng mặt hoa mắt, người bị mất yếu ra gió thì chảy nước mắt do tạng can hư yếu, tiêu khát (đái tháo đường) do thận hư, đau răng do phong nhiệt, trúng thấp (ở chỗ ẩm ướt, dầm mưa, ăn uống đồ sống lạnh...) làm gân cốt tê đau, nhức đầu, bức rức... Sách *Bản thảo cương mục* của Lý Thời Trân (đời Minh) thì nói đậu đen là một vị thuốc rất tốt cho can và thận, có thể lọc thủy dịch, tiêu thũng, hạ khí, giải độc cho cơ thể, giúp bổ huyết, làm đen râu tóc.

Người ta thường nấu chè đậu đen để ăn trong mùa nắng nóng (nấu với đường đen là tốt nhất); hoặc rang chín (30-50g), nấu nước uống thay nước trà.

Đối với người bị cao huyết áp, thận suy, đái tháo đường, cholesterol huyết tăng, nên dùng đậu đen và

mè đen theo cách sau: Đậu đen 50-60g, mè đen 30-40g, táo đen 5 quả. Nấu với 1 lít nước, sắc còn 300ml, chia 2 lần uống trước bữa ăn.

Bã đậu đen + mè đen có thể dùng ăn như thực phẩm bổ dưỡng. Nếu không bị cao huyết áp, có thể ăn với ít muối; nếu không bị tiểu đường có thể ăn với ít đường đen, nhưng không nên thêm muối hoặc đường thường xuyên.

Cần lưu ý là đậu đen và mè đen là hai dược liệu có tác dụng bổ âm, chỉ dùng cho trường hợp âm hư, huyết hư, với các triệu chứng hoa mắt chóng mặt, đại tiện táo, tiểu tiện vàng, ra mồ hôi trộm, lòng bàn tay bàn chân nóng, thường thấy nóng trong xương, khát nước, sợ nóng, thích uống nước mát.

Những người bị dương hư với các triệu chứng: người lạnh, tay chân lạnh, sợ lạnh, sợ gió, đi cầu lỏng, đi tiểu nhiều, nước tiểu trong, không khát nước... thì không nên dùng 2 loại này.

3/ GAO LÚT:

Đây là loại gạo lấy từ hạt lúa chỉ xay bỏ vỏ trấu bên ngoài, gồm có lớp cám bao xung quanh, mầm ở đầu hạt và lõi trong là bột gạo có thành phần chủ yếu là tinh bột. Gạo tẻ gọi là ngạnh mễ, gạo nếp gọi là chư mễ, gạo lứt vì còn nguyên cám nên gọi là huyền mễ. Theo chiết tự chữ Hán, Khang (cám) gồm chữ Mễ (gạo) và chữ Khang (khoẻ mạnh), ý nghĩa là ăn gạo còn nguyên cám mới được khoẻ mạnh. Đông y cho rằng, gạo lứt có khí ôn, vị ngọt, tác dụng điều hoà ngũ tạng, bổ tỳ vị, bổ phế khí, mạnh tâm trí, làm cứng gân xương, giúp cơ thể cường tráng. Mầm của lúa (cốc nha) có khí ôn, vị ngọt, tác dụng kiện tỳ, tiêu thực, tiêu tích trệ (các thức

ăn tích trệ), hạ khí, tăng cường chức năng hoạt động của tụy, giúp ăn uống ngon miệng, tăng cường khí lực.

Qua đó, ta thấy gạo lứt có giá trị được liệu và dinh dưỡng ưu việt hơn gạo trắng (đã xát bỏ mất cám và mầm lúa). Bởi vì khi đem lúa đi xay rồi chà xát thật trắng thì gạo chỉ còn lại chất bột, mất đi 1/3 hoặc có khi mất hết các chất dinh dưỡng tự nhiên.

Gạo lứt so với gạo xát trắng: chất đạm có nhiều hơn 30%, vitamin B1 gấp 4 lần, chất dầu béo gấp 3-5 lần, acid pantotenic (vitamin B5) gấp 4 lần. Đặc biệt trong chất dầu của cám gạo lứt có chứa acid linoleic chiếm 30%. Chất này chỉ có trong sữa mẹ mà không có trong sữa hộp (GS. Lê Minh- Phòng bệnh chữa bệnh bằng thức ăn, NXBY học 1994). Ngoài ra, gạo lứt còn giữ được một số chất có giá trị mà gạo trắng không có, như selenium (tác dụng ngăn không cho các khối u phát triển), vitamin E, glutation.

Gạo lứt được chế biến thành bột dinh dưỡng, bánh, phở, hủ tiếu, nấu cháo, làm trà gạo lứt rang, kem gạo...

Một điểm cần lưu ý: ăn cơm gạo lứt phải nhai thật kỹ, giúp cho một phần thức ăn tiêu hoá ở miệng nhờ các enzym trong nước bọt (tăng mức độ hấp thu 25%). Nhai kỹ thức ăn còn giúp kích thích tiết dịch vị, điều hoà nhu động của dạ dày và ruột. Cơ thể của bạn sẽ được bổ sung một lượng nước bọt (ngọc dịch) giúp tinh thần được thư thái hơn.

Selenium được công nhận như một chất phòng ngừa bệnh ung thư, vì qua kết quả khảo sát dịch tễ học ở những vùng có tỉ lệ thấp selenium thì người dân bị mắc ung thư có tỉ lệ cao hẳn so với nơi khác. Dùng selenium liều cao sẽ làm giảm rõ rệt nguy cơ bị ung thư tiền liệt tuyến (63%), ung thư đại tràng (58%) và ung thư phổi (45%). Liều được dùng trong thử nghiệm là 200 mcg.

- Selenium là chất cần thiết

trong việc tạo men glutathione peroxidase (một chất chống oxy hóa quan trọng hàng đầu của cơ thể).

- Một điều cần lưu ý khi sử dụng selenium dạng bổ sung là phải có chỉ định của bác sĩ, vì giữa liều điều trị và liều gây độc có khoảng cách khá gần nhau.

4. MỘC NHỊ:

Mộc nhĩ còn gọi là nấm tai mèo hay nấm mèo, có vị ngọt, tính bình, có tác dụng dưỡng huyết, thông mạch, cầm máu; ăn nhiều thì nhẹ mình, nhớ lâu, sáng mắt; thường dùng chữa chứng nhiệt lý, trĩ, đau răng. Trong sách *Lĩnh nam bản thảo*, Hải Thượng Lãn Ông viết:

"Mộc nhĩ là tên nấm tai mèo. Mộc tử gỗ mục
khỏi cần gieo.
Nhẹ mình, mạnh chí
và ích khí.
Ly, bằng, nước mắt
hiệu công nhiều".

Thành phần dinh dưỡng của mộc nhĩ (tính theo g%): protid 10,6, lipid 0,2, glucid 65, cellulose 7, và (theo mg%) : Ca 357, P 201, Fe 56,1, vitamin B1 0,15.

Mộc nhĩ được xem là một loại rau khô, sử dụng nhiều trong việc chế biến thực phẩm, như xào với các loại rau, thịt, làm nhân bánh mận (như bánh khoai vạc chiên), làm bánh đa nem, làm chả dùm, nấu vịt tiềm, làm dồi, chưng cá bóng tượng, nấu chè, nấu trần nấm không cần thịt, nấu với lẩu thịt... Ở Trung Quốc, người ta dùng mộc nhĩ chữa suy nhược toàn thân và thiếu máu, ho ra máu, trĩ xuất huyết, chảy máu cam, xuất huyết tử cung; huyết áp cao, táo bón; ngày dùng 10-30g dạng thuốc sắc uống.

Ngày nay, người ta biết nấm mèo còn có công dụng ức chế quá trình ngưng tụ tiểu cầu, chống đông máu làm nghẽn mạch và ngăn ngừa sự hình thành các mảng xơ vữa trong lòng huyết quản.

Với tính năng dưỡng huyết và hoạt huyết, nấm mèo đen là thực phẩm quý giá có tác dụng giảm cholesterol trong máu và cải thiện hoạt động tuần hoàn máu, rất tốt

MỘC NHỊ

đối với người mắc bệnh cao huyết áp, thiếu năng tuần hoàn não bộ.

Một số nghiên cứu gần đây cho biết nấm mèo còn có tác dụng giúp làm giảm lượng đường trong máu và phòng ngừa ung thư biểu bì.

Cách dùng nấm mèo chữa bệnh như sau:

- *Chữa suy nhược*: mộc nhĩ 30g, chà là đỏ 30g sắc uống.

- *Trị xuất huyết, táo bón*: mộc nhĩ 6g, hồng khô 30g nấu chè ăn.

- *Huyết áp cao, xơ cứng tiểu động mạch, chảy máu võng mạc*: mộc nhĩ 30g ngâm trong nước một đêm, rồi đem hấp chín với đường trong 1-2 giờ, dùng ăn trước khi đi ngủ.

5. NẤM HƯƠNG

Nấm hương còn gọi là hương cô (có nghĩa là nấm thơm), nấm đông cô (nấm mùa đông), hoa cô (nấm có hoa, do nó có kiểu nứt gãy như hoa trên mặt trên của nấm), tên khoa học *Lentinula edodes*. Nấm hương là một loại nấm ăn có nguồn gốc ở vùng Đông Á. Tiếng Anh và các ngôn ngữ châu Âu gọi nó theo tên tiếng Nhật, shiitake. Các tên gọi khác trong tiếng Anh là Chinese black mushroom (nấm đen Trung Hoa), black forest mushroom (nấm rừng đen). Người Triều Tiên gọi là pyogo (hangul, hanja), người Thái Lan gọi là hed hom.

Người ta ghi nhận rằng người Nhật đã biết dùng nấm đông cô từ năm 199 và cho rằng nấm đã được bộ lạc Kyusuyu dâng tiến cho hoàng đế Nhật là Chuai. Tuy nhiên, trước đó nấm đông cô cũng đã được dùng phổ biến tại Trung Quốc.

Nấm hương có dạng hình tán, đường kính 4-10 cm,

GAO LÚT

NẤM HƯƠNG

màu nâu nhạt, khi chín chuyển thành nâu sậm. Nấm hương có một chân dính vào giữa tai nấm. Mặt trên tai nấm màu nâu, mặt dưới có nhiều bản mỏng xếp lại. Trên mặt nấm có những vảy nhỏ màu trắng. Thịt nấm màu trắng, cuống hình trụ. Nấm mọc ký sinh trên những cây có lá to và thay lá mỗi mùa như dẻ, sồi, phong. Loài thực vật này mọc hoang nhiều ở Việt Nam, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc.

Hiện nay nấm hương được trồng rộng rãi tại nhiều nơi trong nước ta, tốt nhất trên các vùng cao nguyên có nhiệt độ thấp. Nhiệt độ để quả thể nấm hình thành và phát triển trung bình khoảng 15-16°C, nhiệt độ sợi nấm phát triển khoảng 24-26°C, độ ẩm chất mùn trồng nấm: 65-70%, độ ẩm không khí: e" 80%, độ pH: trung tính. Ánh sáng không cần thiết trong giai đoạn sợi nấm phát triển, còn giai đoạn hình thành quả thể lại cần ánh sáng khuếch tán.

Nấm hương là một loại thực phẩm và dược liệu có giá trị. Trong 100g nấm đã sấy khô có chứa: 12,5g protein, 1,6 g chất béo, 60g chất đường bột, 16mg Ca, 240mg K và 3,9g Fe, nhiều vitamin như vitamin C, B, tiền vitamin D, niacin. Nấm hương có chứa khoảng 30 loại enzym và một số rượu hữu cơ, mà khi nấu chín, các rượu này biến đổi, tạo thành mùi thơm đặc biệt của nó.

Các nhà khoa học đã chiết xuất được chất lentinan và sinh khối sợi nấm hương (*lentinula edodes mycelium-LEM*) từ nấm hương. Đây là 2 chất liệu chính tạo nên tác dụng được lý của nấm hương. Lentinan là một chất có tác dụng hỗ trợ sự sản xuất insulin làm thuận lợi cho lượng đường trong máu cũng

(HÀM - ĐÀM - CỎI - HẸM - VỎI)

CÔNG TY TNHH MỸ Ý MỸ

0973 888 888

COLLECTION

BEDDING

PREMIUM BEDDING COLLECTION

PREMIUM BEDDING COLLECTION

[Http://www.mym.com.vn](http://www.mym.com.vn)
[E-mail : info@mym.com.vn](mailto:info@mym.com.vn)

Tel: 08.62 686 040

M.Y.M.

Bedding Gallery

www.mym.com.vn

như hỗ trợ sự sản xuất interferon của cơ thể. Người ta cũng ghi nhận rằng trong trường hợp bị stress hoặc kiệt sức, thì chất lentinan cũng giúp làm cho cơ thể khoẻ lại.

Một nghiên cứu tại Nhật cho thấy, những bệnh nhân ung thư đang hoá trị nếu dùng thêm lentinan thì hiệu quả hoá trị sẽ tăng lên, khả năng sống sót cao hơn và sự tiến triển của ung thư sẽ bị kìm hãm. Vì vậy ở Nhật, lentinan đã được chấp nhận như một liệu pháp phụ trợ trong tiến trình dùng hoá trị liệu để chữa bệnh ung thư.

Nấm hương được dùng để kích thích sự hoạt động của hệ miễn dịch trong các trường hợp đau yếu, tử cảm

mạo đến ung thư. Nấm hương cũng được chứng minh có những tác dụng kháng siêu vi và chống ung thư...

Nấm hương còn là thực phẩm lý tưởng đối với bệnh nhân thiếu máu do thiếu chất sắt, huyết áp cao, tiểu đường và trẻ nhỏ bị suy dinh dưỡng. Trong nấm người ta còn tìm được chất eritadenin có khả năng làm giảm cholesterol trong cơ thể.

Ngoài ra, nấm hương có chứa các loại amino acid không thay thế (tức là cơ thể không tự tổng hợp được), và còn chứa một số lượng provitamin ergosterol rất cao. Chất ergosterol có trong nấm hương dưới tác dụng của tia cực tím trong ánh nắng mặt

trời sẽ chuyển hoá thành vitamin D2 giúp cơ thể đề phòng và chữa bệnh còi xương rất hiệu quả.

Vì nấm hương có chứa nhiều chất có ích và cần thiết cho cơ thể như thế, nên **ăn nấm hương sẽ giúp điều hoà khí huyết, tăng cường hoạt động của hệ miễn dịch cơ thể, ngừa sỏi mật, giảm cholesterol trong máu, ức chế tế bào gây ung thư, và kích thích hoạt động của hệ tiêu hóa. Đây cũng là một loại thực phẩm rất tốt cho những người ăn kiêng hoặc ăn chay.**

Các loại thực phẩm đen có tác dụng diệu kỳ trên thường xuyên có bán trong hệ thống siêu thị Maximark ★

Cân bằng dưỡng chất và dầu gạo

Các Chuyên Gia Dinh Dưỡng nghiên cứu và tư vấn

- ✓ Cân bằng dinh dưỡng giữa 3 loại axit béo quan trọng cho cơ thể.
- ✓ Ngăn ngừa lão hóa với Gamma Oryzanol từ dầu gạo.
- ✓ Giảm nguy cơ các bệnh tim mạch với Omega-3, Omega-6 & Vitamin E.

Neptune - Dòng sản phẩm cao cấp của CALOFIC

CÔNG TY TNHH HAPPY COOK
VPGD: H18, đường D2, CXVTB, P.25, Bình Thạnh.
Tel: 083 5123006 - Fax: 083 8992503

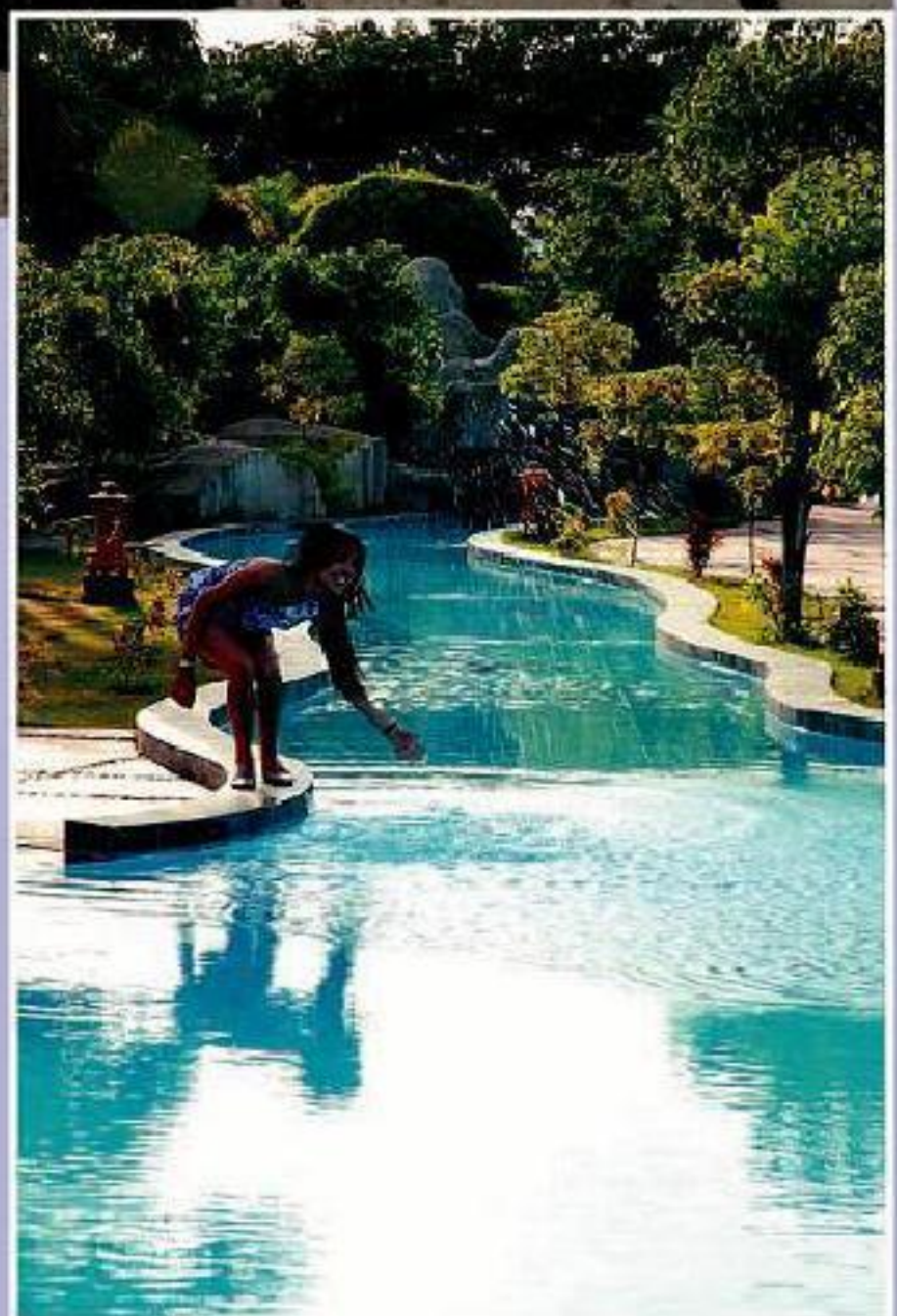
DU LỊCH THẨM MỸ TIÊU DÙNG

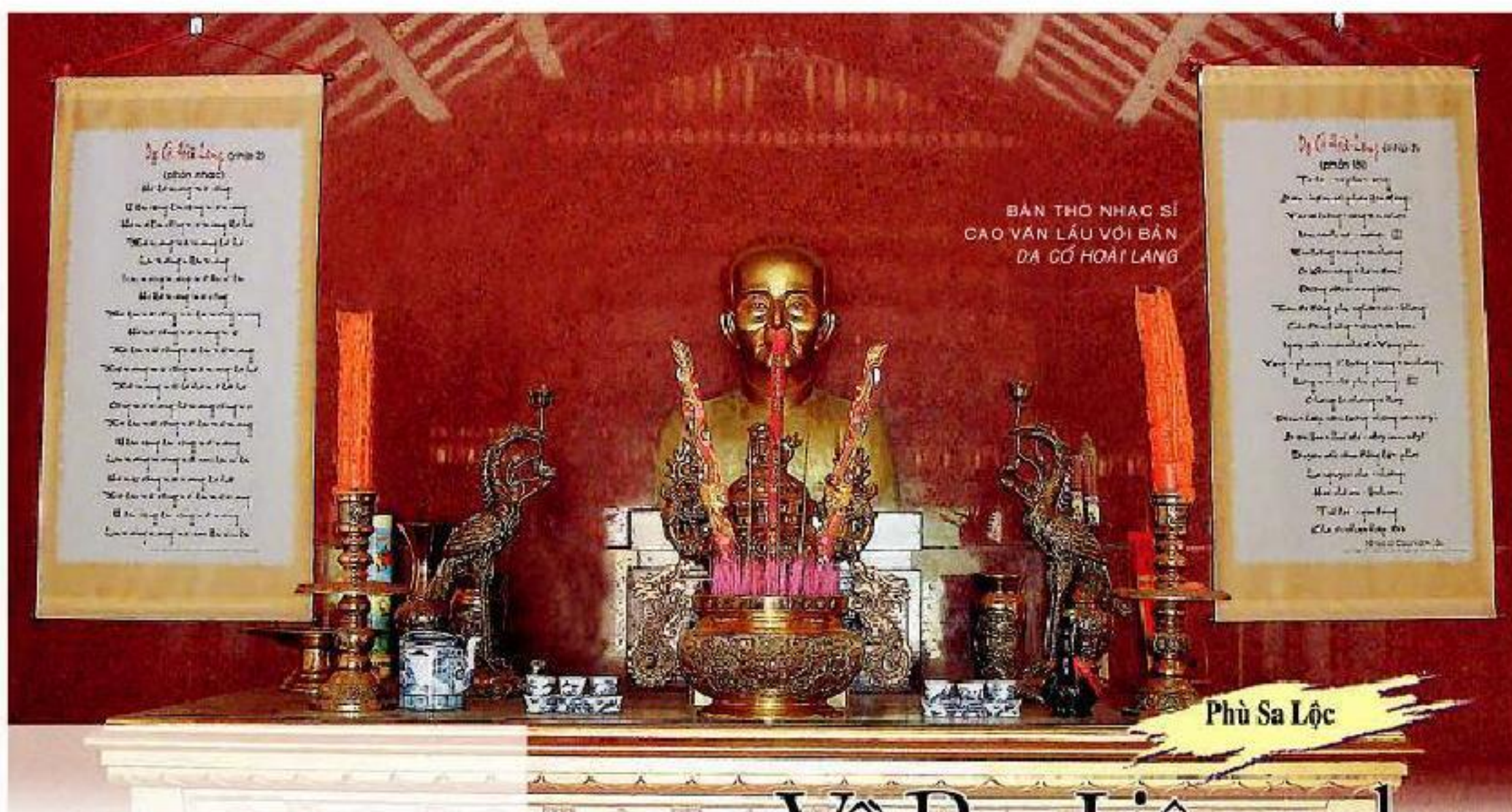

BÃI XẾP- ẢNH: LÊ MINH

Sau thành công với Khu Du lịch sinh thái Sao Việt trên Núi Thơm, Công ty TNHH Du lịch Sao Việt đã tiếp tục đầu tư dự án Khu Du lịch sinh thái Bãi Xếp phía biển, ngay gần Núi Thơm thuộc thành phố Tuy Hoà, tỉnh Phú Yên. Dự án Bãi Xếp khởi công từ tháng 9.2009, dự kiến hoàn thành vào năm 2011, có quy mô 25 ha, gồm các hạng mục: khu nhà nghỉ villa cao cấp, cụm villa và bungalow, cầu tàu du thuyền, hồ nước ngọt, bãi tắm... với tổng mức đầu tư 180 tỉ đồng. Hiện nay, du khách đến nghỉ ngơi ở khu du lịch Sao Việt cũng có thể xuống Bãi Xếp tham quan, tắm biển, du thuyền,... Cùng với Núi Thơm, Bãi Xếp mang vẻ đẹp hoang sơ, lãng mạn, kỳ bí thích hợp cho sự an dưỡng và khám phá ★

HỒ NƯỚC NGỌT SAO VIỆT ►

Tại Nhà trưng bày hiện vật của nhạc sĩ Cao Văn Lầu, ta còn được biết quá trình phát triển từ bản *Dạ cổ hoài lang* đến bản vọng cổ nổi tiếng- “bản nhạc tổ” của nghệ thuật sân khấu cải lương Nam Bộ. Bên cạnh đó còn có nhiều tư liệu quý (ảnh chụp) một số tham luận về việc bảo tồn và phát huy giá trị bản *Dạ cổ hoài lang*, một số hình ảnh nhạc sĩ, nghệ nhân tiêu biểu của quê hương Bạc Liêu.

Cao Văn Lầu (1892-1976) là một nhạc sĩ tài danh, người đã làm nên tên tuổi đất Bạc Liêu với bản *Dạ cổ hoài lang* - bài ca vua của các làn điệu vọng cổ, quyết định sự phát triển sân khấu cải lương sau này.

Mộ Cao Văn Lầu tọa lạc ngay trên đất nhà của gia đình cổ nhạc sĩ. Khu đất diện tích gần 3ha này vừa được chính quyền tỉnh Bạc Liêu trùng tu, tôn tạo với kinh phí 6 tỉ đồng thành Di tích lịch sử văn hoá Khu lưu niệm nhạc sĩ Cao Văn Lầu (gọi tắt Khu lưu niệm), chính thức đi vào hoạt động vào ngày rằm tháng tám Âm lịch năm Kỷ Sửu (29.9.2009) nhân kỷ niệm 90 năm ngày ra đời bản *Dạ cổ hoài lang* do nhạc sĩ Cao Văn Lầu sáng tác.

Vào Khu lưu niệm, qua chiếc cổng khá mỹ quan, đi thẳng đến khu mộ gia đình nhạc sĩ quá cố tài danh Cao Văn Lầu. Đó là bốn ngôi mộ xây gạch tô đá mài đẹp đẽ, chia làm hai cặp: bà Trần Thị Tấn (vợ nhạc sĩ Cao Văn Lầu) - nhạc sĩ Cao Văn Lầu và song thân nhạc sĩ là bà Thạch Thị Tài- nhạc sĩ Cao Văn Giỏi.

Từ khu mộ gia đình nhạc sĩ, bước thêm vài bước là đến Nhà trưng bày hiện vật, tại đây ta sẽ tiếp cận nhiều điều lý thú. Cổ thuyết minh trẻ trung,

Về Bạc Liêu nghe *Dạ cổ hoài lang*

xinh đẹp Diệu Hiền vừa hướng dẫn khách, vừa linh hoạt trình bày những điều cần biết. Đó là sơ nét về cổ nhạc Bạc Liêu và thân thế sự nghiệp cổ nhạc sĩ Cao Văn Lầu. Nhạc sĩ sinh năm 1892 tại xóm Cái Cui, làng Chí Mỹ, quận Vàm Cỏ, tỉnh Long An. Sống tại quê nhà không được 4 năm, nhạc sĩ theo chân cha mẹ tới thị xã Bạc Liêu tha phương cầu thực. Tại đây, Hoà thượng Minh Bảo, trụ trì chùa Vĩnh Phước An, cảm cảnh gia đình ông, đã cho mảnh đất trú thân gần chùa. Hoà thượng giàu đức từ bi này còn dạy chữ Nho cho ông nữa. Rồi ông học thêm chữ Quốc ngữ, được vài năm thì nghỉ, vì phải làm mướn kiếm tiền giúp gia đình độ nhật. Từ nhỏ, Cao

Văn Lầu có tư chất thông minh và có năng khiếu về âm nhạc. Có lẽ năng khiếu này của ông là do tổ chất của người cha nhạc sĩ Cao Văn Giỏi. Cao Văn Lầu vừa đi làm nhưng cũng dành thời gian thỏa mãn niềm đam mê cổ nhạc bằng cách xin thụ giáo một nhạc sĩ tài danh xứ này: Nhạc Khi.

Đời thường nhạc sĩ Cao Văn Lầu, chuyện cơm áo đã khó khăn mà cuộc sống vợ chồng ông càng âm ảm. Sau ba năm vợ chồng ông chung sống không có con, khiến cha mẹ ông buồn bã và song thân quyết định chia cắt lương duyên, vợ chồng ông đành chịu cảnh “én nhận lia đôi”. Ông luôn thương nhớ người xưa. Một đêm rằm

TƯỢNG SẮP NGHỆ NHÂN ĐÓN CA TÀI TỬ

PHẦN MỘ ÔNG CAO VĂN LẦU VÀ VỢ

Trung thu năm 1918, nghe tiếng trống công phu từ ngôi chùa Vĩnh Phước An gần đó vọng vang buồn thảm, ông đã sáng tác bài *Dạ cổ hoài lang*. Nhạc sĩ Cao Văn Lầu qua đời năm 1976 tại TP.HCM, thọ 84 tuổi.

Tại Nhà trưng bày hiện vật, ta còn được biết quá trình phát triển từ bản *Dạ cổ hoài lang* đến bản vọng cổ nổi tiếng- “bản nhạc tổ” của nghệ thuật sân khấu cải lương Nam Bộ. Bên cạnh đó còn có nhiều tư liệu quý (ảnh chụp) một số tham luận về việc bảo tồn và phát huy giá trị bản *Dạ cổ hoài lang*; một số hình ảnh nhạc sĩ, nghệ nhân tiêu biểu của quê hương Bạc Liêu; cảnh đơn ca tài tử phục dựng bằng sáp; một số phục trang sân khấu cải lương của các nghệ sĩ cải lương nổi tiếng; nhiều nhạc cụ cổ nhạc, trong đó có cây guitar phím lõm của “Đệ nhất danh cầm miền Nam”- nhạc sĩ Văn Giỏi dùng để sáng tác từ năm 1976 (để tặng ngày 25-7-2009); dàn nhạc lễ nhạc sĩ Cao Văn Lầu từng sử dụng: cò, gáo, tranh, trống, trống cơm, tum, chập chĩa; bút tích nhạc sĩ Cao Văn Lầu và chiếc lục lạc nhạc sĩ đeo ngày thơ bé khi ở quê nhà Long An... Đặc biệt, giữa nhà trưng bày có tượng nhạc sĩ Cao Văn Lầu đặt giữa khối hương nghi ngút, hai bên tượng là hai bản *Dạ cổ hoài lang* (nhịp 2), phần lời và phần nhạc cùng vài tác phẩm khác của ông bằng nét bút thư pháp bay bướm trên nền vải hoa sang trọng...

Qua sân gạch Tàu khá rộng rãi với sân khấu lộ thiên dùng tổ chức các buổi lễ là nhà bán hàng lưu niệm, trong đó có một sân khấu nhỏ dành làm nơi biểu diễn đơn ca tài tử phục vụ công chúng. Ông Cao Tấn Lực, cháu nhạc sĩ Cao Văn Lầu, vừa là quản trang vừa phụ trách nhà trưng bày, cho biết nơi đây bán khá nhiều mặt hàng để khách đến tham quan có một vài kỷ vật “làm duyên”. Đó là các mặt hàng thủ công mỹ nghệ, nhạc cụ dân tộc bằng tre nứa đẹp, đặc biệt có chiếc đàn kim in hình nhạc sĩ Cao Văn Lầu giá 200.000 đồng. Mặt hàng bán chạy nhất là những chiếc đĩa gốc bản *Dạ cổ hoài lang* ★

THỦ BÚT NHẠC SĨ CAO VĂN LẦU

Nhọc nhằn đời mẹ

ThanhHuê

Thời tiết Sài Gòn đang bước vào mùa mưa, trời se se lạnh, se se buồn, giống như tâm trạng mình đang nhớ mẹ, nhớ nhà. Mùa lễ báo hiếu Vu Lan đã về như nhắc nhở những ai xa quê hãy hướng về người mẹ hiền thân yêu. Tôi không khỏi chạnh lòng, da diết nhớ ngôi nhà nhỏ vách đất liêu xiêu có người mẹ hiền đang mong đợi con từng ngày.

Một mình ngồi trong căn phòng trọ, nhìn dòng người, dòng đời ngược xuôi; tôi lại sụt sùi nước mắt khi nhớ lại cảnh khổ của mẹ ngày xưa. Chiều thứ bảy thật buồn, một người bạn cùng quê đến chơi, hai tay xách lùm xùm những món quà quê mẹ gửi vào cùng những lời thăm hỏi, nhắc nhở ân cần mà lúc nào tôi cũng ghi nhớ...

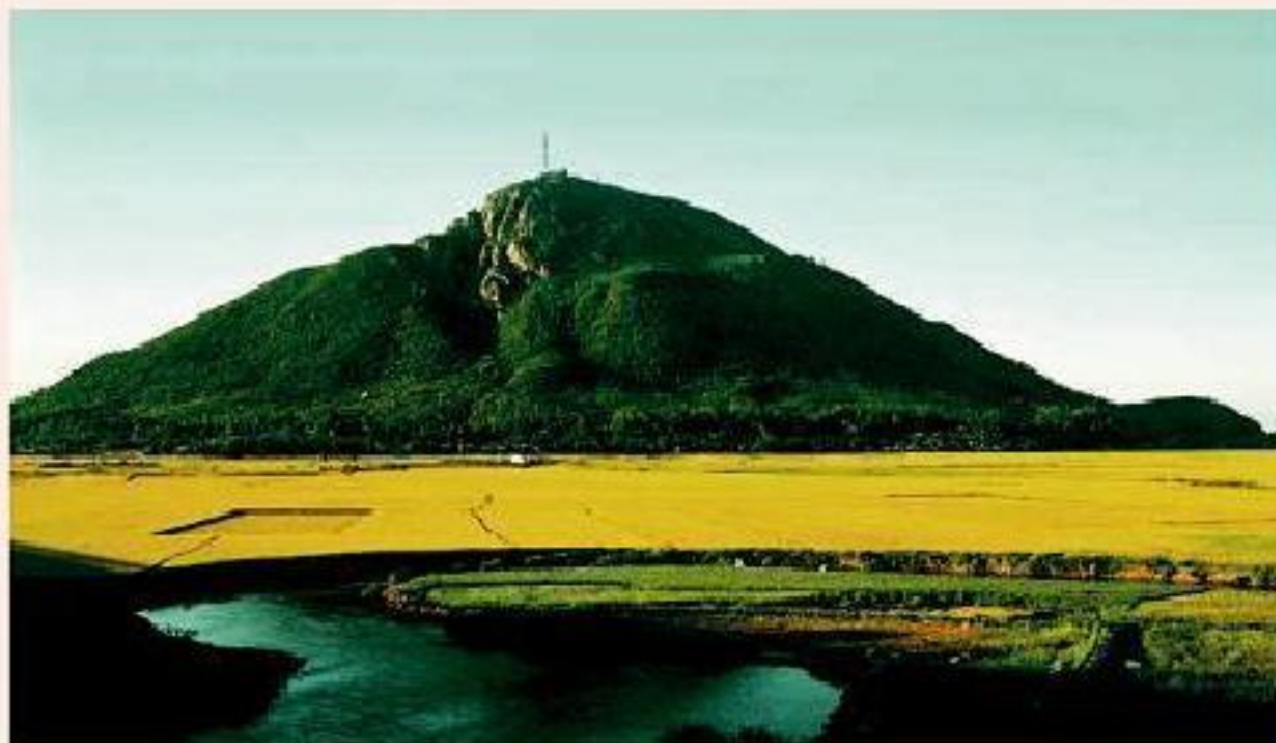
Tôi được sinh ra trong một gia đình nghèo khó ở vùng quê miền Trung. Ba mẹ đều làm nông, nuôi hai chị em tôi ăn học bằng việc làm thuê đồng áng cùng bốn sào ruộng nước. Nghèo lại mang eo, ba bệnh tim rất nặng, bao nhiêu tiền bạc dành dụm được, mẹ dồn hết chữa bệnh cho ba mà vẫn không khỏi, bệnh cứ thường xuyên tái phát. Vì thế mọi công việc lớn nhỏ chỉ mình mẹ gánh vác. Ba bệnh, hai chị em tôi còn đang đi học, mẹ phải bươn chải mặt tất mảy tôi làm đủ mọi việc để lo cho cả nhà. Thương mẹ, chị gái dành bỏ học giữa chừng để phụ giúp mẹ rồi cũng đi lấy chồng.

Rồi tôi cũng học xong cấp 3, chuẩn bị bước vào kỳ thi đại học, lại là lúc bệnh của ba càng nặng hơn, không lao động được nữa. Trong nhà không còn tiền, mẹ đành bán bớt hai sào ruộng để tôi đi thi và lo thuốc thang chữa bệnh cho ba. Hai triệu đồng tôi cầm trên tay là một phần tài sản của mẹ, là miếng cơm, là sự sống của cả gia đình, mẹ đưa tôi để chuẩn bị cho kỳ thi đại học. Ánh mắt mẹ tràn đầy hy vọng khi vẫy tay chào, tiễn tôi vào thành phố thi, như một hành trang quý báu, động lực cho tôi vững bước nơi đất khách quê người. Không phụ lòng mẹ, tôi đã thi đậu vào trường đại học xây dựng thành phố với số điểm cao. Ngày tôi nhập học, mẹ dành bán luôn hai sào ruộng còn lại, đây là tài sản duy nhất còn lại của gia đình. Thương mẹ, tôi chỉ biết cố gắng học và nhận được học bổng loại giỏi, tuy đó là số tiền khuyến khích ít ỏi của nhà trường nhưng là cả niềm vui và sự hạnh phúc của mẹ. Tôi sung sướng khi nhìn thấy mẹ cười, một nụ cười theo năm tháng đã hằn những vết nhăn nếp nhăn già nua trên khuôn mặt mẹ.

Không còn ruộng, mẹ bán mặt cho đất, bán lưng cho trời để đi cắt lúa thuê, cấy mướn hàng ngày. Người trong làng thấy hoàn cảnh khó khăn, thương mẹ giỏi giang, nhanh nhẹn nên có việc gì thì họ gọi mẹ làm thêm để kiếm tiền và hết lòng giúp đỡ.

Kết thúc năm thứ 3, được nghỉ học một tuần, tôi về quê thăm nhà. Hôm ấy trời ngã chiều rất sớm, bụng tôi đói meo mà chưa thấy mẹ nấu cơm. Không biết trong nhà hết gạo, tôi vô tình gọi, mẹ giật mình sợ tôi biết nhà không còn gạo, lặng lẽ sang hàng xóm mượn gạo về nấu cơm. Mẹ không muốn tôi nhìn thấy cảnh nhà đói khổ. Trong nhà có mấy quả trứng gà so đang ấp, mẹ cũng lấy ra luộc cho tôi ăn. Tôi giả vờ như không hay biết gì, cầm chén cơm thơm tho trên tay, gượng ăn...

Những ngày về thăm nhà tôi mới biết mẹ đã chịu đựng biết bao khổ nhục để lo cho tôi đến trường. Để có học phí cho tôi, mẹ đã phải đi vay mượn nhiều người. Đến hạn hẹn trả mà chưa có tiền, mẹ tôi đã bị các chủ nợ chửi không tiếc lời. Từng năm học nối tiếp của tôi là bao nỗi lo đè trên đôi vai gầy của mẹ. Mỗi dịp hè hay lễ tết, tôi không dám về nhà, sợ nhìn thấy những cảnh đau lòng của gia đình.

NÚI CHÓP CHÀI- ẢNH: LÊ NGỌC MINH

CHỢ QUÊ
CẦU NGÓI THANH TOÀN

“CHIẾC CẦU NAM TIẾN”

Ai về Cầu ngói Thanh Toàn

Cho em theo với một đoàn cho vui

Ai về Cầu ngói Dạ Lê

Cho em theo với thăm quê bên sông

Cầu ngói Thanh Toàn đã đi vào đời sống dân gian mật thiết, như là chủ thể không thể tách rời của một vùng quê yêu dấu. Trong cuộc Nam tiến mở mang vùng đất mới vào thế kỷ 18, nhiều người dân Thanh Hoá đã theo chân chúa Nguyễn Hoàng vào Thuận Hoá lập nghiệp. Bà Trần Thị Đạo, cháu gái đời thứ sáu của dòng họ Trần, một dòng họ đã Nam tiến cùng chúa Nguyễn Hoàng, là người phụ nữ tài đức vẹn toàn. Bà là vợ thứ ba của một vị quan cao cấp dưới triều vua Lê Hiến Tông, không có con. Sinh thời, bà làm nhiều việc để tích phước. Cầu ngói Thanh Toàn là một trong những công trình công ích do bà bỏ tiền túi ra làm để giúp người dân địa phương đi lại được dễ dàng. Cầu được làm từ năm 1776, dài 17m, rộng 4m bằng nhiều loại gỗ quý hiếm như lim, kiềng kiềng... Hai bên thân cầu có hai dãy bực gỗ và lan can để người ngồi nghỉ mệt và tựa lưng. Mái cầu lợp ngói ống trắng men,

THI BẮT VỊT DƯỚI SÔNG

Thanh Trà - Lê Quốc Kỳ

Ngày ngất chợ quê & bí mật lịch sử

Hơn hai thế kỷ trôi qua, bất chấp những thăng trầm bởi chiến tranh và sự thách thức rêu phong cùng năm tháng, Cầu ngói Thanh Toàn (Hương Thủy, Thừa Thiên-Huế) vẫn trường tồn với thời gian.

Nằm cách thành phố Huế 8km về phía đông, chiếc cầu cổ cùng những nét văn hoá tương đồng đã và đang là một sản phẩm du lịch hấp dẫn của đất Thần kinh.

chia làm bảy gian. Tính đến nay, Việt Nam có tổng cộng 3 chiếc cầu ngói: Cầu ngói Phát Diệm (Ninh Bình), Chùa Cầu Hội An (Quảng Nam) và Cầu ngói Thanh Toàn (Thừa Thiên-Huế). Mỗi chiếc cầu được làm trong một giai đoạn lịch sử khác nhau, mang đậm tính văn hoá vùng miền. Cầu ngói Thanh Toàn tọa lạc nơi trung tâm làng với nhiều thuận lợi phong thủy (sông nước, cây cối trù phú, ôn hoà) nên được người dân chọn làm nơi họp chợ. Chợ quê Cầu ngói Thanh Toàn

không chỉ là nơi mua bán, trao đổi những sản vật của người dân trong làng và các làng lân cận; đây còn là nơi diễn ra nhiều sinh hoạt văn hoá dân gian để thắt chặt thêm tình làng nghĩa xóm.

Ghi nhớ công ơn bà Trần Thị Đạo, năm 1925, vua Khải Định ban sắc, phong cho bà là Dục Bảo Trung Hưng Linh, lệnh cho bàn dân thiên hạ phải lập bàn thờ và cúng kiếng bà hàng năm trên Cầu ngói Thanh Toàn. Lối đi ở gian giữa cầu có bài thơ được khắc vào gỗ quý:

THI XAY LỬA

*Thanh Toàn tiếng dậy khắp gần xa
Công đức Trần nường sáng mọi nhà
Sắc tử vua ban ghi sử sách
Toàn dân qua lại nhớ ơn bà*

Từ đó hàng năm, ngoài những dịp chợ họp theo định kỳ, làng Thanh Thủy (trước là Thanh Thủy Chánh, Thanh Toàn) còn có 4 ngày lễ hội “kiếng” bà. Những ngày lễ hội “kiếng” bà là những ngày trọng đại của dân làng. Trước khi bắt tay vào việc mua bán, trao đổi và tham gia các hoạt động, trò chơi dân gian ở chợ; các vị chức sắc và các bộ lão trong làng làm lễ cúng nghinh trọng thể linh vị bà từ nhà thờ họ Trần đến Cầu ngói Thanh Toàn. Ai đến với lễ hội chợ quê cũng không quên lên cầu thấp nhang, khấn trước linh vị bà; cầu cho quốc thái dân an, sức khoẻ, làm ăn phát tài. Năm 1991, Cầu ngói Thanh Toàn được công nhận là Di tích lịch sử quốc gia. Cũng từ năm 2000, khi Festival Huế chính thức hoạt động, Chợ quê Cầu ngói Thanh Toàn được nâng lên thành sản phẩm du lịch hấp dẫn du khách gần xa.

RAU CẦU NGÓI NẤU VỚI MỐI (MUỐI) CUNG NGON

Câu truyền miệng trên ý muốn giới thiệu sản vật nông thôn tuyệt vời của miền quê Thanh Thủy. Cây trái, rau xanh, gia cầm, gia súc... được trồng và nuôi ở vùng này ngon và sạch là phải. Đất hiền hoà, phù sa màu mỡ vì làng bị “bao vây” bởi 3 con hói (sông nhỏ, rạch lớn); con hói chính chạy dọc từ đầu làng đến cuối làng, hai bên làng có hai con hói nhỏ hơn ôm lấy làng. Dịp Chợ quê Cầu ngói Thanh Toàn họp là dịp mọi người mang sản vật ra “đấu xảo”. Heo, gà, vịt, bầu, bí, khoai, đậu, bắp... tất nhiên mang ra chợ là để bán; nhưng các nhà buôn vẫn ngấm so sánh và tự hào với món sản vật thuộc hàng “top” của nhà mình. Những món hàng “top” có thể kể là: bánh trắng Thủy Lương, dưa gang Thủy Châu, nếp Thủy Tân, bắp Dương Hoà, thanh trà Thủy Bằng... Ngành hàng ăn tại chợ quê phải nói cực kỳ hấp

CHƠI BÀI CHƠI

MẶC THỦ ÁO TÔI CỦA NÔNG DÂN TRONG CHỢ QUÊ

dẫn với các món “không đụng hàng”: bún bò Huế, bánh bèo, chè bắp, chè hạt sen, xôi thịt lợn, cơm hến, bánh canh cá lóc... Đến với chợ quê, du khách sẽ được hoà mình trong cuộc sống dân dã bên dòng sông Như Ý thơ mộng; tham quan thoải mái những nông, ngư cụ gắn liền với đời sống người dân lao động như chày giã gạo, cối xay lúa, máy đập nước... Giới thiệu ngành nghề địa phương thông qua việc họp chợ đã có các cuộc thi làm bánh, đan lát, chằm nón, thắt gióng... Ở khu trò chơi dân gian, mọi người sẽ thỏa sức “về nguồn” với một gian hàng bài chòi tọa lạc trên khu đất rộng; rồi thi hát dân ca, hát ru em, hò giã gạo; kéo co, nhảy bao bố, bịt mắt đập om, chọi gà, bắt vịt trên sông... Tất cả diễn ra trong không khí háo hức và rộn ràng. Thích êm đềm hơn một chút, du khách có thể thuê thuyền dạo chơi trên sông hoặc thử làm “ngư ông” với những chiếc rổ bắt cá nhà nghề.

Về với Chợ quê Cầu ngói Thanh Toàn hẳn bạn cũng thấy tiếc khi bỏ qua khu vực các bác thợ rèn phì phò thổi lửa làm nông, ngư cụ. Hình ảnh này về thành phố có “đốt đuốc”, bạn cũng không cách nào tìm thấy được. Đây là dịp để bạn tái hiện cảnh đời xưa cho no nê mắt! Nghề thợ rèn truyền thống lâu đời ở làng

Cầu Vực, xã lân cận Thủy Châu một thời là “lò” cung cấp nông, ngư cụ thô sơ cho thị trường cả nước.

Và cả gian hàng làm tò he cho trẻ. Những hình người, hình thú, bông hoa... thơm thơm mùi bột mới luôn là giấc mơ của những đứa trẻ quê nghèo. Chờ đến ngày họp chợ thì chúng tha hồ, của nhà quê không đắt, 500-1000-2000 đồng... đủ để giấc mơ biến thành hiện thực! Cứ vậy mà không quên suốt một thời thơ ấu!

MỘT BÍ MẬT VẦN CHƯA “GIẢI MÃ”

Khách du lịch đến với Chợ quê Cầu ngói Thanh Toàn hiện nay chỉ mới dừng lại ở mức tham quan lễ rước linh vị Trần nường và các hoạt động mua bán, vui chơi, giải trí ở chợ. Tổng thể không gian làng Thanh Thủy và các làng lân cận gồm hệ thống nhà thờ họ, đình chùa, nhà rường (nhà cổ)... cũng đáng được tổ chức nâng cấp và giới thiệu vào các tour. Làng Thanh Thủy nằm giữa một cánh đồng lớn, nối với các làng chung quanh bằng những cánh đồng nhỏ đủ là một bức tranh đẹp làm ngất ngây lòng người “ở nhà mái bằng, uống nước phong tên”.

Còn có những địa chỉ, những câu chuyện kể nghe như “truyện thuyết” về người và đất làng Thanh Thủy. Cách Cầu ngói Thanh Toàn 5km là đền thờ “Đã thạch ông” Tôn Thất Thuyết, một trong những ông quan to nhà Nguyễn chống thực dân Pháp quyết liệt nhất. Không xa đền thờ là đình làng Phan Thê-di tích lịch sử cách mạng. Có một câu chuyện nghe ra ly kỳ, bí tráng- mà bí mật của nó còn ẩn sâu trong lòng đất, chỉ cách cầu ngói vài trăm mét. Chuyện kể rằng thời Nguyễn Phúc Anh lên ngôi (vua Gia Long), để trả thù anh em nhà Tây Sơn, ông đã cho đào mộ vua Quang Trung, xay nát hài cốt vua trộn với thuốc súng bắn đại bác. Còn lại đầu lâu Quang Trung, Gia Long dùng làm vật trang trí cho chiếc bô đựng nước tiểu của mình. Một ông quan của triều Gia Long là người làng Thanh Thủy đã trộm đầu lâu vua Quang Trung đem về chôn cạnh nền miếu đôi chỉ cách Cầu ngói Thanh Toàn vài trăm mét. Thời gian khá lâu sau đó, bí mật này được “bật mí” với hai dị bản: trong phút lâm chung trên giường bệnh, vị quan trên đã nói hết sự thật với con cháu về vụ ông đánh cắp và chôn đầu lâu vua Quang Trung cạnh nền miếu đôi; dị bản thứ hai là đến triều vua Đồng Khánh, việc làm bí mật của vị quan bị phát hiện, để tránh bị trừng phạt, thế hệ con cháu sau này đã phải thay tên lót. Dù vậy, thế nào chăng nữa, hậu thế vẫn tin rằng, đầu lâu vua Quang Trung vẫn còn dấy dưới mấy tầng đất làng Thanh Thủy. Thời chiến tranh chống Pháp, miếu đôi bị triệt phá, giờ đây nơi ấy đã được thay bằng một ngôi trường tiểu học. Các nhà nghiên cứu sử học Việt Nam cũng đã có lúc bàn về vấn đề này nhưng chưa có giải pháp nào cụ thể ★

HUGGIES®

BRAND

NewBorn

dòng sản phẩm cho bé sơ sinh

Chăm sóc làn da bé, như chính đôi tay mẹ

Dòng **Huggies Newborn** mới với tã giấy, miếng lót và khăn ướt, được chứng nhận y khoa(*) giúp ngăn ngừa hăm tã tối đa, cho bé yêu luôn khô thoáng và thoải mái. **Huggies Newborn mới** chăm sóc bé sơ sinh như chính đôi tay thương yêu của mẹ.

(*) Thử nghiệm trên 500 bé trong 7 tuần.

© 2010 KCWW

Tã Giấy

**CHỌN NGHỀ "HOT"
HAY NGHỀ BẠN ĐAM MÊ?
HÃY TỰ TIN QUYẾT ĐỊNH!**

Kotex

PRO TỰ TIN QUYẾT ĐỊNH CUỘC SỐNG MỚI.

Bắt đầu đi làm là bạn bước vào cuộc sống mới với bao nhiêu lựa chọn. Điều bạn cần nhất là sự tự tin trước mọi quyết định. Được thiết kế đặc biệt cho giới Pro, Kotex Pro mới với mặt lưới cấu trúc lỗ 3D nên khô thoáng tối đa, giúp bạn tự tin để quyết định mọi mặt cuộc sống!

CÔNG TY TNHH **HOÀNG GIA CÁT**

Đ/C: 18/28A2 Nguyễn Thị Minh Khai
P.Đa Kao, Q.1, TP.HCM
Tel: 38.229.970
Fax: 39.111.979

CÔNG TY TNHH **HÀ THỦY**

Đ/C: 118E Mậu Thân nối dài, P.An Hoà
Q.Ninh Kiều, TP.Cần Thơ
Tel: 0710.389.555.4 Fax: 0710.3895767

CT TNHH SẢN XUẤT & MUA BÁN **HOÀN MỸ**

Đ/C: 11/8 Tân Quý, P.Tân Quý, Q.Tân Phú, TP.HCM
Tel: (08).38470408 Fax: (08).38474184

CT TNHH MTV TMDV SX

KHANG HƯNG

Đ/C: 154/55/26/13 Âu Dương Lân, P.3,
Q.8, TP.HCM
Liên hệ theo số:
39.832.048 - 0903789688
Fax: 39.832.049

Soyfresh[™] : Sữa đậu nành cho sức khỏe gia đình

NON-DAIRY SOYA MILK

Sữa đậu nành SOYFRESH được phân phối bởi:
TOGI CO., LTD
 B3d Khu B, KCN Hiệp Phước, H. Nhà Bè,
 TP. HCM
 Tel : (08) 3771 0351
 Fax: (08) 3771 0352
 E-mail: togico@togico.vn
 Website: www.lamsan.com.my/soyfresh

Sữa đậu nành SOYFRESH làm từ hạt đậu nành nhập khẩu của Canada ; Không biến đổi gen (Non-GMO) ; Không chứa chất béo bão hòa ; Không cholesterol và không đường lactose.

SOYFRESH là sữa đậu nành nhập khẩu duy nhất có bổ sung thêm **CANXI** và các vitamine **A, B1, B2, B12**.

Sữa đậu nành SOYFRESH được đóng trong hộp 250ml và 1 lít rất tiện dụng và có nhiều hương vị khác nhau để thưởng thức: Hương tự nhiên, Hương sôcôla, Hương dâu, Hương mạch nha, Hương Cappuccino.

Sản phẩm hiện có bán tại siêu thị và các cửa hàng bán lẻ:

Trên toàn quốc

SỮA BỘT DINH DƯỠNG SIÊU SẠCH HiPP 4 (BIO)

GIÁ TRỊ HƠN VÀNG

Cho trẻ từ 1 - 6 tuổi

- Omega 3: Giúp phát triển toàn diện não bộ và thị giác.
- Tryptophan: Xây dựng quá trình và lý tưởng của Neuron thần kinh, tăng khả năng tư duy tập trung.
- Sắt tích hợp quan trọng cho quá trình tạo máu và phát triển trí tuệ.
- Canxi và Vitamin D: Hỗ trợ quá trình phát triển xương, răng và thị lực.

HiPP

Fralin

Nutra Omega 3

Dintel

NƯỚC UỐNG "5 SÁO"

★★★★★

i-on Life[®]

Khỏe ruột, mát da

Tinh KIỂM tự nhiên như rau xanh

NƯỚC UỐNG I-ON KIỂM ALKALINE

アルカリイオンの水
www.i-onlife.com.vn

Tóc chúng ta ngoài việc chịu ảnh hưởng trực tiếp bởi các tác nhân bên ngoài, nó còn chịu ảnh hưởng rất nhiều từ các nội chất mà cơ thể cung cấp cho nó. Tác nhân bên ngoài thì luôn được chúng ta lưu ý, nào là che nắng, chọn dầu gội thích hợp, rồi dầu dưỡng tóc,... nhưng bên trong lại ít được mọi người chú ý. Tuy nhiên, chính nhờ các dưỡng chất này giúp cho mái tóc chúng ta sinh tồn và có khả năng chống lại các tác hại từ bên ngoài. Sau đây là một số bí quyết nhỏ rất hữu ích cho một mái tóc đẹp cần cở...

Dưỡng chất nuôi mái tóc đẹp

Bích Nguyễn

ẢNH
LONG THỦY

1. UỐNG ĐỦ NƯỚC:

Tại sao cần phải uống đủ nước? Vì nước chiếm $\frac{1}{4}$ trọng lượng của sợi tóc, nếu thiếu nước chúng ta sẽ sở hữu một mái tóc khô cứng, cần cở. Một ngày cơ thể và mái tóc chúng ta cần từ 2 đến 2,5 lít nước.

2. ĂN NHIỀU RAU QUẢ

Các vitamin cần thiết đối với mái tóc đều có trong các loại rau xanh, các loại củ quả, cá, loại rau gia vị vô cùng phong phú mà không bà nội trợ nào không biết như: rau muống, rau cải, củ cải, bí đao, súp lơ, cà rốt, rau húng, mùi tàu, bạc hà... Các loại quả chín như cam, quýt, chuối, bưởi, dứa... là nguồn cung cấp vitamin A và C vô cùng quý giá cho mái tóc. Khi thiếu các loại vitamin, tóc sẽ bị vàng, chẻ ngọn, bạc sớm, mất đi độ bóng mượt và hay rụng. Các vitamin B, C giúp cho lưu thông máu ở da đầu tốt hơn và tăng cường miễn dịch cho nang tóc. Thiếu vitamin A thì tóc bị khô, cứng, dễ gãy; vitamin E lại làm cho tóc có độ bóng sáng...

3. ĂN ĐỦ ĐAM

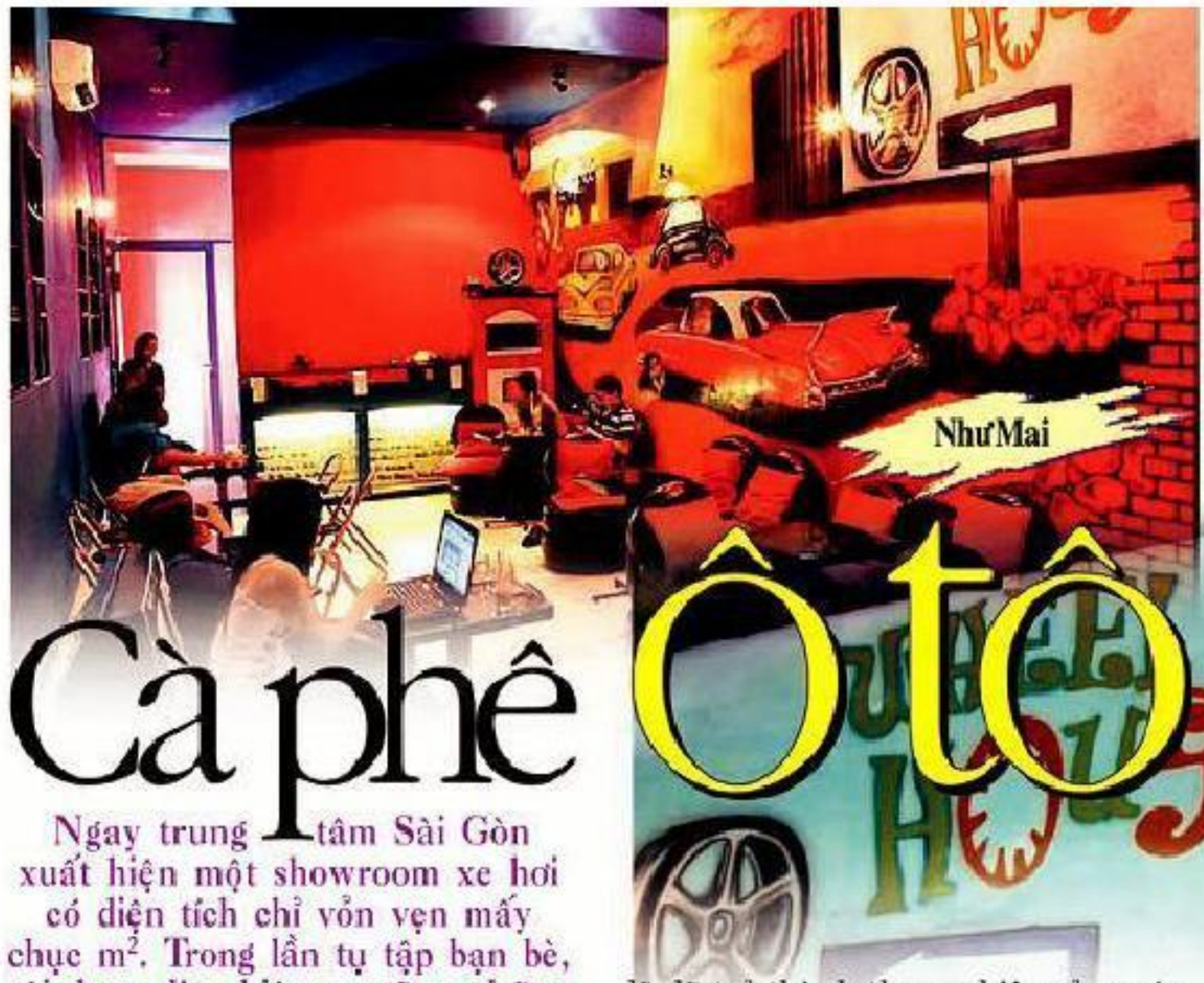
Thịt, cá, trứng, sữa, các loại đậu là thực phẩm giàu đạm mà chúng ta không nên bỏ qua, vì thành phần cấu tạo của tóc đạm chiếm một vị trí rất quan trọng, nếu thiếu protein tóc chúng ta sẽ trở nên giòn, dễ gãy và không bóng mượt.

4. CÁC VI CHẤT DINH DƯỠNG CẦN THIẾT

Các vi chất quan trọng cần cho tóc là: kẽm, sắt, đồng, magiê, canxi, lưu huỳnh... Sắt giúp vận chuyển ôxy cho tóc, giúp tóc tránh được tình trạng chẻ ngọn và khô cứng. Kẽm có tác dụng ngăn chặn rụng tóc... Chính vì vậy, khi thiếu các vi chất dinh dưỡng này, tóc sẽ bị khô, cứng và rụng. Tất cả các vi chất dinh dưỡng trên đều có nhiều trong thịt bò, thịt nạc thăn, thủy hải sản, phủ tạng động vật, đậu đỏ và các loại rau.

Đặc biệt là canxi- một vi chất quan trọng ngăn chặn tình trạng khô và rụng tóc. Bạn nên thường xuyên uống sữa và ăn các sản phẩm chế biến từ sữa vì chúng cung cấp nhiều canxi không thể thiếu cho tóc ★

Bạn chắc chắn sẽ cảm thấy thích thú xen lẫn ngạc nhiên khi bước vào quán. Một mô hình xe hơi thể thao chễm chệ trên bức tường đỏ là lời chào của hai cô chủ dành tặng khách. Những anh chàng ô tô đồ chơi đủ kiểu, đủ màu sắc kiểu hãnh trên các kệ gỗ đen luôn nhận được sự quan tâm đặc biệt. Ai mê ô tô lại càng mãn nhãn khi vọc các chàng (muốn nghịch những chiếc xe hơi tí hon này không phải là dễ, còn tùy vào việc cô chủ có tin tưởng bạn hay không!). Niềm đam mê xe hơi của chủ quán khiến Wheelhouse trở nên đặc biệt trong mắt nhiều bạn trẻ yêu thích cà phê Sài Gòn. Không gian đậm chất sáng tạo. Wheelhouse với xe hơi là ý tưởng chủ đạo trong trang trí nội thất đã trở thành độc nhất vào thời điểm quá nhiều quán cà phê thế hệ 8X bị trùng lặp về thiết kế nội thất. Vài chiếc xe bon bon trên con đường rộng thênh thang khi ánh đèn đường chuyển sắc vàng. Phía cuối đường, một quán cà phê nhỏ cũng đã sáng đèn sẵn sàng đón khách thưởng thức tách cà phê đậm đà và hiền hòa, quán nhỏ đường rộng nếu không hướng dẫn khó lòng phát hiện quán. Tấm bảng bụi bặm để chữ Wheelhouse bên cạnh hình bánh xe cắm giữa đường, trụ vững nhờ những khối đá to có màu sắc độc đáo, đá đỏ. Một khung cảnh vừa lạ vừa quen như những con đường ven thị trấn ở nước ngoài chính là bức tường graffiti đầy sáng tạo và hoành tráng của quán. Đây chính là điểm nhấn trong phong cách năng động và trẻ trung đặc trưng của Wheelhouse. Ngôi nhà bánh xe quả thực toàn bánh xe, chất nhiều đến nỗi không còn chỗ để ngồi, khách đành phải ngồi lên bánh xe, lấy bánh xe làm bàn. Phi lý hết chỗ nhưng lại mới lạ vô cùng! Bánh xe ô tô to đùng chỉ thấy xuất hiện ngoài đường, nay đã được thiết kế thành sản phẩm nội thất vững chắc và đẹp mắt. Bàn ghế bánh xe có

Cà phê Ôtô

Ngay trung tâm Sài Gòn xuất hiện một showroom xe hơi có diện tích chỉ vỏn vẹn mấy chục m². Trong lần tụ tập bạn bè, tôi được dịp chiêm ngưỡng những chiếc xe hơi không gây ô nhiễm môi trường, không gây kẹt xe và không gây tai nạn trong một không gian đậm sắc xanh- đỏ cá tính. Đám bạn tôi gọi đó là showroom ô tô đồ chơi ngộ nghĩnh mang hương vị cà phê thơm lừng, Wheelhouse coffee.

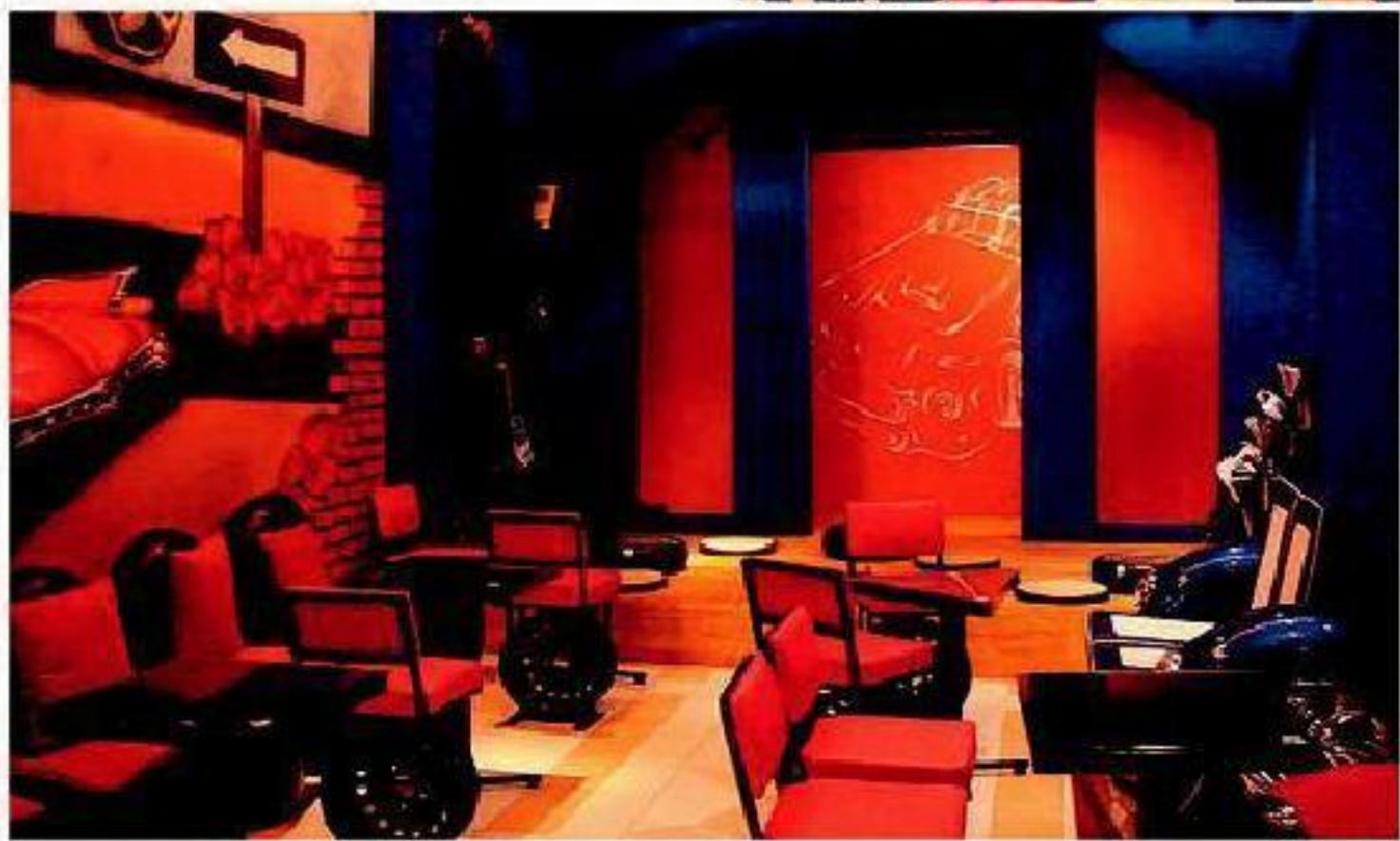
lễ đã trở thành thương hiệu của quán. Quán còn có phòng gác lửng trang trí đơn giản những tấm hình đen trắng các loại xe cổ dành cho buổi họp lớp, tổ chức sinh nhật, cuộc thi nhỏ của các câu lạc bộ...

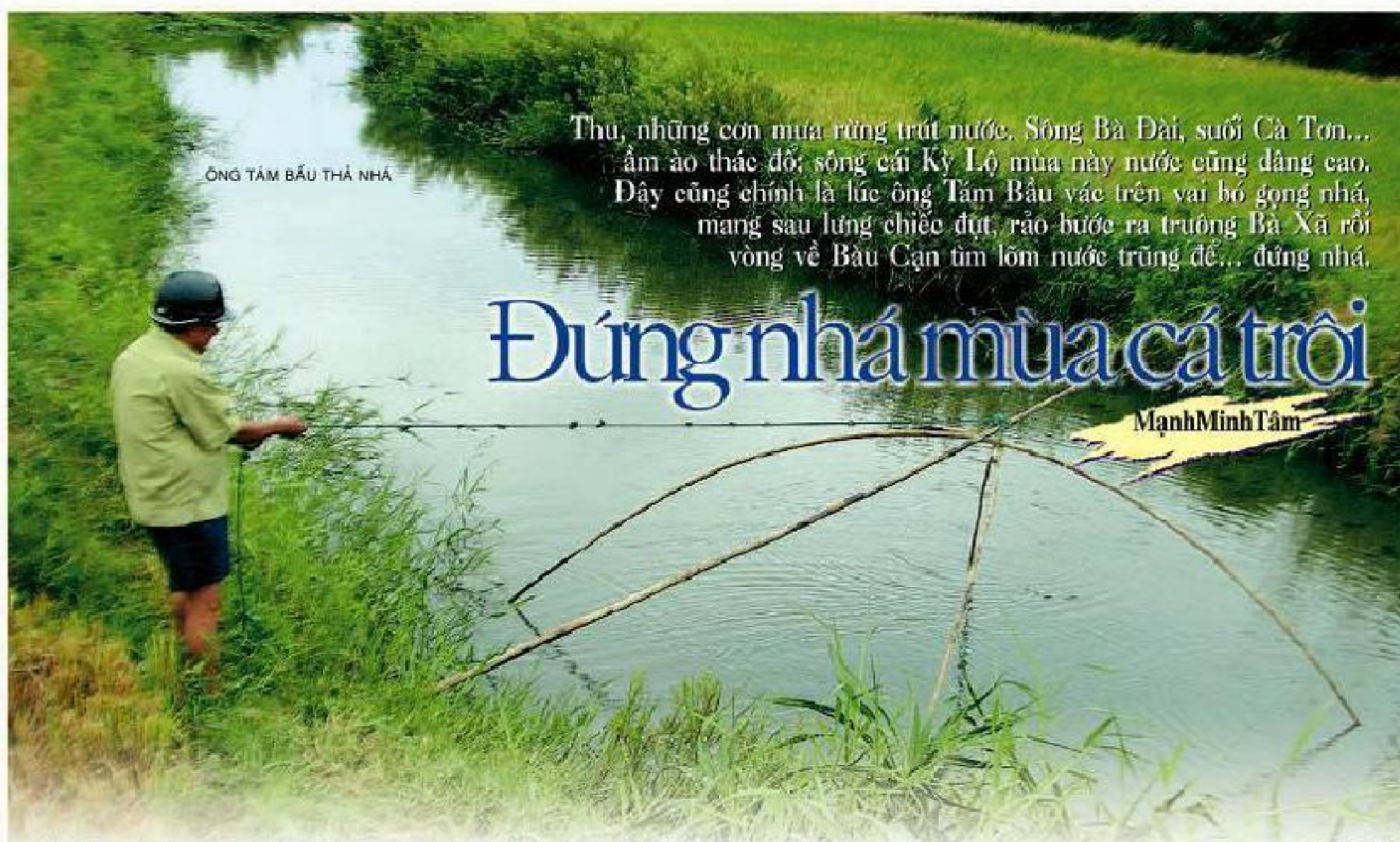
Thức uống của quán cũng khá đặc biệt do chính hai cô chủ pha chế từ việc kết hợp các nguyên liệu, hoa quả khác nhau tạo nên mùi vị riêng, không lẫn vào đâu được. Mỗi lần đến quán, bạn hãy thử uống một loại khác nhau và đoán xem chúng có những thành phần thú vị nào nhé. Và khi khám phá ra điều bí mật, không khéo bạn lại ngỡ ngàng vì các thành phần ấy rất gần gũi như sting dâu, sữa tươi, cà phê...

Âm nhạc đóng một phần quan trọng tạo nên "gout" của quán cà phê. Với Wheelhouse, tôi rất ấn tượng những bản nhạc acoustic mang hơi thở phương Tây vang lên chậm chậm trong không gian hiện đại. Có lẽ đây là ý đồ của hai cô chủ quán trẻ tuổi muốn thể hiện lối sống năng động của người trẻ biết thu xếp thời gian dành cho người thân và bạn bè hay chỉ đơn giản là những khi cần yên tĩnh cho riêng mình.

Đặc biệt, Wheelhouse không chỉ là ngôi nhà bánh xe mà còn là một sân khấu kịch mini. Những vở kịch do các bạn diễn viên mới chập chững vào nghề dàn dựng và diễn hết mình khiến khán giả hài lòng. Quán như một sân chơi dành riêng cho các bạn diễn viên yêu nghề đồng thời giúp những ai yêu thích nghệ thuật kịch nói có những phút giây thư giãn.

Ánh đèn vàng ấm áp làm dịu đi sự tương phản mà hai màu xanh dương và đỏ tạo nên trong không gian trẻ trung đậm nét thành thị. Wheelhouse là nơi tiếng cười, giọng nói mà những người khách dù đã quen hay mới đến quán hoà vào nhau một cách vô tư và tạo nên bầu không khí thân mật ngập tràn quán ★

ÔNG TÁM BẦU THẢ NHÁ

Thu, những cơn mưa rừng trút nước. Sông Bà Đài, suối Cà Tơn...
 ẩm ào thác đổ; sông cái Kỳ Lộ mùa này nước cũng dâng cao.
 Đây cũng chính là lúc ông Tám Bầu vác trên vai bó gọng nhá,
 mang sau lưng chiếc dẹt, rảo bước ra trường Bà Xã rồi
 vòng về Bàu Cạn tìm lôm nước trũng để... đứng nhá.

Đứng nhá mùa cá trôi

ManhMinh Tâm

Chiếc vó bè ngoài Bắc là dụng cụ chong cá quanh năm trong ao hồ, đầm, vịnh (cả nước ngọt và mặn) không theo mùa vụ. Khi kéo vó lên phải nhờ vào đòn bẩy của một hòn đá tròn bằng quả dưa, trông như cần bẩy giếng vọt, mỗi lần thả xuống, kéo lên phát ra tiếng kêu ken két, nặng nề. Còn bộ nhá của ông Tám Bầu ở xứ Nam Trung Bộ này thì gọn nhẹ, được làm từ những cây tre đục, chỉ dùng để bắt cá nước ngọt (cá sông) vào mùa nước lũ. Bộ gọng tre này gồm có 5 cây; một cây làm trụ to bằng cổ chân, dài gần bốn sải tay; bốn cây làm bộ kéo nhá nhỏ hơn cổ tay, dài khoảng ba sải tay dùng để căng tám lưới gai. Tám lưới gai có chiếc rôn dài, thung xuống để nhốt cá mỗi khi tám nhá kéo lên. Muốn bắt cá phải vác nhá đi dọc bờ sông để tìm chỗ đón trở, đón trúng luồng cá chạy rồi mới thả nhá.

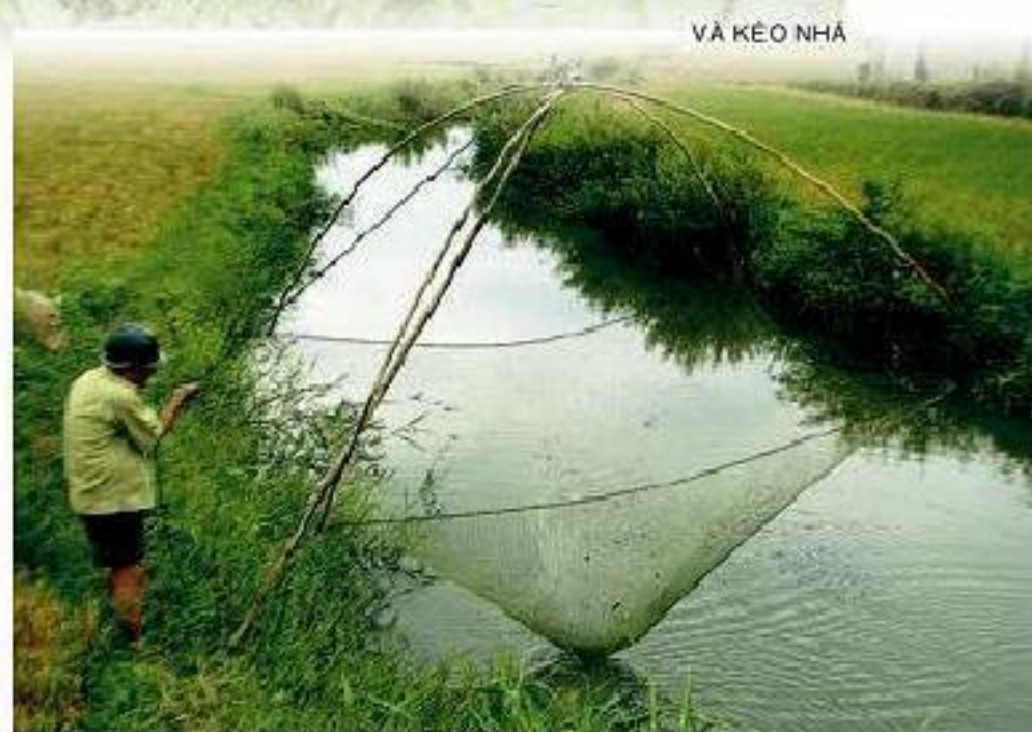
Ông Tám Bầu năm nay độ trên sáu mươi tuổi, làn da đen trùi vì phải dạn dày nắng mưa, nhưng trông ông còn rắn chắc khoẻ mạnh. Mỗi hôm, vác nhá ra tới bờ sông, ngồi xuống dùng dây bện chặt, bắt chéo bộ gọng như chữ thập vào trụ chống, xong việc chành tám lưới gai vuông bốn góc, ông móc trong túi gói thuốc rê "bóc lãn xe" một điếu, châm lửa bập phà cũng là lúc rón nhá hạ sâu dưới đáy nước. Tay vẫn giữ dây cho bộ gọng nhá nhô trên mặt nước. Ngồi chờ. Khi điếu thuốc trên môi sắp tàn là lúc phải kéo nhá lên để thử vận may. Những mẻ nhá đầu tiên kéo lên nhùng nhằng cá vẩy là nhá đã hứng trúng luồng cá đi tìm mồi, phải nhanh tay kéo nhá lên, thả xuống liên tục, tay bắt cá thả vào dẹt, lòng mừng thầm hôm nay mình "trúng mánh". Còn nếu như kéo

nhá lên, thả xuống vài nhác mà trong rón nhá chỉ có rác riu và vài con ốc hút thì phải xếp nhá chuyển điểm.

Ngồi xem ông Tám Bầu đứng nhá, nghe ông thì thầm kể chuyện đứng nhá hồi xưa mà thấy thích. Ông nói, nhá là một công cụ đánh bắt sông nước đồng quê; cái thời mà trên ruộng đồng chỉ dùng nôm, đơm, đó để bắt cá; sông nước chưa hề có các loại lưới vây, lưới dậu dài; đến mùa lũ lụt cây nhá là dụng cụ "sát cá" bá chủ. Sắm được bộ nhá chỉ có những nhà khá giả nhất làng.

Còn người chuyên đứng nhá phải là những người to khoẻ, săn chắc, đủ sức chịu đựng cái lạnh của mưa dầm. Có những hôm mưa tầm tã, để đón những đàn cá trôi vào để trong ruộng, người đứng nhá phải thức nửa đêm gà gáy mặc độc chiếc quần cộc với tám áo tơi lá dầm mình trong lũ cá ngày đêm. Vì ham cá mà thân thể phải chịu rét, mặt môi tím tái, tay chân tê cứng run bần bật nhưng vẫn cứ thả, kéo nhá khi nào bắt hết cá mới thôi.

Sắm nhá là để bắt cá đồng, cá sông. Nhưng trúng nhất là mùa cá trôi để cạn. Con cá trôi mà dân quê mình đọc trại là cá trâu, đó là đàn cá chỉ sống trên đầu nguồn sông suối, một năm chờ mùa lụt lớn, nước lũ dâng cao tận đầu nguồn, cá xuôi dòng về hạ lưu tìm chỗ đẻ; tách ra từng đàn, rẽ tìm các luồng lạch suối khô, đồng cạn để xả cái "bụng bầu" ục nức. Mà lạ thật, con cá trôi chỉ đẻ trong những lạch nước cạn, gặp trúng lạch nước xâm xấp mắt cá, từng đàn tranh nhau chạy ló vẩy, xé nước, phát ra tiếng kêu rẹt rẹt.

VÀ KÈO NHÁ

Trong lạch nước "vượt cạn" lý tưởng, chúng bắn ra những tia sữa trắng đục kéo thành những sợi tơ lênh dênh trên mặt nước; qua mùa lũ lụt, trứng nằm trong những "tia sữa" biến thành những đàn nòng nọc cá trôi con, vẩy theo dòng chảy tìm sông suối, ngược nước về nguồn. Năm nào mùa cá trôi vào tìm chỗ hạ sanh "bất phước", trúng bẫy những cây nhá đón trở thì đàn cá bị tóm gọn như lọt vào "ổ phục kích". Chủ nhá thoả thê vì đứng nhá trúng đậm, cả nhà được ăn những con cá trôi to tròn bằng cán rựa, bụng đầy trứng, thịt thơm ngọt lừng, béo ngậy; lớp nướng, lớp kho... ăn không hết mang cho chất hàng xóm cùng hưởng.

Nhá là dụng cụ đánh cá bắt thô sơ đồng thời cũng là cái thú say mê một thời của dân quê vào mùa nước lũ. Sông nước bây giờ, cá đã bị các phương tiện đánh bắt hiện đại huỷ diệt. Bộ nhá "trơ gọng" gác bên hiên nhà, nghề đứng nhá chìm dần vào dĩ vãng ★

Chỉ bằng những ý tưởng
và hành động đơn giản nhất
sẽ giúp bạn uống rượu
không bao giờ say,
đồng thời tiết kiệm
được nhiều xăng
để dành tiền
cho những chi tiêu khác
trong gia đình.

LÀM SAO UỐNG RƯỢU KHÔNG SAY?

Trước tiên bạn phải nắm được tác dụng của rượu đối với cơ thể chúng ta: rượu ảnh hưởng rất xấu đến sức khỏe, ngoài các bệnh về đường tiêu hóa còn gây ra các chứng tim mạch. Nếu bạn trong tình trạng chẳng đặng đừng phải dùng đến rượu thì hãy thử áp dụng các mẹo sau đây để tránh tình trạng say mềm không làm chủ được bản thân cũng như ảnh hưởng không tốt cho sức khỏe.

Không để bụng trống trước khi uống rượu

Bạn phải ăn lót dạ một chút thức ăn trước khi uống rượu, đây là cách chống say hiệu quả nhất. Khi dạ dày bạn trống rỗng là khi nó dễ dàng đón tiếp chất ethanol đưa vào cơ thể, và là hệ quả tất yếu của chứng viêm loét dạ dày.

Nếu không có thời gian chuẩn bị tiếp nhận thức ăn thì ít ra bạn cũng phải uống được một ly sữa tươi. Các thành phần protit và chất béo của sữa sẽ phủ toàn bộ dạ dày của bạn, làm hạn chế sự tiếp xúc trực tiếp của chất ethanol trong rượu.

Mẹo uống rượu không say & tiết kiệm xăng

Uống chậm

Chỉ 5 phút sau khi được nạp vào cơ thể, chất ethanol của rượu bắt đầu xâm nhập vào mạch máu. Trong vòng 30-120 phút tiếp theo chất ethanol lan truyền khắp các bộ phận trong cơ thể, lúc này não của bạn cũng bị xâm nhập và bạn bắt đầu có cảm giác say rượu. Khi đó cơ thể bạn cần một thời gian nhất định để đốt cháy lượng cồn này, nếu không bạn sẽ rơi vào tình trạng bị rượu "tiêu diệt nhanh hạ gục gọn"! Trung bình khoảng 1 tiếng đồng hồ cơ thể bạn mới tiêu hủy hết 30ml rượu. Vì vậy, uống càng nhanh bạn càng dễ bị say và ngược lại. Nhưng nếu bạn chỉ nhâm nhi từ từ, thì dù bạn có uống cả lít rượu thì cũng không thể say được.

PHƯƠNG PHÁP TIẾT KIỆM XĂNG

Giá xăng ngày càng cao đã khiến rất nhiều người lo lắng vì phải liên tục móc ví và cắt giảm chi tiêu cho việc đi lại bằng xe máy hay ô tô. Sau đây là một số mẹo có thể giúp bạn hạn chế tình trạng xe "uống xăng", tiết kiệm được tiền bạc.

Kiểm soát định mức

Điều đầu tiên trong chính sách tiết kiệm là bạn phải kiểm soát định mức chi tiêu hàng tuần, hoặc hàng tháng cho việc dùng xăng xe đi lại. Có ghi lại và kiểm soát nó, bạn mới biết mình đã chi tiêu bao nhiêu và tránh được sự lãng phí không cần thiết.

Tận dụng bản đồ

Một cách tránh lãng phí khác cũng rất hiệu quả là luôn sử dụng bản đồ bất cứ khi nào bạn cần tới một địa chỉ mới, một địa điểm mà bạn chưa biết rõ. Thậm chí, ngay cả khi bạn biết rõ nó, hãy so sánh nhiều đường đi khác nhau để chọn ra con đường ngắn nhất.

Không đi lòng vòng

Trước khi ra đường, hãy nghĩ tới cái đích đến của mình một cách rõ ràng, tránh đi lòng vòng không mục đích. Cách này sẽ vừa giúp bạn tiết kiệm được xăng, vừa tiết kiệm được thời gian vô ích.

Hạn chế đi lại

Bạn có thể bắt tay hợp tác với hàng xóm để tạo ra một cái bể bơi gần nhà. Vừa để lũ trẻ chơi đùa, vừa để bạn thư giãn. Đặc biệt nó sẽ rất có ích trong việc giúp bạn tiết kiệm tiền, tiết kiệm thời gian đi lại và tiết kiệm cả chi phí rửa xe!

Mua sắm online

Nếu có thể, bạn hãy mua rau, thuốc và những đồ nhu yếu phẩm khác trong cuộc sống hàng ngày trên internet. Vừa tiết kiệm thời gian cho bạn, lại vừa đỡ phải đi lại!

Dùng phương tiện công cộng

Nếu đường đi làm thuận tiện và trùng với lịch trình của tuyến xe buýt hoặc phương tiện công cộng nào đó, bạn hãy thử dùng các phương tiện này thay cho phương tiện cá nhân. Biết đâu, cách đi chuyển này lại thuận tiện hơn bạn nghĩ? ★

MinhTrang

Món ngon với CÁ

Cá là một thực phẩm nhiều bổ dưỡng trong bữa ăn hàng ngày, nhưng không phải ai cũng biết cách xử lý mùi tanh của cá và nấu được một bữa ngon với cá.

CÁCH KHỬ MÙI TANH CỦA CÁ

Có 4 cách đơn giản giúp các đầu bếp làm sạch nhớt, khử được mùi tanh của cá:

Thứ nhất, khi sơ chế bạn hãy cho 1 ít muối vào cá rồi ngâm vài phút, sau đó mới làm sạch cá.

Thứ 2, bạn dùng 1 trái chanh vắt lấy nước, ngâm cá khoảng vài phút rồi mới làm sạch. Chú ý không được ngâm cá lâu trong nước chanh, vì như thế cá sẽ bị lột da.

Thứ 3, đối với các loại cá da trơn như basa, cá hú hoặc lươn, bạn nấu một ít nước nóng đổ vào con cá rồi cạo sạch nhớt khi sơ chế. Cá nhất định sẽ rất sạch mà không còn mùi tanh.

Cuối cùng, trước khi kho, nấu hay rán cá bạn có thể ướp thêm 2 thìa rượu trắng, sẽ làm cho cá chẳng những hết mùi tanh mà còn có mùi thơm.

VÀI MÓN NGON VỚI CÁ

Cá bò da nướng than: Đây là một loại cá biển ngon, hợp món nướng, đặc biệt khi có được nước chấm đặc chế. Nếu nướng cá bò da bằng than hồng thì càng thơm ngon hơn so với dùng lò nướng.

Nguyên liệu: một con cá bò da 500g, vài cái bánh đa; **gia vị ướp:** một muỗng cà phê muối, 1/2 muỗng cà phê tiêu, 1/2 muỗng cà phê hạt nêm, 1/2 muỗng cà phê ớt bột; **đồ làm sốt:** 10g ớt xiêm xanh, một trái chanh tươi, 30ml sữa tươi, 15g muối, hai lá chanh, 1/2 muỗng cà phê đường, 1/2 muỗng cà phê dầu ăn; và rau

sống dùng kèm: dưa chua, xà lách, húng quế, húng lủi...

Cách làm: Đem cá bỏ da làm sạch, bỏ mang, ruột, rửa kỹ, để thật ráo nước, sau đó khứa xéo hai bên thân cá; trộn đều các gia vị, xát lên mình cá, để thấm 20 phút. Chuẩn bị một lò than hồng, đặt cá lên vỉ, đem nướng, thỉnh thoảng trở cho cá vàng đều mặt mà không bị cháy khét.

Đồng thời, lấy ớt xanh bỏ cuống, rửa sạch; lá chanh rửa sạch, vẩy ráo, xát nhuyễn; chanh vắt lấy nước, bỏ hạt; rồi cho tất cả vào máy sinh tố xay nhuyễn cùng với sữa tươi, muối, dầu ăn, đường, trút ra, bạn sẽ có một loại nước chấm sốt rất ngon.

Còn rau sống các loại nhặt, rửa sạch, vẩy ráo; bánh tráng nướng vàng.

Lúc ăn món cá nướng này, bạn dùng bánh tráng cuốn cá, kèm rau sống, chấm nước sốt ớt xanh.

Cá thu rim nước dừa:

Chẳng những là thứ nước giải khát thiên nhiên tuyệt hảo mà nước dừa còn là nguyên liệu giúp món cá thu rim rất ngon ngọt.

Nguyên liệu: 600g cá thu, 200g hành tây, 1 trái dừa xiêm, 1 trái ớt sừng, 2 thìa cà phê hạt nêm, Một ít hành ngò, dầu ăn.

Cách làm: Cá thu rửa sạch, để ráo, ướp cá với hạt nêm, để thấm 10 phút; hành tây bóc vỏ, xát khoanh tròn, tách rời từng lớp; ớt sừng bỏ hạt, xát sợi; dừa xiêm chặt vỏ lấy nước.

Bạn bắc chảo lên bếp, cho vào nhiều dầu, thả cá vào chiên sơ cho rộm vàng 2

mặt, vớt ra. Bắc một chảo khác, cho vào 1 thìa súp dầu, trút hành tây vào xào thơm, cho cá và nước dừa vào, rim liu riu khoảng 15 phút, khi thấy nước hơi cạn là được. Sau khi tắt bếp, bạn rắc ớt sừng lên mặt cá.

Khi ăn nếu nhạt có thể chấm kèm nước tương.

Cách nấu ngon món cá kho tộ:

Người Nam Bộ thường dùng cá lóc (cá tràu, cá quả) và cá trê hay cá rô chế biến kèm với thịt heo ba chỉ loại nhiều mỡ.

Nguyên liệu: 500g cá rô (cá quả, cá trê...); 100g thịt ba chỉ nhiều mỡ; hành lá; cùng nước mắm, đường, muối, dầu ăn, nước màu.

Cách làm: Làm sạch cá, để thật ráo rồi ướp cá với đầu hành đập dập, nước mắm, nước màu, muối, đường khoảng một tiếng đồng hồ; cắt mỏng thịt ba chỉ, cũng ướp như cá. Sau đó, xếp cá và thịt vào nồi, có thể lót đầu hành dưới nồi cho khỏi bị khét; đun lửa khoảng 5 phút, rồi giảm nhỏ lửa, kho riu riu, thỉnh thoảng nghiêng nồi đều cho nước kho thấm vào cá; kho đến khi cạn nước là tắt lửa.

Ăn nóng cá kho tộ là ngon nhất. Nhớ rắc tiêu, rưới chút dầu ăn cho bóng con cá ★

CÔNG TY TNHH TM-XNK DV

PHÚ QUÝ

ĐỊA CHỈ: 57A ĐINH BỘ LĨNH-F.26 -Q.BÌNH THẠNH-TP. HCM

TEL: 08.38993158

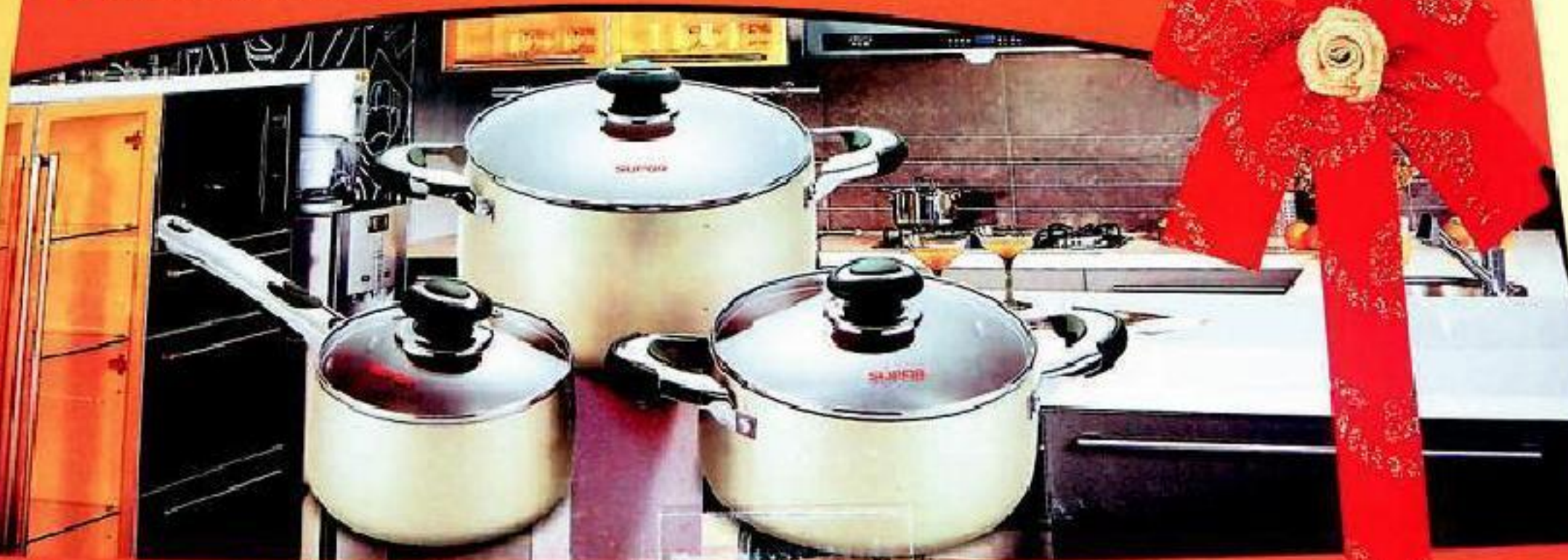
FAX: 35112178

Crystal Soft-anodized 6-piece Set

- 2.5mm Ultra-thick aluminum material, cook food quickly to save energy, and even heating for burnt-resistant.
- 3-layer body, anti-corrosive and easy-to-clean. It also separates food from aluminum to ensure health.
- Shatter-proof glass lid, visual in operation.
- Over-flowing resistant design for the lid, steam circling inside the pot to preserve nutrition plentifully.
- Human-based and burnt resistant handle.

SUPOR
Inspire your life

TW07003

Thật ngon, thật an tâm.

Mì Gấu Đỏ vinh dự được người tiêu dùng bình chọn "Sản phẩm Việt Nam tốt nhất năm 2010" do báo Sài Gòn Tiếp Thị tổ chức

CÔNG TY TNHH UNI – PRESIDENT VN

Thông báo đến quý khách hàng chương trình khuyến mãi mì Tiểu Nhị các loại như sau:

- MÌ TIỂU NHỊ THỊT SỢT CHUA CAY
- MÌ TIỂU NHỊ THỊT SỢT TƯƠNG CAY
- MÌ TIỂU NHỊ BÒ NƯỚNG SỢT CHUA

ĐẶC BIỆT GIẢM GIÁ 12%

Thời gian áp dụng từ: 01/10/2010 – 25/10/2010

CÔNG TY TNHH ĐẠT

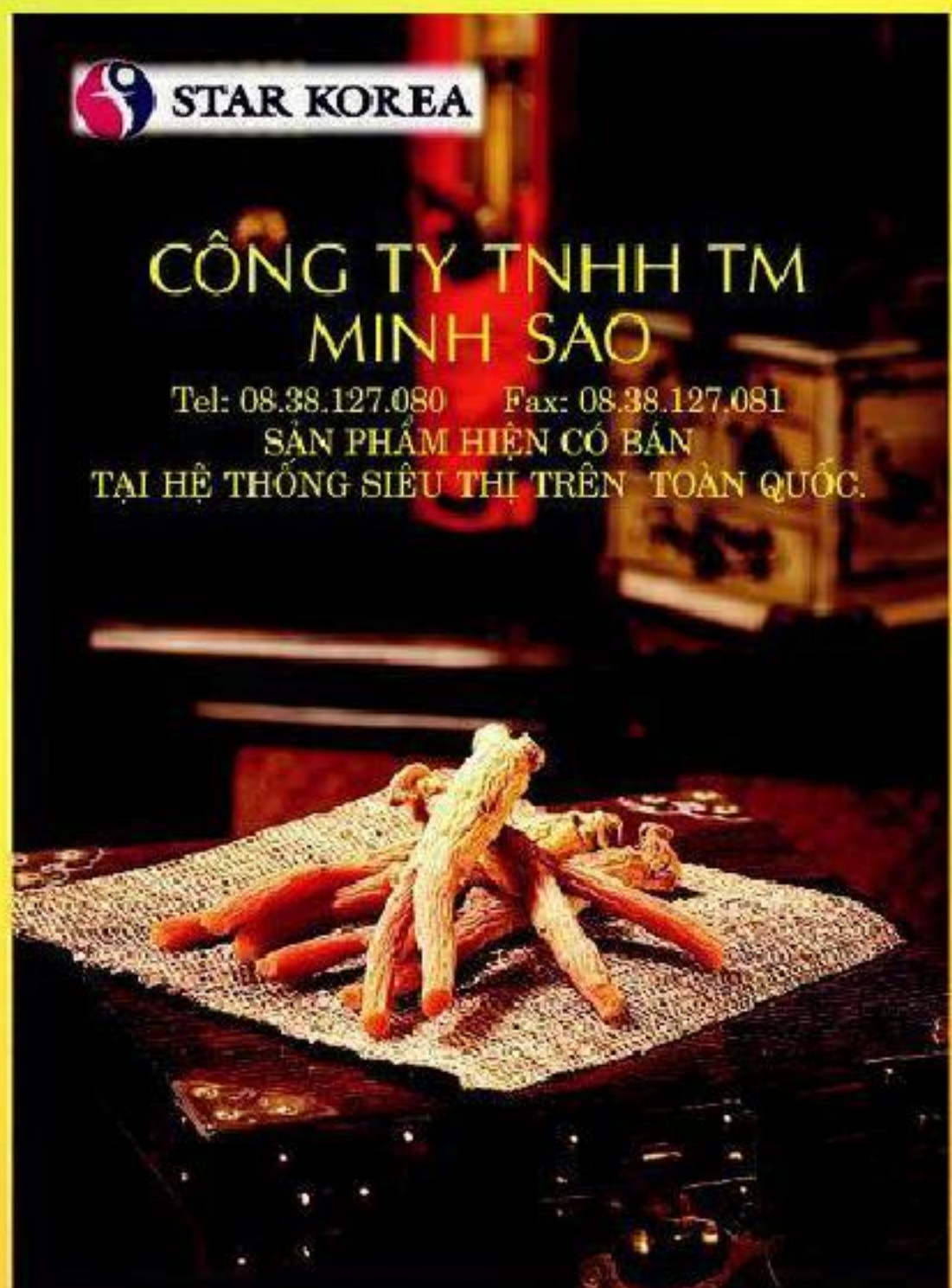
Đ/C: 254/30 CMTT, F.5, Q.Tân Bình, TP.HCM
Tel : 54.089.169

CÔNG TY TNHH TM MINH SAO

Tel: 08.38.127.080 Fax: 08.38.127.081

**SẢN PHẨM HIỆN CÓ BÁN
TẠI HỆ THỐNG SIÊU THỊ TRÊN TOÀN QUỐC.**

TỔNG CÔNG TY LƯƠNG THỰC MIỀN NAM

CÔNG TY CỔ PHẦN LƯƠNG THỰC - THỰC PHẨM SAFOCO

ĐC: 7/13-7/25 Kha Vạn Cân, P. Linh Tây, Q. Thủ Đức, TP. HCM

ĐT: (84-8) 37 245 275 – 37 245 272 - **Fax:** (84-8) 37 245 274

Email: safoco@hcm.vnn.vn - **Website:** www.safocofood.com

CT CPTP CÔNG NGHỆ SÀI GÒN

Đ/C: 103-105 NGUYỄN THỊ MINH KHAI, Q.1, TP.HCM

TEL: 38.391.150 – 38.324.988

FAX : 39.254.398 – 38.324.974

2W ADD: 145 Gardner Ave
Brooklyn, NY, U.S.A.
<http://www.2wco.com>
Tel: 718-381-5588 Fax: 718-381-4488

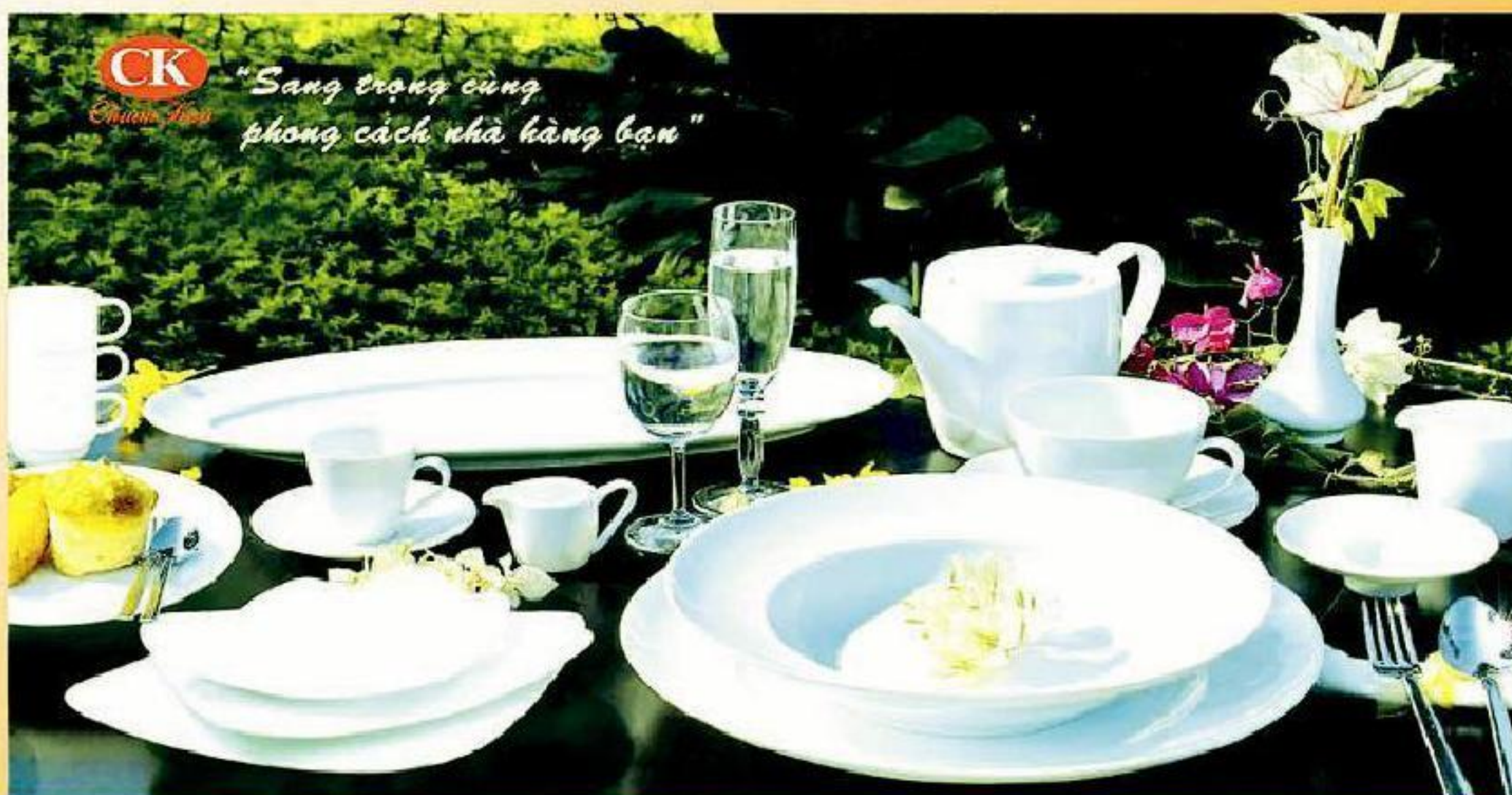

Chuyên bán sỉ hàng gia dụng
cao cấp

ĐC : 3/10 Cộng Hoà, F15, Q.TB
TP.HCM

DT: 08.38495262 -08.54068150
FAX: 08.38100094

"Sang trọng cùng
phong cách nhà hàng bạn"

C.TY CP GỐM SỨ TOÀN QUỐC

Nhà Máy : KCN Gò Dầu, Xã Phước Thái, Huyện Long Thành, Tỉnh Đồng Nai
Tel: 091-3842125-7, Fax: 091-3842129, Email: info@ckporcelain.com
Chi Nhánh TP.HCM : 306/27 Phan Văn Hôn, P.Tân Thới Nhất, Q.12, TP.HCM
Tel: 08-35020565-7, Fax: 08-35020560, Email: hcm@ckporcelain.com
Chi Nhánh TP.Hà Nội : Lô B2 - 1 - 2 KCN Nam Thăng Long, Từ Liêm, TP.Hà Nội
Tel: 04-37521955, Fax: 04-37523960, Email: hanoi@ckporcelain.com
Chi Nhánh TP.Đà Nẵng : Lô 33, KCN Đà Nẵng An Khê, Q.Sơn Trà, TP.Đà Nẵng
Tel: 0511-3933770, Fax: 0511-3933773, Email: dn@ckporcelain.com
Chi Nhánh TP.Cần Thơ : 186/8 Lê Hồng Phong, P.Trà Nóc, Q.Định Thủy, TP.Cần Thơ
Tel: 0710-3844196, Fax: 0710-3844197, Email: ct@ckporcelain.com

Chi Nhánh Cty Cổ Phần Xây Dựng & Thương Mại Tổng Hợp

ĐC: 67B PHỐ QUANG, P.2, Q.TÂN BÌNH, TP.HCM
ĐT: 08-8450858 - FAX: 08-8479785 -
MST: 0300563807

Mùa thu với những loại rau củ, trái cây bổ dưỡng làm tăng sự hấp dẫn cho bữa ăn và bồi bổ rất tốt cho sức khỏe. Mời bạn dạo quang quầy rau quả của các cửa hàng thuộc hệ thống siêu thị Maximark để chọn món ngon cho mình.

TÁO

Thành phần dinh dưỡng đáng chú ý nhất của táo là chất xơ, vitamin C và vitamin K; vừa giúp chống oxy hoá, vừa ngăn cản sự hình thành các tế bào ung thư và giúp giảm nguy cơ mắc bệnh hen. Khi lựa táo, chọn những quả chắc, có màu sáng, không vết thâm, mùi hương

đều đều. Táo bảo quản trong tủ lạnh giữ độ tươi đến 2 tuần.

Giá: táo xanh: 48.000đ/kg; táo hồng: 54.000đ/kg; táo gala: 43.200đ/kg.

LÊ

Quả lê vừa ngọt mát lại có nhiều vitamin C, chất xơ, khoáng chất giúp tim và hệ tiêu hoá khỏe mạnh. Đặc biệt lê là loại trái cây không gây dị ứng nên rất an toàn. Bạn nên chọn những quả nhẵn, không có vết thâm và cầm chắc tay. Lê chưa chín có vỏ sáng bóng, quả chín rồi có màu mờ xỉn. Ăn tới đâu rửa tới đó nếu không lê dễ bị hư, thối.

Giá: lê đường: 20.500đ/kg.

BƠ

Nếu bạn đang băn khoăn không biết làm thế nào để nạp chất béo mà không sợ tăng cân thì bơ chính là vị cứu tinh! Các nghiên cứu cho thấy bơ là nguồn cung cấp chất béo có lợi cho sức khỏe. Ngoài ra, bơ còn giúp ngăn ngừa ung thư vú. Muốn biết bơ đã chín hay chưa,

92 ĐƯƠNG THỜI

Phượng Vũ

Trái cây, rau củ tốt cho sức khỏe

lấy ngón tay ấn vào chỗ cuống, mềm tức là bơ đã chín.

Giá: bơ Mỹ: 120.000đ/kg.

KIWI

Cung cấp nhiều loại vitamin và khoáng chất cho cơ thể, kiwi còn được biết đến như một thực phẩm có khả năng kiểm soát lượng đường trong máu và ngăn ngừa sự hình thành huyết khối trong động mạch.

Giá: kiwi vàng: 115.300đ/kg; kiwi xanh: 65.500đ/kg.

KHOAI TÂY

Khoai tây hầu như không chứa chất béo và có calories thấp, giàu chất xơ. Ăn khoai tây làm cho bạn có cảm giác no lâu và vì vậy có thể hỗ trợ việc giảm cân. Bản thân khoai tây không làm cho bạn béo phì mà tùy thuộc vào cách bạn nấu chúng. Nếu nấu chung với quá nhiều

bơ, sữa, phomat thì món ăn đó mới gây bệnh béo phì. Dù là loại khoai tây nào, bạn hãy chọn củ nặng tay, không nứt sè và không có những chỗ bị dập nhũn. Khoai tây có thể để được trong vài tuần ở nơi khô, mát và ở chỗ tối.

Giá: 18.000đ/kg

BÔNG CẢI TRẮNG

Bông cải trắng chứa nhiều vitamin C, folic acid, chất sợi. Ngoài ra, bông cải trắng còn chứa hợp chất flavonoid và vitamin C dồi dào rất tốt cho hệ tiêu hoá,

bài tiết, hô hấp, tuần hoàn. Hãy chọn những bông cải thật chắc, phần bông màu trắng sáng và lá xanh mướt. Tránh những bông đã ngả vàng hoặc có những đốm đen. Nếu bạn chưa ăn ngay thì không rửa mà bọc bông cải bằng nilon hoặc

cho vào túi nilon cũng được, sau đó cho vào tủ lạnh.

Giá: 30.000đ/kg.

BẮP CẢI

Nếu ăn nhiều bắp cải, bạn sẽ giảm nguy cơ mắc bệnh ung thư bàng quang

và ung thư vú. Lượng vitamin trong bắp cải rất dồi dào. Hãy tìm mua những cây bắp cải nặng, cuộn chặt, lá giòn tươi và lá có màu sáng. Tránh mua bắp cải có phần cuống ngả nâu hoặc có những đốm nâu bẩn trên lá. Bọc bắp cải trong túi nilon, chọn túi to rộng, sau đó cho vào tủ lạnh. Bắp cải có thể tươi ngon đến 2 tuần.

Giá: 7.000đ/kg

KHOAI LANG

Khoai lang chứa nhiều dưỡng chất hơn khoai tây, chất chống oxy hoá, chất chống viêm, là thực phẩm lý tưởng cho người bị bệnh tiểu đường. Chọn những củ khoai cứng, vỏ láng mịn. Tránh những củ khoai sứt sẹo và có chỗ nhũn. Lưu ý không để khoai lang trong tủ lạnh vì phần lõi củ khoai sẽ sượng. Nên để khoai ở nơi mát, thông thoáng.

Giá: 11.300đ/kg.

CẦN TÂY

Cần tây có chứa chất hoá học tự nhiên apigenin giúp ngừa bệnh cao huyết áp. Bạn gái muốn giảm cân hãy chọn cần tây vì đây là món rau có tác dụng lợi tiểu, giúp giảm nước trong cơ thể. Chọn cây cần tây có các bẹ lá cuộn chặt, màu xanh nhạt và cứng. Không chọn cần tây héo, lá vàng. Không rửa mà bọc cần tây trong nilon rồi cho vào tủ lạnh, ngăn

đựng rau củ. Bạn có thể giữ được loại rau này đến 1 tuần.

Giá: 7.000đ/kg.

CẢI THẢO

Cải thảo có tác dụng chống bệnh ung thư, rất tốt cho phụ nữ đặc biệt là chị em độ tuổi mãn kinh. Chọn những cây cải có màu trắng sáng, bẹ còn cứng và

cuộn chặt. Không lấy các cây bị dập hay có chỗ bị thâm trên lá. Không cần rửa, cho cải thảo vào tủ lạnh, rau có thể tươi ngon trong 1 tuần. Không để chỗ nhiều ánh sáng, cải thảo có thể bị đắng.

Giá: 8.100đ/kg

BÍ ĐỎ

Các nhà khoa học cho biết bí đỏ rất giàu chất sắt, canxi và vitamin C. Hãy bổ sung bí đỏ cho menu mùa thu để phòng các bệnh về tim mạch và ung thư. Khi chọn bí đỏ để nấu nên lấy những quả có màu vàng cam đậm, cứng, ít ruột, nặng tay và không bị dập, thối. Bí đỏ không nên bọc nilon, cũng không cần bảo quản trong tủ lạnh. Chỉ cần để nơi thoáng mát, khô ráo, bí đỏ có thể để được đến cả tháng.

Giá: 13.200đ/kg.

CÀ RỐT

Không giống hầu hết các loại rau quả khác, cà rốt nấu chín hay xay ép thành nước cung cấp nhiều chất dinh dưỡng hơn so với ăn sống. Cà rốt chứa nhiều carotene (tiền vitamin A), vào cơ thể sẽ được chuyển hoá dễ dàng thành vitamin A ở ruột và gan. Trong cà rốt còn có nhiều chất chống oxy hoá quan trọng như:

beta carotene, alpha carotene, phenolic acid, glutathione... Chọn những củ sáng màu, còn cứng và không quá to. Thường cà rốt quá to sẽ bị xơ và vị không ngọt. Tránh chọn những củ bị mềm, dập. Cà rốt cần được bảo quản nơi thoáng mát, có thể bảo quản trong tủ lạnh đến 3 tuần mà không bị héo. Trước khi cho cà rốt vào tủ lạnh, bạn chú ý cắt bỏ những phần có màu xanh.

Giá: 20.000đ/kg

BÔNG CÁI XANH

Giàu vitamin và khoáng chất, bông cải xanh còn chứa chất kẽm và acid hoá tan chất béo omega 3 giúp tiêu diệt tế bào ung thư tiềm ẩn, tăng cường sức đề kháng cho cơ thể, ngừa bệnh đục thủy tinh thể. Ngoài ra, bông cải xanh còn góp phần quan trọng trong việc hình thành một hệ xương rắn chắc. Khi mua bông cải xanh, bạn nên chọn những cây có thân tươi, lá xanh. Bảo quản chúng trong túi nilon và cho vào tủ lạnh.

Giá: 22.200đ/kg ★

MAXIMARK

Khám phá sự hoàn hảo

Chi tiết liên hệ trang web:
www.maximark.com.vn

Nồi niêu xoong chảo cao cấp

MaiLong

là công ty TNHH TM-XNK DV Phú Quý, Sunhouse của Sunhouse Group JSC, công ty cổ phần nhôm nhựa Kim Hằng...

Hiện nay, nồi niêu xoong chảo inox được sản xuất từ 3 loại inox 18/10, 18/0, 18/8.

Inox 18/10 là loại không gỉ sét, bóng loáng, vệ sinh, sang trọng và có giá thành cao. Còn inox 18/0 và inox 18/8 không có độ bóng loáng, không đẹp và không cao cấp như inox 18/10 nên giá thành rẻ hơn, sau thời gian sử dụng những sản phẩm này sẽ bị oxy hoá. Đồ dùng bằng nhôm cũng được ưa chuộng vì ưu điểm gọn nhẹ, giá cả hợp lý nhưng dễ bị ăn mòn, méo, thủng, xước. Khi gặp chất chua, mặn thì bề mặt nhôm hay bị rỉ. Khi mua, ta nên chọn những đồ nhôm dày dặn, nhẵn sáng và không có vết sùi. Các loại nồi niêu xoong

Nồi, niêu, xoong, chảo là những người bạn thân thiết của quý bà nội trợ. Chúng không chỉ giúp quý bà nấu ăn ngon mà còn góp phần trang trí căn bếp thêm đẹp mắt. Chính vì vậy, hệ thống siêu thị Maximark chính là điểm đến lý tưởng cho mọi nhà lựa chọn những bộ xoong chảo chất lượng và sang trọng, với nhãn hàng Happy Cook của công ty TNHH Happy Vina, Supor có đại diện phân phối

chảo được phủ một lớp sơn chống dính, thực ra là một loại sơn chịu nhiệt, nhằm gia tăng tuổi thọ cho sản phẩm. Sản phẩm đang hút hàng là chảo nướng 2 mặt giúp bạn dễ dàng chiên, nướng cả hai mặt của thức ăn.

Đồ inox tuy bền, ít bị gỉ sét nhưng để bảo quản tốt, người sử dụng không nên để nồi, chảo thật nóng mới đổ dầu vào, như vậy sẽ làm chảo biến dạng, không dùng giấy nhám hoặc đá mài làm trầy xước sẽ làm mất độ bóng của đồ dùng. Đồ dùng bằng nhôm thì để lửa nhỏ đến lúc cho thức ăn vào mới để lửa to. Nếu để nổi, chảo nhôm bị cháy thì nhôm sẽ bị ăn mòn rất nhanh. Khi nổi, chảo nhôm đang nóng không nên rửa hoặc ngâm ngay vào nước lạnh sẽ làm nhôm bị biến dạng. Không nên đựng mắm muối, dấm hay muối dưa, cà trong đồ dùng bằng nhôm vì đồ nhôm dễ bị oxy hoá. Thức ăn nấu trong đồ dùng bằng nhôm nên sử dụng ngay, nếu không dùng hết thì để ra bát đĩa, tránh nhôm bị ăn mòn, gây độc cho đồ ăn. Khi nấu nướng, nên dùng đồ bằng gỗ để đảo thức ăn tránh làm trầy

xước bề mặt xoong, chảo.

Xoong, chảo bám dầu mỡ thông thường nên rửa bằng nước ấm. Nếu bên trong xoong chảo bị cháy hay thức ăn bám khó rửa, nên cho ít nước cùng một miếng chanh đun sôi rồi lấy đũa khuấy nhẹ là lớp cháy tự bong ra. Một cách khác cũng rất đơn giản, bỏ một ít muối và nước vào xoong, chảo rồi đặt chúng vào thau nước lạnh, ngâm vài giờ rồi chùi rửa sạch. Thay muối bằng tro càng tốt. Ngoài ra, còn có thể tận dụng vỏ trứng, bóp vụn cho vào xoong nồi rồi dùng miếng xốp cọ sạch nổi ngay (cách này tránh dùng với xoong chảo có tráng lớp chống dính). Bạn dùng bã trà, bã cà phê hay chanh để khử mùi tanh của nồi niêu xoong chảo rất hiệu quả.

Một vài sản phẩm mới của Happy Cook:

- Chảo nướng 2 mặt được nhập về từ Hàn Quốc, dùng để nướng các thực phẩm như cá, tôm, cua, thịt... không sợ bị thức ăn cháy khét, ám khói. Giá: 738.500đ/bộ.

- Chảo vẽ hoa văn công nghệ mới, ngộ nghĩnh hình những con vật khiến nhà bếp của bạn dễ thương hơn rất nhiều, lớp sơn phủ công nghệ chịu nhiệt, không bị nóng ở nhiệt độ dưới 150°C. Giá: 157.000đ/cái.

- Chảo đá hoa cương không dính siêu bền gồm các kích thước 24-26-28 cm, mặt chảo được ép đúc một lớp thép

HÓA MỸ PHẨM GIA DỤNG - TẮY BÓN CẦU
TẨY NHÀ TẮM - NƯỚC LAU SÀN - NƯỚC RỬA CHÉN ..

Family Care

Luôn giữ môi đến từ Châu Âu

CÔNG TY TNHH NÉT TỶ

ĐC: 32 Đường số 53, P. Bình Thuận, Quận 7, TP.HCM
ĐT: 08.54333018 Fax: 08.54333019
Website: www.familycare.com.vn

cứng, hoa văn dạng đá hoa cương, tiếp diện bóng loáng, giúp chống dính và chống trầy xước. Giá từ 195.000-203.800đ/ cái.

Một số mặt hàng Supor:

- Chảo Everyday chất liệu hợp kim nhôm 3003, quai chảo chống nóng, đáy chảo xử lý bằng kỹ thuật chống trơn trượt. Giá: 139.000đ/cái đường kính 20cm, 169.000đ/cái đường kính 24cm.

- Chảo sần chống dính Elegant được làm từ hợp kim nhôm 3003, đáy kép inox, dùng được trên bếp điện từ. Giá: 248.000đ/cái đường kính 28cm.

- Chảo chiên Everyway với kích thước 22- 24- 26 cm có giá lần lượt 239.200- 259.000- 299. 000đ/cái ★

MAXIMARK

Khám phá sự hoàn hảo

Giáo Dục

Chăm Sóc

Nuôi Dưỡng

BẠN CHO BÉ SỰ BẢO VỆ TỐT NHẤT TỪ BÊN NGOÀI

VÀ NESTLÉ® CERELAC® GIÚP TĂNG CƯỜNG HỆ MIỄN DỊCH, CHO BÉ SỰ BẢO VỆ TỪ BÊN TRONG.

Bạn bảo vệ bé bằng nhiều cách để bé luôn được giáo dục, chăm sóc và nuôi dưỡng. Khi bé yêu đã sẵn sàng ăn dặm, hãy dành thêm cho bé sự bảo vệ tốt nhất từ bên trong với sản phẩm giúp tăng cường hệ miễn dịch.

Giới thiệu bột ngũ cốc Nestlé® CERELAC® mới, loại bột ngũ cốc đầu tiên dành cho trẻ em với thành phần tiên tiến Bifidus® B_L, giúp tăng cường hệ miễn dịch, cung cấp chất đề kháng, tinh chất ngũ cốc từ thiên nhiên và nguồn dinh dưỡng thiết yếu cho sự phát triển của bé.

Bifidus® B_L là một loại vi khuẩn có lợi cho sức khỏe, đã được nghiên cứu và xác minh về tác dụng duy trì hệ tiêu hóa khỏe mạnh. Cùng với các hợp chất như Sắt, Kẽm, Vitamin A và C, Bifidus B_L giúp phát triển và tăng cường hệ miễn dịch cho bé yêu.

A
AN PHONG

MAXIMARK

Khám phá sự hoàn hảo

DUONG THOI TẬP 23 (47), NXB DÂN TRÍ - CÔNG TY AN PHONG
CHU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN: **BÙI THỊ HƯƠNG**, BIÊN TẬP: **NGUYỄN HUY HÙNG**
CHẾ BẢN VÀ IN TẠI **CÔNG TY IN TRẦN PHÚ**, 71-75 HAI BÀ TRUNG, Q.1, TP. HCM
SỐ ĐĂNG KÝ KHXB: 531-2010/ CXB/ 1.3 - 34/ DT, NGÀY 03.6.2010, QUYẾT ĐỊNH XUẤT BẢN SỐ 531-1, NGÀY 10.8.2010
IN 17.500 CUỐN; IN XONG VÀ NÓP LƯU CHIẾU THÁNG 10.2010

MAXIMARK

Khám phá sự hoàn hảo

- 🏠 **MAXIMARK NHA TRANG**
66 Quang Trung, Nha Trang
60 Thái Nguyên, Nha Trang
- 🏠 **MAXIMARK CẦN THƠ**
2 Hùng Vương, Cần Thơ

- 🏠 **MAXIMARK BA THẮNG HAI**
3-3C đường 3/2, quận 10, Tp. Hồ Chí Minh
- 🏠 **MAXIMARK CỘNG HÒA**
15-17 Cộng Hòa, quận Tân Bình, Tp. Hồ Chí Minh